
Alcabizio - Scientia Astrorum.
1
6
597

XX
ALCHAB

Preclarũ Sũmi in Astrorũ Scientia Principis Alchabitij Opus ad scrutanda Stellarũ Magisteria isagogicũ pristino Candori nuperrime restitutũ ab Excellentissimo Doctore Antonio de Fantis Taruisino.

qui notabilẽ eiusdẽ Auctoris Libellũ de Planetarũ Cõiunctiõibus nusq̃ antea ipressum addidit & pleraq̃ scitu dignissima cu3 castigatissimo Joãnis de Saxonia Cõmentario.

*

1521

Venetijs In edibus Petri Liechtenstein

*

Index eorum que in

entia in hoc volumine continentur

Antonius de Fantis Taruisinus: Artiũ ꝛ Medicine Doctor Illustrissimo Camerini Duci Joãni Marie Uarrano. S. P.

NOn me fugit Illustriss. Dux aurea illa sũmi Peripateticoꝝ Pricipis au
ctoritas: q ꝑ sue diuine Phie retulit oẽs hoies nã sciaꝫ ꝯsiderare: tãq̃ su
premũ optimũq̃ Deoꝝ mun⁹ collatũ mortalib⁹ ceteris ab aiãtibus eos
disiũgẽs. nã (vt Jngt Crispus) qd ĩ nobis ꝺẽpta ṽtute eẽ põt: qḋ ꝛ beluis
ẽt cõe non sit: ꝛ quãtomagis altera fuerit scia subiecti nobilitate vel de/
mõstratiõis certitudie ꝑstãtior: illa tãtomagis erit ꝑ alijs expetẽda. Qua
ex re quũ oẽs iter disciplinas hũanitus inuẽtas nulla dignior: nulla cer/
tior: nullaq̃ iucundior humano Jngenio succurrat q̃ ea: q̃ de supcelestiũ corporum nã
ꝛ mirãdis Astroꝝ influxibus ptractat: a qbus tota hec inferior machina mundialis re/
gitur ac depẽdet: Aristotele Meteorũ ꝑ testãte necessario hũc mũdũ iferiorẽ latiõibus
supioribus eẽ ꝯtiguũ: vt ĩde tota ṽtus guberneť. ꝛ ĩ calce libri pigeneos ab orbe decliui
oẽs reꝝ gñatiões ꝛ iterit⁹ effluere. Sol nãq̃ ꝛ lũa post deũ oĩꝫ viuẽtiũ vita sť. Jngt Her
mes. cui ẽt Ptoleme⁹ nono suoꝝ fructuũ ṽbo cõsensit. Uult⁹ Jngt hui⁹ sclĩ sũt subiecti
vultib⁹ celestib⁹: Jccirco Astronomicã hãc pene diuinã Sapiaꝫ totis aĩ viribus expetẽ
dã: amplexãdã fore nemo ẽ: q ambigit. qñqdẽ ea sola fit: q̃ fatales Parcaꝝ fusos aiad/
uertit: hũanosq̃ mortaliũ ritus: mores: Jmperia: Magr̃atus: diuitias ꝛ his opposita ifa
libili Methodo pscrutať futuros ꝑsagiẽs euẽtus tã psperos q̃ ifelices: illãq̃ plurimũ
cõferre cẽsuit Ptoleme⁹ qnto suoꝝ Fructuũ ṽbo. Optim⁹ ingt Astrologus multũ ma
lũ ꝓhibere poterit: qḋ ꝫꝫ Stellas vẽturũ ẽ. cũ illaꝝ nãꝫ ꝑsciuerit. ꝛ verbo octauo Anima
ingt sapiẽs ita adiuuabit op⁹ Stellarũ: queãdmodũ Seminator ṽtutes nãles ꝛ fortitu/
dines. Sapiẽs nãq̃ dñabiť astris. Hec est ꝓfecto illa admirabilis Astroꝝ ꝯtẽplatio: q̃
sup̃ oẽs mortaliũ disciplinas: ĩ vni⁹ veri Dei notitiã pducit: ab effectib⁹ ad ꝑmũ reꝝ oĩꝫ
Opificẽ pipatetico more discurrẽs. Jnuisibilia nãq̃ Dei (vt diuus testať Paul⁹) p ea:
q̃ fcã sũt: itellectu ꝯspiciũť. Neq̃ ꝺ his aliter sentiẽdũ opinor: q ethereas Jnfluẽtias tãq̃
oĩo rõnis exptes abnegãt: dĩnãq̃ Astroꝝ Sapiaꝫ floccipẽdũt q̃ Psalmograph⁹. Dixit
Jnsipiẽs ĩ corde suo nõ ẽ De⁹. Jllosq̃ sũmis laudib⁹ efferẽdos existimo: q celebrẽ hãc
Stellaꝝ pitiã totis Jngenij virib⁹ nõ solũmõ nacti sũt: veꝝ ẽt ꝑclara Laboꝝ suoꝝ monu
mẽta posteris tradiderũt. qb⁹ ꝛ imortalẽ sibi gl̃iã ꝯpararẽt: ꝛ inumeris huiusce archane
doctrine collatis bñficijs studiosos aĩos ppetuo deuincirent. qñqdẽ iuxta tritũ Diuini
Platonis adagiũ: Deo: Pr̃ie: Parẽtib⁹ ꝛ Preceptorib⁹ ꝯdignas referre gr̃as possit ne
mo. De q̃rũ laudabili nũero pitissim⁹ Alchabiti⁹ Astronomoꝝ oĩꝫ sue tẽpestatis euasit
facile monarca. q oĩa stellaꝝ archana ꝯpẽdioso h̃ volumie adeo mirꝫ ĩ modũ pstrixit: vt
qdpiã ad scrutanda celestiũ magr̃ia dignũ scitu ꝑter ipi⁹ resolutissima documẽta nẽo
ẽ: q repiat. Cui⁹ dĩnũ pene Enchyridiõ gẽmis adeo ꝑciosis ẽ refertũ: vt breuissima tpis
ĩtercapedie facillim⁹ ad sũma Astronomie Fastigia pateat aditus. Qḋ quũ passiꝫ circũ
ferrereť vndiq̃ lacessitũ vndiq̃ mutilatũ: illḋ sane ferre nõ potui. qn ꝓ cõi Studiosoꝝ
fruge ab ĩnũeris erroribꝰ eriperẽ: ereptũq̃ Singulari Mecenati dedicarẽ. Qualis tu ꝓ
fecto Dux Illustrissime ꝑcipu⁹ occurristi Protector. q oĩ virtutũ Splẽdore isignit⁹ hac ĩ
nr̃a tẽpestate haud aliter elucescis q̃ Splẽdor apollineus iter celestia Sydera dñať. Cu
ius imẽsã Moꝝ grauitatẽ: Religiõis Pietatẽ: Justitie Moderamẽ: Sapie Magnitudinẽ
inatã clemẽtiã: rarãq̃ aĩ gñosi Liberalitatẽ si qs equo aĩo pẽsitauerit: taceo ꝑclara Uar
rane Propaginis Facinora nũq̃ satis laudate: nullis eqdẽ ꝑsce illius auree etatis viris
secũdus accedes. Elucubratissimas itaq̃ Uiri hui⁹ pitissimi vigilias Noĩ tuo dedicatas
hilari Fronte suscipe: neq̃ hoc solũmõ agas obsecro. Uerũetiã Antoniũ Nois tui stu
diosissimũ: oĩbusq̃ ĩ votis tuis deditissimũ Mancipiũ suscipere nõ dedigneris. Uale.

¶ Clarissimi Astronomorū Principis Abdilazi idest Serui gloriosi Dei: qui dicitur Alchabitius Opus ad Stellarum Magisteria Isagogicum Incipit.

Postulata a domino prolixitate vite ceyphadala .i. gladij regni & durabilitate sui honoris custodia quoq3 operum eius siue bonorum atq3 extensione sui imperij: exordiamur id quod volumus narrare. Cum vidissem cõuentum quorundã antiquorū ex auctoribus magisterij iudiciorum astrorum edidisse libros quos vocauerunt introductorios huius magisterij idest iudiciorū astrorum: sed quosdam ex eis non fuisse scrutatos diligenter vniuersa que necessaria sunt i eodez magisterio de his que conueniunt introductorio. quosdam vero ea que necessaria sunt protulisse prolixe: & quia quod necessarium est in eo perijsse cernerem. Quosdaz quoq3 in ordinatione eorum que protulerunt non incessisse itinere discipline conspexissem cepi edere hũc librum: & posui eum introductoriū. atq3 collegi in eo ex dictis antiquorū qcquid necessarium est huic magisterio secundum modū introductoriuz: & non introduxi ratiocinationes disputationi siue defensioni eorū que protulimus necessarias cuz sint in libro Ptolemei qui appellatur alarbamacalet. id est quatuor tractatuū: & in libro meo quē edidi in cõfirmatione magisterij iudiciorū astrorū: & in destructione epistole haissebenhali i annullatione eius ex ratiocinatiõe que ad hoc possint sufficere: & diuisi eū in quinq3 differentias. Prima differentia est in esse circuli signorū essentiali & accidentali. Scda differentia in naturis planetarū septem: & quid est illis proprium: & quid significent. Tertia differentia in his que accidunt planetis septem in semetipsis: & quid accidat eis ad inuicem. Quarta differentia in expositione nominum astrologorum. Quinta differentia in vniuersitate partium & expositione esse earum in gradibus.

¶ Differentia prima in eē circuli signorū eēntiali & accidētali.

¶ De diuisione circuli signorum.

Nitach .i. circulus signorū: diuidit' i. 12. partes eq̃les fm diuisionē circuli signorū: & hee. 12. ptes dñr signa & referunt' ad imagines q̃ sūt sub eodē zodiaco circulo: q̃ sūt Aries Taurus Gemini Cãcer Leo Uirgo Libra Scorpius Sagittarius Capricornus Aq̃rius Pisces. Et vnūquodq3 istorū signorū diuidit' in. 30 ptes eq̃les: q̃ gradus vocant'. Et g̃dus diuidit' i. 60. minuta: & minutū in. 60. scda: & fm i 60. tertia. Silr q̃ sequūt' q̃rta. s. & q̃nta diuidēdo p. 60 vsq3 ad ifinita. ¶ Et sex ex his signis sūt septētriõalia .i. ab initio arietis vsq3 in finē v̓ginis q̃ sūt septētriõalia a linea equinoctiali: & sex meridiana .i. ab initio libre vsq3 i finē pisciū. Et sex ex illis dñr directe ascēdētia .i. ab initio cãcri vsq3 i finē sagittarij. Et sex tortuose ascēdētia dñr .i. ab initio capricorni vsq3 i finē geminoꝝ. Et tortuose ascēdētia obediūt directe ascēdētibus: hoc ē: duo signa q̃ fuerit vnius lõgitudis a capite cãcri obediūt sibi vt gemini cãcro. Taurus leoni Aries v̓gini. Et pisces libre aq̃rius scorpioni. Et capricornus sagittario. ¶ Et duo signa q̃ fuerit vniꝰ lõgitudis a capite arietis dñr cõcordãtia i itinere vt aries & pisces: Taurus & aq̃rius. Gemini & capricornus. Cãcer & sagittariꝰ. Leo & scorpio. Uirgo & libra. ¶ Et vocat' medietas circuli q̃ ē ab initio leõis vsq3 i finē capricorni medietas maxima: & est medietas solis: q2 sol in oi hac medietate h3 p̓ncipatū sicuti hñt planete i suis

terminis. Et alia medietas q̄ ē ab initio arq̄rij vſq̧ i finē cācri vocat̄ minima: ⁊ ē medietas lune: q₂ luna ſilr̄ h₃ in oī hac medietae p̄ncipatū ſicut ſol i maxima ⁊ vocat̄ illa medietas q̄ eſt ab initio arietis vſq̧ i finē virginis medietas calida. ⁊ alia q̄ eſt ab initio libre vſq̧ i finē piſciū vocat̄ medietas frigida. Et vocat̄ illa q̄rta ps circuli q̄ ē ab initio Arietis vſq̧ in finē geminoꝝ q̄rta calida humida vernalis puerilis ſanguinea. Et illa q̄ eſt ab initio cācri vſq̧ in finē virginis dr̄ q̄rta calida ſicca eſtiualis iuuenilis colerica Et illa q̄ ē ab initio libre vſq̧ i finē ſagittari dr̄ q̄rta frigida ſicca autūnalis melācholica: ⁊ ſignificat initiū diminutiōis mediocris etatis. Et illa q̄ eſt ab initio capricorni vſq̧ i finē piſciū dr̄ q̄rta frigida hūida defectiua ſenilis hyemalis flegmatica. Oibus āt plāetis q fuerunt̄ i his ſignis nō q₂ ſint i eis: ſed q₂ ferunt̄ ſub eis h̄ eſt idirecto eoꝝ. Altioꝝ ⁊ ꝓpior circulo ſignoꝝ ⁊ curſu tardior ē Saturn⁹: deīde Jupiter. deinde Mars. deide Sol. deinde Uenus. deide Mercuri⁹. deinde Luna q̄ eſt terre ꝓpior ⁊ curſus oibus velocior. Significātur aūt etiā per caput draconis ⁊ caudam cum planetis quedam ſignificationes ſicut exponemus in ſequentibus.

¶ De domibus planetarum.

Habent quoq̧ planete in his ſignis ptāte: quaſdā p naturā ⁊ quaſdā per accidens. ¶ Que ſunt p naturā ſūt hee domus. Exaltatio. Terminus. Triplicitas et Facies De illis aūt q̄ p accidēs ſunt loco cōueniēti tractabimus. ¶ Domus aūt ſunt hee Aries ⁊ ſcorpius. domus Martis Taurus ⁊ libra. domus Ueneris. Gemini ⁊ virgo. domus Mercurij Cācer domus Lune. Leo domus Solis. Sagittarius et Piſces domus Jouis. Capricornus et Aq̄rius. dom⁹ ſaturni. Septimū aūt ſignū a domo vniuſcuiuſq̧ plē dicit̄ eiuſdē fore detrimentū. Et ſi duo ſigna fuerint domus vnius plē: dr̄ concordātia in almantica: hoc eſt in circulo q latus eſt in medio et ligatura ſtrictus: et h₃ ſig̃are circulū zodiacum. ¶ Signa autem in que planete dum intrant dicunt̄ gratulari in eis et domini eorum ſecundum dorothiū ſunt hec. Saturnus dum intrat aquarium gaudere dicit̄. Jupiter i ſagittario. Mars i ſcorpione. Uenus i Tauro: et Mercurius i Uirgine.

¶ De exaltationibus planetarum.

He ſunt exaltationes planetarū. Sol exaltatur i ariete: hoc eſt in. 19. gradu eius. Luna in. 3. gradu. Tauri. Saturnus in. 21. libre. Jupiter in. 15. gradu Cācri. Mars in. 28. gradu Capricorni. Uenus in. 27. gradu Piſciū. Mercurius i. 15. Uirginis. Caput draconis i. 3. gradu geminoꝝ. Et cauda in. 3. gradu ſagittarij. Jn ſeptimo aūt ſigno ab exaltatiōe vniuſcuiuſq̧ plē: i ſilī g̃du erit ei⁹ deſcēſio et caſus: vbi gr̄a: ſicut ſol exaltat̄ in. 19. g̃du arietis. ita i. 19. gradu libre cadit: et ſic de ceteris. Ptolemeus aūt ponit arietem totū eſſe exaltationem ſolis. Et taurum totū exaltationem Lune et cetera ſimiliter.

elle exaltatione de pianete

¶ De triplicitatibus.

Triplicitates vero ſic deſtinguimus. Oia enim tria ſigna que in vna natura videntur concordari faciunt triplicitatē. et eodem nomine vocantur. hoc eſt triplicitas. Aries ergo Leo et ſagittarius faciunt triplicitatem p̄mam: q₂ vnūquodq̧ iſtoꝝ ſignorū eſt igneum maſculinum. diurnū calidum. ſ. et ſiccum collericum: ſapore amarum. eſt quoq̧ et hec triplicitas orientalis. Cuius dn̄i ſunt in die ſol et in nocte Jupiter et eorū particeps in die ac nocte eſt ſaturnus. ¶ Triplicitas ſecunda eſt ex Tauro virgine et capricorno: quia hec ſunt ſigna feminina nocturna terrea frigida. ſ. et ſicca melancolica ſapore acria meridiana. ¶ Huius quoq̧ triplicitatis domini ſunt in die Uenus et in nocte luna quarum particeps in die ac nocte eſt Mars. ¶ Tertia triplicitas eſt ex geminis libra et aquario: q₂ hec ſigna ſunt maſculina diurna ſanguinea. ſ. calida humida ae-

rea sapore dulcia et occidentalia. Cuius triplicitatis domini sunt in die Saturnus et in nocte Mercurius: eorum quoq; particeps in die ac nocte est Jupiter. ¶ Quartam vero triplicitatem faciunt Cancer Scorpius et pisces: quia hec sunt feminina nocturna septentrionalia aquatica flegmatica frigida humida sapore salsa. Cuius triplicitatis domini sunt in die Venus: et in nocte Mars: quorum particeps in die ac nocte est Luna.

¶ Tabula domorū exaltationū Gaudiorū casum et Triplicitatū planetarū.

	D		ex		G	C		T			
♈	♂	die	☉	19 di.		♄	21	☉ d.	♃ n	♄	a
♉	♀	no.	☽	3	♀			♀	☽	♂	b
♊	☿	di.	☊	3		☋	3	♄	☿	♃	c
♋	☽	d.n.	♃	15		♂	28	♀	♂	☽	d
♌	☉	d.n.						☉	♃	♄	a
♍	☿	n.	☿	15	☿	♀	24	♀	☽	♂	b
♎	♀	d.	♄	21		☉	19	♄	☿	♃	c
♏	♂	n.			♂	☽	3	♀	♂	☽	d
♐	♃	d.	☋	3	♃	☊	3	☉	♃	♄	a
♑	♄	n.	♂	28		♃	15	♀	☽	♂	b
♒	♄	d.			♄			♄	☿	♃	c
♓	♃	.	♀	27		☿	15	♀	♂	☽	d

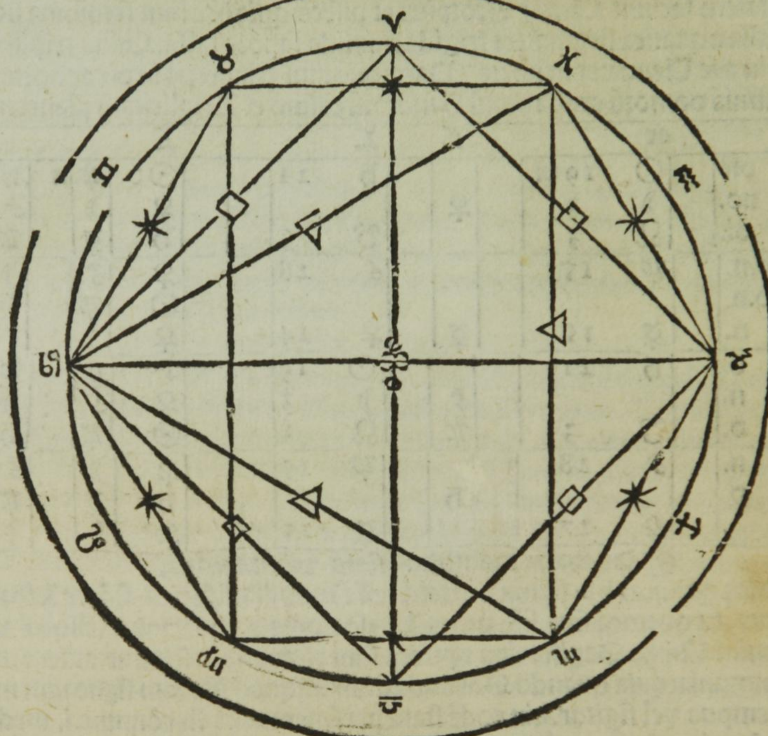
¶ De signis mobilibus fixis ꝛ cōmunibus.

Quatuor quoq; ex his signis dicuntur esse mobilia. s. Aries Cācer Libra ꝛ Capricornus. Et quatuor fixa. s. Taurus Leo scorpius ꝛ aquarius. Reliqua vero quatuor. s. Gemini Virgo Sagittarius ꝛ pisces sunt cōmunia. Dicuntur autem mobilia fixa vel communia: quia quando Sol ingreditur aliquod istorum signorum mouetur. i. mutatur tempus vel figitur. i. in eodē statu perseuerat: aut fit cōmune. i. medietas illius vnius tēporis erit vt medietas alterius: verbi grā: qn̄ sol ingredit̄ signū arietis tēpus mutat̄ idest vertit̄ hymes i ver. Et qn̄ intrat Taurū figit̄ idē tēpus verna le qn̄ vero sol ingredit̄ geminos fit tp̄us cōe. i. dimidiū veris ꝛ dimidiū estatis ꝛ sic de ceteris.

¶ De aspectibus planetarum.

Dicuntur ēt signa se q̄druplicit̄ aspicere: hoc est oē signū aspicit tertiū an̄ se ꝛ tertiū post se qđ ē vndecimū. ꝛ hic aspectus dicit̄ sextilis ꝛ ē aspectus dilectiōis ꝛ medie amicitie: ꝛ dicit̄ ēt sextilis eo ꝙ teneat sextā partē circuli. i. 60. gradus: verbi gratia: planeta qui fuerit in initio Arietis aspicit eū q fuerit in geminis ante se ꝛ eū q fuerit i aq̄rio post se q ē aspectus medie amicicie. Et aspicit q̄rtū āte se ꝛ quartū post se. i. decimū ꝛ hic aspectus vocat̄ tetragonus eo quod tenet quartā partem celi. i. 90. gradus: ꝛ est aspectus discordie atq; medie inimicicie. ꝛ aspicit quoq; quintū signum ante se ꝛ quintum post se quod est nonum: ꝛ hic aspectus dicitur trigonus vel trigona radiatio eo ꝙ tertiam ptem celi. i. 120. gradus teneat: ꝛ est aspectus cōcordie ꝛ dilectiōis pfecte. Aspicit autem septimum per oppositionē: ꝛ ē aspectus inimicicie pfecte. Et si i his signis ita se aspiciētibus fuerint pl̄e dicunt̄ se aspicere aspectu tali ꝛ hic ē aspectus pl̄arū: ꝛ si duo pl̄e fuerint i vno signo dn̄r cōiuncti. Cū vero fuerit pl̄a i aliquo signo erunt radij illiꝰ i signis illis: q̄ aspiciūt ipsū signū i sili gradu atq; minuto: verbi grā: si fuerit mars i p̄mo gradu arietis ꝛ i p̄mo minuto eiusdē ḡdus erūt radij eiꝰ in p̄mo gradu signi libre ꝛ in p̄mo minuto eiusdē ḡdus: ꝛ sic itellge ð ceteris aspectibꝰ vt i hac figura patet euidētissime.

Figura aspectuum.

De terminis planetarum.

Sunt quoq planetarũ i signis termini vel fines: q i vnoquoq signo hñt qnq pſe terminos p diuersos gradus dispositos: nã ab initio arietis vſq ad ſextũ gdũ eiuſ dẽ arietis eſt terminus Jouis: ⁊ a ſexto vſq ad. 12. terminus veneris: ⁊ a. 12. vſq ad. 20. terminus Mercurij. ⁊ a. 20. in. 25. termin⁹ martis ⁊ a. 25. vſq ad finẽ ſigni eſt terminus Saturni: ⁊ pp̃ter diuerſitatẽ eorũ graduũ: ⁊ grauitatẽ eorũ memorie deſcripſimus eos in tabula vt leuius eſſet opus. Termini egyptiorũ ⁊ dicunt eſſe hermetis.

♈	♃	6	♀	6	☿	8	♂	5	♄	5	
♉	♀	8	☿	6	♃	8	♄	5	♂	3	
♊	☿	6	♃	6	♀	5	♂	7	♄	6	
♋	♂	7	♀	6	☿	6	♃	7	♄	4	
♌	♃	6	♀	5	♄	7	☿	6	♂	6	
♍	☿	7	♀	10	♃	4	♂	7	♄	2	
♎	♄	6	☿	8	♃	7	♀	7	♂	2	
♏	♂	7	♀	4	☿	8	♃	5	♄	6	
♐	♃	12	♀	5	☿	4	♄	5	♂	4	
♑	☿	7	♃	7	♀	7	♄	4	♂	4	
♒	☿	7	♀	6	♃	8	♂	5	♄	5	
♓	♀	12	♃	4	☿	3	♂	9	♄	2	

¶ Ubi preponuntur triplicitates terminis.

Quidã autem preponunt triplicitates terminis eo quod domini triplicitatum ſunt fortiores in nutritione: qꝛ ſignificant nutritionem: ⁊ quia nulla diſcordia eſt in triplicitate: ſicut eſt in terminis cum preponuntur: ⁊ quidam preponunt terminos triplicitatibus: eo ꝙ domini terminorum ſunt fortiores in directione.

¶ De faciebus ſignorũ ⁊ cui planetarũ attribuuntur.

Facies aũt ſignorũ ſunt he: vnũquodq; ſignũ diuidit̃ i tres partes equales: q̃libet pꝰ cõſtat ex. 10. gradibus ⁊ vocat̃ facies q̃rũ initiũ eſt a p̃mo gradu arietis. P̃ria ergo facies eſt a p̃mo gradu arietis vſq; in. 10. ⁊ dat̃ Marti. Scd̃a vſq; ad. 20. g̃dũ. ⁊ datur Soli q ſuccedit ei ĩ ordine circuloꝝ. Tertia vſq; ad finẽ p̃dicti ſigni. ⁊ ẽ Veneris: ſilr p̃ma facies Tauri eſt Mercurij q Veneri ſuccedit: ⁊ ita vſq; i finẽ ſignoꝝ. ¶ Cuꝫ igit̃ habueris gradũ i aliquo ſigno ⁊ volueris ſcire ex cuius planetarũ facie ſit: ſume ab initio arietis ſigna itegra vſq; ad ſignũ de quo volueris ſcire faciem ⁊ triplica ea ⁊ qđ ſup̱ fuerit adde ſup̱ hoc qđ p̃terijt ex faciebus illius ſigni de quo faciẽ ſcire volueris cũ eadẽ facie cuius dñm ſcire volueris ⁊ ꝓijce a planeta q eſt dñs p̃me faciei ſigni arietis q ẽ Mars ſm̃ ſucceſſionẽ circulorũ. 7. et. 7. ⁊ qđ remãſerit ĩfra ſeptẽ numera a marte p̱ ſucceſſionẽ planetarũ: ⁊ quo finitus fuerit numerus erit prima facies illius ſigni vñ fuerit gradus vſq; i. 10. eiuſdẽ ſigni illius planete apud quẽ numerus erit finitus: ⁊ a. 10. vſq; in. 20. alterius planete qui illi ſuccedit: ⁊ a. 20. vſq; in finẽ alterius ſigni qui ei ſuccedit: ⁊ in cuius decimo fuerit gradus ex ſigno erit facies illius planete. vocantur etiaꝫ domini facierum iſtarum a quibuſdam decani de quibus ſequitur tabula.

In ♈	♂	10	☉	10	♀	10
In ♉	☿	10	☽	10	♄	10
In ♊	♃	10	♂	10	☉	10
In ♋	♀	10	☿	10	☽	10
In ♌	♄	10	♃	10	♂	10
In ♍	☉	10	♀	10	☿	10
In ♎	☽	10	♄	10	♃	10
In ♏	♂	10	☉	10	♀	10
In ♐	☿	10	☽	10	♄	10
In ♑	♃	10	♂	10	☉	10
In ♒	♀	10	☿	10	☽	10
In ♓	♄	10	♃	10	♂	10

¶ De virtutibus planetarum.

Et qꝛ iã annuẽte deo tractauimus de poteſtatibus planetaꝝ i ſignis q̃ ſunt domus exaltatio triplicitas terminus ⁊ facies. Nunc igitur tractemus de virtutibus ſeu fortitudinibus eoꝝ in ipſis. nã dñs domus hꝫ. 5. fortitudines: ⁊ dñs exal. 4. ⁊ dñs tripli. 3. dñs termini duas: ⁊ dñs faciei vnã. Intellige ergo ex hoc numero fortitudines planetarũ. q eni magis abundat in numero magis abũdat in fortitudine: ⁊ ipſe eſt fortior i loco rei ⁊ qdã p̃ponunt terminũ triplicitati. i. volũt vt dñs termini ſit fortior dño triplicitatis: ſed iam expoſuimus ſup̱ius in quo valet vnuſq̃ſq;. Quidã etiã de hac re talem dederũt cõparationẽ dicẽtes qđ planeta cũ fuerit in domo ſua eſt ſimilis viro in domo atq; in dñatione ſua: ⁊ cum fuerit in exaltatione ſua eſt ſimilis viro in regno ſuo ⁊ gloria: ⁊ cum fuerit in termino ſuo eſt ſicut vir inter parẽtes ⁊ cognatos ſuos atq; gentes: ⁊ cũ fuerit i triplicitate ſua erit ſicut vir i honore ſuo: ⁊ iter auxiliatores atq; miſtros ſuos

⁊ cum fuerit in facie sua erit sicut vir in magisterio suo. He sunt vniuerse potestates planetarum: essentiales in signis ⁊ sequuntur has figure signorum.

¶ De essentijs signorum ⁊ quid significent in semetipsis.

Quia i signis sunt q̄dā signa q̄ dn̄r rōnalia.s. Uirgo Gemini Libra ⁊ Aq̄rius ⁊ p̄ma medietas Sagittarij qꝛ eoꝝ imagines i circulo ad imagines hoīuȝ figurant hec q̄ꝙ dn̄r signa pulchras voces hn̄ita hec q̄ꝙ vigēt cū fuerit i oriēte. Et q̄dā dn̄r alas hn̄tia .s. Gemini Uirgo ⁊ Pisces. Et q̄dā q̄drupedia: vt Leo et Sagittarius. Quedā eoꝝ sūt domestica: vt Aries Taurus Capricornus: ⁊ hec vigēt cū fuerint in meridie. Uirgo aūt et capricornus et Aquarius vigēt cū fuerint in Septētrione. Et ex signis q̄dā sunt tortuosa ⁊ vitiosa.s. Aries Taurus Cancer Scorpio et Capricornus. Et q̄dā ex eis dicunt plures proles hn̄tia.s. Cancer Scorpio et Pisces. Et hec vigent cū fuerint in occidente. Et q̄dam ex eis sunt sterilia: vt Gemini Leo ⁊ Uirgo. Et q̄dā sunt paucos filios hn̄tia: vt Aries Taurus Libra Sagittarius Capricornus ⁊ Aquarius. Et q̄dā dicunt multum luxuriosa.s. Aries Taurus Leo et Capricornus. Et ex signis quedā dn̄r mediā vocē habentia q̄ formant ad imagines aīaliū balātiū ⁊ mugientiū ⁊ rugientiū: vt Aries Taurus Leo et Capricornus ⁊ vltima pars sagittagij. Et quedam sunt voce carentia.s. illa que formantur ad imagines animalium voce carentium.s. Cancer Scorpius et Pisces.

¶ De significationibus signorum.

Et vnūquodq̄ꝫ signū hȝ ꝓpriam significationē in his q̄ significant ex creatione mēbroꝝ ⁊ moribus hoium ⁊ regionū ⁊ seminū ⁊ arboꝝ ⁊ cetera. Aries hȝ ex corpe hoīs caput ⁊ faciē et ex regiōibus hebil: ⁊ ferim.i. babiloniā ⁊ psi dam et arabiā et falastim et palestinā. Taurus hȝ arbores q̄ plantant: ⁊ ex corpe hoīs hȝ collū ⁊ gutturis nodū: et ex regiōibus ezetimet ⁊ almechim ⁊ sandē et araterad. Gemini est signū largū boni animi. et hȝ ex corpe hoīs humeros ⁊ brachia et manus: et ex regiōibus vrgeti et armeniā nuthrabigē etelenimstet.i. egyptū et hartha. Cancer hȝ ex arboribus eas que fuerint mediocris lōgitudinis: et ex corpe hoīs pectus cor stomachū costas splenē ⁊ pulmonem et ex regiōibus armeniā minorē et orientalē plagā huthabē et massem et acin: ⁊ hȝ participationē in barach ⁊ atrabicen. Leo hȝ arbores ꝓceras.i. longas calidus et versutus: ⁊ multe angustie atq̄ꝫ tristitie: et ex corpe hoīs stomachū cor dorsum latus et ex regiōib⁹ artitri vsq̄ꝫ in finē regionis habitabilis. Uirgo hȝ qcqd seminat ex seminibus et est larga boni animi: et hȝ ex corpe hoīs ventrē ⁊ interiora.s. telam.i. dyafragma et itestina: et ex regiōibus algamica ⁊ assem idest quedā regio circa hierusalē et alforas idest eufraten ⁊ isulā q̄ est hispania ⁊ festix vel afeū. Libra hȝ arbores ꝓceras ⁊ est larga boni aī: et hȝ ex corpe hoīs lumbos ⁊ iferiora ventris vmbilicū et pectinē ⁊ verēda anchas et ilia ⁊ nates: et ex regiōibus terrā romanoꝝ vel grecoꝝ et que succedunt eis affines vsq̄ꝫ ad Affricā: hȝ etiā araffe vel azim vsq̄ꝫ in finē ethiopie et barthan: hēt et carmen et segestez et thebis vel thebil et tabrasten barah et ambarah: Scorpius hȝ arbores lōgitudine eq̄les largus boni aī et habet ex hoīs corpore verenda testiculos vesicam anum et iferiora et ex regiōibus helchiget et rura Arabū et fines eius vsq̄ꝫ in allegē: et habet in alchach participationē. Sagittarius ingeniosus et calidus hȝ ex corpe hoīs femora: et ex regiōibus ethiopiā et indiā ⁊ mabarahen ⁊ achiut vel accenit vel achichit q̄ est idia. Capricornus est bone vite iracundus cautus et calidus: multe tristitie hn̄s ex corpe hoīs genua. et ex regiōibus ethiopiā annaban alcon et acuith et mahamen vsq̄ꝫ ad duo maria etahant et achuit q̄ est in india. Aquarius hȝ ex corpore hoīs crura vsq̄ꝫ ad inferiora cauillarum .i. talloꝝ et ex regiōibus azenes.i. nigredinē et althupha et partes eius ⁊ terram elfies et

partem terre egypti et occidentalem plagaʒ et terre achiut. Piscis est calidus et cautus cõmixtus multi coloris habens ex corpore hominis pedes: et regionibus carabrarem ⁊ septentrionalem plagam terre iurgem et participationem in romanis vsqʒ ad essen habet insulam ⁊ egyptum ⁊ alexandriam ⁊ mare licium.

De significatione planetarum in signis ſm membra hominis.

Et si quidē planete significauerint dolorē habent in vnoquoqʒ signo membrū sibi propriū. Tractemus ergo de doloribus planetaruʒ in signis: ⁊ primū icipiamus ab Ariete Saturn⁹ i ariete hēt pectus. Jupiter ventrem. Mars caput. Sol femora. Uen⁹ pedes. Mercurius crura. Luna genua. Jn tauro. Saturnus hʒ ventrē. Jupiter dorsuʒ. Mars collum. Sol genua. Uenus caput. Mercurius pedes. Luna crura. Jn geminis Saturnus hʒ ventrē. Jupiter verenda et q̃ succedunt. Mars pectus ⁊ q̃ succedūt. Sol crura et cauillas. i. talos. Uenus collū Mercurius caput. Luna femora. in cācro Saturnus hēt virilia et oīa eis succedentia. Jupiter femora. Mars pectus. Sol pedes. Uenus brachia ⁊ humeros. Mercurius oculos et guttur. Luna caput. Jn leōe. Saturnus hēt verēda et eis succedētia. Jupiter femora ⁊ genua. Mars ventrē. Sol caput. Uen⁹ cor. Mercurius humeros et guttur. Luna collū. Jn virgine. Saturnus hēt pedes. Jupiter genua et eorū succedentia. Mars ventrē. Sol collū. Uenus ventrē. Mercurius cor. Luna humeros. i libra. Saturnus hēt genua ⁊ eorū succedētia. Jupiter oculos et eorū succedentia idest partes capitis. Mars verenda ⁊ eoruʒ succedentia. Sol humeros. Uenus caput. Mercurius ventrē. Luna cor. Jn scorpione. Saturnus hēt cauillas. i. talos et eorū succedētia. Jupiter pedes. Mars caput brachia ⁊ femora. Sol cor. Uenus verenda ⁊ eorū succedentia. Mercurius dorsuʒ. Luna ventrē. Jn sagittario. Saturnus hʒ pedes. Jupiter crura ⁊ caput. Mars pedes et man⁹. Sol ventrē. Uenus femora et brachia. Mercurius verēda et cor. Luna dorsuʒ. Jn capricorno. Saturnus hʒ caput et pedes. Jupiter genua et oculos. Mars crura ⁊ humeros. Sol dorsuʒ. Uen⁹ femora et cor Mercurius verēda ⁊ eoꝝ succedētia. Luna femora. Jn aq̃rio. Saturn⁹ hʒ caput ⁊ collū. Jupiter humeros pectus ⁊ pedes. Mars cauillas ⁊ cor. Sol verēda et eorū succedētia. Uenus genua et eoꝝ succedētia. Mercurius femora et cor. Luna verenda. Jn pisce saturnus hʒ humeros et brachia ⁊ collū. Jupiter cor et caput. Mars cauillas et ventrem. Sol femora et eorum succedentia. Uenus collum et dorsum. Mercurius crura et verenda. Luna femora.

Tabula de doloribus planetarum inmembris hominis.

	♄	♃	♂	☉	♀	☿	☽
♈	pectus	ventrē	caput	femora	pedes	crura	genua
♉	ventrē	dorsuʒ	collum	genua	caput	pedes	crura
♊	ventrē	verēda	pectus	cauillas	collum	caput	femora
♋	virilia	femora	pectus	pedes	brachia	oculos	caput
♌	verēda	femora	ventrē	caput	cor	hume.	colum
♍	pedes	genua	ventrē	colum	ventrē	cor	hume.
♎	genua	oculos	verēda	hume.	caput	ventrē	cor
♏	cauillas	pedes	caput	cor	verēda	dorsum	ventrē
♐	pedes	cap. cru.	manus	ventrē	femora	verēda	dorsum
♑	caput	genua	crura	dorsum	femora	verēda	femora
♒	caput	hume.	cor	verēda	genua	femora	verēda
♓	hume.	cor	ventrē	femora	colum	crura	femora

De gradibus signorum masculinis ꝛ femininis.

Sunt quoq; i vnoquoq; signo gradus q pprie dñr masculini atq; feminini. Nam ab initio Arietis vsq; i. 8. gdū dñr eē masculini: ꝛ ab. 8. i. 9. feminini: ꝛ a. 9. i. 15. masculini: ꝛ a. 15. vsq; i. 22. feminini: ꝛ a. 22. vsq; i finē arietis masculini qs decreuims dscribere sic descripsimꝰ termios: ꝛ hic mō depigimꝰ tabulā vt leuiꝰ redaẗ opꝰ dō auxiliāte.

♈	maſ.	8	femi.	1	maſ.	6	femi.	7	maſ.	8				
♉	femi.	5	maſ.	6	femi.	6	maſ.	4	femi.	3	maſ.	6		
♊	femi.	5	maſ.	11	femi.	6	maſ.	4	femi.	4				
♋	maſ.	2	femi.	6	maſ.	2	femi.	2	maſ.	11	femi.	4	maſ.	3
♌	maſ.	5	femi.	3	maſ.	7	femi.	8	maſ.	7				
♍	femi.	8	maſ.	4	femi	8	maſ.	10						
♎	maſ.	5	femi.	10	maſ.	5	femi.	7	maſ.	3				
♏	maſ.	4	femi.	10	maſ.	3	femi.	8	maſ.	5				
♐	maſ.	2	femi.	3	maſ.	7	femi	12	maſ.	6				
♑	maſ.	11	femi.	8	maſ.	11								
♒	maſ.	5	femi.	10	maſ.	6	femi.	4	maſ.	2	femi.	3		
♓	maſ.	10	femi.	10	maſ.	3	femi.	5	maſ.	2				

De gradibus lucidis: tenebrosis ꝛ fumosis ꝛ vacuis.

Et in vnoquoq; istorū signorū sunt gradus q dñr lucidi: ꝛ gradus q dicunẗ tenebrosi. ꝛ gradus q dicuntur fumosi: ꝛ gradus q vocantur vacui. Dicunt eni qdā qd ab initio arietis vsq; in tertiū gradū sunt tenebrosi: ꝛ a. 3. in. 8. lucidi: ꝛ ab. 8. in. 16. tenebrosi: ꝛ a. 16. in. 20. lucidi: ꝛ a. 20. vsq; ad. 24. vacui. ꝛ a. 24. vsq; in. 29. lucidi: ꝛ a. 29. in finem arietis vacui. de quibus faciemus tabulam si deus voluerit.

♈	te.	3	lu.	5	te.	8	lu.	4	va.	4	lu.	5	va.	1
♉	te.	3	lu.	4	va.	5	lu.	3	va.	5	lu.	8	te.	2
♊	lu.	4	te.	3	lu.	5	va.	4	lu.	6	te.	5	va.	3
♋	lu.	12	te.	2	va.	4	fu.	2	lu.	8	va.	2		
♌	te.	10	fu.	10	va.	5	lu.	5						
♍	te.	5	lu.	3	va.	2	lu.	6	fu.	6	va.	5	te.	3
♎	lu.	5	te.	5	lu.	8	te.	3	lu.	6	va.	3		
♏	te.	3	lu.	5	va.	6	lu.	6	fu.	2	va.	5	te.	3
♐	lu.	9	te.	3	lu.	7	fu.	4	lu.	7				
♑	te.	7	lu.	3	fu.	5	lu.	4	te.	3	va.	3	te.	5
♒	fu.	4	lu.	5	te.	4	lu.	8	va.	4	lu.	5		
♓	te.	6	lu.	6	te.	6	lu.	4	va.	3	lu.	3	te.	2

De gradibus putealibus.

Et in signis sunt quidā gradus qui vocanẗ putei: cū fuerit pla in aliquo eorum dicitur eē i puteo: vt ē sextus gradus arietis ꝛ cetera. vt i hac tabula sequēti oñdeẗ.

♈	6	11	16	23	29		♎	1	7	20	30		
♉	5	12	24	24	25		♏	9	10	22	23	27	
♊	2	12	17	26	30		♐	7	12	15	24	27	30
♋	12	17	23	26	30		♑	2	7	17	22	24	28
♌	6	13	15	22	23	28	♒	1	12	17	24	29	
♍	8	13	16	21	25		♓	4	9	24	27	28	

¶ De gradibus azemena idest debilitatis corporis.

Et sūt i signis qdā ḡdus q dicūr gradus azemena.i.gradus debilitatis corpis. Est.n. azemena q̄dā debilitatio corpis tpalis: vt surditas:cecitas:membri amissio : ꝛ cetera talia:q̄ q̄diu vixerit hō:semꝑ hebit:nisi miraculose sanet. Cū ergo fuerit luna in his gradibus in natiuitate alicuius pueri:accidet ei p̄dicta azemena s̄m significationē loci ꝛ aspectus seu loca planetarū. Significat quoq̧ azemena ꝑ astra diuersis modis. sicut in libris natiuitatum iuenies. gradus aūt azemene sunt hi q describunt hic in tabula.

In ♉	6	7	8	9	10		In ♏	19	29			
							In ♐	1	7	8	18	19
In ♋	9	10	11	12	14	15	In ♑	26	27	28	29	
In ♌	18	27	28				In ♒	18	19			

¶ De gradibus augmentantibus fortunam.

Et in hoc circulo sunt quidam gradus qui dicuntur augentes fortunam: qui in ista tabula descripti sunt.

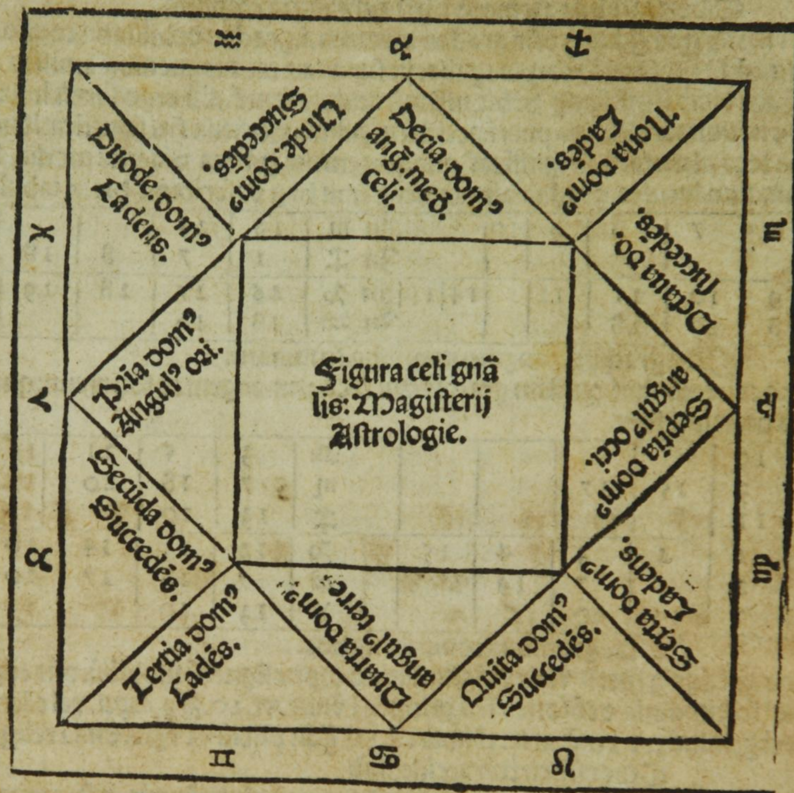
♈	19						♎	3	5	21	16	17 28·29
♉	3	15	27				♏	5·7	18	20	12	15
♊	11	3	10	12	15		♐	13	20	3·15	18	
♋	1	2	3	8·4	15	19	♑	8·12	13	14	20	24
♌	2	5	7	19	22·28		♒	7	15 16	17	20	29
♍	3	4·14	20	16	4		♓	13	20	17	19	

¶ De gradibus compotentibus.

Et duo gradus q fuerit vnius lōgitudinis a capite signorū mobiliū: dicūr cōpotētes .i.vni⁹ fortitudinis ꝛ cōsortes seu pricipes i v̄tute. vt.20.gra.capri.vel cācri cū.10 gra.sagi.vel geminoꝝ:ꝛ.20.ḡ.arie.vl' libre cū.10.ḡdu pisciū vl' v̄gis.ꝛ ita i reliq̄s signis

¶ De esse circuli accidentali.

Sed q: auxiliāte deo iā ꝑtulimus eē circuli signorū eēntiale:nūc ꝑferamus accidētale. Nā circulus figurat in oī hora tali figura:q̄ diuidit i q̄tuor partes:q̄s diuidit circulus hemispherij:ꝛ circulus meridiei id est circulus medij celi:q facit mediū diē: et vnaq̄q̧ pars istarū partiū diuidit i tres partes ineq̄les s̄m ascensiōes signi ascēdētis atq̧ hoc mō diuidit circulus in duodeciꝫ partes q̄ vocant domus. nominant quoq̧ ꝛ cuspides ꝛ turres:cuius opus expositū ē i libro Ezibi.i.in libro cursus syderū. Principiū ergo diuisiōis est horoscopus:hoc est ascēdēs.cuius initiū est suꝑ circulū hemispherij orietalis deide scda domus sequit ꝛ tertia:ceterecq̧ dom⁹ vsq̧ ad duodecimā. Quarta aūt pars q̄ est ab ascēdēte vsq̧ ad mediū celi:q̄ est domus duodecima vndecima ꝛ decima dr̄ q̄rta pars orietalis masculina:ꝛ adueniēs sigat initiū vite:ꝛ vocat puerilis sanguinea ꝛ vernalis. Et pars alia q̄ est a medio celi vsq̧ ad gradū occidētalis signi.i.septime qui ē suꝑ circulū hemispherij occidētalis.q̄ est domus nona octaua:ꝛ septima: ꝛ est meridiana feminina recedens sigat mediā etatē:ꝛ vocatur ꝑfectio iuuētutis estiualis ꝛ colerica. ¶ Tertia quoq̧ ps q̄ est ab occidēte vsq̧ ad gradū quarte domus que ē suꝑ circulum meridiei sub terra que est domus sexta quinta ꝛ quarta.est occidentalis masculina adueniēs significat finē vite : ꝛ vocatur autūnalis melācolica ꝛ est senilis ꝛ mediocris etatis. ¶ Quarta vero pars que est a quarta domo vsq̧ ad ascendens que domus est tertia secunda atq̧ ascendens est septentrionalis feminina recedens:significat quod accidit homini post mortem eius et ad quid deueniet corpus eius vel eius dispositio de dimissa substantia ; aut quid dicetur de eo scilicet vtrum laudetur vel

vituperetur: ⁊ vocaẜ hec pars ſenilis flegmatica defectiua hyemalis. Et ille due partes que ſunt a medio celi vſq̧ ad aſcendēs: ⁊ ab aſcēdēte vſq̧ ad q̄rtā domū: iſta medietas vocatur medietas aſcendens: ⁊ relique partes q̄ ſunt a quarta domo vſq̧ ad ſeptimaꝫ: ⁊ inde vſq̧ ad mediū celi vocaẜ medietas deſcendens. Et quicquid fuerit ſuper terram ex circulo ideſt illa pars circuli ſuperioꝛ dicitur dextra: ⁊ q̄ ſub terra ideſt illa pars infe rioꝛ diciẜ ſiniſtra. Et aſcēdēs ⁊ quarta ⁊ ſeptima ⁊ decima dn̄r alamed id eſt quas nos angulos vocamus vt pulchꝛius ſonet. Et ſc̄da domus octaua ⁊ q̄nta ⁊ vndecima ſucce dētes angulis vocanẜ. Tertia aūt ⁊. 6. 9. ac. 12. cadentes ⁊ ab angulis dicuntur. Cū er- go planeta in angulis vel in eoꝛū ſuccedētibus fuerit diciẜ ꝓficere: ⁊ ſi fuerit ī cadētib⁹ ab angulis diciẜ deficere: ⁊ vnaqueq̧ iſtarū domoꝛū ſignificat aliq̄d de eſſe dominuꝫ.

¶ De domibus et ſignificationibus earum.

PRima domus cuius initiū oriẜ ī circulo hemiſpherij oꝛientalis vocaẜ athale. ſ. aſcēdens: hec ſiḡat coꝛpa ⁊ vitā ⁊ initia operū ⁊ ſiḡat in īterrogatiōibus de ōrōne ⁊ locutiōe et rumoꝛibus: ⁊ q̄cq̄d cogitat īterrogās ī aīo ſuo: ⁊ ſiḡat initia vite et eſt foꝛtioꝛ oībus alijs domibus ſiue locis circuli: ⁊ planeta q̄ fuerit ī eo erit foꝛ tioꝛ oībus alijs planetis. maxime ſi fuerit ī aliqua ſuarū dignitatū. Et dixit alendeꝫgod in natiuitate: ꝙ dn̄s triplicitatis aſcendētis ꝑmus ſiḡat vitā ⁊ naturam nati ſeu interro gantis ⁊ eius delectationem atq̧ voluntatem: ⁊ quid diligat: et quid odio habeat: et q̄d boni ſeu mali ei adueniat in initio vite eius: et dominus triplicitatis. ſecūdus ſignificat

vitam et corpus et virtutem seu fortitudinem et medietatez vite: ⁊ dñs triplicitatis tertius significat id qd socij eius significauerunt: et significat finem vite in morte.

SEcunda domus est domus substãtie ac vict⁹ et ministrorũ et auxiliatorũ: et significat finẽ annorũ vite idest finẽ iuuentutis. Et dixit alendezgod de dñis triplicitatis dom⁹ substãtie: de pmo. s. scdo ac de tertio vide qs eorũ sit fortior in eẽ ⁊ i loco. hũc facies merito auctorem substãtie et significatorẽ acqsitiõis eius: qꝛ si fuerit i medio celi iueniet hãc a rege: et si fuerit i domo fidei alias fiducie alicuius luminariũ erit melius. Silr dñs triplicitatis. pm⁹ dat substãtiã i initio vite: ⁊ 2s i medio vite: et terti⁹ i fine ei⁹.

TErtia domus est fratrũ et sororũ et ppinquorũ ac dilectorũ fidei atqꝫ religiõis mãdatorũ ac legatorũ mutationũ atqꝫ itinerũ minorũ: ⁊ significat esse vite ante mortẽ. dixit alendezgod dñs triplicitatis domus fratrũ. primus sigãt fratres maiores: ⁊ scds medios. tertius minores: eritqꝫ eorum dignitas ⁊ eorum esse secundũ loca eorum.

QUarta domus est patrum hereditatum finis rerum ⁊ thesaurorum ⁊ omnium absconditorum atqꝫ occultoruz: ⁊ sigãt de esse vite hominum finez. dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus patrum. primus significat patres. secundus ciuitates ⁊ terras. tertius fines rerum et carceres.

QUinta domus est filiorum et dilectionum legatorum atqꝫ donationum: et significat quod futurum sit post mortem ex laude scilicet et vituperio. dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus filiorum. primus significat filios ⁊ vitam. secũdus dilectionem. tertius vero legatos.

SExta domus est infirmitatũ ⁊ seruorũ: ⁊ sigãt finẽ vite: ⁊ qcqd futurũ sit ante senectutẽ. dixit alendezgod dominus triplicitatis domus ĩfirmitatũ. primus significat ĩfirmitates ⁊ valitudines ab ĩfirmitatib⁹ ⁊ a malis ⁊ deterioratiões. scds sigãt vernaculos ⁊ suos. tertius sigãt qd eueniet ex eis ⁊ eoꝝ vtilitatẽ atqꝫ opa: ⁊ sigãtor est bestiaꝝ ac pecorum: ⁊ omniũ quadrupedũ: ⁊ fortitudinis eorũ multitudinis quoqꝫ eorũ ac paucitatis more eorũ in manu ei⁹ vel egressiõis eorũ ab ea. s. mãu: carceris qqꝫ atqꝫ retẽtiõis.

SEptima domus est mulierum: nuptiarum: contentionum quoqꝫ atqꝫ participationum ⁊ oppositionum: ⁊ significat medietatem finis vite erga senectutem. Dixit alẽdezgod quod dominus triplicitatis domus. 7. primus significat mulieres. secundus cõtentiones. tertius commixtiones ⁊ participationes.

OCtaua domus est mortis: significat timorem ⁊ mortẽ atqꝫ almauerith. i. substãtias vel hereditates mortuorum quas debẽt heredes post mortez ipsorum possidere ⁊ significat annorũ vite finem post senectutem. dixit alendezgod qd dñs triplicitatis domus mortis. primus significat mortem secũdus precepta seu res antiquas. tertius almauerith idest que hereditanda sunt ex mortuis.

NOna domus est pegrinationũ itineꝝ fidei atqꝫ religiõis sapiẽtie ⁊ pphetie ⁊ librorũ epistolarũ quoqꝫ ac legatorũ narrationũ seu rumorũ atqꝫ somniorũ: ⁊ initiũ dimidie vite significat. dixit alendezgod qꝛ dñs triplicitatis domus peregrinationis. primus sigãt pegrinatiõez et oẽ qꝛ accidit ei. secundus significat fidem atqꝫ religionẽ ⁊ valitudinem harum atqꝫ modũ earum. tertius significator est sapientie somniorum et stellarum ⁊ auguriorum et veritatis exercentium in eis atqꝫ mendacij.

DEcima domus est regum ⁊ operũ et sublimatiõis: vel exaltationis regni quoqꝫ atqꝫ memorie et vocis. s. imperij et magisteriorum atqꝫ matrũ: et significat dimidiũ annorũ vite. Dixit alendezgod qꝛ dñs triplicitatis domus regie. pmus significat opus ⁊ exaltationem. s. sedis sublimationẽ et altissimam mansionẽ. secundus sigãt vocẽ iperij

⁊ audaciam in eodem. tertius significat stabilitatē eius atqꝫ durabilitatem.

Undecima domus est fiducie ⁊ laudis atqꝫ fortune: amicorum quoqꝫ ⁊ mulierū ministrorū ac auxiliatorū: ⁊ significat finem annorum medietatis vite post medietatē vite. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus fiducie. primus significat fiduciā. secundus amicos. tertius vtilitatem seu profectus eorum.

Duodecima domus est inimicorum ⁊ laboris atqꝫ tristitie inuidie pigritie ⁊ susurrationis calliditatis īgeniorum atqꝫ bestiarum: ⁊ significat finem vite ⁊ quod contingit matribus in conceptiōe sua ex bono vel malo. Dixit alendezgod dominus triplicitatis domus inimicorum. primus significat inimicos. secundus labores. tertius vero bestias ⁊ pecora. Hec sunt que significant. 12. domus.

¶ De coloribus duodecim domorum.

Significant etiā. 12 domus colores: ⁊ hi sūt: nam dom⁹ ascendens vel prima ⁊. 7. sunt albe. 2. ⁊. 12. virides. 3. ⁊. 11. crocee. 4. ⁊. 10. rubee. 5. ⁊. 9. mellite. i. habent mellis colorem. 6. vero. ⁊. 8. nigre sunt.

¶ De gaudijs planetarum in domibus.

Et vnusquisqꝫ pla habet ī vnaqꝫqꝫ istarū domorū quandā potestatē ex potestatibus. s. accidentalibus que dnr gaudiū: q̄r mercurius gaudet in ascendente. Luna in domo. 3. Uenus quoqꝫ in. 5. ⁊ mars in. 6. Sol in. 9. Jupiter in. 11. Saturnus i. 12

¶ De fortitudine angulorum.

Et dicitur in significatione domorū ꝙ anguli significāt fortitudinē ⁊ ꝑfectionē. Cadentes vero ab angulis debilitatē ⁊ detrimentū: nisi ꝙ. 9. ⁊. 3. significāt rē aptam ⁊ detectā cū fama. 12. ⁊. 6. significāt occultationē ⁊ retentiōem ⁊ vilitatē rerū. Anguli aūt ⁊ dn̄i angulorū significāt magnitudinē honoꝝ precij atqꝫ fortune: fortitudinē exaltationē ⁊ exercitatiōem ⁊ elongationē a casu: ⁊ presentia eoꝝ in cadētibus ē cōtraria fortune. i. dedecus ⁊ casus. De succedētibus vero anguloꝝ domus q̄ succedit decime. i. vndecima significat fortitudinē ⁊ fortunā mediam amicoꝝ: ⁊ ex ea parte in qua erat fiducia. ⁊ illa q̄ sequit̄ q̄rtam. i. 5. significat fortunā mediā ꝑ donatiōes ⁊ veneratiōes ⁊ cā filioꝝ cū veneratōe leticia ⁊ gaudio: q̄ aūt succedit ascēdēti que est scd̄a: significat simili̇t fortunā mediam ex cā substātie ⁊ ministroꝝ q̄ vero succedit septime. i. octaua siḡat simili̇t fortunā mediā, ex almauerith. i. ex substātia q̄ hereditat̄ a mortuis ⁊ rebus occultis.

¶ De significationibus dominorum angulorum.

Hec quoqꝫ sūt siḡatiōes dominorū angulorū dū fuerint p̄ntes ī angulis. P̄ntia domini ascēdētis in ascēdēte significat eius fortunā ꝑ semetipsū: ⁊ ꝑ eius acq̄sitionē: ⁊ significat p̄ntia ei⁹. in. 10. ꝑ regē ⁊ magisteria altiora: ⁊ cū fuerit i. 7. ꝑ ꝯuentiōes ⁊ factores atqꝫ vxores ꝑ p̄sentiā quoqꝫ ei⁹ ī q̄rta siḡat fortunā ꝑ hereditates ⁊ cās patrū ⁊ ꝑ ꝓductiōes aq̄rū ⁊ populatiōes vel plātatiōes. i. edificatiōes ⁊ ex reb⁹ antiq̄s ⁊ radicalibus. ¶ Significat quoqꝫ dn̄s decime per p̄ntiam suā ī eadē decima fortunā vel ꝑ regē vel ꝑ regnū magnū ⁊ maḡria altiora: ⁊ siḡat ꝑ p̄ntiā suā ī septia regnū ꝑ victoriā cōtentionū ⁊ ex causis vxorū: ⁊ ꝑ p̄ntiā eius ī q̄rta siḡat regnū ꝑ amicitiā nobiliū ⁊ regis eius ⁊ ꝑ causas tribunorū ⁊ ꝑ dispēsatores regū ⁊ cultus terrarū ⁊ edificationes ciuitatū ⁊ ꝑ diuisiōes fluminū ⁊ custodias ciuitatū ⁊ ex rebus antiq̄s: ⁊ ꝑ p̄ntiā suā ī ascēdēte siḡat regnū ꝑ īgenia ⁊ ꝑ ꝓpinq̄tatē regis rebus vulgi. ¶ P̄ntia aūt dn̄i septie ī septima siḡat fortunā ꝑ negociatiōes ⁊ ꝑ cōuentiōes: ⁊ ꝑ nutritiōes q̄qꝫ ⁊ mulieres: ⁊ ꝑ satores: ⁊ siḡat ꝑ p̄ntiā eius ī quarta per cōuentiōes mulierū: ⁊ per negociatiōes: ⁊ ꝑ cās patrū ⁊ hereditatū ⁊ cult⁹ terre ⁊ p̄ntia sua ī ascēdēte ꝑ cōuentiōes ⁊ negociationes per causas

medicine

medicine atq; astronomie: ꝛ p opera spūalia atq; ingenia et ɔsimilia: ꝛ sigat p p̄sentiam suā in 10 fortunā per ɔuentiões ꝛ negociatiões ꝛ p vxores ꝛ p causas regis. ¶ Presentia vero dñi quarte in quarta sigat fortunā ex cultu terre: ꝛ fructu p causas patrum atq; res antiquas: ꝛ p p̄sentiaȝ eius in ascēdente sigat fortunā ex cultu terre ꝛ fructu per ingeniū ꝛ ɔsilij ꝓfunditatē: ꝛ p̄sentia sua in 10 significat ꝓfectū ex cultu terre et fructu p causas regis ꝛ magisterioꝝ. Et p̄sentia sua in septima sigat fortunā ex cultu terre ꝛ fructu p causas vxoꝝ ꝛ satoꝝ: ꝛ p negociationes. Hec significant dñi anguloꝝ per p̄sentiam suam in angulis suis. Similiter ergo facies de presentia dñoꝝ ceterarum domorum: et ideo introduximus tm̄ dominos angulorum vt essent exemplar in ceteris.

¶ Qualiter sciatur quis planeta sit dominator.

Et cū volueris scire planetā dñatorem rei aspicias quis planetaꝝ sit pluris auctoritatis in domo rei: ꝛ planetaȝ q significat naturā illius rei: sicut dicemus in naturis planetaꝝ. vide ergo quis planetarū sit fortior in domo rei: ꝛ in parte eius ex fortitudinibus quas prediximus idest ex numero queȝ prediximus dum de fortitudine planetarū ꝛ potestate tractauimus ꝛ qui fortior oïbus fuerit in loco rei: ipse erit dñator eius: verbi gratia: si interrogatio fuerit de substantia ꝛ volueris scire quis sit dñator eius et fuerit secunda domus que significat substantiā scilicet quintus gradus signi arietis: qr domus est Martis: hȝ in hoc loco mars quinq; fortitudines: exaltatio quoq; est Solis. ꝛ habet in eo quatuor fortitudines. est etiā ipsius solis triplicitas: ꝛ habet in eo tres fortitudines. habet ergo Sol ibi septē fortitudines. ꝛ est terminus Iouis. ꝛ hȝ ibi duas fortitudines: ꝛ est etiā facies Martis: ꝛ habet ibi vnā fortitudinē ergo mars habet ibi sex fortitudines: quinq; ex domo ꝛ vnā ex facie: ꝛ Sol septē: ꝛ talis planeta vocať almubtaz idest vincēs. Sol ergo accipit ibi principatū: qr habet ibi septē fortitudines ꝛ ipse dñatur ibi in domo substātie. Similiter aspicies in loco partis substantie ꝛ partis fortune et participem illorum facies Iouem. qui est significator substantie naturaliter et commiscebis partium et planetarum testimonia: et facies hoc idem de omnibus domibus: ꝛ scies dominatorem earum.

¶ De potestatibus accidentalibus planetarum.

Ex ptātibus quoq; planetaꝝ accidētalibus ex albaiz. i. similitudo: ꝛ hoc est cū fuerit planeta diurnus in die sup terrā ꝛ in nocte sub terra ꝛ planeta nocturnus in nocte sup terrā: ꝛ in die sub terra ꝛ si cuȝ hoc fuerit masculinus planeta in signo masculino: ꝛ planeta femininus in signo feminino diciť esse in sua similitudine. i. in suo albaiz. Et erit fortitudo eius vt viri fortitudo in loco eius ꝓfectus. i. acquisitiõis atq; fortune.

¶ Differentia secunda in naturis planetarum septem ꝛ quid sit illis proprium ꝛ quid significent de esse rerum.

Et qr auxiliante deo iam peregimus quod proposuimus tractare de circulo signorum ꝛ eius accidentibus. prosequamur nunc intentionem septem planetarum ꝛ naturas eorum: esse quoq; eorum ꝛ quid significent.

Saturnus est masculinus malus diurnus. ꝛ est significator patrū si fuerit pueri natiuitas in nocte: ꝛ sigat senectutē vltimā/ si fuerit occidētalis: ꝛ initiū senectutis si fuerit oriētalis: ꝛ significat grauitatē frigoris ꝛ siccitatis: ꝛ ex cōplexiōe corpoꝝ melancolicam: ꝛ augmentum eius atq; distillationem. Et fortassis erit quādoq; cōplexio frigida humida ponderosa ꝛ fetidi est odoris: ꝛ multe comestionis ꝛ vere dilectionis: ꝛ sigat

profunditatē cōsilij: ⁊ multitudinē silētij: ⁊ ex magisterijs res antiquas ⁊ p̄ciosas: ⁊ significat cultus agroꝝ ⁊ populationē terraꝝ ⁊ fluminū si fuerit fortunatus: ⁊ res viles ⁊ laboriosas si fuerit malus: vt ↄfricationes in balneis: ⁊ fullones ⁊ nautas. Et si fuerit fortunatus erit vere dilectionis spaciosus ⁊ patiēs. Et si fuerit malus erit idiscretus istabilis tristis ⁊ merēs male suspitiōis multū suspicās ⁊ mouēs hoīes in susurratiōibus. Et si fuerit fortunatus significat de substātia res antiqnas ⁊ durabiles ⁊ hereditates ⁊ terre cult⁹: ⁊ si fuerit malus sigat aq̄s sordidas ⁊ mali saporis veteres atq̧ ↄuertibiles. Et ex īfirmitatib⁹ significat morbos flegmaticos ⁊ melācolicos ⁊ viscosos ⁊ ↄgelatos acutos: vt leprā morpheā podagrā ⁊ cācros ⁊ cetera huiusmodi: ⁊ significat peregriatiōes lōginquas carceres ⁊ vincula laborē quoq̧ ac tarditatē ⁊ afflictionē ⁊ almauerith idest substātias mortuoꝝ: p̄res etiā ⁊ auos et f̄res maiores eunuchos seruos ⁊ viles hoīes: et significat ex operibus opa corioꝝ si fuerit solus significator absq̧ cōplexiōe alicuius planetaꝝ. ꝙ si cōplectit̄ ei Jupiter significat opus pgameni in quo scribunt̄ diuini libri. Et si cōplectit̄ sibi mars significat soleas sotulariū ⁊ p̄parationes earū. Et si cōplectit̄ sibi sol significat opus cōsutoꝝ corioꝝ feraꝝ aīaliū. Et si cōplectit̄ ei ven⁹ significat opus corioꝝ ex q̄bus fiūt timpana et alia instr̄a q̄bus vtimur in ludis. Et si cōplectit̄ ei mercurius significat opus corioꝝ in q̄bus scribunt̄ testamēta et numeri stipēdioꝝ. Et si cōplectit̄ ei luna significat p̄parationē corioꝝ feraꝝ ⁊ mōtanoꝝ aīaliū et huiusmodi similia: et significat de sectis eā que vnitatē cōfitet̄: si fuerit fortunatus: ⁊ si fuerit malus significat credulitatē vnitatis cū multa tñ hesitatione. i. dubitatiōe. Et dixit messehala. i. quē voluit deus exaltari: q̄ fuit vnus astrologus in scia pspicuus iudicijs: quare sic dictus est ꝙ significat sidē iudaicā: ideo q2 est ex antiqoribus: et oēs ↄfitent̄ eā et ipsa nullā aliā: sicut Saturnus cui oēs iungunt̄ et ipse nulli: sigat quoq̧ idumēta nigra. Et dixerūt q̄dā alij ꝙ Saturnus sigat iteriora auris et splenē: ac stomachū: et h3 ex coloribus nigredinē: et de saporibus stipticos et acetosos. Et ex diebus sabbatū: et ex noctibus eam que p̄cedit quartā feriā. Et quātitas orbis eius est nouē graduū. Et anni fridarie eius sūt 11 maximi vero 465 et maiores 57 et medij 43 et dimidiū: minores 30. Scito ꝙ anni maiores Saturni sumunt̄ s̄m numerū graduū terminoꝝ eius quos h3 in zodiaco vt patet in tabula terminoꝝ planetaꝝ: et q2 ibi Saturnus h3 57 gradus terminoꝝ in zodiaco ideo sunt anni eius maiores 57 anni v̄o minores sunt s̄m numeꝝ annoꝝ cursus eius. s. 30. q2 saturnus cursū suū p̄ficit in 30 annis. Anni aūt medij sunt s̄3 diuisionē supradictoꝝ maioꝝ. s. et minoꝝ simul iūctoꝝ q̄ sunt 87 quos diuide p mediū et sunt 43 anni cū dimidio. et hoc idē intellige in alijs planetis. Fortitudo eius in plagis circuli est in dextra septentrionis. Et dixit messehala ꝙ siḡt de figuris hoīum hoīem inter nigrū et croceū: q̄ cum ambulauerit vergit oculos suos in terrā pōderosus incessu adiungēs pedes. et macer recuruus habēs paruos oculos: et siccā cutē: venosus rarā habēs barbā in maxillis labia grossa callidus ingeniosus seductor iterfector. Et dixit Dorothius hic significat hominem corpore valde pilosum iunctis supercilijs: et habet ex regionibus Ascine et indiam et omnem terram nigroꝝ. Et ex partibus habet partem fortitudinis et stabilitatis: et significat terras vel res terrarum et hereditatum: et eos qui presunt operibus ⁊ audaciam et laborem ingenia et causas mortis: et habet ex partibus mundi achiud et alchiut et eorum confinia et terras nigrorum et montes eorum.

IUpiter fortuna masculinus diurnus: ⁊ est significator substātie ⁊ opat̄ calorē ⁊ humiditatē tēperatā aereā ⁊ ex cōplexione corporū significat sanguineā ⁊ de etatib⁹ significat iuuentutē vsq̧ ad p̄fectionē etatis: ⁊ ex magisterijs ea q̄ ptinent ad leges: vt in

sta iudicia iudicare: ⁊ pacē inter hoīes mittere ⁊ in bonis studere et substantie significat abūdantiā: ⁊ ex negocijs illa q̄ fiūt absqꝫ seductione ⁊ significat aīaꝫ ⁊ vitā letitiā ⁊ veritatē ⁊ religionē ⁊ patientiā ⁊ omne ꝓceptū pulchꝛū ⁊ ꝓciosuꝫ ⁊ abūdantiā veneris: et ex infirmitatibꝰ q̄ fiūt ex sanguine ꝑ augmētū quātitatis q̄n nō fuerit supflua extra naturā: nec ex sanguine vsto et ↄuertibili: ⁊ est planeta sapiētie et itellectus et visus. Cui si cōplectiť saturnus significat nigromantiā ⁊ icātationes et exoꝛcismos ⁊c̄. Et si cōplectitur ei Mars significat scientiā medicine. Et si cōplectiť ei sol significat sciētiā sectarū et prudentiā in ↄtētionibus et disputatiōibus. Et si cōplectiť ei Uenus significat cōpositiōeꝫ sonoꝝ et aliaꝝ scientiaꝝ delectabiliū. Et si cōplectiť ei Mercurius significat scientiam arithmetice et scribēdi: astronomiā quoqꝫ et pħiam et geometriā. Et si cōplectiť ei luna significat sciam dispositiōis aquaꝝ et mēsure eaꝝ necnō terraꝝ: et ex qualitate animi significat largitatē et verecūdiā atqꝫ iusticiā et ex sectis pluralitatē atqꝫ simulationem. Quidā aūt dixerūt ꝙ significat epar et stomachū et aurē sinistrā et bꝛachia atqꝫ vētreꝫ: inferioꝛa quoqꝫ pectinis et itestina et ex coloꝛibꝰ coloꝛē cineritiū et viridē et hoꝝ siles: et ex sapoꝛibus hꝫ dulcē: et quātitas oꝛbis eius est gradnū. 9. et ex diebus hꝫ diē Iouis: et ex noctibꝰ noctē diei lune: et anni fridarie eius .i. dn̄ationis eius sūt. 12. et anni maximi sūt. 428. maioꝛes. 79. medij. 45. et dimidiū. minoꝛes vero. 12. et foꝛtitudo eius ex plagis circuli est in occidēte. Et dixit messeala ꝙ ex signis in hoībus significat hoīem album habentē ruboꝛē in facie: habentē oculos nō pꝛoꝛsus nigros: nares nō equales et breues caluū: in aliquo dentiū habentē nigredinē: pulchꝛe stature boni animi bonis moꝛibus: pulchꝛi coꝛpoꝛis. Et dixit Doꝛothius ꝙ significat hoīem hn̄teꝫ magnos oculos: et pupillā latā barbā crispā et hꝫ ex regionibus alchirath et babyloniā et asen et ꝑsidem: et alaoꝛmes et archadiā. ⁊ ex partibus hꝫ partē habitudinis ꝓfectus et significat fidem ⁊ appetitum in bonis: et ex operibus salubꝛitatem securitatem et participationem.

Mars masculinus est nocturnus et malus operať caloꝛē et siccitatē et est significatoꝛ fratrū et peregrinationū: et habet ex etatibus iuuentutē vsqꝫ in finē iuuētutis: et natura eius in cōplexiōe coꝛpoꝝ est colerica amari sapoꝛis: et ex magisterijs hꝫ oē magisteriū igneū et qδ fit ꝑ ferrū et ignē: sicut est ꝑcussio gladioꝝ cū martellis. Cūqꝫ ei cōplectiť Saturnus significat ꝑcussionem ferri. Si Iupiter significat ꝑcussionem eris Si Sol significat ꝑcussionem nūmoꝝ aureoꝛum. Si Uenus significat magisterium oꝛnamentoꝝ. Si mercuriꝰ ꝑcussionē acuū. Si luna significat ꝑcussionē lāciū et libꝛoꝝ: sig̃at ēt cū solus suscipit significationē: opus medicine. Si nullus planeta ei cōplectiť significat minutionē: et vulnerationē et aptionē et hoꝝ siĺia. Et si cōplectiť ei Saturnus sig̃at opus medicine i vulneribꝰ et vulneꝝ. Et si iupiter sig̃t opus naturaꝝ cū ituitu oculoꝝ. Et si sol sig̃at opus splenis curā oculoꝝ. Si venus significat opus oꝛnamēti: vt tōsurā criniū et barbaꝝ et abscisionē vngularū: et si mercuriꝰ sig̃t abscisionē venaꝝ. Si luna sig̃at eradicationē dētiū et purgatiōeꝫ auriū. Et ꝑ se sig̃at iniurias miꝛoꝝ et effusionē sanguinis et oppꝛessiōes ꝑ viꝫ et abscissiones viaꝝ et iracūdiā et ducatū exercitꝰ et festinatiōeꝫ et iuerecūdiā lenitatē et inuidiā et peregrinationē extra patriā: et feditatē coitus: et casus pueroꝝ idest aboꝛtiuoꝝ: et fratres medios atqꝫ soꝛoꝛes: scientiā ac discretionē cure bestiaꝝ. Et ex ifirmitatibus febꝛes calidas et sanguineas et frenesim et pustulas sanguineas alabꝛaha q̄ est rubedo coꝛpoꝛis cū asperitate et feditate et cōmestiōe carniū cū putredine: et dimidij capitis doloꝛē: et ignē sacrū et pauoꝛē et cogitatiōes hoꝛribiles q̄ inquietāt hoīes ⁊ cōmouēt et ipediūt atqꝫ inanes reddūt: et qcq̄d fuerit cū inflāmatiōe caloꝛis. Et ex qualitate animi cōmotionē .s. animi et ↄturbationē. Si aspexerit eū Satur

nus sigat odiũ ꝛ maximã iuidiã: ꝛ ex sectis eã in qua bellũ fuerit ꝛ vnitatẽ ꝛ celeritatez mutatiõis a fide: ꝛ multitudinẽ hesitatiõis ꝛ mutationẽ de testamẽto in testamẽtũ: erũt tñ hec oia sub vnitate. Dixerũt qdã ꝙ hꝫ ex mẽbris fel renes ꝛ venas ꝛ decursuꝫ sperma-tis ꝛ dorsuꝫ: ꝛ hꝫ ex coloribꝰ rubedinẽ: ꝛ ex saporibus amarꝫ: ꝛ quãtitas orbis eius est 8 grad. ꝛ ex diebꝰ hꝫ diẽ martis: ꝛ ex noctibꝰ noctẽ sabbati: ꝛ anni fridarie eius sũt septẽ: ꝛ anni eiꝰ maximi sũt 264 maiores sũt 66 medij aũt 40 ꝛ dimidiũ: ꝛ minores 15 ꝛ for-titudo eiꝰ in plagis circuli est in meridie. Et dixit mesceala ꝙ sigt de imaginibus hoiũ hoiem rubeũ hñteꝫ capillos ruffos ꝛ faciẽ rotũdaꝫ leuiter hoies dehonestatẽ hñtẽ ocu-los croceos horribilis aspectus audacẽ et velocẽ hñtez in pede signũ vel maculã. Et di-xit Dorothiꝰ ꝙ sigt hñtẽ acutũ aspectũ: et ex partibꝰ partẽ audacie et sigt pseuerãtiã calli ditatẽ et supbiã et leuitatẽ et mobilitatẽ et audaciã ꝛ negociatiõeꝫ acuitatẽ ꝛ festinatio-nẽ i oibꝰ rebꝰ: et hꝫ ex partibꝰ mũdi Asce et t̃ras romanoꝝ vsqꝫ i occidẽtẽ: ꝛ t̃ras tuscoꝝ.

Sol p aspectũ fortunatus est: ꝛ malus p ꝯiũctionẽ in vno signo. ꝛ est masculus diur-nus opaꝛ caliditatẽ et siccitatẽ: et est significator patrũ si fuerit natiuitas in die sigt regnũ maximũ et aiaꝫ vitalẽ et lumen et splẽdorẽ et itellectũ et pulchritudinẽ et mũdi-ciã atqꝫ fidẽ. Et ex etate finẽ iuuẽtutis. Et participaꝛ vniuersis planetis in dispositione annoꝝ. Et ex magisterijs regimen et pncipatũ: et sigt iaculationẽ iaculoꝝ et venationem purgationẽ cũ oi specie purgãdi qua corpa iterius et exterius purganꝛ. Et ex infirmita-tibus sigat ifirmitates calidas ꝛ siccas in corpibus apparẽtes. Et ex substãtia aurũ pluri mũ et vniuersas species substãtie. Et ex qualitate ipsius animi sublimitatẽ prudentiã et q̃ sequunꝛ honestatẽ. s. largitatẽ et gloriã: et plixitatẽ mẽtis. Et ex sectis culturã bonã ꝛ eis filia. Et sigat iperiũ vocis et fortitudinẽ et celeritates. Si cõplectiꝛ ei Saturnus sigat villicationẽ et hmõi pncipatũ. Si Jupiter sigat in fide pncipatũ et religionẽ et ẽt iudicẽ inter hoies iudicantẽ opa oppressoꝝ vel iniuriaꝝ ꝛc. Si Mars signat ducatũ exercitus et iuestigationẽ belloꝝ. Si Venus sigat regnũ p mulieres et p obseqũ potẽtũ. Si Mer-curiꝰ signat ꝯsultores regũ et opus libroꝝ et hereditatũ et maioꝝ opeꝝ. Si Luna signat opus legatoꝝ et detectionẽ ꝯsilioꝝ et hmõi similia. Et dixerũt qdã ꝙ Sol sigat imaginẽ vultus hois. et pprie ex viris oculũ dextrũ: et ex mulieribus oculũ sinistruꝫ: et dixerunt qdam ꝙ habet cor et medullã et femora. Et ex infirmitatibus comestionẽ carniũ in ore: et detrimentũ oris pprie et descẽsionẽ aque in oculũ: potestas eius est in capite. Et dixe-rũt indi ꝙ cũ fuerit in ascẽdente erit cõburẽs et habebit signũ in facie. Et hꝫ ex coloribꝰ qcqd videꝛ peregrino colore: et ex saporibus acrẽ. Et quãtitas orbis eius est 15 grad. Et ex diebus diẽ hꝫ dñicam: et ex noctibus noctẽ Jouis Anni fridarie eius sũt decẽ. Et anni eius maiores sunt 120 maximi sunt 1460 medij 39 et dimidium vel secundum quosdam 69 et dimidium: minores vero 19. Fortitudo eius ex plagis circuli est in oriente. Et dixit in mesceala ꝙ significat de figuris hominum cum qui habet colo-rem inter croceum et nigrum: idest fuscum tectum cum rubore breuis stature crispum caluum pulchri corporis: et habet ex saporibus acutũ. Et dixit Dorothius ꝙ figura solis et lune est figura planetaꝝ q fuerint cũ eis: et eius q̃ dignior fuerit in loco eoꝝ. Si ergo velis scire figurã solis scito ꝙ sit crocea hñs partẽ ruboris capilloꝝ oculi eius aliquãtu-lum crocei. Et ex partibus hꝫ partẽ futuroꝝ. i. partẽ diuinationis ꝛ est significator natu-rarũ et spũs sapiẽtie eleuationis et pfectionis fidei quoqꝫ scientiaꝝ et laudũ. Et ex par-tibus mũdi habet ꝫamarach et cura et ferit et eius terminos et terras romanorum.

Venus est fortuna feminina nocturna et est significatrix mulierũ et vxoꝝ ac matrũ si fuerit natiuitas diurna et operaꝛ frigus et humiditatẽ temperatã: et ex etate ha-

bet iuuentutē vel adolescentiaꝫ:et ex magisterijs instrumenta ludoꝝ ornamenta quoqꝫ ⁊ figuras pulchras ⁊ ludos alearū ⁊ scbacoꝝ ⁊ saltationes ⁊ ocia ⁊ fornicatiōes ac for/nificatores ⁊ filios fornicationis ⁊ multitudinē coitus:⁊ vniuersa genera luxurie ⁊ compositiones coronaꝝ ⁊ vsus earū:⁊ pulchritudinē ac mundiciā vestimēta etiā ⁊ ornamē/ta.Aurū ⁊ argentū ⁊ dilectionē ludos risus ⁊ gaudiū ⁊ vnguētis diuersisqꝫ speciebus vti potationes ⁊ ebrietates:seqꝫ credit oībus:largitatē quoqꝫ sigt:⁊ dilectionē diligen/tiā ⁊ amorē iusticiā ⁊ domos orationis/retinet quoqꝫ fidē:⁊ sigt magisteriū oium sonorū veluti musicam ⁊c̄. ꝙ si cōplectit̄ ei Saturnus significat sonū cantationū qbus de/flent̄ aliqñ mortui:vel quas cantāt edificatores qñ edificant edificia.Et si cōplectitur ei Jupiter sigt sonum lectionū vel cantationū quibus vtunt̄ dñi sectaꝝ in altaribus ⁊ lo/cis orationis eoꝝ in laudē dei oipotentis.Et si Mars significat sonos qbus vtunt̄ se/culares ⁊ cātus vulgi in qbus fit mentio blasphemie vel prelioꝝ: vel in quo fit mentio carceris vel laboris ⁊ boꝝ filīa:vt cantus in quo fit mentio captionis ⁊ alligationis ⁊ ꝑcussionis flagelloꝝ.Si Sol significat sonū ligni quo cantat̄ corā regibus ⁊ nobilibus. Si Mercurius sonū q exercet̄ in cōpositione versuū.Et si Luna significat cātus nau/tarū in nauibus.Et ex infirmitatibus morbos bꝫ frigidos ⁊ humidos q accidunt ꝓprie ⁊ multotiens in mēbris genitalibus.Et ex substātia sigat eā que acqrit̄ ꝓpter pulchri/tudinē:vt sunt ornamēta mulierū:⁊ vestimēta eaꝝ margaritas atqꝫ picturas.Et ex qualitate animi suauitatē ⁊ amicitiā ⁊ cōmestionē ⁊ bis filīa:⁊ cupiditates potiōis ⁊ cōmestionis ac coitus.Et ex sectis culturā idoloꝝ:⁊ eos in qbus maxime exercent̄ comestio/nes atqꝫ potationes.Et dixerūt qdaꝫ ꝙ significat anchas ⁊ spinā dorsi ⁊ sperma. Et alij dixerūt ꝙ bꝫ significare pinguedinē ⁊ carnes ⁊ renes ⁊ vuluā matricē ventrē pectineꝫ ⁊ vmbilicū.Et habet ex coloribus albedinē:⁊ ex saporibus vnctuosum. Et quātitas or/bis eius est 7 graduū.Et habet ex diebus diē Veneris:⁊ ex noctibus noctē martis. Et anni fridarie eius sūt octo.Et anni eius maiores 82 maximi 151 ⁊ medij 45 minores vero sunt 8. Fortitudo eius in plagis circuli est in dextra orientis.Et dixit Mescea/la ꝙ significat de figuris hoium hoiem albū trahentē ad nigredinē pulchri corporis et capilloꝝ:faciem hñtem rotūdaꝫ:⁊ paruā hñteꝫ maxillā pulchros oculos:⁊ eius nigredo oculoꝝ est plusqꝫ oportet.Et dixit Dorothius significat hoiem pulchrā faciē hñtem pul/chros oculos ⁊ multos capillos ⁊ plus albū confectū rubore crassum ostendentem be/niuolentiam.Et habet ex partibus partem desiderij ⁊ signifiat amicitiam ⁊ ludum et dilectionem ⁊ patientiam ⁊ coniunctiones masculorum.Et habet ex partibus mundi al biget ⁊ aliemen ⁊ terras arabum.

Mercurius est cōmixtus masculinus diurnus inclinat̄ per naturā suā ad euꝫ cui complectit̄ ex planetis ⁊ ex signis:⁊ ē significator fratrū minoꝝ:⁊ significat ser/uos ⁊ dilectionē cōcubinarū significat ēt deitatē ⁊ oracula ꝓphetarum ⁊ credulitateꝫ ⁊ opus ⁊ honorem vel orōneꝫ.Qui si in natura sua fuerit ⁊ nullus planeta ei cōplectit̄ si/gnificat res terreas ⁊ reꝝ augmentationē crescendo:⁊ ex etate iuuentutē:et ꝑfectum in ea:⁊ ex operibus opa que generāt cogitationē predicationē et rhetoricam et negociationes ⁊ extimationē et geometriā:⁊ dispositionē rei ⁊ philosophiā et auguria ⁊ ꝓuer/bia et scripturā:et versificādi scientiā et opus numeri maxime.Cui si complectitur Saturnus significat ex opere numeri opus mensure terrarū ⁊ hereditatū ⁊ numerū edifi/ciorum atqꝫ telaꝝ.Si Jupiter significat numerū psallendi et numerū libroꝝ diuinoruꝫ. Si Mars significat numerū qui fit in donatiuis exercituū et pugnantiū et numerum percussionum flagelloꝝ atqꝫ clauoꝝ.Si Sol significat preesse numero regum et substā/

tiſe domorum. Si Venus ſignat numerum chordarum lignorum ſeu cytbararuȝ nume-
rum ſonorum atq; fiſtularum. Si Luna ſignat numerum ferculorum que fiunt ad cō-
meſtiones itinerantium extra domum. Et ſignificat de infirmitatibus infirmitates
ſpirituales anime ideſt cogitationes horribiles: ⁊ inquietudinem mentis atq; dubita-
tiones ⁊ cetera ſimilia. Significat etiam animi qualitatem ⁊ ſimilia ſm complexionem
ſuam ⁊ cōiunctionem cum alijs quia cum fuerit fortunatus erūt bonitates ſecundum
genus fortune que facit eum fortunatum: ⁊ ſecundum locum in quo fuerit fortunatus: ⁊
cū fuerit malus erūt iniqtates ſm malū: q eū facit malū ⁊ ſm locū in quo factus eſt ma
lus. Et ſignificat ex ſectis culturam vnitatis ⁊ horum ſimilia: ⁊ hoc ſecreto cum hypocri
ſia ⁊ ſimulatione. Et dixerunt quidam quod ſignificat femora vmbilicum et pectinem
⁊ crura neruos atq; venas ⁊ ex coloribus habet omnem colorem commixtum atq; va-
riatum: ⁊ alem menium quē eſt color floris lilij agreſtis: et ex saporibus acetoſum. Et
quantitas orbis eius eſt. 7. graduum: ⁊ habet ex diebus diem mercurij: et ex noctibus
noctem diei dominice. Anni fridarie eius ſunt. 13. ⁊ anni eius maiores. 76. maximi.
460. medij. 48. minores vero. 20 fortitudo eius in plagis circuli eſt in ſeptentrione. Et
dixerunt quidam quod mercurius a medio retrogradationis eius vſq; ad ſtationem
ſecundam ſignificat pueritiam: ⁊ a ſtatione ſecunda vſq; ad coniunctionem ſolis iuuen
tutem: ⁊ a coniunctione ſolis vſq; ad ſtationem primam mediam etatē: ⁊ a ſtatiōe ſua
prima vſq; ad medium retrogradationis ſignificat ſenectutem ⁊ contrarietatem: et
in coniuntione ſua per directionem vſq; ad ſtationem primam ſignificat dilectionem
⁊ amicitiam ⁊ amoris imitationem: ⁊ ex ſtatione ſua ſecunda ad coniunctionem iens ſi
gnificat inquiſitionem dilectionis ⁊ concordiam: ⁊ a ſtatione ſua prima iens iterum ad
retrogradationem ſignificat inquiſitionem contrarietatis et diſſimilationis tardi-
tatem ⁊ verecundiā paruam ⁊ occupationē ⁊ ſtuporem in rebus: ⁊ in medio retrogra-
dationis ſignificat celeritatē temperatam ꝓpter ingenij debilitatem. ⁊ apud ſtationē ſe-
cundā ſignificat ſtuporē ⁊ occupationē ingenij ⁊ tarditatē ⁊ egreſſus ab hac celeritatē ⁊
apertionē ingeniorū: ⁊ ex cōiunctione ſua ſoli per directionē ſignificat celeritatē ⁊ expā-
ſionem ingeniorū ⁊ latitudinē vel augmentationē eorum. Similiter Veneri accidit in
his locis ⁊ planetis altioribus. Et dixit meſceala mercurius ſignificat ex figuris hominē
non multum album neq; nigrum habentē colorē: frontem habentē eleuatam ⁊ longaȝ:
in facie longitudinē ⁊ naſuȝ lungū: rarā habētē barbā in maxillis ⁊ oculos pulchros nō
ex toto nigros: longos quoq; habentē digitos. Et ex partibus habet parteȝ negociatio-
nis: ⁊ ſignificat timorem ⁊ infeſtationē ⁊ bellū ⁊ inimicitias ⁊ ſeductiones ⁊ cōtrarieta
tes: ſignificat quoq; ꝑfectum magiſterium ⁊ ſubtilitatem in opere ⁊ inquiſitione: ⁊ in ce
teris que fiunt in hominibus ex dictis ⁊ contentionibus. Et ex terris habet adelech
alcuidem ⁊ maxime in meridie: ⁊ terras indorum.

Luna fortuna feminina nocturna operaē frigiditatem ⁊ humiditatem: ⁊ eſt ſignifi
catrix matrū: ſi fuerit natiuitas nocturna ⁊ eſt in ea flegma temperatum ⁊ ſignifi-
cat etatem puerilē ⁊ initium creſcendi. ¶ Et ex operibus habet legationes ⁊ mandata:
⁊ opera aquarum atq; terrarum ſm quantitatē fortunij eius vel infortunij vel mali q ſi
fuerit bona ſignificat bonum ⁊ econuerſo. Significat etiam principatum ſi prefuerit vel
fuerit domina aliquibus rebus ad regem pertinentibus ſi fuerit fortunata a ſole in bo
no aſpectu ⁊ in bono loco. ¶ Et de ſubſtantia ſignificat argentum ⁊ terre cultum ſi ha
buerit auctoritatem in quarta ⁊ ex fide religionem. Et ex infirmitatibus epilenſiam pa
raliſim guttam callidam ⁊ vultus torſionem enodationem membrorum ⁊ commotio-

nem: ⁊ quicquid fuerit in similitudine frigoris ⁊ humiditatis. Et qualitatem animi fm coniunctionem suam cum planetis. ¶ Cui si complectitur fortuna: ⁊ fuerit fortuna ipsa Venus significat curialitatem ⁊ benignitatem: ⁊ animi suauitatem: ⁊ morum bonestatem: ⁊ motus celeritatem: ⁊ diuinum obsequium. Si fuerit Jupiter significat bonestatem cautelam ⁊ societatem ⁊ benignitatem ⁊ vite pulchritudinem. Et si complexa fuerit malis ⁊ fuerit mars significat studium susurrationis inter homines ⁊ vsum in talibus. Si Saturnus odium simulationem ac inuidiam. Si fuerit sol ab aspectu laudabili significat dispositionem regalem. Et si fuerit Mercurius significat rhetoricam id est facundiam ⁊ bonitatem lingue ⁊ scripturam. Et dixerunt quidam ꝙ significat cogitationem ⁊ nouitatem animi ⁊ debilitatem sensus et grauitatem lingue: et mulieres bonestas: ⁊ nutritiones paruulorum: ⁊ matres ⁊ materteras. ⁊ preparationes ciborum. Et dixerunt alij ꝙ significat cerebrum proprie ⁊ pulmonem. ¶ Et ex coloribus habet croceum: et ex saporibus salsum. Et quantitas orbis eius est. 12. graduū. ¶ Et significat ex viris oculum sinistrum: ⁊ ex mulieribus dextrum. Et ex diebus habet diem lune: et ex noctibus noctem veneris. Anni fridarie eius sunt nouem. maiores autem. 108. maximi. 520. ⁊ medij. 66. et dimidium: et fm quosdam. 39. ⁊ dimidium: et minores vero. 25. Et fortitudo eius ex plagis circuli est in dextra occidentis. Et dixit Mesceala ꝙ significat de figuris hominum hominem album confectum rubore iunctis supercilijs: beniuolum habentem oculos non ex toto nigros: faciem rotundam pulchram staturam: et in facie eius signum. Et ex terris habet arcoch ⁊ timanam ⁊ aldeilam. Et quidā dixerūt ꝙ significat pueritiaꝫ ab initio mensis vsqꝫ ad. 7. dies: et a. 7. diebus vsqꝫ ad. 14. dies iuuentutem: ⁊ significat etatem perfectionis. idest medie etatis vsqꝫ ad. 21. dies et noctes: ⁊ senectutem vsqꝫ ad coniunctionem: idest vsqꝫ in finem mensis quando coniungitur soli. Et cum fuerit sub radijs Solis significat secreta ⁊ res occultas: ⁊ similiter omnis planeta: ⁊ in initio mensis quando crescit significat omne quod faciendum est: et in impletione sua quod destruendum est: quia decrescit: et in initio mensis ipsa et Sol significat accusatores: et in fine mensis accusatos: ⁊ significat in initio mensis lucrum et continentiam: in fine mensis stipendia et dispersiones. et significat in oppositione contrarietatem. et in initio mutationis ad oppositionem idest cum fuerint inter eam ⁊ oppositionem. 15. gradus significat initium contrarietatis ⁊ eius causam: ⁊ cum separata fuerit ab oppositione significat causas exceptionis a contrarietate: et in exitu suo de subradijs Solis significat exitum ab occultatione et his similia: ⁊ in introitu sub radijs significat aptationem ad occultandum: et hora diuisionis a Sole significat aparitionem exitus sui ab occultatione: et hora exitus sui de subradijs significat apparitionem ⁊ aduentum ab absentia: ⁊ dum fuerit in quarto aspectu Solis significat diminutionem rei seu descensionem ab alto in infimum. Similiter in quarto aspectu secundo sed in quarto aspectu primo significat apparitionem rerum ⁊ lucrum ⁊ augmentum continentie: ⁊ in quarto aspectu Solis secundo significat horum opposita. Et dixerunt quidam quod Luna a coniunctione quidem vsqꝫ ad dimidium luminis sui primum erit natura eius humida ⁊ a medietate luminis sui vsqꝫ ad impletionem erit natura eius calor: ⁊ ab impletione vsqꝫ ad dimidium sui luminis secundum erit natura eius siccitas: ⁊ a dimidio luminis sui secundi vsqꝫ ad coniunctionem erit natura eius frigus. Reliqui vero planete ab ortu suo vsqꝫ ad stationem suam primam in natura humiditatis erunt ⁊ significant pueritiam: ⁊ a statione sua prima vsqꝫ ad oppositionem solis erit natura eorum calor: et significat iuuentutem: et ab hoc loco vsqꝫ

ad stationem secundam erit natura eorũ siccitas: ꝛ significat perfectã etatem: ꝛ a statiõe sua secunda vsq͡ʒ ad occultationẽ suam primã erit natura eorũ frigus: ꝛ significat senectutẽ frigidã. Et dixerũt quidã ꝙ sol significat spiritũ. i. animam vitalẽ. Luna cogitationẽ ꝛ sensum. Saturnus merorẽ ꝛ tristitiã vilitatem ꝛ malum. Jupiter sapientiã ꝛ rationẽ. Mars iram furiã ꝛ celeritateʒ. Uenus ludũ ꝛ gaudiũ. Mercurius rationalitatem seu dialeticã disciplinã. Et qꝛ diximus i hoc capitulo de significatiõe planetarũ dũ cõplectunt alteri planete. Similiter etiã est cõsiderandũ i ceteris rebus q̃s significãt planete.

De ordine vero planetarũ seu principatu eorũ in cõceptiõe puerorũ: ꝛ q̃diu fuerint in ventre matris. Sciendũ est ꝙ primus mensis ab hora. s. cõceptiõis est Saturni. Secũdus Jouis. Tertius Martis. Quartus Solis. Quintus Ueneris. Sextus Mercurij. Septimus Lune. Octauus Saturni: ꝛ ideo nõ viuit qui nascitur in octauo mense eo ꝙ sub potestate Saturni nascitur: ꝛ nonus Jouis. Principatus quoq͡ʒ siue ordinatio planetarũ in vita humana. i. q̃liter disponãt vitã nati ita diuidit. Luna incipit ab egressu nati idest a natiuitate pueri: ꝛ disponit ſm quantitatẽ annorũ nutritiuorũ q sũt quatuor anni. Deinde Mercurius post decem. deinde Uenus octo. postea Sol. 19. postea Mars q̃ndecim. postea Jupiter duodeci. deĩde Saturnus. 30. ãnis vel vsq͡ʒ i finẽ vite.

De natura capitis draconis ꝛ caude.

Caput draconis est masculinus. Similiter etiaʒ est fortuna ꝛ natura eius est composita ex natura Jouis ꝛ Ueneris: ꝛ hoc significat regnum ꝛ fortunam atq͡ʒ substantiam. Et dixerunt quidam ꝙ natura eius est augmentatio: quia cum fuerit cum fortuna auget fortunam eorum: ꝛ cum fuerit cum malis auget malitiam eorum: ꝛ anni fridarie eius sunt tres. Cauda vero draconis est mala: ꝛ natura eius est composita ex natura Saturni ꝛ Martis: ꝛ Significat defectionem ꝛ casum atq͡ʒ paupertatem. Et dixerunt quidam ꝙ natura eius significat diminutionem que cum fuerit cum fortunis diminuit fortunam eorũ: ꝛ cum fuerit cum malis diminuit malitiam eorum: ideoq͡ʒ dictum est. caput est fortuna cum est cum fortunis: ꝛ malum cum malis: ꝛ cauda mala cũ bonis ꝛ bona cum malis: ꝛ anni eius fridarie eius sunt duo.

De horis diei ꝛ noctis quorum sunt planetarum.

Si fuerit aliqua dies vel nox alicuius planetarum erit prima hora ipsius planete ꝛ secũda hora alterius planete qui ei succedit: ceterorũq͡ʒ ſm ordinem circulorũ pari ratione est successio verbi gratia. dies veneris est tota veneris ꝛ prima hora est ipsius veneris secunda mercurij. tertia lune. quarta saturni. quinta Jouis. sexta martis. septima solis. octaua iterum veneris. nona mercurij. decima lune. vndecima Saturni. duodecima Jouis. ecce habes. 12. horas diei inequales. Item de horis noctis. Prima hora sequentis noctis est martis cuius est ꝛ tota nox. Secũda Solis. Tertia Ueneris. Quarta Mercurij. quinta Lune. sexta saturni. Septima Jouis. octaua iterum martis. nona solis. decima veneris. vndecima mercurij. duodecima lune. ꝛ sic habes etiam. 12. horas noctis inequales. Et incipit dies sabbati postea cuius prima hora est saturni: ꝛ ipsius est tota dies sic per ordinem numerando inuenies horas dierum ꝛ noctium ꝛ diuisiones earum super planetas singulos si deus voluerit.

De horis masculinis ꝛ femininis.

Dicuntur etiaʒ hore esse masculine ꝛ feminine: quia hora prima. vniuscuiusq͡ʒ diei ꝛ noctis est masculina. secunda feminina. tertia masculina. quarta feminina. sicq͡ʒ succedunt per ordinem. vna. s. feminina. alia masculina. vsq͡ʒ in finẽ diei ꝛ noctis. ꝛ semper impares sunt masculine.

¶ Differentia tertia in his que accidunt planetis ſeptē in ſe/metipſis ⁊ quid accidat eis ab inuicem.

Et quia annuente deo iam peregimus eſſe planetarum in ſemetipſis: ⁊ quid ſignificent in natura a figuris hominum proſequamur nunc narrando quid eis accidat in ſemetipſis ⁊ ab inuicem id eſt a quibuſdam ergo quoſdam.

Significatio planetarū in ſemetipſis eſt vt ſit planeta aſcendēs in circulo augis ſue minor lumine ⁊ magnitudine atqꝫ curſu ideſt cum fuerit inter ipſum ⁊ ſuā augem minus. 90. gradibus ante vel retro ⁊ tūc erit fortior ſi autez fuerint inter ipſum ⁊ augē. 90. gradus equales erit equalis in lumine ⁊ magnitudine atqꝫ curſu ⁊ dicit fortis ſi vero fuerit extra hec duo loca. i. plus. 90. erit deſcendēs de circulo augis ⁊ apparebit maior lumine ⁊ magnitudine ac curſu velocior: ⁊ ſi fuerit portio eius equata minus. 180. gra. erit augēs numerū. ⁊ ſi fuerit plus erit minuēs numerū: ⁊ ſi fuerit portio eius equata ex. 180. gra. vel. 360. erit nec augens nec minuens: ⁊ ſi addat equatio equata ſuper mediū curſum dicit augens curſum vel numerū: ⁊ ſi minuitur eius equatio dicitur minuens numerū. Et quando aliqs planetarū altiorū triū vadit plus medio curſu ſuo dicitur augere curſum: ⁊ ſi minus vadit dicit minuere curſuz: ⁊ ſi vadit tantū dicitur curſu equalis. ⁊ quando aliquis planetarū inferiorū vadit plus medio curſu ſolis erit augens curſum. quando vadit minus dicitur minuens curſum: ⁊ quādo vadit tantū erit curſu equalis. Luminariū autem eſſe in curſu eſt ſicut eſſe triū altiorū planetaruz. Fit quoqꝫ planeta ſeptētrionalis cū tranſierit genzabar ſuuz. i. cū tranſierit. per viam Solis iens a meridie in ſeptentrionem ille trāſitus. i. illa abſciſio circulorū dicit genzabar. cum ergo planeta trāſierit ipſam abſciſionē ⁊ fuerit inter planetaz ⁊ ipſam abſciſionē minus. 90. gra. erit planeta ſeptētrionalis aſcendēs: ⁊ cum fuerit a. 90. vſqꝫ ad. 180. erit ſeptētrionalis deſcendēs: ⁊ cū tranſierit hunc numerū ideſt cum habuerit plus iens ad. 270. erit meridianus deſcendēs: ⁊ cū tranſierit hunc numeruz iens ad. 360. erit meridianus aſcēdens. hoc eſt eſſe planetarum in ſemetipſis.

De eſſe aūt planetarū ad inuicē tractemus. ſ. qd accidat. 5. planetis erga luminaria: ⁊ dicamus ex hoc qđ dixit Ptolemeus de almugea hoc eſt de viſione inuicem faciei ad faciē. hoc eſt cum fuerit inter planetā ⁊ ſolem: dum fuerit planeta a ſole occidētalis. i. dū ſequit ſolem tm̄ quantū eſt inter domū illius planete ⁊ domū ſolis de ſignis: aut cū fuerit inter ipſum planetā ⁊ lunā cum fuerit orientalis a luna. i. dum ſuccedit luna tantū quantū eſt inter domū planete ⁊ domū lune ex ſignis. i. cū fuerit planeta tm̄ diſtans a ſole poſt quantū diſtat domus eius a domo ſolis: ſimiliter de luna dicit: qr cum planeta ſucceſſerit ſoli ⁊ fuerit a ſole ſaturnus. ſ. in. 6. ſigno: ⁊ iupiter in. 5. mars in. 4. venus in. 3. mercurius in. 2. tunc dicitur eſſe in almugea ſolis. Similiter cum fuerit inter vnumquēqꝫ planetam ⁊ lunam ſuccedentem hic numerus ſignorum vniuſcuiuſqꝫ planete tunc ille planeta dicitur eſſe in almugea lune.

¶ De ductoria. i. ſecuritate planete.

Ex hoc ductoria planete. i. vt ſit planeta in ſuo haim. i. in parte ſibi ꝓpria ⁊ i aliquo angulorū aſcendētis: ⁊ aliquod luminariū: ſimiliter in loco ſibi cōſimili in quadrāte videlicet in aliquo angulo. ita qꝫ ſit planeta in die orientalis a ſole: in nocte occidentalis a luna ⁊ ois planeta dicit eſſe in ſua ductoria ſm quoſdā cuz fuerit inter planetā oriētalē ⁊ ſolē. 60. gra. Et ois planeta ex quo tegit a radijs ſolis donec appareat de ſubra-

dijs vocatᷣ cõbustus: ⁊ dū incipit intrare radios dicitᷣ incepisse cõburi: ⁊ dum abscõditᷣ sub radijs ⁊ fuerit ꝓpe solem per 12 grad. dicitᷣ oppressus ⁊ cū fuerit cum sole in vno gradu fuerintq́ inter eos 16 minuta: vel ĩfra et latitudo eius similiter 16 minutoꝝ vocatᷣ vnitus: ⁊ cū transierit eãdẽ vnionẽ petẽs exitum donec videatᷣ vocatᷣ euasus. Et ex quo apparẽt tres altiores de subradijs ⁊ incipiũt oriri idest apparere mane ante solē: hoc est cū fuerint ꝓpinquiores circulo hemisperij oriẽtalis donec veniãt ad oppositionẽ vocantᷣ oriẽtales dextri: ⁊ ex quo trãsierint oppositionẽ donec ꝯiũgantᷣ iterū soli vocantᷣ occidẽtales sinistri. Venus vero ⁊ Mercurius ex quo separatᷣ aliq́s eoꝝ a gradu solis in medio retrogradatiõis sue: ⁊ apparẽt eũtes donec comburantᷣ a sole ĩ sua directione vocantᷣ oriẽtales: ⁊ ex quo separantᷣ a sole in medio directionis sue donec iteꝝ cõburantᷣ in retrogradatiõe sua vocantᷣ occidẽtales: et cū fuerit in ortu suo: idest cum fuerint oriẽtales vocantᷣ dextri: ⁊ dicuntᷣ esse masculi. ⁊ in occiduo suo: idest cū fuerit occidẽtales vocantᷣ sinistri feminei: ⁊ tũc sũt fortiores. ¶ Tres vero altiores postq́ exeunt d subradijs solis vocantᷣ oriẽtales ⁊ dicuntᷣ augmẽtari in fortitudine vsq́ ad 30 grad. a sole ⁊ vocantᷣ post hoc vsq́ ad 30 grad. alios oriẽtales fortes vel fortiores: ⁊ cū transierint solẽ 60 grad. vocantᷣ planete oriẽtales eũtes ad debilitatẽ donec veniant ad retrogradatiõez ⁊ tũc noĩantᷣ oriẽtales retrogradi: donec sint et veniãt ĩ oppositiõe: ⁊ post hoc erũt occidẽtales retrogradi cū trãsierint oppositionẽ: donec ꝑueniãt ad directionẽ: deinde a directione vsq́ ad 60 grad. post directionez donec sit lõgitudo eoꝝ a sole 30 grad. dicuntᷣ occidẽtales fortes: deinde a lõgitudine 60 grad. post directionẽ dñr occidẽtales eũtes ad debilitatẽ deinde fiũt occidẽtales debiles donec intrẽt sub radijs solis. ¶ Inferiores quoq́ ex quo separantᷣ a sole: ⁊ ipsi sunt retrogradi vocantᷣ orientales debiles: sicq́ esse nõ desistũt donec veniãt ad directionẽ suam: ⁊ tũc fiunt orientales fortes: donec longitudo eoꝝ sit a sole sicut lõgitudo solis ab eis fuit dū ceperãt debilitari eũtes ad retrogradationẽ: deĩde fiũt oriẽtales debiles donec supponantᷣ radijs solis post hoc sunt ꝯiuncti: deĩde cõbusti euntes ad apparitionẽ donec videantᷣ: et ex quo separantᷣ a sole in directione vsq́ ad 60 gradus sunt fortiores: et a 60 vsq́ ad horam sue retrogradationis erũt occidentales fortes: donec fuerint cum sole et tunc erunt debiles: et planeta cū exierit de subradijs solis: et nulli planete iunctus fuerit dicitur ꝙ sit in lumine suo: et hoc est esse planetarum cum luminaribus.

¶ De his que accidunt planetis ad seinuicem.

Esse autem illoꝝ erga seinuicẽ hec sunt: scilicet cõiunctio: idest cū fuerint duo planete in duobus signis aspiciẽtibus se ⁊ fuerit leuior in signo suo minus gradibus q̃ fuerit põderosior in signo suo: fuerintq́ ĩter eos 6 grad. vel infra: tunc dr̃ ꝙ leuior eat ad ꝯiunctionẽ põderosioris: ⁊ cū gradus eoꝝ fuerint equales ꝑficitᷣ ꝯiunctio eoꝝ: ⁊ cū trãsierit eū erit ab eo separatus ⁊ ꝯiunctio hec dicitᷣ ꝯiunctio lõgitudinis. ¶ Cõiunctio vero latitudinis est: vt duo planete iũgantᷣ per latitudinẽ: Et si fuerit applicatio cõiũctionis oportet: vt sit latitudo eoꝝ equalis in vna parte: ⁊ si fuerit ꝯiũctio ex oppositiõe oportet vt sint latitudines eoꝝ eq̃les: ita vt latitudo vnius sit ascẽdẽs in septẽtriõe: ⁊ alterius descendẽs in septẽtrione vel vnius ascẽdẽs in meridie: ⁊ alterius descẽdẽs ĩ meridie: aut si fuerit applicatio ex aliquo alioꝝ aspectuū: hoc est ꝙ sit latitudo vnius septẽtrionalis ascẽdẽs: ⁊ alterius meridiana descẽdẽs: ⁊ ecõuerso ĩ meridie: ⁊ hec ẽ applicatio latitudinis que dicta est. ¶ Et cū separatᷣ vnus planeta ab alio ⁊ nulli planetarū iungitᷣ quãdiu in eodẽ signo fuerit dicitᷣ cursu vacuus. ¶ Et cū fuerit planeta in aliquo signo: ⁊ aliq́s planeta nõ aspexerit hoc signū alter planeta quãdiu in eodẽ fuerit di

citᷓ feralis vel silvestris. ¶ Et cū separatᷓ planeta levis a planeta pōderosiori ⁊ iunctus fuerit alteri. trāsfert naturā pmi ad sm. Trāsfert etiā planeta naturā alio mō hoc est vt planeta levis iūgatᷓ planete pōderosiori se: ⁊ ipse pōderosior iterꝫ alteri se pōderosiori: tūc medius trāsfert naturā levioris ad pōderosiorē. ¶ Si aūt nō iungitᷓ vnus istorꝫ alteri: sed iungitᷓ vterqꝫ alteri: tūc si aspexerit ille tertius planeta aliquē locorꝫ circuli reddit lumen eorꝫ ad locū ipsiꝫ. ⁊ hoc vocatᷓ redditus luminis. Iterū si vnus planeta nō iūgitᷓ alteri: sed alter planeta tertius in vtrosqꝫ transtulerit lumen: tūc hec ꝯiunctio dicitᷓ etiā redditus luminis. ¶ Sequitᷓ ꝓhibitio ⁊ fit duobus modis. Uno scilicet ex ꝯiūctione hoc est cū fuerint tres planete in vno signo: sed in diversis gradibus: ⁊ fuerit pōderosior plus gradibus: tūc ille qui est medius ꝓhibet priorē illū: scilicet qui est minus gradibus ne iungatᷓ ponderosiori donec ptrāseat eum. Scdo modo vt duo planete sint in vno signo: ⁊ levior iungatᷓ pōderosiori: alter quoqꝫ iungatᷓ eidem pōderosiori per aspectū: ille ergo qui est cū eo in vno signo aspicientē ꝓhibet a ponderosioris ꝯiunctione: si fuerint tñ gradus illius qui iungitᷓ: ⁊ ipsius qui aspicit equales: idest vnius numeri. Si vero ille qui aspicit fuerit ꝓpior gradui ponderosioris erit ꝯiunctio aspicientis. Et si ꝯiungitᷓ planeta dño illius signi in quo fuerit: vel dño exaltationis seu dño ceterarum dignitatū in qbus fuerit: dicitᷓ pulsare idest mittere naturam illius planete dñi: scilicet eiusdem dignitatis ad eum. ¶ Et si fuerit planeta in aliqua dignitatū suarū ⁊ fuerit iūctus alij planete q habeat etiā partē dignitatis in eodē loco mittit ei etiā vtrāqꝫ naturā suā: scilicet et illius cui iungitur: et hec missio cōmuniter vocatᷓ alcobol idest receptio.

Nunc sequitᷓ redditus. i. quādo iungitᷓ planeta alicui planete q cōburitᷓ. i. q fuerit sub radijs solis vel fuerit retrogradus redditqꝫ ei virtutē pp debilitatē suā quaꝫ nō valet retinere: tūc si fuerint vtriqꝫ planete in angulo vel succedētibus angulorꝫ erit redditus cū ꝓficuo. similiter si fuerit q cōiungitᷓ ei tantū in angulo: et ille cui ꝯiungitᷓ receperit eū. Si aūt fuerit planeta q iungitᷓ cadens ab angulo et ille cui ꝯiungitᷓ in angulo vel in sequēti angulorꝫ: aut si vtriqꝫ fuerint cadentes erit redditus cū detrimento.

Inde sequitᷓ almenē. i. refrenatio que fit qñ planeta vult cōiungi alteri: sed anteqꝫ iungatᷓ accidit ei retrogradatio et sic destruitᷓ eius ꝯiūctio. ¶ Hāc sequitᷓ alichorad. i. cōtrarietas accidēs vel iterpositio: et hec fit cū aliqs planeta levis fuerit multorꝫ graduū in signo et alter illo pōderosior minus gradibus. tertius quoqꝫ leviori pmo volēs ꝯiungi pōderosiori: sed anteqꝫ ei ꝯiungatᷓ fit retrogradus ille levior qui habet plures gradus et iungitur et applicatur illi ponderoso: et transiens illuꝫ iungitur etiam alteri planete leviori: et sic destruitᷓ coniunctio illius prioris cum ponderoso.

Sequitur alfazim. i. frustratio. H quoqꝫ fit cū aliquis planeta petit ꝯiunctionem alterius planete. sed anteqꝫ perveniat ad eum mutatur iste in aliud signum et erit aliquis planeta in paucis gradibus aspiciens ipsum signum et erunt radij eius in initio signi. Tuncqꝫ exierit sequens planeta de primo signo iungitur isti aspicienti et annullatur coniunctio quam habebat cum illo scilicet cum primo.

Hinc sequitᷓ abscisio luminis hoc est qñ aliqs planeta petit ꝯiunctioneꝫ alterius et fuerit in secūdo signo a signo illius cui iungitᷓ alter planeta: sed anteqꝫ iungatur ei prius fit ille qui est in secūdo signo retrogradus. coniungiturqꝫ ei et abscindit lumen suum a planeta qui volebat ꝯiungi ei: similiter si fuerit planeta iens ad ꝯiunctionem alterius planete: et ipse alter planeta cui vult iungi petat coniunctionem alterius planete se pōderosioris: sed anteqꝫ ꝑveniat levis ad gradus pōderosioris iungitᷓ ipse ponderosus alteri seipso pōderosiori: et abscindit lumen illius a planeta pmo leviori.

¶ De locis fortunatis ⁊ malis.

SUnt quoqꝫ his planetis loca in quibus ɔfortant̃ et in quibus debilitant̃: et loca in quibus fiũt fortune: et loca in quibus fiũt mali. Sed loca in quibus fiũt fortune sũt h: vt. s. sint in aspectibus bonoꝝ. i. in aliquo aspectu vtili: scilicet sextili: aut in trino aspectu qui a quibusdã ita nominat̃ exagona radiatio quoqꝫ ac trigona: et vt sint mali cadentes ab eis sintqꝫ separati ab ĩfortuna: et iuncti fortune: aut sint obsessi a fortunis vel radijs eoꝝ: idest vt sint iter duas fortunas vel iter radios fortunaꝝ. ¶ Hec est enim obsessio vt habeat planeta fortunã vel radios eius ante se ⁊ aliam fortunam: vel eius radios post se. Et quidã vocant hoc altifert idest veneratio: aut sint vniti cuꝫ sole in vno gradu: aut sint in aspectu eius sextili: siue trino vel ɔsimili aspectu lune et luna tũc sit fortunata: ⁊ vt cursu sint veloces aucti lumine et numero: aut sint ĩ dignitatibus suis vel in suo haim: idest in sua similitudine vt sit videlicet planeta masculinus in signo masculino: et femininus in signo feminino et diurnus in die sup terram et in nocte sub terra et nocturnus in nocte sup terrã: et in die sub terra et reliqua et vt sint ĩ signis ĩ quibus habuerint dignitates seu potestates suas: vel in gaudijs suis vel in gradibus lucidis recepti: et ex fortitudine eoꝝ est vt sint ascẽdẽtes in septẽtrione: aut sint septẽtrionales: vel sint ascẽdentes in circulo augis sue: aut in statione secũda. hoc est qñ fuerint in statione vbi dirigant̃ a retrogradatiõe: aut sint exeũtes de subradijs solis: aut sint in angulo: vel in seqũti eius: aut sint tres altiores oriẽtales a sole: ꝙ si eũ aspexerint sextili: aut trino aspectu: erit illis hoc augmentũ fortitudinis: aut fuerint in quartis masculinis ⁊ sol cuꝫ fuerit in illis quartis masculinis: aut in signis masculinis erit fortis etiã nisi sit in libra: qꝛ ibi cadit. Et ex fortitudine trium inferioꝝ est vt sint occidẽtales a sole: aut in quartis femininis. ⁊ ex fortitudine lune est vt sit in nocte super terram et in die sub terra in loco feminino: vel in signo feminino: et cum fuerit in exaltatione solis.

¶ De infortunio planetarum.

EX infortunio vero planetarũ et destructione eoꝝ est vt sint in ɔiunctione maloꝝ: aut in oppositione eoꝝ: vel in eoꝝ tetragona: aut trigona: aut exagona radiatione: aut si fuerit inter eos et corpus mali vel radios eius minus termino planete: vnius aut fuerint in terminis maloꝝ: aut domibus eoꝝ: aut sint mali eleuati super eos a 10 vel 11 a locis eoꝝ: et multo deterius si sol non receperit eos. Aut fuerint in ɔiunctione solis: vel oppositione eius: vel in tetragona radiatione: aut fuerit in capitibus suoꝝ genzahar: aut cum caudis suis: aut cũ capite draconis vel cauda sintqꝫ inter eos et inter aliquem istoꝝ scilicet locoꝝ genzaar 12 gradus vel infra: et maxime si fuerit Luna in aliquo eoꝝ: similiter et Sol tũc magis ĩpedit̃ ab eis. i. a capite vel cauda cũ fuerint inter ipsum et vnũ eoꝝ etiam 4 grad. ante vel retro: aut cum fuerint planete obsessi inter duos malos: hoc est vt sit planeta in signo aliquo et cum eo malus: vel radij eius ante se: et malus vel radij eius post se: aut separetur a malo per ɔiunctionem vel per aspectum: et iungatur tali modo alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in signo quod est ante eum: idest in secundo ab eo: et in signo quod est post eum: idest in 12 ab eo fuerit alter malus: vel radij eius. Similiter dicitur de signis ꝙ sint obsessa. Qd̃ si aspexerit fortuna vel sol eundem planetã obsessum: vel signum obsessum a trino: vel a sextili aspectu fueritqꝫ inter eũ et ɔiunctionẽ minus septem gradibus soluet̃ ipsa malitia vel obsessio.

¶ Et ex hoc etiã est vt sit planeta retrogradus: vel sub radijs solis cõbustus: aut cadẽs ab ascendente: et ex debilitate eorum est: vt sint tardi cursu: aut in statione prima: hoc est qñ stant: vt retrogradi fiant aut sint in gradib⁹ tenebrosis: aut sint masculini ĩ signis

femininis: ⁊ gradibus femininis in die sub terra: ⁊ in nocte sup terrā: aut sint feminini in signis masculinis: ⁊ in gradibus masculinis i nocte sub terra: ⁊ in die sup terram: aut sint in oppositione dignitatū suarum: seu potestatum: aut descendentes in meridie vel meridiani: aut cadentes ab angulis: vel a succedentibus angulorū: aut in domibus cadē tibus: aut sint in via combusta q̄ es medietas vltima libre: ⁊ pma medietas scorpionis: aut iungantur planete retrogrado vel impedito seu cadenti ab angulis: aut non sint recepti. Aut sint tres altiores a sole occidentales: aut in quartis femininis: ⁊ debilitas solis est: vt sit in signis femininis: aut in quartis femininis: nisi sit in domo nona: ⁊ debilitas trium inferiorum est vt sint orientales: aut in quartis masculinis.

¶ De amicitia ⁊ odio planetarum.

Et dicitur in planetis q sint qdam eorum se inuicē diligentes ⁊ odientes: naz de diligentibus quidā antiquorū dixerunt q Jupiter diligit oēs planetas ⁊ sit amicus eorū ⁊ ipsi illius preter martem. Ueneris amici sunt omnes planete ⁊ omnes diligunt eū preter saturnū. ¶ Saturni aūt amici sunt Jupiter Sol et Luna: ⁊ inimici eius Mars ⁊ Uenus ⁊ ipsa plus habet eū odio. ¶ Et amica martis est Uenus ⁊ ceteri planete odio habent eū ⁊ plus Jupiter ⁊ Sol. ¶ Solis vero amici sunt Jupiter ⁊ Uenus ⁊ inimici Mars Mercurius ⁊ Luna. ¶ Mercurij amici sunt Jupiter Uenus: ⁊ Saturnus tantū: ⁊ inimici eius sunt Sol ⁊ Luna ⁊ Mars. Lune aūt amici sunt Jupiter et Uenus ⁊ Saturnus: ⁊ inimici Mars ⁊ Mercurius. Capitis draconis amici sunt Jupiter ⁊ Uenus: ⁊ inimici Saturnus ⁊ Mars. Caude vero amici Saturnus ⁊ Mars: inimici Sol ⁊ Luna Jupiter ⁊ Uenus. Et sunt alie species inimicitie. cum fuerint duo planete habentes domos suas oppositas: vt Mars ⁊ Uenus: ⁊ cū cōiunguntur dicitur apertio portarū. Tertia quoq species inimicitie est vt sint duorum planetarū exaltationes opposite. Fortior aūt planetarū amicitia est: vt concordet planeta cū planeta in natura ⁊ in qualitate atq substantia ⁊ potestate sicut concordat Mars cū sole: quia vterq cōcordat in caliditate ⁊ siccitate ⁊ acuitiōe ⁊ celeritate: ⁊ est dominus exaltatiōis eius in qua apparet eius fortitudo: ⁊ vti concordat Luna et Uenus in frigore ⁊ humiditate: ⁊ est domina exaltationis eius. Cum autem concordauerint duo planete in natura et substantia: vt Jupiter ⁊ Uenus sunt amici.

¶ Differentia quarta in expositione nominū astrologorum.

Et prosequamur nūc expositionē nominū astrologorū qbus vtuntur astrologi: ⁊ Initiū horū est. Coniunctio ⁊ res significantes destructiones seu mutationes q̄ fiunt in hoc seculo ex cōiunctionibus: quarū numerus est sex: maior aūt omnibus cōiunctiōibus est cōiunctio saturni ⁊ iouis in initio arietis ⁊ hic fit in. 960. annis. ¶ Secūda aūt eorū cōiunctio est in initio vniuscuiusq triplicitatis ⁊ hic fit in. 240. annis. Junguntᷣ aūt i vnaquaq triplicitate duodecies: ⁊ fortassis faciunt in vnaquaq triplicitate. 13. cōiunctiones: deinde mutatᷣ eorū coniunctio ad triplicitatē q̄ huic succedit. ¶ Tertia aūt cōiunctio saturni ⁊ martis in initio cancri q̄ fit i oībus. 30. annis. ¶ Quarta quoq est cōiunctio iouis ⁊ saturni i vnoquoq signo q̄ fit i oībus 20 annis. ¶ Quinta est descēsio luminaris maioris i punctū equinoctij vernalis tpis. s. ingressus solis in capite arietis q̄ fit in oi anno. ¶ Sexta est cōiunctio luminariū ⁊ oppositio eorū que fit in dimidio cuiusq mensis lunaris. Et qn̄ dicitur ascendēs cōiunctionis dicitᷣ vel significatᷣ ascendens mundi. i. signū quod ascendit hora introitus solis i pdictū punctum equinoctij vernalis in initio. s. illius anni in quo debet fieri cōiunctio predicta.

de amicitie de planetis

¶ De annimodar.i.gradus ascendentis natiuitatum inuestigatione.

Et post hoc est annimodar qd̄ est inuestigatio gradus ascendentis alicuius natiui tatis: ꝛ putāt multi astrologorū ꝙ inueniat̄ ꝑ eū verus gradus ascēdētis natiuita tis alicuius: sed hoc falsum est: ꝛ hoc iā patefeci in libro meo quē feci de annimodar: sꝫ inuenit̄ ꝑ eundē dignior oībus gradibus circuli post gradū ascendentis in eadem hora ſm cursum naturalem: ꝛ concordat multotiens.i.accidit aliquādo ꝙ inueniatur per eū verus gradus ascendentis. Cuius rei cognitio est vt cōsideretur gradus coniunctionis vel gradus preuentionis q̄ fuerit ante ipsaꝫ natiuitatē: ꝛ si fuerit cōiunctio illi natiuitati ꝓpior vocat̄ ipsa natiuitas ꝯiunctionalis: ꝛ si fuerit ꝑuētio illi ꝓpior dicit̄ ꝑuētionalis .i.i q̄licūqꝫ earū fuerit natiuitas in cōiunctiōe.s.vel preuentione eodē modo ꝛ noīe nati uitas ꝑdicta nūcupat̄: ꝛ qꝛ gradus cōiunctiōis est idē gradus ī quo iungunt̄ luminaria ideo nulla ē ingſitio: nec īdiget expositiōe: ī ꝑuētiōe aūt qꝛ vnūqdꝫ luminariū ē ī gradu suo.i.ī diuersis gradib⁹ oppositis ideo. Necesse ē nobis scire quē hoꝝ graduū velit ītel ligi gradū ꝑuentionis: ꝛ iaꝫ dixit Ptolomeus: qꝛ gradus illius luminaris qd̄ fuerit su per terrā est gradus preuentiōis: ꝛ qdā sapientū dixerūt ꝙ si euenerit ī ꝑuentiōe ꝙ vnū luminariū sit in gradu orientis ꝛ alterum in gradu occidētis: tunc gradus orientis erit gradus ꝑuentionis. Et dixit Vellius: ꝙ gradus preuentiōis est gradus ī quo fit imple tio volēs intelligi gradū lune: sed quia hoc est opus Ptolomei oportet in hoc nos redi re ad eius sententiā. cum ergo gradus cōiunctionis vel gradus preuentionis certissime patuerit constitues gra.ascendentē ꝑ extimationē hore natiuitatis ꝛ quatuor angulos ꝛ reliquas domos: deinde aspicies gra.cōiunctionis: vel gradū ꝑuentionis que fuerit an te natiuitatem: ꝛ qs planetarū in eo fuerit dignior vel fortior in eadem hora cōiunctiōis vel ꝑuentionis per multitudinē dignitatū seu potestatum.i.cōsiderabis qs planetaruꝫ habeat maius dominiū in eodē loco. Hunc ergo planetā equabis ad horā opinatā nati uitatis. deinde aspicies vtrū sit gradus illius planete in signo in quo ē ꝓpior gradui. 10 domus aut gradui ascendētis ꝛ cui horū ꝓpior fuerit ſm numerū facies hunc angulꝫ in figura ad istar gradus ipsius planete ꝛ eius minuti: ꝛ diuides. 12. domus ꝑ eū. Dixit Ptolomeus si planete plures cōuenerint in dn̄io eiusdē loci ꝛ fuerint equales in fortitu dine cōstitues dominū loci illum qui fuerit dn̄s hore: vel q fuerit dn̄s haim: ꝙ si in hoc etiam cōuenerint cōstitues eum qui velocius dꝫ mutari ab esse suo ad id qd̄ fuerit me lius.i.eum qui voluerit exire de aliquo signo in quo fuerit: ꝛ intrare aliud in quo habue rit plures dignitates: vel si fuerint tres superiores orientales a sole eliges eum qui soli fuerit propinquior ꝛ non fuerit sub radijs. Si vero in angulo fuerit ille est eligendus q gradui eiusdem anguli fuerit quo ad numerū propinquior: ꝛ hoc intellige.

Et ex hoc sequit̄ hylech.i.locus vite ī natiuitatibus cuius scientia est: vt primo aspi cias horā natiuitatis: que si fuerit ī die accipies a sole: qui si fuerit ante gradū signi ascendentis ꝑ. 5. gradus aut infra: aut fuerit in decima vel vndecima siue masculinum fuerit ipsum signū seu femininū aptus erit: vt sit hylech. Si aūt fuerit in his tribus locis .s.in septima vel octaua vel nona in signo mas. similiter aptus erit: vt sit hylech. Si ve ro fuerit in his tribus locis in signo feminino non erit aptus: vt sit hylech. Hinc aspicies ad Lunam que si fuerit in ascendente vel in secūda vel tertia: aut in septima vel octaua erit apta vt sit hylech. siue masculinū siue femininū fuerit signū. Et si fuerit ante gradꝫ signi ascendētis ꝑ. 5. gradus vel infra: aut fuerit in decima vel vndecima aut in quarta vel qnta vel in septima in signo feminino aptet̄ hylech. Si aūt fuerit in aliquo istorum locorū in signo masculino non erit apta vt sit hylech si fuerit ī die natiuitatis. ¶ Si ve

ro natiuitas fuerit nocturna incipiamus a luna. que si fuerit in aliquo pdictorũ locorũ: ſm qꝫ pdiximus erit apta vt sit hylech. Si aũt luna nõ fuerit in eis aspicies post hoc ad solẽ. q si fuerit ante gra. septime p. 5. gra. vel infra: aut si fuerit in quarta vel i qnta erit aptus vt sit hylech siue signũ fuerit masculinũ siue femininũ. si vero fuerit ante ascendentẽ. 5. gradibus vel infra: aut in ascendẽte: vel in secũda in signo mas. aptabit etiam hylech. Si aũt fuerit in aliquo istorũ locorũ in signo femi. non erit aptus vt sit hylech. ℂ Quod si luminarium aliqd non fuerit aptuꝫ hylech. Aspice post hoc natiuitatẽ: vtrũ sit cõiunctionalis aut preuentionalis. i. vtrum sit post cõiunctionem vel preuentionem. Quod si fuerit natiuitas cõiunctionalis ⁊ fuerit gradus cõiunctionis in aliquo angulorum: vel in succedenti angulo erit in loco apto vt sit hylech. Si vero predictus gradus fuerit cadẽs ab his octo locis. i. ab angulis ⁊ a succedentibus angulis non erit hylech. Aspicies tũc gradũ partis fortune: q si fuerit in aliquo angulorũ vel in succedẽtibus angulis: erit in loco apto vt sit hylech. Si vero cadẽs fuerit ab his. 8. locis non erit aptus vt sit hylech. Aspicies post hoc gradũ ascendẽtis ⁊ cõstitues eũ hylech. ℂ Si vero natiuitas puentionalis fuerit: incipies a gradu puentionis. Aspiciesqꝫ eũ sicut prius fecisti in gradu cõiunctionis: ⁊ post ipsum gradũ partis fortune: post ipsum gra. ascẽdentis eo ordine quo pdiximus in gradu cõiunctionis. De sexu aũt signorũ nõ curabis. i. nõ aspicies vtrũ sint signa illa mas. vel femi. nisi tm̄modo in luminaribus. hoc est gradu cõiunctiõis vel preuentiõis ⁊ ascendẽtis ⁊ partis fortune nõ cõsideres vtrũ sint in mas. signis vel femi. tam in angulis q̃ in succedẽtibus angulorũ: sed hec quatuor tm̄ erunt tũc apta hylech cũ fuerint in his octo locis. i. in angulis vel succedentibus eorũ: si vero fuerint i locis recedẽtibus. i. cadẽtibus ab angulis non erunt apta vt sit hylech. Apparet itaqꝫ qꝫ sol sit hylech aptus in die ⁊ nocte sup terrã ⁊ sub terra in vndecim locis: sup terrã in. 6. locis ⁊ sub terra in. 5. Luna quoqꝫ apta erit vt sit hylech in die ⁊ nocte sup terrã ⁊ sub terra similiter in vndecim locis sup terrã in. 5. ⁊ sub terra in. 6. sed si fuerit luna i his locis. sub radijs solis nõ erit apta vt sit hylech. Aspicies aũt hylech in angulis ⁊ succedẽtibus eorũ scðm qꝫ equãtur. 12. domus circuli per gradus horarũ ascẽdentis scðm qꝫ exponit eius opus in canone planetarũ: idest in libro cursuũ planetarũ. Cũqꝫ equaueris domos hoc modo: omnis planeta qui fuerit ante gradũ signi ascendẽtis vel cuiuslibet domus p 5. gradus vel ifra erit fortitudo eius valida in domo q̃ ei succedit: ⁊ oĩs locꝰ ex locis que prediximus est aptus vt sit hylech: si asperexerit eum aliquis dominorum illius qui sit dominus domus: aut dominus exaltationis: aut dominus termini: aut triplicitatis: aut dominꝰ faciei: ⁊ si non: non erit aptus vt sit hylech.

ℂ De alcocboden.

Et ex hoc sequit alcocboden qui est significator vite: idest dñs annorum: vel dans annos quẽ cum volueris scire ⁊ iam prenosti hylech eo ordine quo predixi: aspicies dominũ domus hylech: aut dominũ exaltationis eius: aut dominum termini eius: aut dominũ triplicitatis: aut faciei eius quis horum fortior fuerit ⁊ auctentior in loco hylech: ⁊ si asperexerit hylech erit dignior alcocboden. qꝫ si nõ asperexerit hylech q fuerit pluris auctoritatis aspicias eum qui fuerit auctoritatis minoris donec inuenias aliquẽ ex illis qui aspiciat: qꝫ si nõ asperexerit hylech nõ poterit ille locus esse hylech: ⁊ tunc queres ab alio hylech ⁊ iterũ queres ab eodeꝫ secũdo hylech alcocboden eo ordine quo prediximus: qꝫ si equales fuerint duo planete vel tres in auctoritate gradus hylech: ⁊ asperexerit vterqꝫ erit dignior alcocboden qui fuerit fortior ex loco. Si vero fuerint equales in fortitudine loci. s. vbi fuerint ipsi planete erit ille dignior alcocboden qui ppior fuerit

gradui hylech. ¶ Quibusdam autē videbatur melius incipere a domino domus qui si aspexerit hylech ponebant eū alcochoden ⁊ nō cōsiderabant alterū: ⁊ si nō inuenissent dn̄m domus aspicientem hylech accipiebant dn̄m exaltationis quez si aspicere viderēt hylech ponebant alcochoden eū ⁊ nō considerabant alium preter eū: similiter faciebant de domino triplicitatis termini atqꝫ faciei per ordinē: ⁊ erat Dorothius preponēs dn̄m termini in hoc domino domus: Et quidā dixerūt ꝙ si equales fuerint duo planete vel tres vel plures in dignitate: ⁊ in ꝓpinquitate aspectus gradui hylech ille erit alcochoden qui erit in loco laudabili a sole: idest qui fuerit cum sole in vno gra. p. 16. minuta: aut infra: vel propinquior gradui anguli: aut in initio ortus sui: idest cū mane apparuerit: aut fuerit in statione sua scd̄a: vel i aliquo eius esse scilicet laudabili a sole sicut p̄dixi mus ipse erit alcochoden. Quod verū est de tribus sup̄ioribus quū p̄cesserit eos sol sicut euadūt de cōbustione. inferiores vero meliores sunt occidētales q̄z velociores sunt a sole ⁊ sic fugiunt cōbustiones. Si vero gradus Solis fuerit hylech: ⁊ fuerit in Ariete vel in Leone erit Sol hylech: ⁊ alcochoden simul ⁊ nō cōsiderabit̄ alius alcochoden p̄ter eū: similiter si fuerit gradus Lune hylech: ⁊ luna fuerit in Tauro vel in Cancro habeto eā pro hylech ⁊ alcochoden: simul ⁊ nō cōsiderabis alcochoden alium preter eam.

Almutam vero est qui preest natiuitati: ab eo significat̄ esse nati post hylech ⁊ alcochoden: ⁊ ipse planetis ceteris est pluris auctoritatis: i ascēdente in locis luminariū atqꝫ in loco partis fortune in loco quoqꝫ cōiunctiōis vel p̄uentionis que est ante natiuitatē. Quod si prefuerit aliquis planeta duobus locis aut tribus aut quatuor aut pluribus pre multitudine potestatis sue erit ipse almutā. i. auctor vel significator vite post hylech: ⁊ alcochodē ⁊ p eū significat̄ esse nati: ⁊ q̄dā habēt eū ꝓ alcochodē ad dandū vitā.

¶ De profectione signorum.

Et ex hoc sequit̄ signū ꝓfectiōis in annis natiuitatū atqꝫ mundi. Nā in annis natiuitatū scientia est: vt aspicias quot anni trāsierūt nato ex annis solaribus perfectis accipies eosqꝫ dando oī anno signū vnū ⁊ incipies a b ascēdente nati per successionez signorū quousqꝫ finitus fuerit numerus ⁊ signū quod succedit: est signū ꝓfectiōis ab ascēdente signū videlicet anni intrātis quē nō misisti in numero. ⁊ hoc signū ꝓfectionis erit in tali gradu sicut fuit in ascēdente natiuitatis: ⁊ dn̄s eiusdē dicitur alcochoden cuius interpretatio est dominus anni. Similiter numerabis a signo solis vnicuiqꝫ anno signū vnū: ⁊ exibit per hoc signū profectiōis a sole. Similiter a signo Lune ⁊ a medio celi: ⁊ a parte fortune in similitudinē gradus radicis. i. puncti natiuitatis. Cuius rei exemplar ē ꝙ quidam natus est oriente capricorno. s. 17. gradu eius: ⁊ sol erat in piscibus. 15. gradu: ⁊ medium celi scorpionis. octo gra. ⁊ luna in libra. 15. gra. ⁊ pars fortune i leone. 17 gra. ⁊ iam transierūt nato tres anni perfecti p̄uenitqꝫ quartus annus ab ascēdēte in ariete qui est quartus a capricorno vsqꝫ ad. 17. gradū eiusdem arietis. ⁊ erit mars alcochodem: ⁊ peruenit locus solis ad geminos vsqꝫ ad. 15. gra. eiusdē signi ⁊ peruenit luna ad capricornū. ad. 15 gra. ⁊ profectus a medio celi ad octo gradū aquarij. ⁊ ꝓfectus a parte fortune peruenit vsqꝫ ad. 17. gradū scorpij. Cūqꝫ peruenerit annus ad gradū ꝓfectionis: vt ad. 17. gradum arietis in hoc exemplo: ⁊ fuerit inter ipsum ⁊ similē gradū succedentis signi ad quē debet p̄uenire annus sequēs in eadē domo planeta vel radij eius: ⁊ volueris scire quādo p̄uenerit profectio ad ipsum planetā vel ad radios eius aspicies q̄d sit iter gradū ad quem p̄ueniet annus profectiōis: ⁊ planetā vel radios eius ex gradibus ⁊ minutis: ⁊ multiplicabis illud per. 12. ⁊ sextam illius numeri quez multiplicas vel in. 12. gradus ⁊. 6. vnius gradus ⁊ quot prouenerint erūt dies ex anno illo in quo

fueris in quibus peruenieт profectio a gradu in quo incipit vsq; ad gradū ad quē numerasti post fiet pfectio ipsius planete. ¶ Profectio aūt ex annis mūdi dixit alkindus est qđ fuerūt inter annū cōiunctionis que significauit sarracenorū sectā ⁊ inter annū albegerat in quo cepit primū pdicare mahometus qui fuit primus annorū arabū. 52. anni solares ⁊. 57. dies ⁊ fuit ascendēs anni illius cōiunctionis pdicte secte signū geminorū: ⁊ peruenit pfectio eiusdē anni ad virginē: ⁊ inter ipsū primū annorū arabū: ⁊ pmū ānorū iezdagird regis persarū fuerunt. 3624. dies scilicet pfecti. Cum ergo volueris habere notitiā pfectionis huius rei accipe annos iezdagird ⁊ verte eos in dies sicut iā expositū est in azig. i. in libro cursuū planetarū: ⁊ adde desuper dies qui sunt inter primū annorū arabū ⁊ iezdagird: ⁊ diuide hoc per. 365. dies ⁊ quartā partē diei ⁊ quot diuisiones exierint tot erunt anni solares: ⁊ qđ remanserit ex mensibus ⁊ diebus erit ex anno imperfecto: qđ cū ita collectum fuerit ex annis ipsi sunt anni solares ab initio annorū arabū proijce ergo omni āno signū vnū ⁊ incipe a virgine ⁊ ad quodcūq; signū te pduxerit numerus cōiunctionis ipsum erit signū ad qđ peruenit annus mūdi ab ascensione cōiunctionis predicte secte. ¶ Alijs aūt extra alkindū visum est vt adderent super annos iezdagird perfectos. 61. annos ⁊. 11. menses ⁊. 12. dies ⁊. 16. horas: ex annis persidū q sunt sine fractione idest sine quarta diei ⁊ extenderent hos annos in dies ac verterēt dies i annos solares sicut prediximus ⁊ inciperent proijcere abinitio libre: q si volueris profectionem a signo cōiunctionis secte sit proiectio a scorpione. si vero volueris profectionē ab ascendēte regni minue ex annis iezdagird annos illos. 317. persidos ⁊ verte eos in annos solares sicut pdiximus: ⁊ incipe proijcere a virgine. ¶ Rursus si volueris profectionē ab ascēsione profectionis mutationis coniunctionis a triplicitate equatica ad triplicitatem igneam minue ex annis iezdagird perfectis. 176. annos ⁊ verte illos qui remanent in annos solares. ⁊ incipe proijcere a leone ⁊ quo peruenerit numerus in eodem signo erit profectio vniuscuiusq; initij eorum que diximus.

¶ De directione significatoris.

Et ex hoc sequit atazir. i. directio: hoc est vt dirigas significatorē aliquē ad aquilē locum signorū ⁊ scias qd fit inter eos ex gradibus directiōis accipiesq; dādo vnicuiq; gradui annū vnū. Cum ergo volueris scire hoc ⁊ fuerit ille significator in ascendente quēuis dirigere ad aliquē partē circuli minue ascensiones gradus in quo fuerit significator quē volueris dirigere per ascēsiōes regionis de ascensiōibus gradus illius ad quē volueris dirigere eū: ⁊ q remanserit erit gradus directionis: q si fuerit significator in gradu septime minues ascēsiōes nadir. i. oppositi gradus in quo est significator de ascensiōibus nadir illius gradus ad quē volueris ipsum dirigere in illa regione Si vero fuerit significator in medio celi vel in angulo terre: minues ascēsiones gradus significatoris de ascensionibus illius gradus ad quem volueris eū dirigere p ascēsiones circuli directi: ⁊ qđ remāserit erit gradus directiōis. Si vero fuerit ille significator quē volueris dirigere in aliquo loco extra quatuor angulos. Aspicies longitudinem eius ab aliquo horū angulorū qui sunt angulus medij celi atq; angulus terre: hoc est vt aspicis significatorē qui si fuerit inter ascendens ⁊ mediū celi: minues ascēsiones gradus medij celi p circulū directū de ascensionibus gradus significatoris: ⁊ si fuerit inter. 7. ⁊ mediū celi: minues ascēsiones gradus significatoris de ascensionibus gradus medij celi per circulū directū: ⁊ qđ remāserit: ex qlicūq; horū locorū fuerit: illud diuides p partes horarū illius diei gradus in quo fuerit significator: ⁊ qđ exierit erūt hore lōgitudinis ab angulo. Et si fuerit inter ascendēs ⁊ angulū terre minues ascēsiōes gradus significatoris

ꝑ circulū directū de aſcēſiōibus gradus anguli terre. Rurſus ſi fuerit ſigator iter agulū
terre ⁊.7. minues aſcēſiōes gradus anguli terre ꝑ circulū directū de aſcēſiōibꝰ gradus
ſigatoris: ⁊ qđ remāſerit ex q̄licūq; horū locoꝝ diuides ꝑ tēpora horarū diei nadir ideſt
oppoſiti gradꝰ ſigatoris: ⁊ ꝙ exierit ipſe erūt hore lōgitudinis ab angulo. ¶ Cūq; ſciue
ris lōgitudīs horas ab āgulo ⁊ volueris dirigere ſigatorē ad aliquē locū circuli ſignoꝝ:
⁊ fuerit ſigator ī medio circuli oriētalis q̄ ē a medio celi vſq; ad angulū terre đ eis q̄ ſuc
cedūt aſcēdēs: minue aſcēſiōes gradus illius ī quo fuerit ſigator de aſcēſiōibus gradus
illius ad quē volueris dirigere ꝑ circulū directū: ⁊ qđ remāſerit erit ſigator circuli dire
cti: ſerua eū. Poſt hoc minues aſcēſiōes illius gradus ī quo fuerit ſigator ꝑ aſcēſiones re
giōis de aſcēſiōibus illiꝰ gradus ad quē volueris eū dirigere: ⁊ ꝙ remāſerit erit ſigator
regiōis: poſt hᵒ aſpice reſiduū ꝙ fuerit iter ſigatorē circuli directi: ⁊ ſigatorē regiōis: acci
pieſq; ſextā partē eiꝰ ⁊ multiplicabis ī horis lōgitudinis ab angulo: ⁊ ꝙ fuerit erit eq̄tio:
⁊ ſi fuerit ſigator circuli directi minor ſigatore regiōis: addes eq̄tionē ſuꝑ ſigatorē circu
li directi. Et ſi fuerit ſigator circuli directi plus minues eq̄tionē ex eo: ⁊ ꝙ remāſerit erit
gradus directiōis. ¶ Itē ſi fuerit ſigator quē volueris dirigere ī medietate circuli occi
dētalis q̄ ē ab āgulo terre vſq; ad mediū celi de eo ꝙ ſuccedit ſeptime minues aſcēſiōes
nadir gradus ſigatoris quē volueris dirigere de aſcēſiōibus nadir gradus illiꝰ ad quē
volueris dirigere cū ꝑ circulū directū ⁊ qđ remāſerit erit ſigator circuli directi. Poſt
hoc minues aſcēſiōes nadir gradus ſigatoris ꝑ aſcēſiones regiōis de aſcēſiōibus nadir
gradus illius ad quē volueris eū dirigere: ⁊ ꝙ remāſerit erit ſigator regiōis: deinde ac
cipies reſiduū ꝙ fuerit iter ſigatorē circuli directi ⁊ ſigatorē regiōis accipieſq; ſextam
partē eiꝰ: ⁊ multiplicabis ī horis lōgitudīs ab āgulo: ⁊ ꝙ fuerit erit eq̄tio. poſt hoc aſpi
cies ſigatorē circuli directi ſi fuerit minor ſigatore regiōis addes equationē ſuꝑ ſigato
rē circuli directi: ⁊ ſi fuerit ſignificator circuli directi plus ſignificatore regiōis minues
equationē de ſignificatore circuli directi: ⁊ quod ex eo exierit erit gradus directionis.
¶ Qđ ſi fuerit ſignificator in aliq̄ q̄rta: ⁊ locus ad quē diriges eū in alia q̄rta diriges ſi
gnificatorē ad āgulū q̄ ei ſuccedit: poſt hoc diriges ab angulo ad locū quēadmodū oſtē
di tibi directionē ab angulo ⁊ iūges vtraſq; directiōes. ¶ Qđ cū ſciueris ſignificatorē
⁊ volueris ſcire quo ꝑueniet directio de circulo ſignoꝝ ī aliquo annorū: fueritq; ſignifi
cator in aſcēdēte: addes numerū annorū: ſuꝑ aſcēſiōes gradus aſcendētis: ⁊ facies eum
arcū ī aſcenſiōe regiōis: ⁊ quo exiuerit arcus gradus. de circulo ſignorū ibi ꝑueniet dire
ctio ī eodē anno. Si vero fuerit ſignificator ī ſeptima addes numerū annorū ſuꝑ aſcen
ſiōes nadir gradus ſignificatoris: ⁊ arcuabis eū etiā ī aſcenſionibus regionis: ⁊ ꝙ exie
rit de circulo ſignorū: ad eius nadir ꝑueniet directio eodē anno. ¶ Qđ ſi fuerit ſignifi
cator ī decima vel q̄rta addes ſuꝑ aſcēſiones gra. ſignificatoris ī circulo directo numeꝝ
annorū: ⁊ arcuabis eū ī aſcenſiōibus ſignificatoris circuli directi: ⁊ ꝙ exierit de circulo
ſignorū ibidē ꝑueniet ī eodē anno directio. ¶ Si vero fuerit ſignificator extra hec qua
tuor loca q̄ ſunt anguli ſcias horas longitudinis ab angulo ſicut ꝓdixi: qđ ſi fuerit ſigni
ficator ī medietate orientali: addes ſuꝑ aſcēſiones gra. ſignificatoris ꝑ circulū directum
numerū annorū quos volueris ⁊ arcubis hoc ī aſcenſiōibus circuli directi: ⁊ qđ exierit
erit ſignificator circuli directi: ſerua eū. poſt hoc addes numerū annorū etiā ſuꝑ aſcēſio
nes gra. ſignificatoris ī regiōe: ⁊ arcuabis hoc ī aſcēſione regionis: ⁊ ꝙ fuerit erit ſigni
ficator regiōis. poſt hoc accipies ſextā partē reſidui iter ſignificatorē circuli directi: ⁊ ſi
gnificatorē regiōis: ⁊ multiplicabis eā ī horis lōgitudinis ab angulo ⁊ ꝙ fuerit erit eq̄
tio. ¶ Qđ ſi fuerit ſignificator circuli directi minor ſignificatore regiōis addes eq̄tionē

sup significatorē circuli directi: ⁊ si fuerit plus minues eā de eo: ⁊ qꝺ remāserit ibi pueniet directio ex circulo signoꝝ eodē anno. ¶ Qꝺ si fuerit significator i medietate occidētali facies cū nadir gra. significatoris sicut fecisti cū gradu significatoris i ope qꝺ ē añ eū: ⁊ qꝺ fuerit ibidē pueniet directio ex circulo signorū i eodē āno: ⁊ locus ad quē pueniet directio dr̄ locus diuisiōis ⁊ dn̄s termini illius loci dr̄ diuisor: qꝺ si fuerit i gradu diuisionis planeta alius aut radij eius aut ppe locū añ eū dr̄ hic planeta dn̄s radiorū aut particeps diuisoris i diuisiōe. ¶ Significatores vō q dirigunt̄ sūt qnqꝫ loca. i. gra ascēdētis ⁊ gra. Solis ⁊ gra. Lune. gra. quoqꝫ partis fortune ac gradus medij celi. Gradus nāqꝫ ascēdētis dirigit̄ ad accidētia dignoscēda q̄ accidūt i corpe: ⁊ gra. solis ad dignitatis et exaltatiōis cās: honoris quoqꝫ atqꝫ regni: ⁊ Luna ppter eē aīe ⁊ corpis atqꝫ coniugij: ⁊ pars fortune ppter acqsitiones ⁊ pfectus exignitatē ⁊ largitatē: ⁊ mediū celi ppter magisteriū ⁊ ceteras dispositiōes particulares ⁊ esse earū. ¶ Si aūt fuerit ascēdens reuolutiōis alicuius annorū mūdi vel natiuitatū dirigunt̄ significatores eius s̄m hāc directionē dādo vnicuiqꝫ. s. gradui diē vnū ⁊ hoc est qñ sol itrat. v. vel aliquam qrtā. Quibusdā aūt videtur vt dirigant̄ significatores anni hoc modo dando oibus: scilicet. 59. minutis: ⁊. 8. scdis vnum diē: nā directio regū ⁊ principū sic dirigit̄ eis a gradu medij celi per ascensiones circuli direeti dādo oibus. 59. minutis: ⁊ octo scdis vnū diē: donec pueniat ad bonos vel malos planetas. Et dirigit̄ ēt eē regū i icolumitate: aut ifirmitate ex gradu ascēdētis ad bonos vel malos planetas dādo oibus. 59. minutis: ⁊ octo scdis diē vnū p ascēsiōes regiōis: ⁊ directio i reuolutiōe annoꝝ mūdi ad pnoscēdū eē vulgi vel rusticoꝝ a gradu ascēdētis sūmit̄ silr ⁊ ad pnoscēdū esse regis a gradu medij celi: ⁊ in reuolutiōe annorū natiuitatū ad prenoscendū esse nati: a gradu ascendētis reuolutionis dando oibus. 59. minutis ⁊ octo secundis per ascensiones regionis diem vnum.

¶ De algebugthar.

Et ex hoc sequit̄ algebugthar i natiuitatibꝰ ⁊ ē directio gradus ascēdētis: hoc ē vt aspicias gradū ascēdētis i termino cuius sit planete ⁊ minuas ascēsiōes ascēdētis de ascēsiōibus q̄ sūt indirecto finis termini planete p ascēsiōes regiōis: ⁊ qꝺ remāserit accipies dādo vnicuiqꝫ gradui vnū ānū ⁊ oibꝰ qnqꝫ minutis mēsē: ⁊ oī minuto. 6. dies ⁊ erit dn̄s termini dispositor ānoꝝ q dr̄ diuisor. Post h̄ accipies gradꝰ termini q eū succedit ⁊ vertes eos ēt i gra. ascēsionū ⁊ qꝺ fuerit accipies dādo vnicuiqꝫ gradui ānū vnū: ⁊ oibꝰ. 5. mi. mēsē: ⁊ oī minuto sex dies: eritqꝫ dn̄s termini diuisor ⁊ dispositor illoꝝ annoꝝ. Silr̄ itrabis cū oī termino dn̄i p successionē vsqꝫ i finē vite: ⁊ si fuerit i termino alicuiꝰ planete: planeta aut radij eiꝰ erūt participes i diuisiōe: ⁊ h̄ diuisio dr̄ algebugthar.

¶ De duodenarijs planetarum ⁊ domorum.

Et ex hoc duodenarie planetarū ⁊ domoꝝ: hoc est vt aspicias quātū ambulauerit planeta i signo suo in quocūqꝫ fuerit aut gra. domꝰ quē volueris ex gradibꝰ ⁊ minutis multiplicabisqꝫ hoc i. 12. post hoc addes desup ipos gra. atqꝫ minuta q̄ multiplicasti in. 12. ⁊ qꝺ collectū fuerit ex eo pijce ab initio gra. eiusdem signi dans vnicuiqꝫ signo 30. gra. ⁊ quo fuerit finitus numerus ibi erit duodenaria planetarum ac domorum.

¶ De nouenarijs eorundem.

Et ex hoc amābabarat q̄ sūt nouēarie. Cuiꝰ sciētia ē vt scias quātū ābulauerit planeta i signo suo ex gradibꝰ ⁊ minutis: aut gra. domꝰ cuiꝰ volueris scire dn̄ nouēarie. post h̄ diuide signū i nouē diuisiōes ⁊ vnaqꝫ diuisio est ex tribus gradibus ⁊ tertia parte vniꝰ gradus. Post hoc aspicies i quo nouenario ex nouenarijs ceciderit gradus planete aut domꝰ. ¶ Post h̄ dabis pmū nouēariū ex signis dn̄o signi mobilis eiusdē tri

plicitatis ꝛ sm nouenariū domino signi cuius est ipsum signū quod succedit donec ve-
nias ad aliquē nouenarium ex quo est gradus: eritq; planeta dñs eius nouenarij: ver-
bi gratia: signū ex quo fuerit gradus ille erat ex triplicitate arietis: erit ergo p̄mū noue-
nariū eiusdē signi martis dñi arietis: ꝛ sm nouenariū Ueneris dñe tauri ꝛ nouenariuȝ
tertiū mercurij dñi geminorū. Similiter vsq; ad nouenariū nonū. Et si fuerit signū ex
triplicitate cancri erit p̄mū nouenariū eius lune. ꝛ sm nouenariū solis domini leonis: et
tertiū mercurij domini virginis. Et si fuerit signū ex triplicitate libre erit primū nouena
riū eius Ueneris domini libre: ꝛ scdm martis domini scorpionis: ꝛ tertiū iouis domi-
ni sagittarij. Similiter in triplicitate capricorni primū nouenariū eius est saturni domi
ni capricorni: ꝛ sm similiter saturni domini aquarij: ꝛ tertiū iouis domini pisciū. deide
que sequunt sm ordinē successionis signorū: verbi gratia: planeta vel aliqua domus ex
domibus. 12. erat in. 19. gradu aquarij si diuidat signū p nouē diuisiōes erit gradus
19. in diuisione sexta ꝛ q2 signū aquarij est in triplicitate libre ponit primū nouenariū
eius Ueneris domini libre secūdum martis domini scorpionis: ꝛ tertiuȝ iouis domini
sagittarij: ꝛ quartum saturni domini capricorni: ꝛ quintum etiam saturni domini aqua
rij: ꝛ sextū iouis domini pisciū. eritq; naubabar idest nouenariū. 19. gra. aquarij iouis.

¶ Modus inueniendi dominum decani.

Et ex hoc adorogen hoc est vt diuidas ascendēs in tres partes ꝛ sit oīs diuisio. 10
graduū: dabisq; diuisionē p̄mā dño ascendentis ꝛ scdam domino quinti signi ab
eo: et tertiā dño noni: nam ascendens. 5. et. 9. vna semper sunt triplicitas: verbi gratia.
Aries erat ascēdens tūc: ab initio arietis vsq; in decimum gradum eius est dorongen. i.
decanus est mars dominus arietis. Et si fuerit ascendens ex. 10. gradu vsq;. 20. graduȝ
erit eius dorogen sol dominus leonis. Et si fuerit ascendens a. 20. vsq; in finē eius erit
dorongen iupiter dominus sagittarij.

Et ex hoc sequit dñs orbis in natiuitatibus qd est vt aspicias dñm hore in qua ori
tur natus dabisq; ascendēs ꝛ dominū hore anno primo natiuitatis eius ꝛ signifi-
cabit p esse eius idest dominū hore sanitas vel infirmitas corporis nati sicut significat
per dñm ascendētis radicis. i. natiuitatis: ꝛ dabis dominū secūde hore ab ea secunde do
mui ab ascendēte in secūdo anno ꝛ significabit per esse suū in eodē anno esse substātie
ꝛc. sicut significat per esse dñi domus substātie: ꝛ dabis dñm tertie hore ab ea tertie do
mui ab ascendēte tertio anno ꝛ significabit per esse illius in eodē anno esse fratrū ꝛ so-
rorū ꝛ ceterorum sicut significabit per esse domini tertie domus. ꝛ dabis dominū hore
quarte domui quarte ab ascendēte in anno quarto: ꝛ significabitur per esse suum in eo-
dē anno esse patrū ꝛ eorū que significant per domum quartam. Similiter facies de do-
minis aliarū horarū p successionē ꝛ dabis. s. dñm vniuscuiusq; hore domui ex domib9
radicalibus dabiturq; domino hore. 12. ab hora natiuitatis domus. 12. ab ascēdēte ra
dicis. ꝛ annus. 12. et dñs prime hore a natiuitate erit dñs ascēdentis radicis ꝛ etiā dñs
anni decimi tertij ꝛ dñs scde hore ab ea erit domus substātie ꝛ anni decimi quarti dñs
ꝛ sic p ordinē de alijs. Et nominat dominus hore prime dñs ascēdētis hore. ꝛ dñs scde
hore dominus hore domus substantie ꝛ dominus hore tertie dñs hore domus fratruȝ
ꝛ sic de alijs. Similiter dominus vniuscuiusq; harum horarum nominatur nomine do
mus: ꝛ nominatur etiam orbis dominus ꝛ significatur per eum omni anno sicut signi-
ficatur per alcochoden: hoc est per dominum anni: ꝛ quidam astrologorum ponūt do-
minum orbis scilicet ascendentis radicis anno primo ꝛ. 2. anno planetam qui huic succe
dit. ꝛ in tertio anno planetam qui huic succedit sicut dictum est in domino hore.

Et ex hoc sequit alfridarie dispositio: hoc est cũ natiuitas fuerit diurna preerit in initio vite dispositioni eius fridarie sol fm quãtitatem annoꝝ fridarie eius q sunt decem: post hoc planeta q succedit soli q est venus cuius fridarie anni sunt octo. ⁊ post venerẽ planeta q succedit ei ⁊ est mercurius: ⁊ anni eius sunt tredecim deinde luna: et anni fridarie eius sũt nouẽ: deinde saturnꝰ ⁊ anni fridarie eiꝰ sunt 11. deinde iupiter ⁊ anni fridarie eius sunt 12. deinde mars ⁊ anni fridarie eius sunt 7. deinde caput draconis et anni fridarie eius sunt tres: post hoc cauda: et anni eius. fridarie sunt duo fiũt aũt anni collecti simul 75 anni. post hoc reuertit dispositio ad solẽ: et silr vsqꝫ ad vltimum planetaꝝ. ¶ Si aũt fuerit natiuitas nocturna incipiet dispositio vite nati a luna disponetqꝫ annos fridarie eius q sunt nouẽ. silr planeta post planetam sicut prediximus in sole. Cũqꝫ disposuerit planeta annos fridarie sue disponet ꝓprie pmaꝫ septimã solũ. i. septimam partẽ fridarie sue: deinde participat ei in scđa septima: planeta qui eũ succedit: post hoc participat ei in tertia septima planeta tertius qui succedit scđꝫ: ⁊ ita donec participat ei planeta qui est ante eũ in vltima septima ex annis fridarie eius: ⁊ est vnicuiqꝫ iudiciũ cũ participat alteri sup natiuitate: verbi gratia q̃uis sol disponat p decẽ annos oẽs tñ isti decẽ diuidunt in septẽ partes: quaꝝ primã septimã disponat ipse sol: scđam vero septimã disponet alius planeta q succedit soli. s. venus. deinde alius planeta q seqtur venerẽ q est mercurius disponet tertiã septimã partẽ et sic de alijs successiue. et idẽ de luna dicendum est in nocturna genitura.

Et ex hoc sequit almanar. i. supeminentia qua dicit q planeta vadit sup planetã: hoc est vt aspicias cursuꝫ planete mediũ et locũ eius equatũ: et si fuerit locus eius equatus minus medio cursu eius erit ascendens a medio circuli sui vsqꝫ ad sumitateꝫ circuli: et si fuerit locus eius equatus plus medio cursu erit descendẽs a medio circuli sui vsqꝫ ad infimum eius: et si fuerit locus eius equatus equalis medio cursui erit in medio circuli sui deinde locum planete minues de medio cursu suo postq̃ꝫ hoc certissime cognoueris. i. locũ equatũ: vel econuerso minorem de maiori eoꝝ subtrahendo et multiplicabis qđ remãserit per septẽ et diuides per 22 et qđ de diuisione exierit erit hoc oĩ planete ꝓ quantitate eius ascẽsionis vel descẽsionis. De venere et mercurio accipimus qđ est inter vtraqꝫ loca idest q est inter locum solis et veneris et mercurij et facimus vt supra: qꝛ per hoc scimus qs eoꝝ fortioꝛ sit in circulo augis: sed venus et mercurius cũ fuerit aliquis eorum orientalis et fuerit locus eius equatus minus loco solis accipies residuũ qđ est inter locũ solis et locum eius: faciesqꝫ cũ eo queadmodũ feceris vt dictum est in planetis altioribus ex multiplicatione et diuisione. ¶ Et ꝓprioꝛ ac fortioꝛ sit significatio planetaꝝ dũ abierint super seinuicem. i. dum abierit alter super alterum in coniũctione. ¶ In oppositione auteꝫ et in quarto aspectu erit significatio eoꝝ minus apparens et debilioꝛ. ¶ Et tñ cum vnus illoꝝ fuerit ascendens et alter descendẽs tunc ascẽdens eoꝝ vadit supra descendentem. ¶ Cum vero ambo fuerint descendentes: ille qui fuerit minoris descensionis vadit super illũ qui fuerit maioris vel pluris descensionis. ¶ Si autem ambo fuerint ascendentes ille qui est maioris ascensionis vadit super illum qui fuerit minoris ascensionis. ¶ Dicit quoqꝫ et alio modo idest vt scias latitudinem vtrorũqꝫ planetaꝝ: qꝛ septẽtrionalis eoꝝ vadit sup meridianum. Et si fuerint ambo septẽtrionales illẽ q fuerit pluris latitudinis vadit sup eũ qui fuerit minoris latitudinis. ¶ Si aũt fuerint vtriqꝫ meridiani ille q fuerit minoris latitudinis vadit sup euꝫ q fuerit maioris latitudinis ideoqꝫ dicit q luna vadit sup iouem in his duobus opibꝰ. Similiter si fuerit aliqs duoꝝ planetaruꝫ in medio circuli sui et nullam latitudinẽ hñs

nūc ascendens i circulo suo ⁊ septentrionalis vadit sup eū q caret latitudine ⁊ vadit ipse q sine latitudine est sup descendentē ⁊ meridianū. Et ex hoc apertio portarū dicitur cū iungitur planeta inferior planete superiori ⁊ fuerint cum hoc domus eorum opposite.

Que specialiter fit quando est introitus solis in libra.

Et ex hoc sequit albuzic ⁊ est res q̄ valde fuabāt idi. Nā ipsi numerāt post cōiunctionē solis ⁊ lūe. 12. horas ⁊ applicāt eas soli ⁊ diuidūt. 12. horas trinas. i. i tres partes. s. in haim solis. ⁊ iudicāt sup oēs quatuor horas fm iudiciū dñorū triplicitatis solis hora cōiunctiōis: deinde dant veneri post. 12. horas cōiunctiōis solis etiā duodecim ⁊ diuidūt eas iterū trinas ⁊ iudicāt sup omnē trinā diuisionem fm dños triplicitatis veneris hora cōiunctionis: post hoc faciunt silr cū mercurio ⁊ alijs planetis p successionē eorū donec reuertit orbis ad solē post. 84. horas ⁊ nō cessant sic facere frequēter donec venerit cōiunctio scda. Et qdā dicūt q albuzic sit hoc q post cōiunctionē sint. 12. hore inequales q̄ vocant cōbuste: ⁊ nō oportet aliquē in his incipere aliqd opus: ⁊ post horas. 12. sunt. 72. hore incōbuste in qbus est vtilis operū inceptio ⁊ post has. 72. horas incōbustas sunt. 12. cōbuste similiter vsq ad cōiunctionē q̄ succedit. post hoc diuidunt has horas. 12. in tres diuisiōes idest i partes. Dixeruntq cum qs incepit in q̄tuor horis p̄mis deambulare vel bellare timenda erit pditio aie sue: ⁊ cū in quatuor horis secundis incepit timendū erit detrimentū corpis sui sine amissione anime: ⁊ si in quatuor horis vltimis timendū est detrimentū substantie sue ⁊ suorum ⁊ ominū que possidet.

Differentia quinta in cōmemoratione vniuersariū partium.

Et quia expleuimus expositiōes eorū que sequunt ex noībus astrologorū. Exequamur nūc cōmemorationē vniuersarū partiū. Et cū notauerimus in loco partiū accipe a loco illo in locū illū ⁊ proijce hoc ab ascēdente vel de alio loco: dicimus vt addas sup illud q fuerit iter vtraq loca gradus ascēdētis: ⁊ pijce ab ascēdēte vel ab initio signi a quo pijcis quousq finiat numerus ⁊ gradus i quo finitur numerus erit gradus partis quesite. Cuius exemplar est opus partis fortune qr accipies qcqd ē iter solē ⁊ lunā i die ex gradib⁹. ⁊ addes sup eos gradus ascēdētis signi: ⁊ q collectū fuerit pijcies illud a. 30. in. 30. gradus ⁊ icipies pijcere ab initio ascēdētis signi ⁊ quo finit numerus ibi ē ps fortune: ⁊ i nocte facies ecōtra a lūa i solē ⁊ addes gradus desup signi ascēdētis ⁊ pijce h̄ de. 30. in. 30. ⁊ icipe pijcere ab initio signi ascēdētis sic p̄us. Incipiam⁹ h itaq post ptē fortune ptes. 12. domorū. ⁊ icipiam⁹ ab ascēdēte.

De partibus prime domus.

Prima domus est pars vite ⁊ accipit in die a ioue in saturnū ⁊ in nocte econtra ⁊ proijcit ab ascendēte. Pars hyleg accipit a gradu cōiunctiōis seu preuentiōis que fuerit ante natiuitatē vsq in gradum lune: ⁊ proijcitur ab ascendēte. Pars futurorū idest pars solis accipitur in die a luna in solem ⁊ in nocte ecōtra. ⁊ proijcit ab ascēdente. Pars dilectionis ⁊ cōcordie. i. pars veneris accipitur in die a parte fortune in partem futurorū: ⁊ in nocte econtra ⁊ proijcit ab ascendēte. Pars stabilitatis ⁊ fiducie ascendentis durationis nati est sicut pars concordie ⁊ dilectiōis ⁊ proijcitur ad ascēdente. Pars animositatis ⁊ audacie idest pars martis accipitur in die a marte i gradum partis fortune ⁊ in nocte ecōuerso. ⁊ proijcitur ab ascendente.

Modo le parte de le xii c[ase] (manuscript marginal note)

De partibus secunda domus.

Secunda domus est pars substātie ⁊ accipitur in die ⁊ nocte a dño domus substantie in gradū atq minutū domus substantie ⁊ proijcitur ab ascendēte. Pars pau

pertatis ꝛ paruitatis ingenij idest pars mercurij accipitur in die a parte futurorum in partē fortune: ꝛ in nocte ecōuerso. ꝛ ꝓijcitur ab ascendēte. ¶ Pars beatitudinis ꝛ triūphi atq; victorie idest pars iouis accipitur in die a parte futurorum in iouem ꝛ in nocte econuerso ꝛ proicitur ab ascendente.

¶ De partibus tertie domus.

Tertia domus est pars fratrū ꝛ accipit̄ in die a saturno in iouem ꝛ in nocte ecōuerso. ꝛ proijcit̄ ab ascēdente. ¶ Pars mortis ꝛ beniuolentie fratruꝫ accipit̄ in die a sole in saturnū ꝛ in nocte ecōuerso. ꝛ ꝓijcitur ab ascendēte. q̄ si fuerit saturnus sub radijs accipit̄ i die a sole in iouem ꝛ in nocte ecōuerso. ꝛ ꝓijcitur ab ascendente.

¶ De partibus quarte domus.

Quarta domus pars patrū est. ꝛ accipit̄ in die a sole in saturnū: ꝛ in nocte econuerso: ꝛ proijcit̄ ab ascendente. ¶ Pars mortis patris accipit̄ in die a saturno in iouē ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ proijcit̄ ab ascendente. ¶ Pars auorū accipit̄ i die a dn̄o domus solis in saturnū: ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ proijcitur ab ascendente. Et si fuerit in domo sua sol vel aliqua domoꝝ saturni accipe in die a sole in saturnū: ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ ꝓijce ab ascendente ꝛ nō cōsideres vtrū saturnus sit apparens vel sub radijs. ¶ Pars heredi tatū ꝛ possessionū accipit̄ in die ac nocte a saturno in lunam: ꝛ proijcitur ab ascendēte. ¶ Pars nobilitatis nati: ꝛ eius de quo fit dubitatio vtrū sit filius illius patris cui impo nit̄: an alterius accipit̄ in die a gradu solis in gradū exaltationis sue: ꝛ proijcit̄ ab ascēdente. ¶ Qd̄ si sol fuerit in gradu exaltatiōis sue in die ꝛ luna in nocte in gradu exaltatiōis sue erit pars in gradu ascēdentis: ꝛ erit significator gradus ascendētis. ¶ Pars finis rerū accipitur in die ꝛ nocte a saturno vsq; ad dominū domus cōiunctionis: aut ꝑuentionis: ꝛ additur desuper gradus ascendentis: ꝛ proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus quinte domus.

Quinta domus est pars filiorū: ꝛ accipitur in die a Joue in Saturnū ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ ꝓijcitur ab ascendente. ¶ Pars que significat tp̄s in quo debet filius fieri: ꝛ numerū eorū seu masculorū seu feminarū ꝛ q̄d mulier pariet accipit̄ in die ac nocte a marte in Jouē: ꝛ ꝓijcitur ab ascendēte. ¶ Pars scientie filij masculi ꝛ femine accipitur in die ꝛ nocte a Luna in Jouē: ꝛ proijcit̄ ab ascendēte. ¶ Pars per quā scitur natus de quo fit iterrogatio vtrū sit masculus vel femina accipit̄ in die a dn̄o domus lune in Lunā: ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ ꝓijcitur ab ascendēte. ¶ Pars significās filiū cū peruenerit iupiter ad eū: idest ad gradū partis significātis filium accipitur in die ac nocte a marte in iouem ꝛ proijcitur ab ascendente. ¶ Pars dilectionis ꝛ gaudij accipitur in die ac nocte a venere in saturnum: ꝛ proijcitur ab ascendente. ¶ Pars scientie esse filiorum accipitur in die ac nocte a luna in venerem ꝛ proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus sexte domus.

Sexta domus est pars infirmitatis ꝛ azemena. i. debilitatis inseparabilis alicuius membrorū accipitur in die a saturno in martem in nocte ecōuerso: ꝛ proijcitur ab ascendēte. ¶ Pars seruorū accipitur in die a mercurio in lunā: ꝛ in nocte econuerso: et proijcitur ab ascendente. Et dixit alendezgod accipitur in die a mercurio in partem fortune: ꝛ in nocte econuerso. Et dixit: oportet vt vtamur vtrisq; partibus insimul.

¶ De partibus septime domus.

Septima domus est pars despōsationis virorū seu coniugij: ꝛ accipitur in die ac nocte a sole in venerē: ꝛ proijcitur ab ascendente. Et hec pars similis est parti mandatorum ꝛ rumoruꝫ. Et pars desponsationis mulierum vel cōiugij ab hermete accipitur

in die ac nocte a venere in saturnū: ꝛ proijcit ab ascendente. Et hec pars congruit parti cultus terre. ¶ Itē pars desponsatiōis mulierum ſm vellium accipitur in die ac nocte a sole im martē: ꝛ proijcit ab ascendente. ¶ Pars delectationis ac voluptatis accipit i die ac nocte a venere in gradū septime: ꝛ proijcit ab ascendēte. ¶ Pars nuptiarum accipitur in die ac nocte a saturno in venerem: ꝛ proijcitur ab ascendente. ¶ Pars meretricij ꝛ fornicationis mulierum est sicut pars coniugij ꝛ mulierum.

¶ De partibus octaue domus.

Octaua domus est pars mortis ꝛ accipit in die ac nocte a luna in gradū ꝛ minutū domus octaue: ꝛ additur desup ꝙ ambulauerit saturnus in signo suo ꝛ ꝓijcitur ab initio signi saturni. ¶ Pars planete q interficit accipit in die a dn̄o gradus ascēdētis in gradū lune: ꝛ in nocte ecōuerso ꝛ ꝓijcitur ab ascēdente. ¶ Pars anni i quo timet nato mors: ꝛ paupertas impedimentū ac destructio accipit in die ac nocte a saturno in gradum dn̄i domus cōiunctionis vel preuentiōis que fuit ante natiuitatem ꝛ proijcitur ab ascendēte. ¶ Pars ligationis ꝛ carceris: ꝛ vtrū liberetur ab eo vel non accipitur in die a saturno in partem fortune ꝛ in nocte econuerso. ꝛ proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus none domus.

Nona domus ē pars pegrinatiōis accipit i die ac nocte a dn̄o dom⁹ none i gradū ꝛ minutū dom⁹ none: ꝛ ꝓijcit ab ascēdēte. ¶ Pars itineris p aquā accipit i die a saturno i. 15. gradū signi cancri ꝛ i nocte ecōuerso ꝛ ꝓijcit ab ascēdēte. Qd̄ si fuerit saturnus i. 15. gradu cancri erit gradus partis gradus ascēdētis. ¶ Pars religionis accipitur in die a luna in mercurium ꝛ in nocte econuerso: ꝛ proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus decime domus.

Domus decima pars regiōis ꝛ regni: ꝛ qd operis faciat natus ꝛ accipitur in die ac nocte a saturno in lunā ꝛ proijcit ab ascēdente. ¶ Pars regis atq3 regni accipit i die a marte in lunā: ꝛ in nocte econuerso: ꝛ ꝓijcitur ab ascen. ꝛ est alia pars similis parti patrū. ¶ Pars principatuū ꝛ operis ꝛ regni ſm Vellium accipit in die ac nocte a sole in gradū medij celi: ꝛ proijcit ab ascen. ¶ Pars significās cām vtrū sit causa regū ꝛ regni aut nō accipit in die ac nocte a sole in gradu medij celi: ꝛ ꝓijcit a ioue. ¶ Pars matris accipit in die a venere in lunā: ꝛ in nocte ecōuerso: ꝛ proijcit ab ascēdente. ¶ Pars mortis matris accipit in die a venere i saturnū ꝛ in nocte ecōuerso ꝛ proijcit ab ascendente.

¶ De partibus vndecime domus.

Undecima domus est pars amicorū ꝛ accipit in die ac nocte a luna in mercuriū: et proijcit ab ascen. Et dixit alendezgod accipit in nocte econuerso. ¶ Pars significans effectum amicorum ꝛ amicitie accipitur in die a parte fortune in partem futurorum: ꝛ in nocte econuerso ꝛ proijcitur ab ascendente.

¶ De partibus duodecime domus.

Duodecima domus ē pars inimicorum ſm hermetē ꝛ accipit in die ac nocte a dn̄o domus inimicorū vsq3 in gradū ꝛ minutū domus inimicorū: ꝛ proijcit ab ascen. Et ſm quosdā antiquorum accipitur in die ꝛ in nocte a saturno in martē. ꝛ scd̄m alios accipit in die a parte fortune i partē futurorū ꝛ in nocte ecōuerso ꝛ proijcit ab ascēdēte ꝛ he sunt partes. 12. domorū ꝛc. ¶ Et preter has etiā sunt alie partes quibus vtuntur magistri iudiciorū astrorū multū. Ex qbus est pars q̄ significat mendaciū rumorū quando ceciderit in signū tortuosum vel mobile: aut dominus domus eius fuerit retrogradus vel impeditus: aut aspexerint eū mali vel ei sunt coniuncti. Et significat veritatem rumorum eorū si ceciderit cum fortunis aut in domibus seu terminis earum vel aspexe

rint eum aut fuerit in signo directo ascensionis ⁊ accipitur in die a mercurio in venerē: in nocte ecōuerso ⁊ proijcitur ab ascendente. Et ꝫm albumasar accipitur in die a mercurio in lunā ⁊ in nocte ecōuerso ⁊ proijcitur ab ascendente. ¶ Pars rationis ⁊ profunditatis sensus accipitur in die a saturno in lunā ⁊ in nocte ecōuerso ⁊ proijcit̄ ab ascendēte. ¶ Pars sapientie ⁊ discipline accipitur in die ac nocte a saturno in iouē ⁊ proijcitur ab ascendente. ¶ Pars guerre ⁊ preliorum accipitur in die ac nocte a saturno in lunaꝫ: ⁊ proijcit̄ ab ascendēte. ¶ Pars pacis ⁊ cōcordie exercituū accipit̄ i die ac nocte a luna in mercuriū ⁊ proijcitur ab ascendēte. ¶ Pars scientie accipitur in die a luna in iouem ⁊ in nocte ecōuerso ⁊ proijcitur ab ascendente. ¶ Pars aspiciendi in reuolutione anni accipitur in die a luna in venerem ⁊ in nocte ecōuerso ⁊ proijcitur a sole.

¶ De partibus reuolutionum in causis regnorum.

Et quia auxiliāte deo introduximus has partes q̄ cōueniunt in rebus particularibus prosequemur partes q̄ cōueniunt in reuolutiōe annorū mundi ⁊ cōiunctionū significantiū causas regni ⁊ stabilitatē seu durationē ei⁹. Ex qbus ē pars que dicit̄ pars regni seu iperij que exercetur in reuolutiōe annorū mūdi: accipiturqꝫ a marte in lunā et proijcit̄ ab ascendēte cōiunctionis q̄ significat mutationeꝫ regni. Sic quoqꝫ alio modo accipitur. s. a gradu ascendētis cōiunctionis in gradū cōiunctionis et proijcitur a gradu ascendētis reuolutionis. Itē fit alio modo accipitur a gradu medij celi reuolutionis vsqꝫ ad solē ⁊ proijcit̄ a ioue. i. a gradu iouis. ¶ Pars tēporis regis idest ꝙdiu debet durare: accipit̄ in die hora electiōis regis a sole in. 15. gradū signi leonis ⁊ ꝓijcitur a luna ⁊ in nocte accipit̄ a luna in. 15. gradū signi cancri ⁊ proijcit̄ a sole. Alia pars de tp̄e electiōis regis accipit̄ hora electionis regis in die a ioue in saturnū ⁊ in nocte econuerso ⁊ proijcitur ab ascendente reuolutionis anni in quo surrexerit rex ꝙ si fuerit iupiter in signo cōi ⁊ fuerit reuolutio diurna: fueritqꝫ iupiter cadēs ab angulis tunc accipit̄ a saturno in iouē: ⁊ adduntur desuper. 30. gradus ⁊ proijcit̄ ab ascendente reuolutionis anni in quo surrexerit rex. Si vero saturnus et iupiter fuerint sibi oppositi et fuerint ambo cadentes ab ascendente mediatur ꝙ exierit in eos idest accipiat̄ medietas graduū qui sunt inter eos: ⁊ proijcitur ab ascendente. Et si fuerit iupiter in exaltatione sua: et fuerit reuolutio in nocte numeratur ab eo in saturnum ⁊ proijcitur ab ascendente.

Due partes maxime sūt ex qbus extrahit̄ tempus electiōis regis ⁊ eius duratiōis. ¶ Prima earū est vt aspicias horā electionis regis qua ꝑuenit ꝓfectus anni a cōiunctione triplicitatis que significauit sectam ex numero quo datur omnibus. 30. gradibus annus et omnibus gradibus duobus cum dimidio mensis vnus: et cum sciueris in quo gradu vel signo sit hic serua eum: quia hic est locus a quo equabis primam partem: et cum volueris aptare eum aptabis ascendens reuolutionis anni in quo surrexit ipse electus: post hoc aspice a planeta orientali a sole ex saturno et ioue in ipso anno vsqꝫ ad gradum equationis partis prime q̄ꝫ seruasti et proijce ab ascendente reuolutionis anni et quo peruenerit numerus ipse est locus prime partis. ¶ Pars secunda sic inuenitur aspice in coniunctione in qua surrexerit rex vel inceperit regnum ad quod signū vel gradum peruenerit profectio anni ex numero quo datur omnibus. 30. gradibus vnus annus et duobus gradibus cum dimidio mensis vnus vsqꝫ ad diē quo surrexerit rex: et ipse erit locus eq̄tionis secunde partis: serua quoqꝫ eū: post hoc aspice a planeta occidentali a sole ex saturno et ioue vsqꝫ ad locum equationis partis secunde quam seruasti: et proijce eūꝫ ab ascendente reuolutionis: et quo peruenerit ipse erit locus partis secunde. He igitur sunt partes que significant fortitudinem regis et eius durationē.

Item sunt hic alie partes quibus vtimur in reuolutionibus annoꝝ mundi: ⁊ sci/tur per eas quid graue de rebus in foro: ⁊ quid erit leue in precio: quidue precio/sum seu vile: multum seu parum: hoc est vt aspicias vbi ceciderit pars idest in cuius pla/nete domo exaltatione termino vel triplicitate: qui planeta si fuerit retrogradus vel cō/bustus vel in malo loco aut cadens ab angulo vilescet illa res ⁊ erit parui precij. Si ve/ro fuerit in loco fortitudinis aut in angulo ⁊ maxime in medio celi grauabit illa res ⁊ erit magni precij: ⁊ si peruenerit dn̄s illius domus ad locum descēsionis sue vilescet illa res ⁊ aspice aspectus fortunarū ⁊ planetarū maloꝝ ad ea necnon ⁊ ad lunã ⁊ dn̄m eius: ⁊ vide quo modo ⁊ quis aspiciat ipsam partē qꝛ si fortuna ⁊ luna aspexerint illam par/tem multiplicabitur illa res: ⁊ si aspexerint eam mali detrimentū patietur. ¶ Pars di/spositionis anni a luna in mercurium. ¶ Pars pluuie sm̄ Albumasar accipitur in die a luna in venerem: et in nocte econuerso ⁊ proijcitur a gradu solis. ¶ Pars aque a lu/na in venerē. ¶ Pars ordei a luna in iouem. ¶ Pars ciceris qꝺ est quoddam genus le/guminis a venere in solem. ¶ Pars lentis a marte in saturnum. ¶ Pars fabarum a saturno in martem. ¶ Pars almusi: idest milij a saturno in martem. ¶ Pars ceparũ a saturno in martem. ¶ Pars tritici a sole in martem. ¶ Pars nucum a mercurio in martem. ¶ Pars zucari a mercurio in venerem. ¶ Pars dactiloꝛũ a sole in venerē. ¶ Pars mellis a luna in solem. ¶ Pars alroz: idest ris qꝺ est genus farris a ioue in sa/turnum. ¶ Pars oliuarũ a mercurio in lunam. ¶ Pars vuarum a saturno in vene/rem. ¶ Pars bombicis a mercurio in venerem. ¶ Pars alonicem: idest sisami quod/dam genus seminis albi in similitudine seminis lini: ⁊ vtuntur eo medici. fit autẽ ex eo vnguentum vtile a mercurio in iouem vel a saturno in venerem. ¶ Pars que sunt al bucefiex idest mellones qui sunt magni ⁊ crocei a mercurio in saturnum. ¶ Pars cibo/rum acrium a saturno in martem. ¶ Pars ciboꝛum dulcium a sole in venerē. ¶ Pars ciboꝛum saporis apij vel huiusmodi herbarum saporem habentium a marte in satur/num. ¶ Pars ciboꝛum amaroꝛum a mercurio in saturnum. ¶ Pars medicaminum acrium a saturno in iouem. ¶ Pars medicaminum aggregantium ⁊ purgantium a so/le in lunam. ¶ Pars medicaminum salsoꝛum a marte in lunam. ¶ Pars medicami/num venenatoꝛum a genzahar: idest a capite draconis in saturnum: ⁊ proijciantur vni/uersa hec ab ascendente reuolutionis anni. Hec sunt vniuersa que ceciderunt nobis ex partibus: introduximus quoqꝫ has partes nouissimas: ⁊ si fit in eis narratio debilis: ne dimitteremus aliquid qꝺ posset esse introductoꝛium ad magisterium iudicioꝛum astro/rum quin protulerimus illud.

¶ Tabula amicitie ⁊ inimicitie signoꝝ adinuicē

♓	♊	♉	♈	♋	♊	♉	♈	♏	♎	♍	♌	Amici ꝑfecti cum medijs signis
♏	♎	♍	♌	♓	♒	♑	♐	♓	♒	♑	♐	
♍	♌	♋	♊	♉	♈	♓	♒	♑	♐	♏	♎	Inimici ꝑfecti cũ medijs signis

¶ Explicit subtilissimum opus Isagogicum ad iudicia astroꝛum et magiste/ria cognoscenda stellarum serui dei glorioſi abdilazi qui dicitur Alcha/bitius de Arabico in latinum a Joanne hyspalensi interpretatum nuperimeqꝫ ab innumeris erroꝛibus absolutũ ab eximio doctoꝛe. Antonio de Fantis Taruisino

¶ Incipit tractatus notabilis Alchabitij de ꝯiunctiōibus planetarū i duodeciȝ signis et eaꝝ ꝓnosticis i reuolutiōib⁹ annoꝝ.

SI in quolibet anno q̄ res chare aut viles siue mediocres eē debeāt scire desideras. videto cū sol ꝑmū minutū arietis igredit̄: qō signū oriat̄ ⁊ ascēdat i horizōte i quo es: nā planeta tūc existēs i eo dicet̄ dn̄s ipsi⁹ āni: fiat igit̄ figura i q̄ ordinent̄ duodeciȝ dom⁹ sic: ⁊ in q̄ ordinent̄ signa duodeciȝ: ⁊ ordinēt̄ planete septē in singulis domib⁹ veluti erūt tūc in celo facta ꝟa ipsoꝝ eq̄tiōe: ⁊ tūc aspice ⁊ bene cōsidera ꝟtutes signoꝝ ⁊ stellaꝝ exn̄tiū in ipsis: ⁊ iudica in reb⁹ illi⁹ anni: vt onn̄dā ⁊ vt ꝑ solertiā tui ingenij poteris idagare: tūc eniȝ de vēturis in illo anno veꝝ poteris iudicare.

SI igit̄ Saturnus fuerit i ascēdēte in ꝑma domo vel signo aut i dcima. tūc oēs res q̄ graues sūt ⁊ nigre erūt valde chare i illo āno. vt Azur: ferrū: plūbū ⁊ filia: ⁊ pani nigri lanei: vt sūt vestes monachoꝝ ⁊ indicū. Qꝫ si fuerit i q̄rta vl' septima domo. chare vtiq꜃ erūt: sȝ nō multū. Si ꝟo fuerit i cadētib⁹. neq꜃ viles neq꜃ chare: sȝ mediocres erūt: ⁊ idē d ceteris planetis dicim⁹. signata quoꝝ vt breui⁹ dicā sūt h̄. Jupiter siḡt oleū: cottonē: mel ⁊ argētū. Mars aūt siḡt piper: scuta ⁊ oīa arma. Sol ꝟo siḡt auꝝ rude. i. nō laboratū. Uen⁹ aūt siḡt oēȝ adipem: vnguēta: spēs: ⁊ ligna alba atq꜃ odorifera: ⁊ margaritas ⁊ muliebria ornamēta. Mercurius siḡat grana minuta ⁊ opera de seta tam texta q̄ȝ non texta: et nuces et his similia. Luna vero significat incensum: lac: caseum ⁊ similia.

¶ De significatione coniunctionis planetarum in Ariete.

CUm aūt figurā feceris videris q̄ saturnū ⁊ iouē ꝯiūctos eē simul in ariete aut ꝓpe existes siḡabūt sectā nouā futurā. Sȝ si i eodē fuerit iupiter ven⁹ mercuri⁹ sol ⁊ luna aut tres ad min⁹ erit fertilitas: ⁊ erūt hoīes bōi: pluuia multa ⁊ grādo. Scriptores lucrū faciēt. Bestie vili ꝑcio hēbūt̄: ⁊ aq̄ dulces icremētū hēbūt. Sȝ si iupiter ⁊ luna fuerit i vno ⁊ eodē gradu eiusdē signi i oriēte. tūc siḡabit̄ q꜃ rex iustitiā faciet ⁊ rectū iudiciū: eritq꜃ magisteriū ei⁹ bonū. Si ꝟo saturn⁹ ⁊ mars/ vel mars ⁊ iupiter: vel mars et mercurius: vel mars ⁊ venus ibideȝ fuerint in oriēte fiet bellū: ⁊ multus sanguis arabū effūdetur in tēplis: ⁊ ipsi subuertent̄ ⁊ eoꝝ milites capient̄ et distrahentur.

¶ De significatione ꝯiunctionis planetarum in Tauro.

SI ven⁹ ⁊ mars i vno ḡdu tauri ꝯiūcti fuerit ꝯ̄ viros mulieres seditiōes mouebūt: ab eis stupꝝ expectātes: ⁊ aīalia moriēt̄. q̄n aūt mars i tauro fuerit. fiet bellū ꝟsus meridiē: magnusq꜃ vēt⁹. ita q꜃ arboꝝ fruct⁹ i t̄rā cadēt: ⁊ maior ꝑs eoꝝ ꝑibit ⁊ exsiccabit̄. Si āt mars ⁊ iupiter ven⁹ ⁊ luna vel hoꝝ tres ibidē fuerit erūt hoīes mēdacissimi: ⁊ fiet inter ipsos ēt maxim⁹ tumult⁹: moriēt̄ ēt i illo āno q̄ pulchriores erūt: q꜃ iupiter ⁊ venus pulchros sigāt. Mars ꝟo iterficiet iūct⁹ cū ipsis i eodē ḡdu vel signo ꝑmanēs. fiet pluuia multa ⁊ aq̄ maris ⁊ fōtiū abūdabit. Egrediēt̄ hoīes a latere meridiano dn̄ȝ suū iterficere cupiētes: nec illud asseq̄ poterūt. Si ꝟo saturn⁹ iupiter et mars i eodē gradu tauri fuerit: tūc ipatores ⁊ reges ipia sua ⁊ regna amittēt vel timore nimio ꝑterriti moriēt̄: ⁊ monaci ⁊ canonici religionis habitū deserēt: vel morient̄. Si ꝟo saturn⁹ ⁊ Mars ibi steterit ifirmabūt̄ mulieres i mamillis ⁊ gutture vel iguine ⁊ hoīes i testiculis ⁊ vesica.

¶ De significatione ꝯiunctionis planetarum in Geminis.

SI sol ⁊ mercuri⁹ ven⁹ ⁊ luna fuerit simul i geminis scriptores paꝝ lucrabunt̄: ⁊ serui dn̄is obedire dedignabūt̄. frumētū multū erit i terra: vieq꜃ latronib⁹ molestabūt̄. Si ꝟo mars ⁊ saturn⁹: siue mars ⁊ iupiter ibi fuerint/ bellū erit i terra armenie. Jnimici enī suꝑ eos irruēt: ⁊ moabite bellū mouētes ꝑ̄sbyteros suos interficient: ibūtq꜃ ad mōtana in ꝟatū diuinationibus ꝯsidentes. vētusq꜃ a parte orientis magnus irruet.

de coniunctione planetarum in signis

¶ De significatione coniunctionis planetaꝝ in cancro.

SI saturnꝰ iupiter mars sol ⁊ lūa i cācro fuerit pauoꝛ ⁊ timoꝛ gētes circūueniēt ꝗ ōf fēsiōibꝰ icitabūt. ⁊ hoīe alij alios molestijs ifestabūt. ⁊ tūc ēt signa i celo videbunt: vt comete et faces i aere volātes. terremotꝰ erit. nō multū aq̄. fructꝰ vastabūt. naute i mari piclitabūt: ⁊ ciuitates ⁊ castra ⁊ ville i littoꝛe maris edificate hoꝛribili timoꝛe turbabūtur. ⁊ boꝛeas i illo āno multū nocebit.

¶ De sigatiōe ꝯiūctiōis plaꝝ i Leone.

SI saturnꝰ iupiter mars ⁊ luna i leone fuerit. oꝛiētales iter se bellū faciēt. ⁊ hoīes vētris ⁊ stomaci ⁊ ilioꝝ doloꝛibꝰ vexabūt. Si vō iupiter mars ⁊ sol ibi fuerit. mercatoꝛes timebūt ne dn̄i faciāt eis iniustitiā. Uētꝰ veniēs ab oꝛiēte irruet. ⁊ arabes timebūt.

¶ De coniunctione planetarum in virgine.

SI saturnꝰ ⁊ mars ⁊ mercuriꝰ i vgie fuerit ꝯiūcti oē fere semē terre vastatū locustis pibit. Si vō saturnꝰ ⁊ sol ibi fuerit obscurati: caudaqꝫ ⁊ mars ibi fuerit. tūc i terra nubioꝝ ⁊ i meridie bellū ⁊ seditio oꝛiet iter paupes ⁊ diuites. Si vō saturnꝰ ⁊ iupiter ibi fuerit. tūc erit pluuia multa. ⁊ vētꝰ ab austro veniet. res oēs fere ⁊ potiꝰ frumētū ⁊ vinū cara erunt.

¶ De significatiōe ꝯiūctiōis planetaꝝ in libꝛa.

SI mars ⁊ iupiter in libꝛa fuerit celū erit rubeū. qđ ē signū i firmitatis hoīe ⁊ effusiōis sanguinis. Si vō sol ⁊ iupiter ⁊ luna ibi fuerint moꝛient mulieres. eritqꝫ pluuia multa. Si autem mars ⁊ saturnus illic fuerit bellū erit ⁊ latrones vias obsidebunt.

¶ De significatione ꝯiunctionis planetarum in Scoꝛpione.

SI saturnꝰ ⁊ mars ⁊ venꝰ i scoꝛpiōe iūcti fuerit. significabūt ꝙ rex veneno iterficit. ⁊ dn̄oꝝ alij alijs ōtrahēt. atqꝫ ad iuicē malā gerent volūtatē. ⁊ si luna cū aliquo hoꝝ fuerit. fiet tāta pluuia ꝙ mūdus fere imbribꝰ deucalioneis obrui videbit. Si iupiter ⁊ saturnꝰ i aliquo gradu istiꝰ signi fuerit. hac ꝑ oia gn̄aliter itellige. qꝛ pseudo ꝓphete vētu ri sūt nouā sectā seminātes.

¶ De sigñone ꝯiūctiōis plaꝝ in sagittario.

SI mars ⁊ iupiter fuerit in sagitario fiet bellū iuxta mare. ſꝫ si saturnꝰ iupiter et mercuriꝰ ⁊ luna ibi fuerint. fere diluuio seculū pibit. ⁊ flumina ⁊ maria ꝑꝑ aq̄rū inūdatiōes icremētū suscipiēt. ⁊ scribe: medici: astrologi ⁊ sacerdotes multiplicabunt in oꝛbe ⁊ a ppl'is honoꝛabūt. Si vō saturnꝰ ⁊ mars ibi fuerit. Latrones ꝑdabunt rusticos ⁊ villas ⁊ pirate naues molestabunt in mari. Sed si mars ⁊ venus illic fuerit. meretrices diripient pueros ⁊ puellas in captiuitatem eos deducentes.

¶ De significatione coniunctionis planetarum in capꝛicoꝛno.

SI sol mars ⁊ mercuriꝰ i capcoꝛno fuerit multi moꝛiet dn̄i: ⁊ erit tūc i firmitas multa: ⁊ hoīes icēdēt messes ⁊ domos: eritqꝫ vētꝰ nimiꝰ. paꝝ frumēti recoliget. Q̄ŏ si saturnꝰ ⁊ mars ibi fuerit: nō erit tātū mali. bellū erit nimiuꝫ gensqꝫ hoīe deū timebit.

¶ De significatione coniunctionis planetarum in Aquario.

SI saturnꝰ ⁊ mars et luna i aq̄rio fuerit: pauca fiet pluuia: siccabūt oia: ſꝫ aque fōtiū sufficiēter abūdabūt: ⁊ vie latronibꝰ molestabūt: celū nubibꝰ turbabit: nō tn̄ dabit pluuiā: homo tūc nascet ð quo gaudiū erit magnū in ppl'o cui gētes plurime subicient: omne monasteriū abundabit. ⁊ erūt monaci multi et erūt homines deum timentes.

¶ De significatione coniunctionis planetarum in piscibus.

SI in piscibꝰ iupiter fuerit: religio multa erit in hoībus: qcūqꝫ igit de aliquo anno qd in illo futuꝝ sit veꝝ dare iudiciū volueris subtil'r planetaꝝ ꝯiūctiōes cōplexiōes ⁊ sigationes tā ꝑ hec q̄ scripta sūt q̄ꝫ ꝑ ingenij tui solertiā examines: signoꝝ sil'r naturis. i qbꝰ planete fuerint ispectis. ⁊ sic certa iudicia ð vēturis facere poteris: si deꝰ voluerit.

¶ Explicit Alchabitius de significationibus ꝯiunctionis planetaꝝ in vno quoqꝫ signoꝝ in reuolutionibus annoꝝ mundi interpꝛetatus a Joanne hyspalensi.

VIr sapiens dn̄abit astris. Dicit Ptholemeus in sapiētijs almagesti. Et potest declarari sic. Ille dominabit astris qui effectus prouenientes ex ipsis astris potest impedire vel ꝓhibere: sed hoc potest facere vir sapiēs quare ⁊c̄. Maior est manifesta: q2 ille dominatur alteri qui pōt sibi dicere fac hoc ⁊ facit: ⁊ dimitte hoc ⁊ dimittit. Minor ꝓbat auctoritate Ptolemei in q̄nta ꝓpositione cētiloquij vbi dicit. Optimus astrologus multū maluȝ ꝓhibere pōt qd̄ s̄m stellas venturū est cū eius naturā p̄sciuerit. sic enim premuniet eum cui malum venturum est vt cuȝ venerit possit illud pati. Et confirmatur auctoritate eiusdem in propositione octaua eiusdem vbi dicit. Anima sapiens ita adiuuabit opus stellaꝝ queādmodum seminator fortitudines naturales.

¶ Sed aduertendū est de modo per quē sapiēs pōt ipedire vel adiuuare opus stellaꝝ. Certū est ꝙ nos nō possumus simpl'r ipedire influentiā celestem sicut nec cōbustionem ignis: sed possumus disponere passuȝ ad recipiendū alio vel alio modo influentiā celestem. Videmus eniȝ ꝙ idē calor solis glatiē dissoluit ⁊ ꝯstringit lutū. Ponit haly de hoc familiare exemplū in cōmento p̄allegate ꝓpositionis. Optimus astrologus ⁊c̄. Dicens si sciuerimus ꝙ debeat alicui euenire egritudo calida et sicca de natura martis: poterimus ipsuȝ ante aduentū illius influētie mutare ad oppositū. s. ad frigiditatē ⁊ humiditatē: ⁊ sic influētia que deberet sibi facere egritudinē reduc ⁊ ipsum ad tēperamentum.

¶ Patet etiā cuilibet ꝙ possumus ipedire actioneȝ ignis ne cōburat aliqd̄ combustibile determinatū: scilicet remouendo ipsum ab igne vel ꝓijciendo aquam super ipsum.

¶ Cū igit̄ scientie diuidant̄ s̄m diuisionem reꝝ de q̄bus sunt: et q̄libet dicat̄ sapiens in scientia sua accipiendo large sapientiā ꝓ scientia sicut accipit Albumasar in multis locis sui introductorij: vt videamus de quibus sapientibus sint dicta verba proposita possumus distinguere inter sapientes ⁊ sapientes modo quodam vniuersali. ¶ De numero igitur sapientum quidam sunt sapientes veraciter: quidam apparēter. Hanc distinctionē tāgit Aristoteles in p̄mo elenchoꝝ vbi dicit. Quidā sunt pulchri ꝓpter decorē: q̄daȝ aūt singūt cōponētes se. Et isti: scilicet apparēter sapiētes sūt bipartiti. q̄m quidā eoꝝ apparent sapiētes solū s̄m estimationē vulgi sicut diuites huius mundi. et quidam apud ꝑuectos sicut sophiste. Primi sūt hn̄tes diuitias huius mundi de q̄bus dicit Albumasar in introductorio suo magno vbi loquit̄ de sectis ꝯtradicētibus astronomie. Et sunt illi de noua secta. Dicit ibi Albumasar. Dignior apud vniuersitatē vulgi est cui fuerit plus substātie. sicq3 sit q2 dignitas substātie apud ipsos est plus dignitate sciētie. Et dicūt ꝙ cū fuerit homo hn̄s substātiā nō ipedit eū si fuerit iperitus i sciētia astrorū: ⁊ medicine ⁊ ceteraꝝ scientiaꝝ ꝓbātes ꝓbatione falsissima: q2 ꝓbant sciam ꝑ substātiam. Et hec ꝓbatio erroris est ꝓbatio falsissima: q2 res ꝓbant̄ ꝑ genus suū: idest per cōsimile. i. sapiētia per sapientiā. substātia ꝑ substantiā: ⁊ nō ꝓbant̄ ꝑ nō ꝯsimile sibi ergo nō ꝓbat̄ sapiētia per substātiā. Alij apparēt sciētes vel sapiētes apud aliqual'r ꝑuectos sicut sophiste. De q̄bus dicit Aristo. in p̄mo elenchoꝝ. q̄busdā magis opere p̄ciū est videri ⁊ nō existere q̄3 existere ⁊ nō videri: ⁊ magister Alanus de insula loquēs de eis dicit. Huius scolas vsitāt pauperes legiste: veras lites agitāt: siūt agoniste. Hic ꝓbat hic iprobat: huic ꝯcludit iste. Atq3 duo centū ꝯclamāt ore sophiste. Vere sciētes differūt s̄m magis et minus certū: vt dicit Cōmentator scd̄o metaphisice. Sciētie mathematice sūt i primo gradu certitudinis. Naturales vero sequunt̄ eas. Isti minus certi. s. logici ⁊ naturales nō trāsferētes se ad alias scias nō hn̄t de phia nisi verba: de istis etiā dicit ma-

gister Alanus. Iste semꝑ clamitat ⁊ argumētat᷑: dū Aristotelicas latebras rimat᷑. Sed si
q̄ras qual'r aut qd epulat᷑ mēs studio viuit: sed vēter phylosophat᷑. Magis certi sūt ma
thematici. Et illi sūt bipartiti qm̄ qdā eoꝝ studēt in motibus tm̄ ⁊ nō curāt de iudicijs:
vel negāt ea. Et isti sūt de qbus dicit Albumasar in quarta ⁊ qnta secta ꝯtradicētiū iudi
cijs fm̄ ꝙ videbitur postea. Secundi autem student in motibus ⁊ ī iudicijs: de quibus
dicit Alanus loquens de ipso Albumasar. Illic astra polos celum septemq̄ planetas
consulit Albumasar terrisq̄ reportat eorum. Cōsiliū armās terras firmāsq̄ caduca.
Cōtra celestes iras superūq̄ furorē. ¶ De istis ergo Ptolemeꝰ dicit v̄ba ꝓposita. Uir
sapiēs dn̄abit᷑ astris. In qbꝰ v̄bis Ptolemeus tāgit tres ꝓprietates vel ꝯditiōes quas
debet verus ph̄s habere: ⁊ maxime astronomus fm̄ quas tria genera hoīuz ab astro-
nomia repellunt᷑. Prima ꝯditio est stabilitas itentiōis. Scd̄a est habilitas dispositiōis.
Tertia est abdicatio terrene possessiōis. Primā tāgit cū dicit vir. Scd̄ā cū dicit: sapiēs.
Tertiā cū dicit: dn̄abit᷑ astris. ¶ Quātū ad p̄mā ꝯditionē dicit Ptolemeus in p̄ma ꝓ-
positione cētiloquij. Scia stellaꝝ ex te ⁊ ex illis est. Et haly in cōmēto eiusdem dicit. Qui
res futuras scire desiderat duabus vijs oportet icedere. Una vt accipiat motū stellarū
⁊ opa q̄ fiūt in rebus fm̄ motū eaꝝ. Et aspiciat libros quos antiq scripserūt de significa
tione motuū ipsaꝝ: ⁊ adiūgat his q̄cūq̄ ꝓbauit in tp̄e suo. Cū ergo magnus sit labor in
aspiciēdo motus stellaꝝ nō pōt astronomus esse effeminatus nec remissus. Et cū multū
tēpus regrat᷑ ad respiciēdū libros antiquoꝝ nō pōt esse vagabūdus. Opz ergo vt astro
nomus sit firmus ⁊ stabilis in meditatiōe. Et sic effeminati ⁊ remissi ab astronomia sūt
repulsi. ¶ Quantū ad scd̄az ꝯditionē dicit Ptolemeus in septima ꝓpositiōe cētiloquij.
Nemo poterit dare certa iudicia fm̄ stellaꝝ cōplexionē: nisi homo qui vim anime ⁊ cō
plexionē naturalē bene cognouerit. vult ꝙ homo naturaliter debet esse dispositus ad
istā scientiam qui dz ꝑficere in ea. Hoc fm̄ ꝙ mihi vr̄ hz ista scia pre oībus sciētijs. Ui
di eniz bonos clericos in logica ⁊ in nāli ph̄ia q nullo modo poterāt aliqd cape ō astro
nomia: imo nec algorismū. Patet ergo ꝙ nāliter indispositi repulsi sūt ab astronomia.
de qbus Albumasar facit sectā fm̄ ꝙ videbit᷑ statiz. ¶ Quantū ad tertiā ꝯditionē dicit
Haly in cōmēto p̄me ꝓpositionis cētiloquij. Quia oportet nos sollicitos esse circa mun
dana: aufert᷑ a nobis futuroꝝ cognitio: sz si a mūdanis oībus separemur possemus futu
ra p̄cognoscere. sicut videmus eremitaꝝ q̄z plures qui futura p̄dicūt. Et epilenticoꝝ qui
dam dum epilētia torquent᷑ futura p̄dicunt: qꝛ tūc corporeis sensibus nō vtunt᷑ sed so
la vi anime. Patet ergo ꝙ ph̄s non debet esse diues teste ph̄o 7 politice. Non oportet
ph̄m esse dn̄m terre ⁊ maris: sed sufficit vt habeat famulū ministrantē sibi olera. Et sic
habentes diuitias huius mūdi ab astronomia sūt repulsi. Quod aduertēs Socrates au-
rum ꝓiecit in mari sicut narrat Ualerius. Ista aūt ꝯditio non placet multis: nec ēt mihi.
¶ Quantū ad istas ꝯditiones ꝯsolatur nos Albumasar in itroductorio: ⁊ sp̄aliter quā-
tum ad vltimā: qꝛ mutat eam ad oppositū. Dicit sic. Et fortassis non sufficiunt aliqui ad
sapientiā huius magisterij dū aspiciūt in qbusdam rebus ꝑuenire ex veritate ⁊ cōpre-
hēsione earum ad hoc vt possint errorē a se repellere ꝓpter breuitatem exercitij eorum
in cognitione oīuz rerum. quarū cognitio necessaria est illis in illa eadē intentione: quā
tum ad p̄maz ꝯditionē. Et paucis iterpositis dicit. Et hoīes subtiles ⁊ ꝓfunde sapientie
forsitan nō sufficiūt multi eoꝝ qui vtunt᷑ eis cōprehendere eas: cūq̄ fuerit scientia hu-
ius magisterij ceterorūq̄ magisterioꝝ que necessaria sunt in presentia rerū pre ꝓfundi-
tate quam diximus a sensibus longinqua quātum ad scd̄am ꝯditionem Tunc consola-
tur nos ⁊ dicit, Non debet annullari quod ex eius scientia potest pertingi ꝓpter illud

qꝺ non pōt pertingi. Et paucis interpoſitis ꝺicit q̄ modicū ſapiētie multi profectus. Et in hoc mutat tertiā ꝯditionē ad oppoſitū. Et ꝓbat ꝙ maior vtilitas fit in aſtronomia q̄ꝫ in aliq̄ alia ſcia. Et ſi ꝯtingat in ea error tolerabilior eſt ⁊ minus nocet q̄ꝫ in ceteris ſcientijs Et ꝺicit ſic. Uidemus nāqꝫ medicos errare in ꝑſcia īfirmitatū ⁊ morboꝝ ꝺū ꝑꝺicūt q̄ accidūt īfirmo ex grauitate morbi ⁊ eius leuitate ⁊ ex celeritate ſanitatis ⁊ eius tarditate: eius quoqꝫ ſanitate vel morte: ſed illud modicū erroris medicoꝝ nō īpedit eos ab appetitu ſui magiſterij ⁊ ab eius ꝺiſpoſitione ⁊ exercitio: nec generat̃ reprehēſio vel ꝺubiū hoīuꝫ erga eos q̄ viderūt ex modico erroris in ſuo magiſterio querere vtilitatem ⁊ ꝓfectū per eoꝝ curationē et acquieſcere eoꝝ medicaminibus. Similiter ⁊ ꝺiſpoſitores nauiū nō ꝺimittūt magiſteriū ſuū nec ꝺimittūt hoīes curſum maris ꝓpter modicū erroris nautarū. Similiter ceteraꝝ ſapientiaꝝ ⁊ magiſteriorū auctores vix poſſunt euadere accidentia erroris ſeu aduentū alicuius īpedimenti qꝺ euenit eis: ſed ꝓpter hoc non annullat̃ eoꝝ magiſteriū. Et hoꝝ oīum que ꝺiximus error īpedimenti plus eſt q̄ꝫ error aſtrologoꝝ: q̄ medicus cum errauerit in ꝑſcientia infirmitatū: aut curatione: aut in medicaminibus fortaſſis erit hoc cauſa perditionis aīarū. ¶ Et cū errauerint naute fortaſſis erit hoc cauſa ꝑditionis nauiū ⁊ earū naufragium ⁊ eoꝝ q̄ in eis ſunt interitus. Et ſi errauerint paſtores ⁊ ꝯceptionis aīaliū auctores erit hoc fortaſſis ꝓuocatio perditionis eiuſdeꝫ generis aīaliū. At vō ſi aſtrologi errauerint hoc magis aſcribit̃ ignorātie aſtrologi in ꝑſcientia rei: omittit eniꝫ inq̄ſitor ꝑcauere horribilia anteq̄ꝫ veniāt ⁊ ꝓpter hoc fortaſſis erit illis ꝺimiſſio cautele ꝓuocatio eorūdeꝫ horribiliū aduenientiū ⁊ fortaſſis erit in eis ꝑditio ⁊ fortaſſis nō. In ceteris aūt magiſterijs nō eſt ita: q̄ maxima pars erroris eoꝝ auctorū eſt ꝑditio ⁊ īpedimentū abſqꝫ ꝺubio. Et in hoc quoqꝫ qꝺ ꝺiximus ꝺignitas ⁊ ꝺignitatibus ſcie aſtrorū: ſi ergo eſt magiſteriū aſtrorū ꝺignius ac nobilius ceteris magiſterijs: ⁊ ſemita eiꝰ magiſterij: ⁊ errore ī q̄buſdā horis eſt īfra ſemitā ceteroꝝ magiſterioꝝ ⁊ eoꝝ errore ſanior ⁊ minus īpedimenti eoꝝ veritas eſt maioris ꝓficui: q̄re equū eſt quantū ꝺecet oēs hoīes intellectuales ⁊ ſapiētes recipe aſtrologos ⁊ vti eis ⁊ acq̄ſcere veritati eorū in his q̄ ꝺn̄t. Hec aūt ſcia maxime illa pars q̄ eſt ꝺ̄ iudicijs multos hꝫ emulos ⁊ aduerſarios. Qꝺ aduertēs Ptolemeus in quadripartito ſuo cōfirmat iudicia aſtrorū: ⁊ Albumaſar in magno ītroductorio ſuo: ⁊ ꝯueniūt ambo in modo confirmandi: niſi ꝙ Albumaſar plura ponit q̄ꝫ Ptolemeus et pluribus vtit̃ rōnibus. Ambo in ꝯfirmādo iudicia incipiūt ab opere ſolis. Dicit enim Ptolemeus in tredecima ꝓpoſitione ꝑme partis. Qm̄ ſol cum aere operat̃ in rebus oībus exiſtentibus in terra. Et Haly in cōmento exponēs verba Ptolemei ꝺicit Ptolemeus vult nobis oſtendere ꝙ ſphera ignis ⁊ aeris q̄ mutant̃ ꝑ corpora celeſtia mutāt res oēs q̄ ſūt in terris. Et Haly in cōmento ſcꝺe ꝓpoſitiōis eiuſdē ꝺicit ꝙ radices huius ſciētie ſunt adeo manifeſte ꝙ populares nihil ſciētes ſciūt et intelligūt eas inſpiciendo et experiendo ipſas. Et Ptolemeus in 21 in propoſitione ꝺicit ꝙ neſcij populares ſciūt res anteq̄ꝫ accidāt. Et ꝙ magis eſt ꝺicit ipſe ꝙ aīalia muta ſciunt res anteq̄ꝫ accidant. Albumaſar ēt ꝯfirmat ſciam iudiciorū ꝑ multas rōnes quas nūc oēs narrare eſſet valde lōgū. Specialr̃ aūt Albumaſar ꝺiſputat ꝯtra negātes iudicia aſtrorū ⁊ ꝺiuidit ipſos in 10 ſectas. Et tangā breuiter ꝺe qualibet ſecta ꝺuo aūt tria verba. ¶ Prima ſecta ꝺicit ꝙ planetis nō eēt aliq̄ ſignificatio ſup res q̄ fiūt in hoc mūdo q̄ eſt ſub circulo lune. Quibus ꝺicit Albumaſar ꝙ oēs ph̄i ꝯcordati ſūt ꝙ oīs ſubſtātia q̄ mouet̃ motu nāli efficit in eſſentijs rerū ſibi ꝯiunctarū per nām ꝯuerſiones nāles: ⁊ hoc ꝺeclarat in actiōe ignis. Sed corpora celeſtia mouent̃ motu nāli: ideo efficiūt in quatuor elemētis ſibi ꝯiunctis per nām ꝯuerſiones na

turales. Hāc rōnem inuīt Albumasar in multis verbis. Posset ēt assumi ꝯ illā sectā dictū Aristotelis pmo metheroꝝ. Necesse est mūdū iferiorē ɔtiguū esse lationib⁹ supioribus: vt tota eius vtus ide gubernet. ¶ Scda secta est eoꝝ q dixerūt ꝙ planetis essent significatiōes tantū sup res vniuersales: vt sūt quatuor elemēta: ⁊ sūt genera ⁊ spēs. Cōtra quos Albumasar ponit iter alia talē rōnē Totū nō est totū: nisi p partes suas: ergo si significāt sup totū. s. sup spēm oportet ꝙ significēt sup idiuidua q̄ sūt partes specieꝝ. ¶ Tertia secta est quorūdā disputātiū q dixerūt qūo planetis nō esset significatio sup possibile: sed solū sup necessariū ⁊ ipossibile. Et dicit Albumasar ꝙ dissoluit rōnes istorū phōꝝ: ⁊ affirmauit possibile p multas rōnes. Et iter alias ponit illā quā ponit Aristoteles i pmo piarmenias. s. qō nō oporteret ɔsiliari vel auxiliari. ¶ Quarta secta ē quorūdā q aspexerūt i scia toti⁹ q̄ est scia circuloꝝ ⁊ esse eoꝝ. Isti dixerūt ꝙ planetis nō esset significatio sup res q̄ fiūt ⁊ eueniūt i hoc mūdo ex idiuiduis aīaliū ⁊ seminū ac metallorū. Et ꝙ eoꝝ significatio esset sup corruptionē vel mutationē tēpoꝝ tātū. Et dicit Albumasar ꝙ isti nequerūt negare hāc quātitatē. s. mutationē tēpoꝝ esse ex fortitudine opis planetaꝝ q: hoc ex eoꝝ ope iuenit ⁊ apparet ⁊ eius repulsio est dedecus. Et postea arguit ɔtra eos ex ɔcessis. ¶ Quita secta est eoꝝ q aspexerūt in scia totius ⁊ annulauerūt sciētiā iudicioꝝ ex parte expimētoꝝ. Et dixerūt ꝙ iudicia astronomie nō sūt vera/ q: res ptingunt p experimēta ⁊ minus q̄ȝ pōt pcipi veritas rei p experimenta est dū iuenit bis in vno esse. Et hoc est ipossibile in planetis: q: planeta cū fuerit in aliquo loco ex signis ⁊ fuerint ceteri planete aspiciētes ipsuȝ vel ɔiūcti ei nō reuertunt ad ipsuȝ esse ex signis nisi post multa milia annoꝝ ⁊ nō puenit vita vnius hominis ad tantā quātitatē annoꝝ qūo ergo est possibile hoi vt iueniat planetas bis sup vnū esse quatenus pbet ex reditiōe eoꝝ ad loca eoꝝ qd significēt. Quibus dicit Albumasar ꝙ antiq nouerūt planetarū naturas ⁊ eoꝝ significatiōes ex multis rebus ⁊ diuersis q̄rū qdā sūt particulares apparētes: qdā vo vniuersales. Particulares apparētes sūt queadmodū iuenit ex opatiōe solis i calefactiōe et lune: i humiditate ⁊ putredine: ⁊ ex opibus planetaꝝ i corruptiōe ⁊ mutatiōe aeris in oī die ac nocte. Uniuersales vero queadmodū iuenit ex eoꝝ significatione in reuolutiōe annoꝝ mūdi ⁊ natiuitatū. Et breuiter virtus vboꝝ est ꝙ hō in modico tpe pōt experiri illa q̄ cōiter occurrūt: sȝ quātū ad alia q̄ raro fiūt: sicut sūt ɔiūctiones magne debēt nobis sufficere dicta pdecessoꝝ nr̄oꝝ. ¶ Sexta secta est quorūdā aritmethicoꝝ q̄ pigritabāt aspicere numeꝝ stellaꝝ ⁊ equationē ipsaꝝ ex libro in quo est scia toti⁹ certissime. i. almagesti quē ptolemeus edidit. sȝ q̄siuerūt loca planetarū p diuersas tabulas ⁊ iuenerūt tabulas differre quātū ad loca planetaꝝ. iō dixerūt ꝙ iudicia nō sūt vera ex quo nō hn̄tur vera loca planetaꝝ. Quibus dicit Albumasar ꝙ astronomus cū de aliqua re voluerit iudicare in hoc dȝ ɔsidere vt aspiciat naturas planetaꝝ ac proprietates eoꝝ ⁊ dn̄ȝ signi vniuscuiusq̧ eoꝝ ⁊ sue exaltatiōis atq̧ dn̄os triplicitatis sue. locū quoq̧ eius ex angulo ⁊ succedētibus eius ⁊ casu eius ab angulo ⁊ pn̄tia eius in domo substātie ⁊ domo fratrū ⁊ ceteris domibus circuli ⁊ postea iudicet. Gradibus vo signoꝝ est significatio particularis qua vtunt astrologi in qbusdā rebus pprijs. Si aūt fuerit in loco planete error ex minutis vel gradu vno nō ipedit hoc magisteriū iudicioꝝ. Et oportet eū q exercet magisteriū iudicioꝝ cū dederit ei calculator loca planetaꝝ ex signis in qbusdā tpibus vt iudicet p ipsa loca in qbus sunt planete si significēt illud vel illud. Certitudo vero gradus in quo loco sint: ex signis suis fm veritatē erit sup calculatores et ab eis exiget. Et ponit exēplū de medicis dicēs: ꝙ medicus tenetur iudicare naturam vniuscuiusq̧ medicaminis ⁊ cui rei sit vtilis et qbus ifirmitatibus pficiat. Inqsitio vo

specierum

ſpecierũ in regionibus ⁊ earũ tritura a medicis nõ eſt exigẽda: ſed ab auctoribus ſpecierũ. Jta eſt dicit ipſe de iudicijs aſtrorũ. Ad illũ ꝗ exercet iudicia pertinet ſolũ defendere ꝙ planete ſignificãt ſuꝑ res huius mũdi: ⁊ ꝗd ſignificent: ⁊ pertinet ad ipſum ſcire proprietas ⁊ naturas ipſorũ. Ad calculatorẽ vero ꝑtinet verificare gradus eorũ. ℭ Septima ſecta eſt eoꝝ ꝗ repulerũt hãc ſcientiã eo ꝙ aſpexiſſent in ea ⁊ ĩpoſſibile fuit eos ꝑuenire ad id qđ voluerũt. Suntq; inuidentes huius magiſterij ſectatores ſuꝑ ſciẽtia eorũ in ipſa: ⁊ repellũt ſcientiã magiſterij iudiciorũ ꝓpter inuidiã. Jſtis nõ eſt cõtradicendũ vt dicit Albumaſar cũ ſit eorũ negatio ad hoc magiſteriũ. Nã negator nõ debet cõſtringi: niſi ꝑ qđ vincatur ⁊ cogat̃ venire ad veritatẽ cõſtantẽ. ℭ Octaua ſecta eſt quorũdã qui ſe iactãt de medicinali ſcientia: vt acqrãt per eã. nõ aũt medici ꝓbi ⁊ ſapiẽtes ĩ magiſterio medicine ꝗ iam legerũt libros antiquorũ in ſcientia medicine ac ſciuerunt radices magiſterij eorũ ⁊ diuerſitatẽ elementorũ ſeu tẽporũ ac naturarũ: corruptionẽ quoq; eoꝝ ⁊ cetera q̃ ſunt eis neceſſaria in magiſterio eoꝝ ex rebus ſingularibus ⁊ rebus compoſitis. Jſti nouerũt dignitates ſciẽtie iudiciorũ aſtrorũ. Et ſciunt ꝙ ſcientia aſtrorũ ſit principiũ ſcientie medicine. Et vtunt̃ magiſterio iudiciorũ in magiſterio medicine vſu frequẽti in cognitiõe morborũ ⁊ augmentatiõe eorũ ⁊ diminutiõe ⁊ in tẽporibus curatiõis. Multiplicaturq; eorũ recta intentio in magiſterio eorũ: ⁊ liberant̃ infirmi ꝑ manus eorũ: ac multiplicant̃ ꝓfectus hominũ ꝑ eos. Quidã vero ex medicis ex his videlicet quorũ iperitia abundat: ratio aũt abbreuiat̃ in ſcientia quorũdã que neceſſaria ſunt illis ad hoc cõtendũt in magiſterio ſuo vt preponãt acquiſitionẽ ⁊ poſtponãt ſcientiam deniq; cõtradixerũt ſcientie iudiciorũ: ⁊ dixerũt ꝙ nõ ſit motibus planetarũ in hoc mũdo fortitudo. Cõtra quos Albumaſar allegat dictũ Hipocratis dicẽs. Et iã dixit Hipocras in libro aeris dũ mentionẽ faceret de diuerſitate aeris ⁊ elementorũ ſeu naturarũ ꝙ res quas diximus de diuerſitate aeris ſunt in ſcientia aſtrorũ. Et ꝙ ſcientia aſtrorum nõ eſt modica pars ſcientie medicine. ℭ Nona ſecta eſt vniuerſitatis vulgi. Et iſti diuidunt̃ in duas ſectas: q̃rũ vna eſt eorũ ꝗ neſciunt dignitatẽ iudiciorũ ceterarũq; ſcientiarũ neq; dignitatẽ preſcientie rerũ. digniorq; hoĩbus apud eos eſt cui fuerit plus ſubſtãtie. De iſtis fuit prius dictũ. Cõtra quos dicit Albumaſar ꝙ ſubſtãtia ⁊ fortuna aptant̃ ſapienti ⁊ inſipiẽti: forti quoq; ⁊ debili: ⁊ hõ non eſt laudabilis ſuꝑ hoc qđ aptat̃ ei ex hoc: q2 hoc nõ eſt aptatũ ei ꝑ ſciẽtiã ſuã neq; ꝑ inſipientiã: neq; per fortitudinẽ ſeu debilitatẽ ſuã: ſed laudat̃ ſuꝑ ſapiẽtia ⁊ cõgnitiõe: q2 dignitas hominis ſuꝑ cetera animalia nõ ſit niſi ꝑ ſapientiã ⁊ cognitionẽ ⁊ ꝑ cognitionẽ rerũ que fuerũt ⁊ que future ſũt. Et ꝗbuſdã interpoſitis dicit ꝙ dignius rerũ in hoĩe eſt futurorum ſcientia. ℭ Decima ſecta eſt etiã vniuerſalis vulgi. Et iſti repulerũt ſcientiam huius magiſterij ꝓpter hoc ꝙ viderunt de multitudine erroris eorũ ꝗ ſe iactãt de ea: eo ꝙ vulgus recipit res ꝑ cognitionẽ apparentie. Cũq; vidiſſent multitudinẽ erroris eorũ qui ſe iactant de hac ſciẽtia in his que interrogant̃ ex ſcientia iudiciorum aſtrorum mendacez eam putantes repulerunt: ⁊ referũt magiſtros huius ſciẽtie ad inſipientiã ⁊ dixerũt ꝙ eſt ſcĩa caſſa. Dicit Albumaſar ꝙ iſti nõ ſunt culpandi in cõtraditione magiſteriorũ huius ſcientie: q2 plurimi eoꝝ qui ſe iactãt de ea ſunt hoĩes inſipientes ⁊ ĩperiti atq; caduci. Et quibuſdã interpoſitis dicit ꝙ iſti exercent ſub noĩe huius magiſterii varias ſedutiones ꝗbus ſeducunt hoĩes debiles vult dicere ꝙ quidã operant̃ geomanticã: vel ꝑ ſortilegia ſub noĩe huius ſcientie. Jſti nõ q̃runt niſi lucrũ. Et dicit cũ iſti interrogant̃ de aliq̃ re tendũt in reſponſionez ad rẽ qua gratulat̃ querẽs: ⁊ ſibi cõgruit volẽtes eũ letificare cã cupiditatis ſue. Hec ſufficiãt de decẽ ſectis q̃s ponit Albumaſar. ℭ Et poſſet addi vndecima ſecta. Et ſũt illi ꝗ

dicūt q̄ ista sciētia sit cōtra fidē. Quibus dico q̄ ipsi nō legerūt libros sapientiū antiquorū: quos si legissent scirent q̄ hec sciētia nō est cōtra fidē: imo ꝓ fide. Ponunt enim doctores huius sciētie mundū creatū qḋ est primū fundamentū fidei. Dicit eni Haly Albēragel in pma parte sui libri i capitulo de natura Jouis: q̄ tēpore quo deus incepit creare mundū posuit Jouē i ascendēte. Et Albumasar i itroductorio suo dicit. Et dicamus pmū q̄ motus circuli sit a virtute pme cause. Et quibusdā interpositis dicit. Ecce qualiter ꝑtraximus creatorē ex rebus apparētibus ⁊ notis q̄ ꝑtingunt sensibus q̄ sit sempiternus hn̄s virtutē absq̧ essentia finis imobilis ⁊ incorruptibilis altissimus sit nomen eius bn̄dictum ⁊ exaltatum exaltatiōe maxima. ¶ De diuisiōe astronomie expedio me breuiter ⁊ pono diuisionē quā ponit Albumasar i itroducto〈rio〉 suo magno. Due sūt species astronomie: q̄rum vna est sciētia totius. s. de circulis ⁊ motibus eorū. Scḋa est ars iudiciorū astronomie. Hāc diuisionē ponit etiā Ptolemeus in principio quadripartiti sui. Et Haly in cōmento idē. Prima species est tradita ꝑfecte ⁊ cōplete quantū ad pncipia ⁊ cōclusiones a Ptolemeo in almagesti. Uel posset pma species subdiuidi. Scientia de motibus est duplex: quedā est in instrumētalis: quedā tabularis. Illa instrumentalis est duplex: qm̄ quedā sunt instrumēta ad obseruandū siue inuestigandū motus: sicut sūt regule Ptolemei armille ⁊ cōsimilia. Alia sunt instrumēta ꝓ opationibus quotidianis exercēdis sicut astrolabiū sphaera solida ⁊ cōsimilia. Scḋa species. s. ars iudicioꝝ astrologie hꝫ q̄tuor partes pncipales. Quarū pma est de iterrogatiōibus. Scḋa de natiuitatibus. Tertia de reuolutiōibus annorū: ⁊ hec est duplex. s. de reuolutiōibus annoꝝ mūdi: ⁊ de reuolutiōibus annoꝝ natiuitatū. Quarta de electiōibus. De istis quatuor partibus Haly Abēragel fecit vnū librum cōpletū. Ptolemeus aūt in quadripartito omisit duas partes. s. de iterrogatiōibus ⁊ horarū electiōibꝰ sed Haly qui cōmentauit ipsuꝫ: excusat ipsum dicēs: q̄ satis pn̄t haberi iste due partes ex his q̄ Ptolemus dicit ibidē. ꝑter istas sunt q̄dā alie partes iudiciorū. s. de cōiunctiōibus magnis: de imaginibus: de sigillis: de q̄bus parꝝ vel nihil habemus. Aduertētes aūt plurimi antiquoꝝ ⁊ ēt modernoꝝ q̄ iste partes eēnt difficiles ad itelligendū debētibus pmo adiscere illā sciam fecerūt libros introductorios i q̄bus posuerunt pncipia ⁊ exposuerūt terminos q̄bus vtunť magistri iudiciorū. Inter aūt alios itroductorios liber Alchabitij est magis approbatus apud modernos. Ideo dimissis alijs de ipso ad pn̄s intēdimus. His visis ad lr̄am descēdamus.

POstulata a domino. In principio istius libri septē possunt queri. Primo q̄ sit itentio libri. Scḋo que sit vtilitas. Tertio q̄s sit titulus libri. Quarto cui parti phie supponať. Quito qn̄ debet legi. Sexto de subiecto libri. Septimo de diuisiōe libri. ¶ Jntentio libri ē patefacere sciētiā vniuscuiusq̧ rei cuiꝰ scia necessaria est icipiēti adiscere sciētiā iudicioꝝ astroꝝ. Utilitas eiꝰ patet: qm̄ ois q̄ vult sciaꝫ iudicioꝝ icipere doctria huiꝰ libri sufficiēs erit ei: quā si bn̄ itellexerit poterit oēs libros iudicioꝝ p se itelligere. Titulꝰ huius libri talis ē. Jncipiūt isagoge Alchabitij ad sciētiā iudiciorū astroꝝ. Et dꝫ legi añ oēꝫ librū iudiciorū astrorū. De q̄ parte sit patet ex pcedētibus. Est eni de parte sciētie iudiciorū astrorū. Subiectū eius ē illud q̄ ē subiectū i tota astronomia iudiciali. s. corpꝰ celeste i quātū p motū ⁊ lumē causat generationē ⁊ corruptionē in rebus existentibus sub orbe lune. Diuisio libri patebit in ꝓcessu. Diuiditur autem iste liber prima diuisione in duas partes scilicet in partem proemialem: ⁊ executiuā. Pars executiua incipit ibi. Jn nomine domini zodiacus ⁊ cetera. Pars executiua diuidiť in quinq̧ partes secunduꝫ q̄ diuidit auctor in littera quas vocat q̄nq̧ differentias fm̄ q̄ patebit statiꝫ. Pars proemialis

potest diuidi in q̃tuor partes qm̃ in p̃ma inuocat diuinuȝ auxiliũ pro cõpletione operis sui: ꝛ cuȝ hoc captat beniuolentiã regis sui ad cuius instantiã forte hunc librũ cõposuit. In scđa parte ostendit causam sui libri siue motus qui mouit eum ad faciendum hunc librum. In tertia parte excusat se de ratiocinationibus. In q̃rta parte ponit diuisionem sui libri. Secunda pars incipit ibi: cum vidissem. Tertia pars incipit ibi: ꝛ nõ introduxi Quarta pars incipit ibi. Et diuisi eũ in quinq; differẽtias. Primo breuiter sicut homo fidelis petit a deo prolixitatẽ vite: vt possit opus suum complere. Et petit durabilitatem honoris gladij regis ꝛ custodiam operum suorum ꝛ ampliationem sui imperij.

Cum vidissem. In ista parte ponit causam q̃ mouit ipsuȝ ad faciendũ hũc librum. Et dicit ꝙ cum vidisset multos antiquorũ fecisse libros introductorios ad sciẽtiã iudiciorũ astroꝝ ꝛ quosdã ex eis nõ posuisse oĩa necessaria ad itroductionẽ ꝛ quosdã nimis ꝓlixe tradidisse ea q̃ tradiderũt: ꝛ iter cõfusa dicta eorũ perijsse. i. obscurata esse illa q̃ necessaria sunt ad introductionẽ. Et etiã quosdã nõ ꝓcessisse in dictis eorũ ordine disciplinẽ p̃ponendo illa q̃ debent p̃poni: ꝛ postponendo illa que debent postponi: sed fecisse cõtrarium. Incepit edere hunc librum ꝛ collegit in eo ex dictis antiquorum ea que erãt necessaria ad introductionem: ꝛ inutilia omisit.

Et non introduxi. Hic excusat se de ratiocinationibus ꝛ dicit ꝙ nõ posuit i hoc libro rõnes q̃ essent necessarie ad defendẽdũ q̃ dixit: q2 iste posite sunt in libro Ptolemei. s. in q̃dripartito. Ibi eni Ptolemeus cõfirmat iudicia ꝑ multas rõnes. Et dicit ẽt se fecisse vnum librum de confirmatione iudiciorum vbi posuit ratiocinationes ad hoc sufficientes.

Et diuisi eum. Hic ponit diuisionem libri sui. Et dicit ꝙ diuisit euȝ in quinq; differentias vt patet legendo litteram.

In nomine domini. zodiacus. Finito proemio incipit tractatꝰ. Et potest diuidi i qnq; partes que sunt qnq; differentie ₛm ꝙ auctor diuidit in littera. Prima differẽtia est de eẽ circuli signorũ eẽntiali ꝛ accidẽtali. Secũda est de naturis septẽ planetarũ. Tertia quid accidit septẽ planetis. Quarta de expositione terminorum siue nominum q̃bus vtuntur magistri iudiciorum. Quinta de ꝓiectione partium Secunda dr̃ia incipit ibi: ꝛ q2 auxiliãte deo. Tertia ibi: Nã esse planetarũ. Quarta ibi. Initiũ hoꝝ. Quinta ibi. Et q2 iã expleuimus. Prima pars diuidit̃ in duas qm̃ in p̃ma parte expedit se de esse circuli sign orũ eẽntiali. Scđo de eẽ accidentali. Scđa ibi. Nã circulus figurat̃ i oĩ hora. Pr̃ia ps põt diuidi i q̃tuor partes. In p̃ma determinat de diuisiõe circuli signoꝝ ꝛ his q̃ cõsequunt̃ ipsã diuisionẽ. In ₛa parte determinat de dignitatibus planetarũ isignis. In tertia de figuris signorũ. In q̃rta q̃d hñt signa ex mẽbris hoĩs ꝛ q̃d hñt ex regiõibus ꝛ planetis. Scđa pars icipit ibi hñt quoq; planete. Tertia ibi: sequunt̃ has figure signorũ. Quarta ibi: ꝛ vnũquodq;. Prima pars põt diuidi i qnq;. In p̃ma parte ponit diuisionẽ circuli signoꝝ. In ₛa parte ꝯparat ista adinuicẽ. In tertia ꝯparat ea ad q̃tuor tp̃a ãni: ꝛ ad q̃tuor etates: ꝛ ad q̃tuor humores. In q̃rta ponit ordinẽ planetarũ ꝛ exponit quõ accipit̃ in. cũ dicitur planeta est in signo. In q̃nta addit quoddã de capite ꝛ cauda draconis. Secũda incipit ibi: ꝛ sex ex his signis sunt septẽtrionalia Tertia ibi: ꝛ vocat̃ illa q̃rta. Quarta ibi: oĩbus aũt planetis. Quinta ibi: significat̃ ẽt ꝑ caput ꝛ caudã. Primo dicit ꝙ circulus signorũ diuidit̃ in duodecim partes eq̃les q̃ vocant̃ signa ꝛ nominant̃ nominibus duodecim imaginũ que sũt in ipso circulo signorũ: q̃ sũt aries taurus gemini ꝛc̃. Et quodlibet signũ diuidit̃ i triginta partes equales q̃

vocanť gradus. Et qlibet gradus diuidiť in sexaginta ⁊ vocanť minuta. Et qōlibet mi-
nutū in sexaginta ⁊ vocanť scōa. ⁊ qōlibet scōm in sexaginta ⁊ vocanť tertia. ⁊ a quod
libet tertiū in sexaginta ⁊ vocanť q̄rta. ⁊ sic vsq̄ȝ in infinitū. ¶ Circā istā partez pn̄t mo
ueri duo dubia. Primū est de numero signoꝝ. Secundū de ordine. De numero signoꝝ
disputat Albumasar dicēs. Quidā ex his q diuersa a nobis sensere cōtradixerūt dictis
antiquoꝝ in numero signoꝝ. Et dixerūt cur putastis ꝙ signa sūt duodeciȝ nec plus nec
minus. Quibus respondet Albumasar dicēs: ꝙ Aracis philosophus patefecit. 48. ima
gines q̄ sunt in circulo. i. in octaua sphaera ⁊ earū nomina: ⁊ auctorizauerunt eius sn̄iam
oēs sapiētes antiq ⁊ cōcordauerūt cum eo sup hoc. Et duodecim ex his imaginibus sūt
in circulo signoꝝ. Hac de cā dixerūt ꝙ sunt duodeciȝ. Aliā cām assignat Albumasar di-
cens: ꝙ ph̄i inuenerūt qō oēs res que fiunt ⁊ destruunť in hoc mundo sunt cōposite ex
elementis ⁊ in oī indiuiduo ꝙ efficiť ex quatuor elemētis sunt tria eē. s. initiū medium
⁊ finis. Quatuor igiť elemēta multiplicata ꝑ tria faciunt duodecim: igiť signa sunt duo
decim. Tertia cā est qꝛ per motū solis fit generatio ⁊ corruptio in rebus inferioribus ⁊
eius opus plus apparet in hoc mundo q̄ȝ opus alioꝝ planetarū. Et ipse rotať in his duo
decim imaginibus ⁊ sunt ei locus. Et ſm decursum eius ī his duodecim imaginibus va
rianť tēpora anni. Ideo ph̄i posuerunt duodecim imagines digniores significatiōe. Et
attribuerūt eis significationē vniuersalē. Ceteris vero triginta sex imaginibꝰ attribue-
rūt significationē ꝓpriā. ¶ Secunda dubitatio est de ordine ⁊ de p̄ncipio. Aliqs enim
posset dicere q̄re īceperūt ab ariete cū circulus nō hēat p̄ncipiū neq̄ȝ finē. Ad hoc dicit
Ptolemeus in. 156. ꝓpositiōe p̄me partis q̄dripartiti: ꝙ ideo est p̄ncipiū ab ariete qꝛ
est signū masculinū: ⁊ agēs est dignius passo ⁊ eqnoctialis trāsit per ip̄m: ⁊ abinde. i. ab
eqnoctiali īcipit maior mutatio totius firmamēti. ¶ Sed aliqs diceret ꝑ istā rōnem vi
deť ꝙ initiū debeat eē a libra: qꝛ est signū masculinū ⁊ eqnoctialis trāsit per ipsuȝ ⁊ ma
ior motus firmamēti est ibi. q̄re ergo inceperūt ab ariete potius q̄ȝ a libra. Pōt solui ꝑ
dictū Ptolemei in. 140. ꝓpositione p̄me partis vbi dicit ꝙ p̄ncipiū in firmamēto est il
le locus ī quo cōplexio tp̄is est humidior sicut prima etas aīaliū est ī qua cōplexio est hu
midior. Posset aliter dici qꝛ ab ariete īcipit generatio: a libra vero corruptio. ¶ De or
dine diceret aliqs q̄re posuerunt taurū post arietē: ⁊ deinde geminos: postea cancrū. Di-
cit Albumasar ꝙ q̄tuor sunt q̄litates simplices elementoꝝ. s. caliditas siccitas humidi-
tas ⁊ frigiditas. Et due ex istis sunt sicut agentia scilicet caliditas ⁊ frigiditas ⁊ alie due
sunt sicut patientia scilicet siccitas ⁊ humiditas. Agentia autem sunt digniora patienti
bus: ideo inceperunt ab agentibus. Et agentium vnum est principium generationis sci
licet caliditas: ⁊ aliud p̄ncipium corruptionis. s. frigiditas. Res autem prius generatur
q̄ȝ corrumpiť: ideo posuerūt arietē ī p̄ncipio quod ē signū calidū ⁊ siccū de natura ignis
q est p̄mo calidus. Et posuerūt cancrū ī fine qō est signū frigidum ⁊ homidū de natura
aque q̄ est p̄mo frigida. Et posuerunt taurū post arietē: ꝙ est signū frigidū ⁊ siccū de na
tura terre que est p̄mo sicca: qꝛ siccitas terre cōueniēs est calori ignis. Et posuerūt signū
geminoꝝ ante cancrū qꝛ est signū calidū ⁊ humidū de natura aeris q est p̄mo humidus
⁊ humiditas aeris est cōueniens humiditati aque. ¶ Ad euidentiā p̄dictoꝝ est itelligē
dum ꝙ ī octaua sphaera sunt quadragintaocto imagines: ī qbus est cōcordia apud om
nes antiquos sicut dicebať. ⁊ sunt ī eis. 1022. stelle que dicunť stelle fixe ⁊ mouenť oēs
vno motu. s. ad motū octaue sphaere in centū annis fere vno gradu. Et antiq posuerūt
eas ī sex ordinibus ita quod illas que sunt maiores posuerūt ī p̄mo ordine ⁊ sunt q̄nde
cim. Et que sunt īfra has posuerūt ī secūdo ordine: ⁊ sunt. 45. Et que sūt īfra has posue

runt i tertio ordine: et sunt.208. Et que sunt ifra has posuerunt in q̄rto ordine: et sunt. 474. Et q̄ sunt infra has posuerūt in qnto ordine: et sunt. 217. Et que sunt infra has po suerunt in sexto ordine: et sunt sexagintaria. Ex his.48.imaginibus.12.sunt i via solis sicut dictū est: et sunt in eis ex stellis.346. Nomina earū imaginū sunt aries taurus etc. Et remanēt.36.imagines q̄rū.21.declināt a via solis ad septētrionē et.15.ad meridiem Que declināt ad septētrionē hn̄t ex stellis supradictis.360. Et noīa imaginū sunt hec. Prima est vrsa minor. Scd̄a est vrsa maior. Tertia draco. Quarta dn̄s flāme vel succen sus. Quinta canis latrās vel vlulās. Sexta corona septētrionalis. Septima icurvat⁹ vel genuflexus. Octaua vultur cadēs Nona gallina. Decima sedēs sup sedē. Undecima de ferēs caput algol.i.diaboli. Duodecima tenēs habenas.13.serpētarius.14.serpēs.15. amisator.16.aquila volās. Alius liber hēt vultur volās.17.delphin⁹.18.equus p̄mus Alius liber hēt caput eq.19.equus scd̄s. Alius liber hēt equus alatus.20.mulier q̄ non nouit virū.21.est triāgulus. Que v̄o declināt ad meridiē hn̄t ex stellis supradictis.316 quarū imaginū noīa sunt hec. Prima earū est marinus leo quē qdam vrsum appellant 2.algebar.i.canis validus.3.flumē.4.lepus.5.canis maior.6.canis minor 7.archa noe 8.serpens.9.vas.10.coruus.11.deferens leonem et ipsius medietas est humane figu re et altera eq.12.leopardus.13.thuribulū.14.corona meridio.15.piscis meridianus.

Et sex ex his signis. In ista parte cōparat auctor signa adinuicem. Et pōt diuidi i tres partes. P̄io cōparat ea q̄tū ad ptes mūdi: vel q̄tū ad declinatiōes Scd̄o q̄tū ad ascēsiōes Tertio q̄tū ad qualitates P̄ia i p̄ncipio. Scd̄a ibi: et sex ex illis dn̄r directe ascēdētia. Tertia ibi: et vocat̄ medietas Primo dicit q̄ sex ex p̄dictis 12.signis sūt septētrionalia: q2 declināt a linea eqnoctiali versus polū septētrionalē.s.a p̄ncipio arietis vsq3 ad finē virginis. Et alia sex.s.a princi pio libre vsq3 ad finem pisciū sūt meridionalia: q2 declinant ab equinoctiali linea ver sus polū meridionalē. Iuxta quā partē est intelligēdū q̄ eqnoctialis est circulus quem describit sol raptu firmamēti.s.p motū diurnū qñ est in p̄mo puncto arietis et eundē de scribit in p̄mo puncto libre. Ideo vocat̄ a Ptolemeo equator diei et noctis: q2 tūc tp̄is dies et nox sunt eiusdē lōgitudinis p vniuersū mūdū vbi sol oritur et occidit. Hoc ideo dico quia duo sunt loca in mundo super que sol non oritur nec occidit quando est in p̄ncipio arietis vel libre quorū vn⁹ ē sub polo artico et alter sub polo antarctico. ¶ Hic posset moueri illa q̄stio. Utrū sub eqnoctiali fit hitatio. Uidet̄ q̄ nō. Nā vbi est ppetua caliditas ibi nō est hitatio: sed sub eqnoctiali est ppetua caliditas. sol eni semp decurrit sup illā partē et modicū declinat ab illa. Itē auctor sphaere dicit q̄ qnq3 sunt zone in ce lo. quarū vna est torrida zona et illa fm̄ eū ē sub eqnoctiali et ex vtraq3 parte vsq3 ad tro picos et due sub polis et due medie. Ibi vult q̄ tres earūsūt i habitabiles sc3 torrida zona ppter nimiū calorē: et due existētes sub polis ppter nimiū frigus et alie due fm̄ eū sunt habitabiles q2 tēperate. Breuiter ego credo cū Auicēna q̄ sub eqnoctiali fit habitatio et optima habitatio Et breuiter pono vnam rationem que mouit me. Ibi est optima ha bitatio vbi est maxima temperies: sed sub equinoctiali est maxima temperies: ergo etc. Maior est nota. Minorem declaro sub equinoctiali enim dies et nox sunt equales si cut dictum est: et tantum potest infrigidari aer in nocte sicut calefit in die. Item declina tio solis maxime variatur ibi Mutatur eni declinatio in vno die per.24.minuta ideo forte vix potest accidere quod sol transeat directe supra capita eorum quia hoc non acci dit nisi sol intraret principiū arietis vel libre recte in meridie. Item sol nunq̄3 manet in eadem altitudine super ipsos: sed statim i instanti si esset motus in instanti variatur alti

tudo. Ita enim velociter sicut primum mobile mouetur accedit ad meridiem ⁊ recedit a meridie. Et vbi debet fieri magna calefactio opʒ qḋ radij insigantur p aliqḋ tps: sicut videmus i speculo ardēti si moueret̄ speculū nō incēderet festucas vel aliā rē q̄ opponeret̄. Itē planete frigidi refrenāt ibi caliditatē calidorū: qꝛ oēs semp sunt ibi ꝓpinqui q̄uis qdā dicāt ꝙ planete nō causant frigiditatē sed eorū frigiditas est calor minor. In veritate hoc nō credo salua gr̄a illorū. Uidi eni ꝙ eadē cā frigoris nō facit tm̄ frigus in partibus multū septētrionalibus quātū facit i minus septētrionalibus. Posset etiā ꝓbari rōne. Si eēt ita ꝙ nullus planeta influeret frigiditatē sed cāret caliditatē sequeret̄ ꝙ p̄sentia saturni i estate estas fieret calidior: qꝛ tale additū tali: facit ipm magis tale: sʒ hoc nō videmus q̄re ⁊c̄. Et si diceret aliqs ꝙ minor caliditas sua tēperat maiorē caliditatē solis: sicut aq̄ tepida calidā. Hoc nō valet: qꝛ ibi fit mixtio materialis. in īfluētijs aūt celestibus fit mixtio virtualis. Et est imaginādū in īfluētijs de maiori calore ⁊ minori sicut de duobus ignibus calefaciētibus vnā ollā quorū vnꝰ eēt fortior alio. Certū est qḋ minor ignis nō īfrigidabit ollā nec ipediet fortiorē ignē i calefactiōe sua. Rōnes i oppositū sunt solute: qꝛ p̄ma dicit ꝙ est ibi ꝑpetua caliditas. Dico qḋ nō est ibi ꝑpetua caliditas que ipediat hitationem. Auctorem sphaere nego in proposito quantū ad hoc.

Et sex ex illis dicuntur directe ascēdētia. Hec pars posset diuidi sed nō est vis. Dicit breuiter qḋ. 6 signa ex signis p̄dictis ascēdūt recte. ⁊. 6. obliq̄. Recte ascēdunt a p̄ncipio cācri vsqʒ ad finē sagittarij. Alia. 6. ascēdūt obliq̄. Ista habent̄ ex tractatu de sphaera iō nō est hic stādū. Postea dicit ꝙ tortuose seu obliq̄ ascēdentia obediūt recte ascēdētibus. Juxta qḋ notādū ꝙ si duo nascant̄ in qbusdā tpibus in qbus oēs alie significatiōes sūt pares q̄tū ad radicē supiorē ⁊ ēt inferiorē: sed vnus eorū nascat̄ sub signo directe ascēdente ⁊ alter sub signo obliq̄ vel tortuose ascēdēte. ille q natus fuerit sub obliquo obediet alteri q natus fuerit sub signo directo dū illa signa sūt eiusdē lōgitudinis a p̄ncipio cācri. Uerbi gr̄a: ille q natus fuerit sub geminis obediet ei q natus fuerit sub cancro: ⁊ ille q sub tauro ei q sub leone. ⁊ ille q sub ariete ei q sub virgine ⁊ sic de alijs. Postea dicit ꝙ q̄libet duo signa q̄ sunt eiusdē lōgitudinis a principio arietis dn̄r cōcordantia i itinere sicut pisces ⁊ aries aq̄rius ⁊ taurus capricornus ⁊ gemini ⁊ sic de alijs. Et pōt applicari sicut p̄us. Et hoc est iō qꝛ ascēsiōes illorū signorū sūt eq̄les. Et hoc est ꝙ dicit auctor tractatus de sphaera: q̄libet duo signa eq̄liter distātia ab alterutro punctorū equinoctialiū adequant̄ in suis ascensiōibus. Postea dicit ꝙ medietas circuli q̄ est a p̄ncipio leonis vsqʒ in finē capricorni vocat̄ medietas maxima ꝓpter ascēsiōes. Et est medietas solis: qꝛ leo est domus solis ⁊ ascensiōes incipiūt ibi notabilr̄ augmentari. Et sol hēt in tota illa medietate dignitatē sicut planete in terminis suis. Et alia medietas est lune. s. a p̄ncipio aquarij. vsqʒ ad finē cancri: ⁊ illa vocat̄ medietas minima eo ꝙ ascensiones notabiliter icipiūt ibi minorari. Et luna hēt ibi dignitatē quā sol habet in maxima.

Et vocatur medietas. Hic cōparat signa ad inuicē quantū ad qualitates in generali. Et breuiter dicit ꝙ medietas que est a principio arietis vsqʒ ad finē virginis ē midietas calida: quia facit nobis estatem. Et alia medietas est frigida: quia facit nobis hyemē.

Et vocatur illa quarta pars. Hic cōparat ista. 12. signa ad. 4. tpa anni: ⁊ ad. 4. etates: ⁊ ad. 4. humores siue cōplexiones. Et dicit ꝙ q̄rta pars q̄ est a p̄ncipio arietis vsqʒ ad p̄ncipiū cancri est calida ⁊ humida sicut ver ⁊ sicut etas puerilis ⁊ sicut cōplexio sanguinea. Et alia q̄r

ta pars q̄ est a p̄ncipio cancri vsq3 ad p̄ncipiū libre est calida ꝛ sicca sicut estas: ꝛ sicut sa etas ꝛ sicut cōplexio colerica. Et alia q̄rta pars q̄ est a p̄ncipio libre vsq3 ad p̄ncipiū capricorni est frigida ꝛ sicca sicut autumnus: ꝛ sicut tertia etas q̄ est p̄ncipiū diminutionis: et sicut cōplexio melancolica. Et quarta pars que est a principio capricorni vsq3 ad finem piscium est frigida ꝛ humida sicut hyems: ꝛ sicut etas vltima: ꝛ cōplexio flegmatica.

Omnibus aūt planetis. Hic ponit ordinē. 7. planetarū: ꝛ quō accipit in qū dr planeta est i signo ꝛ patet i lr̄a. S3 nota h̄ triplicē acceptionē signi sic ponit auctor sphere: ꝛ q2 ibi inuēies nō pono h̄

Significatur autem. Hic dicit q̄ caput ꝛ cauda draconis hn̄t quasdā significationes. quas non vult hic exponere. sed in sequentibus patebunt.

Habent quoq3 planete. Prius determinauit auctor de diuisione circuli signorū: ꝛ de quibusdam q̄ consequuntur ipsam diuisionem. Hic vult determinare de dignitatibus planetarū in signis. Et diuidit in duas. Quoniē p̄mo determinat de dignitatib⁹ essentialibus. Secundo de accidentalibus. secunda pars est ibi: ex ptātibus quoq3 planetarū de accidentalibus vero in fine huius differētie. ¶ Prima pars diuidit in duas: qm̄ in pri::a facit qd̄ dictum est. s. determinat de dignitatibus planetarum in signis. In scd̄a parte determinat de fortitudinibus quas hn̄t in ipsis dignitatibus. sa ibi: ꝛ quia iā auxiliante deo. ¶ Prima pars diuiditur in quinq3 partes s̄m quinq3 dignitates: qm̄ primo determinat de dignitate planetarū que vocatur domus. ¶ Secundo de dignitate que vocatur exaltatio. ¶ Tertio de dignitate que vocatur triplicitas. ¶ Quarto de dignitate que vocat terminus. ¶ Quinto de dignitate q̄ vocatur facies. secūda ibi: he sunt exaltatiōes. tertia ibi: triplicitates sic distinguimus. q̄rta ibi: hn̄t quoq3 in vnoquoq3 signo. q̄nta ibi: facies aūt signorū. ¶ Prima pars pōt diuidi in duas partes: qm̄ in p̄ma parte ostendit q̄ sint domus planetarū. ¶ In secūda parte q2 q̄libet eorū p̄ter solē ꝛ lunā habet duas domus: quarū vna est ei magis p̄ncipalis: ꝛ illa vocat gaudiū: ideo ondit q̄ sint ille domus in q̄bus gaudet. sa ibi: signa aūt in q̄bus. Prima diuiditur in duas. Primo p̄ponit determinandū de dignitatibus planetarū ꝛ ponit diuisionē in lr̄a. Scd̄o p̄sequit ibi: domus he sūt. Dicit ergo p̄mo q̄ planete hn̄t i signis p̄dictis quasdā dignitates seu ptātes p naturā ꝛ quasdā p accidens. Que sunt p naturā sunt domus exaltatio triplicitas terminus ꝛ facies. De his aūt dignitatibus q̄s hn̄t p accn̄s vult postea dicere.

Domus he sunt. Dicit q̄ aries ꝛ scorpius sunt domus martis taurus ꝛ libra domus veneris gemini ꝛ virgo domus mercurij: cācer domus lune: leo domus solis sagittarius ꝛ pisces domus iouis: capricornus ꝛ aquarius domus saturni. Postea dicit q̄. 7. signū a domo cuiuslibet planete dicit eius detrimentū: verbi grā: sicut leo est domus solis sic aq̄rius qd̄ est. 7. signū oppositū leoni ē detrimentū solis. ꝛ eodē mō itelligas de alijs. Deinde dicit q̄ duo signa q̄ sūt domus vnius planete dn̄r ꝯcordātia i cinculo. i. i circulo signorū siue zodiaco q est latus in medio ꝛ in ligatura strictus. i. iuxta polos. Ad q̄ itelligendū op3 imaginari circulos trāseūtes p p̄ncipia signoꝝ ꝛ p polos zodiaci: ꝛ totū spaciū cōprehēsū iter quoslibet duos circulos ē. vnū signū sicut exēplificatū fuit i lectiōe p̄cedente. Ista cōcordātia videt mihi paꝝ facere ad h̄ q̄ duo signa debeāt eē dom⁹ vnius planete q2 q̄lib3 duo signa isto mō cōcordāt Jō pōt aliter exponi siue glosari v̄bū auctoris q̄ q̄libet duo signa q̄ sūt domus vnius planete dn̄r cōcordātia i zodiaco q̄tū ad distātiā a domibus luminariū: ꝛ isto mō est verū:

verbi grā: gemini ꝛ vgo sūt domus mercurij ꝛ eq̄liter distāt a leone ꝛ a cācro q̄ sūt domus luminariū: ꝛ taur⁹ ꝛ libra q̄ sūt domus veneris eq̄lr distāt a leone ꝛ cancro. Et hāc ɔcordātiā iuenies in oib⁹. ¶ Ptoleme⁹ aūt assignat causaȝ q̄re leo est dom⁹ solis ꝛ cācer dom⁹ lune ꝛ silr de alijs i 173 ꝓpositiōe ꝛ 6 ꝓpositiōib⁹ seq̄ntib⁹ p̄me partis ꝺ domib⁹ luminariū solis ꝛ lune dicit duo signa septētrionalia q̄ sūt ꝓpingora zenith capitū nr̄oꝝ q̄z alia ꝛ hac rōne faciūt calorē q̄ sūt cācer ꝛ leo posuerūt ambo ꝓ domib⁹ duoꝝ luminariū magnis ꝛ nobilib⁹. leonē qꝛ masculus domū solis ꝛ cācrū qꝛ femina domuȝ lune. Haly dicit i cōmēto exponēs vba p̄dicta q̄ duo signa maxie septētrionalia sūt cancer gemini: s; gemini ē signū calidū ꝛ humidū. iō non ɔcordat cū aliquo eoꝝ. In hoc q̄ humectat nō ɔcordat cū sole q calefacit ꝛ desiccat: nec cū luna qꝛ feminea est et nocturna. signū aūt geminoꝝ est masculinū ꝛ diurnū. S; leo ɔcordat cū sole: qꝛ ē signū calidū ꝛ siccū iō ɔuenit vt leo sit dom⁹ solis ꝛ qꝛ luna seq̄t solē iō ɔuenit vt domus lune sit circa domū solis. ¶ Tūc diceret aliq̄s q̄re ergo vgo nō ē dom⁹ lune cū sit circa leonē q ē domus solis. Dicit haly q̄ signū vginis nō ɔuenit lune: qꝛ vgo est signū siccū luna vo humida. Et pp hoc posuerūt cācrū q ē humid⁹ domū lune. de domib⁹ alioꝝ planetaꝝ assignat duas causas: q̄rū vna accipit̄ ab ordine planetaꝝ ꝛ signoꝝ. Alia ab aspectib⁹. Breuiter vt ɔcludā itentiōeȝ suā paucis vbis vult dicere q̄ capricornus ꝛ aq̄rius sūt dom⁹ saturni qꝛ hec duo signa maxie distāt a domib⁹ luminariū ꝛ saturn⁹ est supior oiuȝ planetaꝝ. Et sagittarius ꝛ pisces sūt domus Jouis: qꝛ hec duo signa sūt iuxta dom⁹ saturni: sicut Jupiter est sub saturno. Scorpio ꝛ aries sūt domus martis: qꝛ sūt iuxta domus Jouis sicut mars sub Joue. Libra ꝛ taur⁹ sūt dom⁹ Ueneris pp eādē causaȝ. Et vgo ꝛ gemini dom⁹ Mercurij. Et si icepis ordinē ab i feriori iuenies idē: vbi grā: vgo ꝛ gemini sūt iuxta domos luminariū ꝛ sūt dom⁹ mercurij: qꝛ mercuri⁹ seq̄t post lunā in ordine: ꝛ sic de alijs. Alia cā q̄z assignat accipit̄ ab aspectib⁹ ꝛ vult dicere q̄ qꝛ saturn⁹ est maior i fortuna: iō dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu opposito q est aspect⁹ pfecte inimicitie. Isto aūt modo distāt capricorn⁹ ꝛ aq̄rius. Capricornus eniȝ est i opposito domus lune. s. cācri: ꝛ aq̄rius i opposito dom⁹ solis. s. leonis. Et iupiter ē fortuna maior. iō dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu trino q ē aspect⁹ pfecte amicitie. H mō distāt sagittari⁹ ꝛ pisces: sagittari⁹ eni aspicit leonē aspectu trino: ꝛ pisces cācrū. Et mars i fortuna minor: iō dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu q̄rto q ē aspect⁹ medie inimicitie. Hoc mō distāt scorpi⁹ ꝛ aries. scorpi⁹ eni aspicit leonē aspectu q̄rto ꝛ aries cācrū. Uen⁹ ē fortuna minor iō dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu sextili q ē aspect⁹ amicitie medie. Hoc mō distāt libra ꝛ taur⁹. Libra eni aspicit leonē aspectu sextili: ꝛ taur⁹ cācrū. Et reliquūt̄ mercurio duo signa remanētia. s. vgo ꝛ gemini q̄ sūt iuxta domos luminariū: qꝛ mercuri⁹ nūq̄z pōt elōgari a sole vltra vnū signū: imo nō pōt elōgari a sole s̄z eq̄tiōes tabulaꝝ Alfōsi vltra 28 gra. ꝛ 7 minuta.

Signa autem in quibus. Cum quilibet quinqꝫ planetarum habeat duas domos ostendit que sit domus principalis cuiuslibet eorum. Dicit q̄ saturnus gaudet in aquario. Jupiter in sagittario. Mars in scorpione. Uenus in tauro. Mercurius in virgine.

He sūt exaltationes. Dicit q̄ sol exaltat̄ in 19 gradu arietis ꝛc̄. Lr̄a plana est. Ptoleme⁹ assignat causaȝ exaltationū planetaꝝ in 199 ꝓpositiōe p̄me partis q̄dripartiti ꝛ in 6 seq̄ētibus. Uult dicere q̄ iō aries est exaltatio solis: qꝛ dū sol itrat arietē dies icipiūt augmētari supra noctes et calor eius icipit ibi apparere magis. Et libra est casus eius qꝛ ibi icipiūt noctes augmētari

supra dies τ calor icipit ibi diminui. Et qꝛ saturnus est opposit⁹ soli: qꝛ vbi crescit calor minuit̃ frigus τ ecõtrario. iõ libra ẽ exaltatio saturni. aries v̾o casus eius. Et cũ luna cõiungit̃ soli i ariete icipit lumẽ eius p̃mo apparere i tauro: iõ taurus est exaltatio lune τ scorpio casus su⁹: qꝛ ẽ signũ oppositũ. Et qꝛ Jupiter facit vẽtos septẽtriõales τ cãcer est signũ septẽtriõale. iõ cãcer ẽ exaltatio Jouis τ signũ oppositũ. s. capricorn⁹ est ei⁹ casus. Et qꝛ mars est ardẽs ꝑ nãm τ ꝓprie cũ fuerit i capricorno multo magis cõburit: qꝛ icli nat̃ ad partẽ meridiei: iõ capricorn⁹ ẽ exaltatio sua τ ẽ signũ oppositũ exaltatiõi Jouis τ cãcer ẽ eius casus. Et qꝛ ven⁹ nãliter humectat τ maxime cũ est in piscib⁹: iõ piscis est exaltatio veneris τ signũ oppositũ scꝫ v̾go ẽ casus eius. Et qꝛ mercurius desiccat ꝑ se et in hoc est ↄtrarius veneri: iõ v̾go est exaltatio sua qd̃ est signũ opposiũ exaltatiõi veneris: τ piscis est casus eius. Albumasar assignat fere easdem causas licet alijs vtatur verbis: τ accepit eas a Ptolemeo: ideo sufficiant ista de causis domoꝝ τ exaltationum.

Triplicitates vero. Prius determinauit auctor de domibus τ exaltatiõibus planetaꝝ. Hic determinat de triplicitatibus. Et qꝛ aspectus cõcomitant̃ triplicitates: ideo determinat ex ↄsequẽti de aspectib⁹ signoꝝ. Et ẜm hoc hec pars põt diuidi in duas partes. In p̃ma determinat de triplicitatib⁹. In scd̃a de aspectibus ibi. scd̃a: dicunt̃ τ signa se aspicere. Prima pars põt diuidi in duas. In p̃ma facit qd̃ dictũ est. In scd̃a ostẽdit q̃ sũt signa mobilia q̃ fixa et q̃ cõia. scd̃a ibi: quatuor quoqꝫ ex his signis. Prima pars diuidit̃ in quatuor partes scd̃m. 4. triplicitates. scd̃a ibi: triplicitas scd̃a tertia ibi: triplicitas: tertia quarta ibi. quartã v̾o triplicitatẽ. Prima in duas. In p̃ma d̾terminat de ipsis triplicitatibus i gñali. In scd̃a i spãli. Pria i p̃ncipio. scd̃a ibi: aries leo τ sagittarius. Dicit pmo ꝙ oĩa tria signa q̃ sũt eiusdẽ nãe faciũt vnã triplicitatẽ. Postea dicit ꝙ aries leo τ sagittarius faciũt pm̃ã triplicitatẽ: qꝛ illa tria signa sũt eiusdẽ nature. s. ignea: masculina: diurna: colerica: calida τ sicca sapore amara: τ hec tria signa sũt oriẽtalia. Et ista triplicitas sicut q̃libet aliaꝝ hꝫ tres dños q vocant̃ dñi triplicitatis. Primus dñs huius triplicitatis i natiuitatibus vel qõnibus vel qbuscũqꝫ alijs rebus q̃ fiũt i die ẽ sol. scd̃s est Jupiter. tertius est saturnus. In rebus q̃ fiũt i nocte pm̃us dñs huius triplicitatis ẽ Jupiter. scd̃s sol. tertius saturnus. ❡ Notandũ est hic qd̃ dicit Albumasar i itroductorio suo ꝙ pm̃um signũ istius triplicitatis. s. aries facit calorẽ tẽperatũ. ẜm. s. leo facit calorẽ ledẽtẽ. tertiũ. s. sagittarius facit calorẽ corrũpentẽ. Qñ aliqd̃ istoꝝ signoꝝ ceciderit i ascẽdente ↄiunctiõis vel oppositiõis solis τ lune i tp̃e hyemali tẽperat̃ frigus. In tp̃e estiuali fit calor excessiu⁹ maxie si dñs illius signi fuerit p̃sens i illo signo vel i aliquo anguloꝝ aspiciẽs ipsuꝫ signũ ascẽdens. Postea dicit ꝙ taurus v̾go τ capricornus faciũt scd̃am triplicitatẽ qꝛ sũt eiusdẽ nature qꝛ oĩa tria sũt feminina nocturna terrea frigida τ sicca melãcolica sapore acria meridiana. Huius triplicitatis domini sunt in die: pm̃us Venus: deinde luna: deide mars. Et i nocte luna pm̃us deide venus: deide mars. Dicit Albumasar ꝙ pm̃ũ signũ huius triplicitatis facit frigiditatẽ tẽperatã ↄfortantẽ aĩalia τ segetes. Scd̃m facit frigiditatẽ ledẽtẽ. Tertiũ corrũpẽtẽ. Qñ aliqd̃ istoꝝ signoꝝ cadit i ascẽdẽte ↄiũctiõis vel oppositiõis solis τ lune i hyeme et maxime capricornus fit frigus: maximũ maxime si Saturnus fuerit i illo vel i ipsa triplicitate. Deide dicit ꝙ tertiã triplicitatẽ faciũt gemini libra et aq̃rius: qꝛ sũt eiusdẽ nature. sũt eniꝫ masculina diurna sanguinea calida τ humida aerea occidẽtalia sapore dulcia. Eius dñs i die pm̃us est Saturnus. scd̃s Mercuri⁹. terti⁹ Jupiter. In nocte pm̃us est Mercurius. scd̃s Saturnus. tertius Jupiter. Et Albumasar dicit ꝙ pm̃ũ signũ hui⁹ triplicitatis facit vẽtos tẽperatos ↄfortãtes τ

dulces. Scdꝫ facit vētos nocitiuos. Tertiū facit vētos dissipantes aīalia ⁊ segetes. Qñ aliqd istoꝝ signoꝝ ē ascēdēs ī hora ꝯiūctiōis vel oppositiōis solis ⁊ lūe mouēt vēti ī illa lunatiōe. Postea dicit ꝙ q̈rtā triplicitatē faciūt cācer scorpio ⁊ piscis: qꝛ oia tria sunt feminina nocturna septētrionalia aquatica frigida ⁊ humida sapore salsa. Cui⁹ dñi sūt ī die: p̄mus ven⁹. Scds mars. Terti⁹ luna. In nocte p̄mus est mars. Scds ven⁹. Terti⁹ luna. Dicit Albumasar ꝙ p̄mū signū hui⁹ triplicitatis facit humiditatē tēperatā. Scdm abundātē. Tertiū destruētē. Qñ aliqd signoꝝ istoꝝ fuerit ī ascēdēte ꝯiūctiōis vel oppositionis solis ⁊ lune p̄sumēdū est de pluuia illo mēse. Ab ista .n. triplicitate ⁊ a venere ⁊ a lūa maxie īcipiūt pluuie. ¶ Dicit Abrahā auēnezre ꝙ si in ꝯiūcttiōe vel oppositiōe q̄ p̄cedit ītroitū solis ī arietē: siue fuerit ꝯiūctio siue oppositio fuerit aliqd istoꝝ signoꝝ ascēdēs: ⁊ cū hoc luminaria fuerint ī angulis .i. ī ascēdente: vł medio celi: vel in occidēte: aut in angulo medie noctis erit nimia pluuia ī illo āno. Sed si luminaria fuerit ī casu ab angulis nō descēdet pluuia ī illo mēse ⁊ ī maiori pte illi⁹ āni. Et ego expt⁹ suꝫ pluries ꝙ qñ ascēdēs ꝯiūctiōis est signū aq̄ticū: ⁊ luna añ oppositiōeꝫ ītrat illud signū ī eodē die qñ luna ītrat gradū q̄ fuit ī ascēdente īcipit pluuia ⁊ durat ad min⁹ tātū q̄tū luna morat̄ ī illo signo. Et suo mō ītelligas de vētosis signis ⁊ frigidis. Hoc īueni ꝑ expientiā: sꝫ postea hͦ īueni ī libro Abraā auenezre. ⁊ multū gauisus fui: qꝛ magis fui certus de veritate: sed Abraā dicit ꝙ hoc maxime est veꝝ si signū ascēdens fuerit aliq̄s anguloꝝ figure illius terre. hoc intelligo de figura reuolutiōis illi⁹ āni ī terra illa. Illa enim diuersificat̄ fm diuersas regiones. Et si nō fuerit aliquis anguloꝝ figure illius terre erūt nubes sine pluuia. Cause triplicitatum fere sunt eedem cum causis domoꝝ: ideo pertranseo.

Quatuor quoqꝫ ex his signis. Hic ostēdit q̄ sūt signa mobilia ⁊ q̄ fixa ⁊ q̄ media siue cōia Et assignat causas ⁊ ponit exēpla lr̄a est plana. ¶ Notādū ē hic ꝙ Ptolemeus dicit in 22 ꝓpositiōe cētiloquij. Noua vestimēta facere vel exercere luna ī leone exñte timēdū est. Et dicit Haly ī cōmēto eiusdē ꝓpōnis ꝙ oia signa fixa ī hͦ sūt ꝓhibita: ⁊ maxie leo qꝛ cū hͦ ꝙ ē fixū ē signū magne victorie: ⁊ signt victoriā oiuꝫ reꝝ q̄ exercent̄ ⁊ malū dñiuꝫ in eis. Et dicit ꝙ ꝑ facere ītēdit Ptoleme⁹ scindere ⁊ suere. Per exercere ītēdit īduere ⁊ vti ex hoc possumus accipe regulā ꝙ oēs res quas volumus hr̄e fixas debem⁹ īcipe luna existēte in signo fixo: sicut edificare domos ⁊ cetera. Et res quas volumus cito mutare debemus īcipere luna existēte in signo mobili sicut iter incipere ⁊ cetera.

Dicunt̄ aūt signa se aspicere. Pri⁹ auctor d̄terminauit d̄ dignitate plaꝝ q̄ vocat̄ triplicitas. Et qꝛ triplicitas accipit̄ a trino aspectu: iō ī hac pte īcidētalr̄ determinat de aspectib⁹: ⁊ pōt diuidi ī duas ptes: qm̄ ī p̄ma pte determinat de aspectib⁹ In s̄a pte de ꝓiectiōib⁹ radioꝝ. Scda ibi: cū vo fuerit pl̄a ī aliq̄ signo. Prima ps pōt diuidi ī q̄tuor ptes fꝫ q̄tuor aspect⁹. In p̄ma d̄termiat d̄ aspectu sextili. In s̄a pte d̄ aspectu q̄rto. In t̄ria d̄ trino. In q̄rta de opposito. Scda ibi: ⁊ aspicit q̄rtū añ se. Tertia ibi: aspicit ēt q̄ntū añ se. Quarta ibi: aspicit ēt septimū. Dic̄ p̄mo signa dr̄ se aspicere hͦ mō. Oē signū aspicit tertiū post se ⁊ tertiū añ se sic̄ aries aspicit signū geminoꝝ ꝙ ē tertiū añ se: ⁊ signū aq̄rij ꝙ ē tertiū post se. Et hͦ aspect⁹ dr̄ sextilis eo ꝙ tenet sextā ptē circuli .s. 60 gra q̄ ē q̄ntitas duoꝝ signoꝝ: ⁊ vocat̄ hic aspect⁹: aspect⁹ amicitie medie ⁊ pōt eē rō: qꝛ q̄libꝫ duo signa isto mō distātia ꝯueniūt ī vna q̄litate ⁊ cū hͦ ī sexu: vbi gr̄a aries ⁊ gemini ꝯueniūt ī caliditate ⁊ ī masculinitate: ⁊ silr̄ aries ⁊ aq̄ri⁹. taur⁹ ⁊ cācer ꝯueniūt in frigiditate ⁊ femineitate: ⁊ silr̄ taur⁹ ⁊ pisces ⁊ sic ītelligas d̄ oib⁹. Postea dic̄ ꝙ q̄libꝫ signū aspicit

qrtū añ se ⁊ qrtū post se: ⁊ iste aspect⁹ dr̄ tetragonus siue qrtus: q̄ꝛ tȝ qrtā ptē circuli. s. 90 gra. q̄ est q̄titas triū signoꝝ. Et vocat̄ h̄ aspectus: aspectus inimicitie medie: q̄ꝛ q̄libȝ duo signa h̄ mō distātia repugnāt aliqñ i vna q̄litate: aliqñ i ābabus: discordāt et̄ in sexu: q̄ꝛ si vnū eoꝝ ē masculinū: alteꝝ erit femininū. Et h̄ est cā q̄re i morbis acutis: vt plurimū fit crisis cū luna venerit ad qrtū aspectū loci i quo fuit in p̄ncipio morbi. maxie si fuerint repugnātia i ābabus q̄litatibus: ⁊ cōiter tūc fit crisis salubris: vbi gr̄a si luna fuerit in p̄ncipio egritudinis i aliquo signoꝝ triplicitatis ignee maxie i ariete cū venerit ad qrtū signū qd̄ repugnat i ābabus q̄litatib⁹ ⁊ i sexu cōiter fit crisis ad salutē sicut si fuerit i ariete qrtus aspectus erit in cācro: si in leone qrtus aspectus erit i scorpiōe. si fuerit in sagittario qrtus aspectus erit i piscibus. In alijs aūt signis nō ē repugnātia nisi i vna q̄litate ⁊ in sexu. vbi gr̄a: taurus ⁊ leo: taurus est signū frigidū et siccū femininū. leo calidū ⁊ siccū masculinū. Et hāc repugnātiā iuenies in alijs suo mō. Et pp hoc crises in istis signis aliqñ fiūt ad salutē. ⁊ aliqñ ad mortē s̄m fortunaꝝ aspectū ad lunā. Deinde dicit ꝙ q̄dlibet signū aspicit qntū añ se: et qntū post se: ⁊ hic aspectus dr̄ trinus eo ꝙ tȝ tertiaȝ partē circuli. s. 120 grad. Et vocat̄ hic aspectus amicitie pfecte: q̄ꝛ q̄libet tria signa hoc mō distātia faciūt vnā triplicitatē ⁊ cōueniūt i n̄ āis sic fuit dictū i. c. imedīate p̄cedēti. postea dicit. Aspicit et̄ q̄dlibet signū septimū a se. i. signū oppositū: et iste ē aspectus pfecte inimicitie rōne oppositiōis. Et ōis planeta q̄ fuerit in aliquo gradu alicuius signi aspicit planetā existentē in alio signo in c̄sili gradu eodē aspectu quo aspiciūt se illa duo signa. Et auctor loquit̄ de gradibus zodiaci: sed s̄m doctrinā Ptolemei accipiunt̄ aspectus i eqnoctiali: ideo pōt lr̄a sic glosari. Et hoc est itelligendū de gradibus eqnoctialis. verbi gr̄a: si fuerit aliq̄s planeta in ariete: ⁊ alter in geminis et subtracte fuerint ascēsiones circuli directi illius q̄ est in ariete ab ascensionibus circuli directi illius q̄ fuerit i geminis si remāserint 60 gra. aspiciūt se aspectu sextili. Hoc mō itellige de alijs aspectibus.

Cum vero fuerit planeta. In hac pte auctor tāgit piectiōes radioꝝ et expedit se breuit̄ dicēs. Si fuerit aliq̄s p̄la i aliquo signo p̄ijcit radios suos i c̄sili gradu signi: ꝙ aspicit ip̄ȝ aliq̄ aspectu. vbi gr̄a: si aliq̄s p̄lā sit i 1 gra. arietis et i 2 minuto p̄ijcit radios suos sextiles ad p̄mū gradū geminoꝝ i 2 minuto eiusdē. Auctor nimis breuiloqu⁹ fuit i h̄ caplo. iō opȝ aliquātulū imorari circa explanationē aspectuū ⁊ piectionē radioꝝ. Intelligendū est p̄mo ꝙ aspectus c̄siderant̄ tribus modis. Uno mō s̄m gradus eq̄les et s̄m hūc modum auctor in lr̄a locutus est de aspectibus ⁊ piectiōibus radioꝝ. Et vocant̄ gradus equales gradus zodiaci nō c̄siderādo ascensiones: Scd̄o modū c̄siderant̄ aspectus s̄m gradus eqnoctialis in circulo directo: ⁊ hoc mō Ptolemeus iubet accipe aspectus in 60 ppositione cētiloquij: vbi loqtur de causis dieꝝ creticoꝝ: ⁊ hoc modo accipit̄ cōiter aspect⁹ in iterrogatiōibus et reuolutiōibus annoꝝ mūdi: et i multis alijs. Tertio modo c̄siderant̄ aspectus et piectiōes radioꝝ s̄m modū directionū: et hoc modo accipiunt̄ in natiuitatibus. ¶ Intelligendū est iuxta caplm̄ de aspectibus ꝙ aspectus accipiunt̄ tribus modis: et tot modis etiā accipiunt̄ piectiones radioꝝ. Uno mō accipiunt̄ aspectus et piectiōes radioꝝ s̄m grad⁹ circuli signoꝝ ita ꝙ cōputant̄ gradus zodiaci q̄ sūt iter vnū p̄laȝ ⁊ aliū: et iste ē mod⁹ quē ponit auctor i lr̄a. Et hūc modū tȝ Abraā auenezre. Et dicit ꝙ q̄ñ ifinities est exptus ꝙ aspect⁹ debēt accipi i zodiaco et nō i eqnoctiali: et hic mod⁹ est facilis valde. Et exēplificatū fuit sufficiēter d̄ hoc in sniando lr̄aȝ. Scd̄o modo accipiunt̄ aspectus i eqnoctiali s̄ȝ ascēsiōes circuli directi s̄ȝ quē modū iubet Ptoleme⁹ accipe sicut dictū fuit sup lr̄am. Cū igit̄ s̄m hūc modū volueris eq̄re aspectus quere ascē-

ſiones gradus planete in circulo directo q̄ incipiūt a capricorno: ⁊ ſerua eas. Deīde eodē modo q̄re aſcēſiones gradus alterius planete ī eodē circulo directo: ⁊ ſerua eas. Deīde ſubtrahe aſcenſiōes illius q ꝓpinquior fuerit capricorno ſm ordinē ſignorū ab aſcēſionibus illius q longius fuerit: ⁊ ſi remāſerint. 60. gradus aſpiciunt ſe aſpectu ſextili. Si remāſerint. 90. gradus aſpiciūt ſe aſpectu q̄rto. Et ſi. 120. gradus remāſerint aſpiciunt ſe aſpectu trino. Pro aſpectu aūt oppoſito nō opꝫ q̄rere aſcenſiones: q̄r qñ duo planete opponunt̄ in zodiaco: opponunt̄ ⁊ in eqnoctiali. Iſte modus facilis eſt: ideo nō opꝫ hic multū ſtare. Tertius aūt modus aſpectuū ⁊ ꝓiectionis radiorū eſt multū difficilis maxime nō exercitatis ī calculatiōibus. Intelligēdū ē p̄mo cirā hūc modū ꝙ ꝓiectio radioꝝ accipit̄ ſm aſcēſiōes circuli directi qñ planeta cuius radios volumus ꝓijcere eſt in medio celi vel in angulo terre. Et qñ eſt in gradu oriētis: vel ī gradu occidētis accipit̄ ſm aſcenſiōes regionis ſiue horizōtis obliq ſm tabulas factas ad illā regionē. Si autē non fuerit planeta ī aliquo q̄tuor horū locorū. ſed in locis inter medijs tūc accipiunt̄ mixtim Cū igit̄ volueris ꝓijcere radios alicuꝰ planete cōſidera ſi planeta ille cuiꝰ radios vis ꝓijcere ſit ī medio celi. vel in angulo terre: ⁊ tunc q̄re aſcēſiones illius gradus in circulo directo ſup q̄s addas. 60. gradus ſi volueris radiationē ſextilē ſiniſtrā. ſ. illā q̄ ꝓcedit ſꝫ ordinē ſignorū a loco planete. Et gradus poſt additionem ꝓuenientes reduc ad gradus eq̄les in circulo directo ſm doctrinā canonū p̄mi mobilis: ⁊ gradus zodiaci q ꝓuenerit in illo ſūt radij ſextiles: ⁊ ſicut dixi de. 60. gradibus ꝓ radiatiōe ſextili: ita intelligas de. 90. ꝓ radiatiōe q̄rta: ⁊ d̄. 120. ꝓ radiatiōe trina. Si āt volueris radiationē dxtrā. ſ. illā q̄ ꝓcedit a loco planete verſus occidentē ſubtrahe ab aſcenſiōibus gradus planete. 60. gra. ꝓ radiatiōe ſextili vel. 90. ꝓ radiatiōe q̄rta: vel. 120. ꝓ radiatiōe trina. Et numerū q remanet reduc ad gradus eq̄les ſicut prius ⁊ gradus zodiaci q exiuerit ī illo ſunt radij Exemplū ī radiatiōe ſiniſtra pono ꝙ ſaturnus ſit ī angulo medij celi ī fine ſexti gradus virginis aſcēſiones illius gradus ī circulo recto ſūt. 247. gradus. 48. minuta. volo habere radiationē ſextilē addā ergo. 60. gradus: ⁊ ꝓueniēt. 307. grad. 48. minuta quos reducā ad gradus eq̄les in circulo directo: ⁊ exeunt. 10. gradus. 14. minuta. 14. ſcōa ſcorpiōis. ibi ſūt radij ſextiles ſaturni ſiniſtri ī hoc caſu. Exemplū in radiatiōe ſextili dextra: ſubtrahā ab aſcenſiōibus p̄dictis. 60. gradus: ⁊ remanent. 187. gradus: ⁊. 48. minuta. reducā ad gradus eq̄les in circulo directo: ⁊ exeunt. 7. gradus. 9. minuta ⁊. 15. ſcōa cancri. ibi ergo in ꝓpoſito ſunt radij ſextiles dextri Saturni. Si vero planeta cuius radios vis ꝓijcere ſit in gradu oriētis q̄re aſcenſiōes gradus planete ꝑ tabulā aſcēſionū circuli obliqui deſeruientē tue regiōi. Et ſi volueris radiationē ſiniſtrā adde ſup aſcēſiōes gradus planete. 60. gra. ꝓ radiatiōe ſextili: vel. 90. ꝓ q̄rta raditiōe: vel. 120. ꝓ trina radiatiōe. Exemplū ī radiatiōe ſextili ſiniſtra: pono ꝙ Jupiter ſit ī gradu oriētis ī fine 10 gra. ſagittarij aſcēſiōes illius gradus ī horizōte obliquo ſūt. 275. gradus: ⁊. 27. minuta: ⁊ volo habere radiationē ſextilē ſiniſtrā addā ſup ipos. 60. gra. ⁊ ꝓueniēt 335 gra. ⁊ minu. 27. quos reducā ad gradus eq̄les ī circulo obliquo ⁊ exeūt 12. gra. 44. minuta. 21. ſcōa aq̄rij ibi ergo ſūt radij ſextiles Jouis. Exemplū in radiatiōe ſextili dextra. ſubtrahaꝫ ab aſcēſiōibus gradus. Jouis. 60. gradus ⁊ manēt. 215. gra. 27. minu. reducā ad gradus equales ⁊ exibūt. 25. gradus. 54. minuta. 50. ſecunda libre. ibi ſūt radij ſextiles Jouis.

¶ Si vero planeta fuerit in gradu occidētis oꝑaberis cū gradu oppoſito gradui planete. ſ. accipies aſcenſiones nadir gradus planete in horizōte obliquo: ⁊ facies penitus eodē mō quo dictū eſt: Sꝫ poſtq̄ꝫ reduxeris ad gradꝰ eq̄les locus radioꝝ ē locꝰ oppoſitꝰ illius loci quē īueniſti. Et vt clariꝰ pateat ponā ī hꝰ exēplū. Pono ꝙ iupit̄ ſit ī ḡdu occidē

tis i fine 10 gra. sagittarij: q̄rā ascēsiões 10 grad. geminoꝝ ⁊ iuenio 41 gra. 9 minuta. addā 60 grad. ꝓ radiatiõe sextili: ⁊ ꝓueniūt 101 grad. 9 minuta. reducā ad gradꝰ eq̄les in horizõte obliquo: ⁊ exibūt 2 grad. 30 minuta 45 scd̄a leonis. sūt ergo radij in opposito istius. s. 2 gradu 30 minuta 45 scd̄a aquarij. ¶ Si aūt planeta cuius radios vis ꝓijcere nō fuerit in aliquo locoꝝ dictoꝝ tūc opꝫ accipe radiationē mixto modo s₃ ꝓportionē distātie gradus planete iter vnū angulū ⁊ aliū. Modus aūt ē iste si planeta cuiꝰ radios vis ꝓijcere fuerit iter mediū celi ⁊ gradū ascēdētē: accipe p̄mo ascēsiões gradꝰ medij celi q̄s subtrahe ab ascēsiõibus gradus planete in circulo directo: ⁊ qd̄ remanet est distātia a medio celi quā serua. Deinde sup ascēsiões gradus planete in circulo directo. 60 grad. adde ꝓ radiatiõe sextili vel 90 ꝓ radiatiõe 4 vel 120 ꝓ trina: ⁊ qd̄ ꝓuenerit reduc ad gradus eq̄les in circulo directo: ⁊ qd̄ ꝓuenerit serua. ⁊ vocet radiatio circuli directi. Deinde q̄re ascēsiões gradus planete in horizõte obliquo p tabulā regionis tue sup q̄s adde silr 60 grad. ꝓ radiatiõe sextili vel 90 pro 4 vel 120 ꝓ trina: ⁊ qd̄ ꝓuenerit reduc ad gradus equales p tabulas tue regiõis: ⁊ qd̄ exiuerit serua: ⁊ vocet radiatio regionis. Deinde vide drīam iter radiationē circuli directi ⁊ radiationē regiõis: quaꝫ drīaꝫ multiplica p distātiā gradus planete a medio celi ⁊ ꝓductū diuide p medietatē arcus diurni gradus planete: ⁊ ꝓueniet pars ꝓportiõalis quā adde sup radiationē circuli directi: si radiatio circuli directi fuerit minor radiatiõe regiõis vel subtrahe ab ipsa si fuerit maior. ⁊ qd̄ ꝓuenerit erit locꝰ radioꝝ. Medietatē aūt arcus diurni gradus planete inuenies subtrahēdo ascēsiões gradus planete in circulo obliquo ab ascēsiõibus eius nadir ⁊ mediãdo illud. Posset ēt alio modo inueniri pars ꝓportiõalis drīe duaꝝ radiationū. s. ꝙ acciperet sexta pars drīe ⁊ multiplicaret p horas distātie planete a medio celi. Sed hic modus est magis tediosus q̄ꝫ p̄mus: q₂ opꝫ scd̄m hūc modū diuidere distantiaꝫ gradus planete a meridie p partes horaꝝ gradus planete ad hoc ꝙ inueniant hore distātie a meridie. Cõsulo p̄mū modū. Exēplū in hoc pono ꝙ gradus medij celi sit 20 grad. leonis cõpletus ⁊ saturnus sit in 6 gradu v̄ginis cõpleto. Querā distantiā saturni a medio celi p ascēsiones circuli directi. Et inuenio in distātia 15 gra. 22 minuta. seruabo itaq₃ eā. Deinde subtrahā ascēsiões gradus Saturni in circulo obliquo ab ascēsionibꝰ gradus oppositi. Et remanēt 201 gradus 20 minuta q ē totus arcus diurnꝰ Saturni quē diuidā p mediū ⁊ veniūt 100 gra. 40 minuta q ē medietas arcus diurni Saturni: seruabo itaq₃ eū. Deinde q̄rā ascēsiões gradus saturni in circulo directo ⁊ inuenio 247 grad. 48 minuta q̄bus addā 60 gra. q₂ volo radiationē sextilē sinistrā. ⁊ ꝓueniēt 307 grad. 48 minuta quos reducā ad gradus eq̄les in circulo directo: ⁊ inuenio 10 gra. 14 minuta 14 scd̄a scorpiõis. ⁊ hec est radiatio circuli directi. Deinde q̄rā ascēsiões gradus saturni in circulo obliquo in regiõe cuiꝰ latitudo est 48 gra. Et inuenio 147 gra. 11 minuta q̄bus addā 60 gra. ⁊ ꝓueniūt 207 gra. 11 minuta quos reducā ad gradus eq̄les in circulo obliquo ⁊ inuenio 19 gra. 52 minuta 14 scd̄a libre. ¶ Uideo ꝙ radiatio circuli directi est maior quā radiatio regiõis subtrahā minorē de maiori ⁊ inuenio in drīa 20 ḡ. 22 minuta quā reducā ad idē genꝰ: ⁊ ꝓueniūt 1222 reducā ēt distātiā saturni a medio celi ad idē genus. distātia fuit 15 gra. 22 minuta reducam ad idē genus. s. 920 minuta. multiplicabo drīaꝫ p distantiā ⁊ ꝓueniūt 1126684 scd̄a. Deinde reducā medietatē arcus diurni saturni ad idē genus. Medietas arcus diurni fuit 100 gra. 40 minuta reducta ad idē genus 6040 ꝓueniūt minuta p que diuidā numerū q ꝓuenit ex multiplicatiõe. Et exiūt 3 gra. 6 minuta 32 s̄a. quos subtrahā a radiatiõe circuli directi: q₂ illa fuit maior ⁊ remanēt 7 gra. 7 minuta 42 scd̄a scorpiõis. ibi sūt radij saturni sextiles si-

niſtri in caſu ꝓpoſito. ¶ Si aūt volueris radiationē dextrā vbi p̄cepi addere 60 gra. ſubtrahe 60 ⁊ opaberis ſicut p̄us. ¶ Si v̄o gradus planete cuius radios vis ꝓijcere fuerit īter gradū aſcēdentē ⁊ angulū terre vide lōgitudiuē eius a gradu aſcēdente quaꝫ ſcies hoc modo. Subtrahe aſcēſiōes gradus aſcēdētis in circulo obliquo ab aſcēſionibus gradus planete ī eodē circulo obliquo. Et hoc ſi volueris radiationē ſiniſtrā: ⁊ qđ remāſerit erit diſtātia planete a gradu aſcēdēte ſerua eā. Deīde q̄re medietatē arcus nocturni gradus planete quē ſcies hoc mō: ſubtrahe aſcēſiones nadir gradus planete ab aſcēſiōibꝰ gradus planete: ⁊ remanebit totꝰ arcꝰ nocturnꝰ quē media ⁊ ſerua medietatē. His itaqꝫ ſeruatis q̄re aſcēſiōes gradꝰ planete ī circulo obliquo ꝑ tabulā factā ad latitudinē tue regiōis q̄bus adde 60 ꝓ radiatiōe ſextili ⁊c̄. ⁊ qđ ꝓuenit reduc ad gradus eq̄les in circulo obliquo ⁊ vocet̄ radiatio circuli obliq. Deīde q̄re aſcēſiōes gradus planete ī circulo directo: q̄bus adde 60 gradus ꝓ radiatiōe ſextili ⁊c̄: ⁊ ꝙ ꝓuenerit reduc ad gradus eq̄les in circulo directo: ⁊ qđ ꝓuenerit ſerua: ⁊ vocet̄ radiatio circuli directi. Deīde vide dr̄iaꝫ īter radiationē regiōis ⁊ circuli directi: ſubtrahēdo minorē a maiori: quā dr̄iaꝫ multiplica ꝑ diſtantiā planete a gradu aſcēdente. Et ꝓductū diuide ꝑ medietatē arcus nocturni gradus planete ⁊ exibit pars ꝓportiōalis quā adde cū radiatiōe regiōis ſi fuerit minor radiatiōe circuli directi: vel ſubtrahe a radiatiōe regiōis ſi illa fuerit maior radiatiōe circuli directi. Et qđ poſt additionē vel ſubtractionē ꝓuenerit locꝰ erit radioꝝ. Exemplū in hoc pono ꝙ gradus aſcēdēs ſit 18 gra. ſcorpionis ⁊ Jupiter ſit in 10 ſagitarij q̄rā aſcēſiōes gradꝰ aſcēdentis in orizōte 48 graduū: ⁊ iuenio 245 gra. 55 minuta. Deinde q̄raꝫ aſcenſiōes gradus Jouis in eodem orizonte obliquo: ⁊ iuenio 275 gradus: ⁊ 27 minuta: ſubtrahā aſcenſiōes gradus aſcēdentis ab aſcenſiōibus gradus Jouis: ⁊ remanēt 29 gradus 32 minuta q̄ eſt diſtātia Jouis ab aſcēdente. Deinde ſubtraxi aſcenſiōes gradus oppoſiti Jouis ab aſcenſiōibꝰ gradus iouis: et reſiduū mediaui: et iueni 117 gra. 9 minuta q̄ ē medietas arcus nocturni gradus iouis. Deide addidi aſcenſiōibus iouis 60 gradus ⁊ ꝓuenerūt 335 gra. 27 minuta quos reduxi ad gradus equales in circulo obliquo: ⁊ iueni 12 gradus 45 minuta aquarij. Et hec eſt radiatio regionis: ſeruaui itaqꝫ eā. Deinde q̄ſiui aſcenſiōes gradus iouis ī circulo directo: et iueni 338 gradus 21 minuta q̄bus addidi 60 gradus: et ꝓuenerūt 398 gradus 21 minuta. ſubtraxi vnā reuolutionē. ſ. 360 gradus et remāſerunt 38 gradus 21 minuta quos reduxi ad gradus equales ī circulo directo ⁊ iueni 5 gradus 57 minuta aquarij: ⁊ hec eſt radiatio circuli directi. Deīde ſubtraxi minorē radiationē de maiori ⁊ iueni in dr̄ia 6 gradus 48 minuta quā dr̄iam multiplicaui per diſtātiā iouis ab aſcendēte: ⁊ diuiſi ꝑ medietatē arcꝰ nocturni ⁊ iueni ī parte ꝓportionali 1 gradū 42 minuta 47 ſecūda. quā ſubtraxi a radiatiōe regionis: q̄ illa fuit maior. Et remāſerūt poſt ſubtractionē 11 gradus 2 minuta 13 ſc̄da aquarij: et ibi eſt locus radioꝝ iouis. ¶ Si aūt velles ꝓijcere radios verſus dextrū tūc deberes videre diſtātiā gradus planete ab angulo terre ꝑ aſcenſiōes circuli directi quā iuenies ſubtrahēdo aſcēſiones gradus planete in circulo directo ab aſcenſiōibus anguli terre ī circulo directo. Et tūc partē ꝓportiōalē duaꝝ radiationū deberes addere radiatiōi circuli directi ſi illa eſſet minor radiatiōe regiōis: vel ſubtrahere ſi eſſet maior. Jn nullo alio differt opus niſi ꝙ vbi p̄cepi addere aſcenſionibus 60 gradus: ⁊c̄. debes ſubtrahere 60 ⁊c̄. ¶ Si aūt gradus planete cuius radios vis ꝓijcere: fuerit īter gradū occidētis ⁊ gradū 10 domꝰ opaberis cū ḡdu oppoſito planete recte ꝑ eādeꝫ viā: ſicut iaꝫ dixi īter aſcēdens ⁊ angulū terre. q̄n enī gradus planete eſt inter gradū occidētis et mediū celi eius oppoſitꝰ gradus eſt īter aſcēdens ⁊ angulum

terre. Et tātū distat ḡd⁹ opposit⁹ pl̄e ab ascēdēte q̄tū ḡdus planete a gradu occidētis: iō eadē est opatio: nec plus nec min⁹. Sȝ postq̄ cōpleueris opatiōeȝ loc⁹ radioꝝ est locus oppositus illi⁹ loci quē iuenisti sicut tibi exēplificaui: qn̄ pl̄a est i gradu occidētis. ¶ Si aūt ɔtigat sicut sepe ɔtigit q̄ ḡdus pl̄e sit an̄ angulū: ꝛ locus vbi cadūt radij sui sit vltra angulū: sicut ꝟbi grā locus planete sit iter mediū celi ꝛ ascēdens ꝛ radij cadāt vltra ascēdens. s. iter ascēdens et angulū terre. Iste casus q̄n̄ freq̄nter ɔtigit in radiatiōe trina: et multotiens in q̄rta: ꝛ aliq̄n in sextili. Modus est iste si locus pl̄e cuius radios vis ꝓijcere sit iter mediū celi ꝛ ascēdens ꝛ radij sui debeāt cadere vltra ascēdēs: vide distātiaȝ pl̄e a medio celi ꝑ modū p̄us dictū: ꝛ vide medietatē arcus diurni gradus pl̄e ꝑ modum p̄us dictū: ꝛ serua vtrūq̧. s. distātiā et medietatē arcus diurni. Deide q̄ras ascēsiōes gradus pl̄e i circulo directo. Quere ēt ascēsiōes gradus ascēdentis i eodē circulo directo. Deide subtrahe ascensiōes gradus pl̄e ab ascensiōib⁹ gradus ascēdentis. Et qd̄ remāserit serua: ꝛ vocet̄ pars radiatiōis circuli directi. Deide q̄re ascensiōes gradus planete in circulo obliquo. ꝛ q̄re ascensiōes gradus ascendentis i circulo obliquo: ꝛ subtrahe ascēsiōes planete ab ascensiōibus gradus ascendentis: ꝛ qd̄ remāserit serua ꝛ vocet̄ pars radiatiōis regiōis. Deinde subtrahe partē radiatiōis minoreȝ a maiori ꝛ remanet dr̄ia q̄ multiplica ꝑ distātiā planete a medio celi ꝛ ꝓductū diuide ꝑ medietateȝ arc⁹ diurni gradus planete ꝛ ꝓueniet pars ꝓportionalis q̄ adde parti radiationis circuli directi si fuerit minor parte radiatiōis regiōis. vel subtrahe si fuerit maior: ꝛ q̄ ꝓuenerit erit pars radiatiōis eq̄ta: q̄ pars si fuerit minor 60 gradibus radij sextiles cadūt vltra āgulū ascēdētis si fuerit maior cadūt an̄ āgulū. Et si hec pars fuerit minor 90 gradib⁹ radij q̄rti cadūt vltra āgulū. si maior cadūt an̄ angulū. Et si hec pars fuerit minor 120 gradi. sicut ē q̄n̄ frequēter cadūt radij trini vltra āgulū. si fuerit maior 120 cadūt an̄ angulū. Si igit̄ cadāt radij vltra angulū subtrahe partē radiatiōis eq̄tā a 60 gra. ꝓ radiatiōe sextili vel a 90 ꝓ radiatiōe q̄rta: vel a 120 ꝓ radiatiōe trina: ꝛ qd̄ remāserit adde suꝑ ascēsiōes gradus ascēdētis i circulo obliquo ꝛ qd̄ ꝓuenerit reduc ad gradus eq̄les i circulo obliquo ꝛ gradus signi q̄ exierit erit locus radioꝝ. Si sciueris istā opationē scies dirigere planetā existentē in vna q̄dra ad locū existentē in alia quadra. Hūc modū nō vidi expositū nec positū i aliquo libro. ¶ Ut plani⁹ pateat q̄ dixi ponā i hoc exēplū. Pono q̄ gradus medij celi sit 10 gra. cācri ꝛ saturnus sit in q̄rto gradu ꝟginis: et ḡdus ascēdēs i orizōte obliquo in regiōe cuius latitudo est 48 gradus sit 7 grad. 59 minuta libre. Quesiui ascēsiōes gradus medij celi i circulo directo et iueni 190 gra. 53 minuta. Deide q̄siui ascensiōes gradus saturni i circulo recto et inueni 245 grad. 55 minuta. Subtraxi ascensiones medij celi ab ascēsionibus gra. saturni et remēserūt 55 gradus 2 minuta: q̄ est distātia saturni a medio celi. Deide subtraxi ascēsiōes gradus saturni i circulo obliquo ab ascēsionibus gradus oppositi in eodē circulo obliquo et remāserunt 203 gra. 3 minuta. et hic fuit arcus diurnus gradus saturni quem mediaui et iueni 101 gradus 31 minuta 30 s̄a que est medietas arcus diurni gradus saturni. Subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo directo q̄ fuerūt 245 gra. 55 minuta ab ascensiōibus gradus ascendentis in eodem circulo directo q̄ fuerūt 277 gra. 19 minuta et remanserunt 31 gra. 24 minuta que fuit pars radiatiōis circuli directi. Deinde subtraxi ascēsiones gradus saturni in circulo obliquo que fuerūt 144 grad. 27 minuta ab ascensionibus gra. ascendentis in eodem circulo obliquo q̄ fuerunt 190 grad. 53 minuta: et remanserūt 46 grad. 26 minuta que fuerunt pars radiationis regionis siue circuli obliqui: vidi quod pars radiationis circuli obliqui fuit maior parte radiationis circuli directi. Sub-

traxi ergo minorē de maiori & remāserūt 15 gra. 2 minuta q̄ fuit dr̄ia duarum partiū quā multiplicaui per distātiā saturni a medio celi & diuisi per medietatē arcus diurni gra. saturni. & exiuerūt 8 gra. 8 minuta 59 sa. & hec fuit pars proportionalis dr̄ie quā addidi supra partē radiatiōis circuli directi & puenerūt 39 gra. 32 mi. 59 sa. Isti sūt gradus ascēsionū q̄ q̄rūt i figura a saturno vsq; ad gradū ascēdētē: & qr fuerūt pauciores q̄ 60 sciui q radij sextiles saturni in hac figura ceciderūt. vltra gradū ascēdentē. Subtraxi ergo hos gra. a 60 pro radiatiōe sextili & remāserūt 20 gra. 27 minuta. 1 sm: quos addidi super ascēsiones gra. ascēdentis in circulo obliquo q fuerūt 190 gra. 53 minuta: & puenerūt 211 gra. 20 minuta quos reduxi ad gradus equales i circulo obliquo & inueni 22 gra. 54 minuta 52 sa libre: ibi fuerūt radij sextiles saturni in proposito exemplo sm hunc modum debet fieri in alijs angulis. Et hec de radiationibus sufficiant.

Habent etiā qnq; planete in vno quoq; signo terminos.

Prius auctor determinauit de tribus dignitatibus essentialibus planetarum. In ista parte auctor determinat de quarta dignitate essentiali quā hn̄t planete in signis. Et diuidit in duas partes: qm̄ in pma parte ponit terminos planetarum. In scd̄a parte soluit quādā cōtrouersiā q̄ est iter aliquos de triplicitatibus & terminis. Secūda pars icipit ibi. Quidā pponūt. Prima pars diuidi pōt in duas partes: ita q pmo incipit tractare de terminis planetarum lr̄alr. Scd̄o ponit tabulā de ipsis terminis. Secūda icipit ibi: & pp diuersitatē eorūdē. Dicit pmo q qnq; planete. s. Saturnus Jupiter Mars Venus & Mercurius hn̄t terminos dispositos p diuersos gra. Et pmus terminus est Jouis a pncipio arietis vsq; ad finē sexti gra. eiusdē. Et a pncipio septimi gra. eiusdē arietis vsq; ad finē 12 est terminus Veneris. Et a pncipio 13 gra. vsq; ad finē 20 est terminus Mercurij. Et a pncipio 21 vsq; ad finē 25 est terminus Martis. Et a pncipio 26 vsq; ad finē arietis est termin⁹ saturni. Postea dicit: & qr isti grad⁹ sūt diuersi: ita q nō vadūt eq̄lr nec s̄m ordinē plāp graue eēt eos tenere i memoria: iō posuit eos i tabula s̄m q videt in littera.

Quidam preponunt triplicitates terminis.

Hic soluit quādā ɔtrouersiā q̄ est iter sapiētes de triplicitatibus & terminis. Et dicit q qdā pferūt triplicitates terminis. Et qdā pferūt terminos triplicitatibus. Soluit istā cōtrouersiā & dicit q dn̄i triplicitatū sūt fortiores q̄tū ad nutritionē puerorum: qr in natiuitatibus significāt nutritionē & ab eis accipit significatio vtrum puer sit vitalis aut nō. Dn̄i aūt terminorum sūt fortiores in directiōe: qr dū dirigit gradus ascēdēs alicui⁹ natiuitatis dirigit ad terminos fortunarum & infortunarum. & dn̄s termini illi⁹ vocat diuisor vel dispositor q̄diu durat directio i illo termino: & si fuerit ibi aliqs planeta vel radij ei⁹: erit particeps. De hoc diffusi⁹ dicet i seq̄ntib⁹ dn̄o ɔcedēte. ¶ Notādū est hic de termis q discordia fuit iter sapiētes antiquos de termis. Et fuerūt tres opiniōes famose de terminis. quarum vna fuit idorum. alia egyptiorum. tertia caldeorum. Ptolemeus aūt i 218 ppositione pme partis q̄dripartiti magis approbat terminos egyptiorum & dicit se iuenisse vnū librū de termis antiquū q p vetustate erat pro maiori parte fract⁹. Et ille ɔcordabat cū termis egyptiorum: & i illo libro sūma graduū terminorum cuiuslibet planete erat tātus quātus numerus annorum suorum maiorum quos dāt i natiuitatib⁹. Verbi gr̄a: anni maiores saturni sūt 57 āni. Jouis 79 Martis 66 Veneris 82 Mercurij 76 & oēs isti collecti faciūt 360 Si volueris hoc expiri. cōputa gradus oiuz terminorum alicui⁹ planete: vbi gr̄a Jouis: & inuenies

Ani de plane.

inuenies numerū annorū suorum maiorꝝ scilicet. 79. ⁊ sic de alijs. Haly in cōmento. 20ª propositiōis p̄me partis q̄drīpartiti dicit. Illi de egypto fuerūt sapiētes magici q fuerūt ab antiquo tp̄e. nā isti fuerūt studij ⁊ exercicij magni in sciētijs ⁊ sapientijs oībus de q̄-bus homo se iuuare pōt. Et scimus hoc p chronicas sapientū antiquorū ſm ꝙ loquebā tur de ipsis ⁊ per ea q̄ de suis operibus remāserūt a multis milibus annorū vsq; ad ho diernā diē. Tū ego dico illud ꝙ ego vidi de vna experiētia q̄z inueni i loco q dictus est oculus solis: q: i modico tp̄e miracula magna vidi. hec sūt v̄ba Haly. d experiētia aūt ta cet. In cētiloquio i cōmēto illius ꝓpositiōis vultus huius seculi. dicit vnā experiētiā d sigillo scorpionis facto in lapide ſm ꝙ pōt ibi videri: ⁊ q voluerit videre ibidē videat.

Facies autem signorū. Hic determinat de q̄nta dignitate ⁊ vltia eēntiali quā hn̄t planete i signis q̄ vocant̄ facies. Et pōt diuidi i tres p̄tes: qm̄ in p̄ma p̄te ponit diuisionē et ordinē facierū. In sc̄da parte docet iuenire facies p numeros. In tertia p̄te ponit de eis tabulā. Sc̄da pars icipit. Cū habueris gradus i aliquo signo. Tertia est i fine vbi ponit tabulā. Dicit ꝙ q̄dlibet signū diuidit̄ i tres partes eq̄les q̄ vocant̄ tres facies ⁊ q̄libet facies est ex. 10. gra. Et icipiūt iste facies a p̄ncipio arietis ⁊ ꝓcedūt ſ3 ordinē signorꝝ ⁊ pla͞ꝝ. ita ꝙ p̄ma facies ē martis. s. p̄mi. 10. gra. ſa facies arietis. s. 10. gra. seq̄ntes sūt solis q succedit marti i ordīe sphaerarꝝ. tertia ē veneris q̄ succedit soli. Et p̄ma facies tauri ē mercurij q̄ succedit veneri. Sc̄da lūe q̄ succedit mercurio. Tertia saturni. Et p̄ma gemiorꝝ Jouis. ⁊ sic ſ3 hūc ordinē vsq; ad finē signorꝝ. Postea docet iuenire p nūeros cu ius planete sit aliq̄ facies. Et dicit cū habueris gradū alicui⁹ signi ⁊ volueris scire cui⁹ pla nete facies sit i illo gradu cōputa numerū signorū a p̄ncipio arietis vsq; ad p̄ncipiū signi ꝓpositi: ⁊ multiplica illū numerū p tres: ⁊ cū numero ꝓducto adde facies cōpletas signi ꝓpositi: verbi gr̄a: si trāsiuerint. 10. gradus cōpleti adde vnitatē. Si. 20. completi adde duo. Deīde a toto numero subtrahe. 7. quotiēs poteris. ⁊ ꝙ remanserit cōputa a marte ſm ordinē pla͞ꝝ. ⁊ vbi numerus finitus fuerit seq̄ns planeta est dn̄s faciei q̄site: verbi gr̄a pono ꝙ habeā. 15. gradus leonis volo scire cuius facies sit. 15. gradus leonis scio ꝙ a p̄ncipio arietis sunt. 4. signa cōpleta. multiplicabo ergo. 4. per. 3. ⁊ erunt. 12. Et scio ꝙ de leone trāsiuit vna facies cōpleta: iō addā vnū ⁊ erunt. 13. facies cōplete a p̄ncipio arietis. subtrahā īde septē ⁊ remanēt. 6. dabo. p̄mā vnitatē marti. ſa3 soli. tertiā veneri. q̄rtā mercurio. q̄ntā lune. sextā saturno. Erit ergo facies seq̄ns q̄ nō fuit cōpleta Jouis Postea ponit tabulā cuius opus facile est. Queres eni nomē illius signi cuius dominus faciei queris ⁊ inuenies in directo quis sit dominus p̄me faciei ⁊ quis sc̄de ⁊ q̄s tertie.

Et quia auxiliante deo. Postq̄z auctor determinauit de dignitatibus planetarū in signis. In ista parte determinat de fortitudinibus q̄s habēt in istis dignitatibus. Et pōt diuidi in duas partes: qm̄ in p̄ma p̄te ostēdit quot fortitudines hēat planeta in q̄libet dignitate. In sc̄da parte cōparat istas dignitates ad res sensibiles. secunda est ibi: vn̄ q̄dā de hac re. Prima pars pōt diuidi in duas: qm̄ p̄mo continuat se ad dicēda. sc̄do ꝓsequit̄ ibi: nā dn̄s domus. Dicit q: adiuuāte deo cōpleuit de dignitatibus planetarū in signis. modo vult ostēdere quot fortitudines habeat q̄libet in ipsis dignitatibus. Postea dicit ꝙ dn̄s domus habet q̄nq; fortitudines. dn̄s exaltationis hēt q̄tuor. dn̄s triplicitatis hēt tres. dn̄s termini duas. dn̄s faciei vnā. Postea replicat illā ꝯtrouersiā de terminis. Et ponit cōparationē in dignitatibus planetarū dicēs ꝙ q̄dā de dignitatibus planetarū fecerūt talē cōparationē ꝙ planeta existēs in sua domo est similis vi-

ro existenti in domo atq3 dñatione sua. Et planeta in exaltatiōe sua est similis viro i regno atq3 gloria sua ⁊ patet in littera. ¶ Ex ista litterra potest notari si aliqs planeta patiatur magnū infortunium in domo vel exaltatione sua hoc est multu3 detestabile. sicut multum esset detestabile si rex vinceret in proprio regno suo ⁊ in fortiori loco regni sui. Jō qñ luminaria eclypsant in ppriis domibus vel exaltatiōibus suis hoc ē malū signū.

Sequuntur has figure signorum.

Prius auctor dterminauit d dignitatibus planetarū i signis ⁊ de fortitudinibus q̄s hñt in istis dignitatibus. Jn ista parte determinat de figuris siue formis ipsorū signo⁊ hoc ē oñdit nobis q̄ signa hñt formas humanas: ⁊ q̄ hñt formas aliorū aialium. ⁊ manet indiuisa. Dicit qō quedā signa dicunt rōnalia. s. illa quorū imagines sunt figurate ad imagines hominū. Et illa sunt gemini virgo aq̄rius libra ⁊ medietas pma sagittarij. ⁊ ista dñr habētia pulchras voces. Et virtus eorū est maior cū fuerit in oriēte. Et q̄dā ex signis dñr habentia alas. s. gemini virgo ⁊ piscis. Queda3 ex eis dicunt quadrupedia. s. sagittarius leo aries taurus ⁊ capricornus. Et eorū q̄dā sunt domestica. s. illa que sunt figurata fm figuras aialiū domesticorū. Et hec sunt aries taurus ⁊ capricornus. Et eorū virtus magis apparet cū fuerint i meridie. Uirtus aūt v̄ginis capricorni ⁊ aq̄rij magis apparet cū fuerint i septētrione. Et q̄dam ex signis vident vitiosa ⁊ turpia ⁊ tortuosa. s. aries taurus cancer scorpius ⁊ piscis. ⁊ virtus eorū magis apparet in occidēte. Quedā vero sūt sterilia. s. gemini leo virgo. Et quedā dicunt habentia paucos filios. s. aries taurus libra sagittari⁹ capricornus ⁊ aquarius. Et q̄dā ex his signis sunt multū luxuriosa. s. aries ⁊ taurus leo ⁊ capricornus. Et quedā dicunt multorū filiorū. s. cācer scorpius ⁊ piscis. Et quedā ex signis dicunt habentia dimidiam vocē: illa scilicet que hñt vocē animaliū balantiū rugientiū ⁊ mugientium: vt aries taurus leo capricornus ⁊ vltima pars sagittarij. Quedā ex signis dicunt carentia oīno voce. s. illa que figurant scōm imagines aialium carentium voce: vt cancer scorpio piscis. Haly abēragel breuiter expedit se de formis signorum dicens. Signorū alia sunt in forma hominū. Alia in forma bestiarū. Alia in forma bestinglorū Alia in forma reptilium. Que sunt in forma humana sunt gemini libra aq̄rius virgo. Jn forma bestiarum aries taurus capricornus ⁊ sagittarius. Jn forma bestinglorū. i. aialium rapatium leo. Jn forma reptilium cancer scorpio ⁊ piscis.

virtu de segni di pauci figliuoli / di molti figliuoli

Et vnum quodque signorum habet ppriam significatione3.

Prius auctor determinauit de figuris signorū. Jn ista parte ostendit nobis quid habent signa ex membris hominū: ⁊ ex regionibus ⁊ ex planetis. Et pōt diuidi in duas partes: qm̄ in pma parte facit quod dictum est. Jn secūda determinat de doloribus planetarū in signis. Secūda incipit ibi. Et siquidē planete significauerint dolorem. Prima pōt diuidi in. 12. partes scōm ꝙ. 12. sunt signa. Clarum est qō dicit in littera excepto ꝙ nomina regionum nō sūt nobis nota. ¶ Notandū est hic quod Ptolemeus diuidit totā terram habitabilem in q̄tuor partes. Et scōm diuisionem Ptolomei imaginari pōt vna linea transiens ab oriēte in occidēte per mediu3 habitationis ita qō ista linea diuidat partē meridionalem a septentrionali. Et dicit haly qō ista linea distat ab equinoctiali per. 36. gradus. ⁊ secundū hanc diuisionē distat ab vltima habitatione in septentrione per. 30. gradus vel circa: ita quod tota latitudo contineat. 66. gradus. Et tanta est distātia equinoctialis vsq3 ad circulum arcticū: imo est. 66. gradus. 26. mi-

nuta: ꝛ. 30. secunda. Ideo dicit haly vel circa. Et dicit quod in fine istius linee versus occidentē est passagiū herculis. Et hoc est vnde transitur in hispaniā ꝛ est mare ibi ita strictū quod existens in vno littore pōt videre existentē in alio. Et sunt ibi tres insule q̈rū vnā vident trāseuntes in hispaniam per terrā occidētis. Et stat in ea idolū tenens in manu claues ad demonstrandū ꝙ vltra locū illū nō sit habitatio. Et in q̈libet duarū aliarū insularū stat idolū scdm̄ eundē modū. Et in parte orietali i fine linee p̄dicte stant idola eodē modo tenentia claues ꝛ demōstrantia quod nō sit vltra illū locū habitatio versus orientē. Dicit Haly ꝙ Hercules posuit ista idola in signū ꝙ ipse acq̄siuerat totū mūdū. Longitudo linee p̄dicte scdm̄ ꝙ dicit Haly est. 180. graduū. His visis ꝑm sententiā Ptolemei imaginet̄ ista linea diuidi per mediū ita ꝙ remaneāt. 90. gradus versus orientē: ꝛ alij. 90. versus occidentē. Et imaginet̄ transire vna linea ꝑ polos mundi per mediū diuisionis linee supradicte ita videlicet ꝙ transeat ꝑ mediū terre habitabilis ꝑm latitudinē. Prima aūt linea dicebat̄ transire ꝑ mediū terre habitabilis ꝑm longitudinē. Patet itaq3 ꝙ due linee supradicte que diuidūt totā terrā habitabilē in q̄tuor partes cōiungunt̄ in loco intersectiōis linearū qui est punctus i medio terre habitabilis. Hac diuisiōe intellecta facile est videre sniam Ptolemei in partitiōe signoꝝ ꝛ terrarū. Dicit itaq3 Ptolemeus ꝙ hec tria signa aries leo ꝛ sagittarius q̄ faciūt p̄mā triplicitatē ꝑtinent ad q̈rtā partē terre habitabilis que est iter septentrionē ꝛ occidēs. ꝛ illā quartā gubernat Jupiter eo ꝙ est septentrionalis: ꝛ mars hēt participationē cū eo: qꝛ ꝑtinet ad partē occidentalē. Et tria signa triplicitatis secūde. s. taurus virgo capricornus ꝑtinēt ad partē que est iter meridiē ꝛ oriens: ꝛ gubernat ipsam venus: qꝛ est meridionalis. ꝛ hēt participationē cū ea saturnus qm̄ ad partē orientalē ꝑtinet. Et tria signa triplicitatis tertie. s. gemini libra ꝛ aq̈rius ꝑtinent ad partē q̄ est iter oriēs ꝛ septentrionē: ꝛ gubernat ipsam saturnus eo ꝙ ꝑtinet ad oriens ꝛ h3 participationē cū eo Jupiter eo ꝙ ꝑtinet ad septentrionē. Et tria signa triplicitatis quarte. s. cancer scorpio ꝛ piscis pertinēt ad parte3 que est inter meridiem ꝛ occidens. ꝛ gubernat ipsam mars: qꝛ ꝑtinet ad occidens. ꝛ hēt participatione3 cum eo venus. Ex predictis poterit q̈libet coniecturare ad quod signū pertineat quelibet terra. Sciet enim per longitudinem ꝛ latitudinem regionis de qua quarta sit. Uerbi gratia: oīs terra cuius latitudo est maior. 36. gradibus. ꝛ longitudo eius ab occidēte minus. 90. gradibus fuerit est de q̈rta septētrionali occidētali ꝛ sic de alijs suo modo. Cognita igitur quarta in qua est terra tua scis quod vnum signū ex tribus signis triplicitatis illius q̈rte respicit illam terrā. ꝛ poteris scire quod ex illis tribus respiciat eam per mores ꝛ consuetudines hominū habitantium in ea. Uerbi gr̄a: scio ꝙ terra christianorū est in parte septentrionali occidentali scio quod aries leo ꝛ sagittarius dominant̄ sup ipsam. Et si velim scire supra q̄3 partē eius dn̄at̄ quodlibet istorū signorū respicio ad mores ꝛ cōditiōes hoīum cū q̄bus signis magis cōcordāt. Cōstat aūt ꝙ romani sunt famosiores ꝛ nobiliores istius q̈rte ꝛ ideo conuenit vt attribuat̄ eis signū nobilius iter hec tria. ꝛ hoc est leo domus solis. Cōstat etiā ꝙ alemani sūt homines iracūdi ꝛ furiosi de natura martis: ideo cōuenit vt attribuat̄ eis aries domus martis. Constat etiā ꝙ hispani sunt boni milites ꝛ exercitij magni i armis: ideo conuenit vt attribuat̄ eis sagittarius quod est signū militiarū ꝛ bellorū. Et hāc partitionē ponit Ptolemus in littera in secūda parte quadripartiti. Dicit enim sic ꝛ prouincie cum ariete concordātes sunt terra britanie ꝛ terra de salacia. Credo ꝙ deberet dici de scalauia ꝛ germania. Et que cōcordāt cū leone sunt: italia: gallia: apulia: ꝛ secilia. Et Haly dicit ibi: ꝙ hi sunt termini rome. Et que cōcordāt cum sagittario sunt terre de turcia calciata ꝛ hispa-

nia. De partitiōe aliorū signoꝝ cū alijs terris paꝝ curo. Quia nec noīa earū nec cōditiones hoīuꝫ sūt mihi nota nec faceret mihi aliquā vtilitatē hꝰ scire. ¶ Si qs aūt cognoscat eas ꝛ voluerit in eis morari applicet ꝓm modū dictū ī tribus signis ꝓdictis. Dicit Abraā auenezre ꝙ ꝓmū clyma est capricorni ꝛ aq̄rij: ꝛ gubernator eius ē saturnus. Scōꝫ clyma est sagittarij ꝛ piscis ꝛ gubernator eius ē Jupiter. Tertiū clyma ē scorpij ꝛ arietis ꝛ gubernator eiꝰ est Mars. Quartū est leonis ꝛ gubernator eiꝰ est sol. Quintū clyma est tauri ꝛ libre ꝛ eius gubernator est venus. Sextū est geminorū ꝛ ꝟginis ꝛ eius gubernator mercuiꝰ. Septimū est cācri ꝛ gubernat illud luna. ¶ Abraā etiā auenezre ponit cōditiones nascētiū sub quolibet signo ꝛ ē snīa sua ista. Qui natus fuerit sub ꝓma facie arietis erit ruffus ꝛ simus: vēter eiꝰ erit paruus ꝛ strictꝰ carne extenuatꝰ: hēbitq; supra pedē sinistrū signū ꝛ ī cubito manꝰ sinistre: ꝛ amici eiꝰ erūt plures ꝛ ipe odiet malū. Qui ꝟo natus fuerit sub ꝓa facie inerit ei nigredo pulchritudi faciei cōiūcta: corpꝰ eiꝰ tēpatū ꝓceps ī irā aīo occultās volūtatē malā: estq; alti cordis: inimici eiꝰ plures erūt. Qui natꝰ fuerit sub tertia facie eiꝰ erit ruffus color eiꝰ ꝛ croceꝰ ē erit solitarius. Qui natus fuerit sub ꝓma facie tauri erit breuis stature: sui oculi magni: labia spissa: ꝛ hēbit signū ī collo: ꝛ est corde festinꝰ: amici eiꝰ plures ꝛ maneriebꝰ delitiaꝝ dlectabit̄ ipē. Natꝰ aūt sub facie eiꝰ ꝓa: hēbit faciē rotūdā: vētrē latū: ocl'os pulchros: ꝛ eiꝰ aīa volūtaria resq; cito ꝓpedet: ꝛ circa spatulas pilosus existet. ꝛ hēbit signū ī lūbis. Et q natꝰ fuerit sub tertia facie pulchri coloris existet pulchreq; faciei: ꝛ hēbit signuꝫ in oculo sinistro: virq; laboriosus erit. nec ī mulieribꝰ fortunatus existet. Qui aūt natꝰ fuerit sub fine huiꝰ signi erit carēs testiculis naturalr̄ ꝛ fine vel hermofroditꝰ. Qui natꝰ fuerit sub ꝓma facie gemioꝝ erit pulchri corporis ꝛ decētis: ꝛ oculoꝝ ꝛ piloꝝ: hēbit signū ī capite vel ī oculis. Uisus eiꝰ acutꝰ minime est iracūdus eriq; laborator ꝛ cū mulieribus minime fortunatꝰ existet. Et q natꝰ fuerit sub ꝓa facie erit breuis stature ꝛ niger ꝛ sup eiꝰ cubitū signū nigredinis: eiusq; ꝟba pulchra ꝛ dulcia. Natus sub tertia facie nimiū hēbit oculos paruos: eritq; vir suspicator ꝛ leuis: ꝛ loquet̄ ꝟba irrōnabilia: eritq; mēdax. Qui natus fuerit sub ꝓma facie cācri erit corpe ꝛ pilis decēs: supcilia eiꝰ erūt stricta naresq; lōge ꝛ spatule late: ꝛ hēbit signū ī cubito dextro: aut eiꝰ brachio: ꝛ aīa eiꝰ bona: amici eius plures: eritq; sciēs ꝛ ingeniosus. Qui natus fuerit sub ꝓa facie: erit color eius rubeus breuisq; stature: carēs barba: ꝛ hēbit signū in oculis. Qui sub tertia facie natꝰ fuerit erit crassus breuisq; stature: ꝛ hēbit multitudinē pilorū ī supcilijs. Qui natus fuerit sub ꝓma facie leonis erit pulcher corpe: ꝛ facie: ꝛ color vultus eiꝰ erit rubeus albo cōmixtus: oculi eius cōmixti: pectus rectū: et crura sua patient̄ morbū ī pte supiori: ꝛ erit cognitus īter gētes ꝛ simplex ꝛ mixtus ī cōsortio regū. Qui natus fuerit sub ꝓa facie erit pulcher: pectus eius erit latū: testiculi ꝛ crura gracilia: eritq; honoratus īter familiā eius ac alti cordis. Natus aūt sub tertia facie erit aliquantulū breuis stature eritq; color eiꝰ albus roseo ꝓmixtus: eius vox vehemēs amās mulieres. ꝛ hēbit plenitudinē amicorū ꝛ inimicorū ꝛ morbos plures sustinebit. Qui natus fuerit sub ꝓma facie ꝟginis erit decētis statuere: erit corpus eiꝰ erectū ꝛ pulchrū: ꝛ erit sciēs ꝛ acutus: eius capilli crispi: ꝛ erit diligēs iustitiā: eius vox vehemens: sterilis existet: aīa eius bona: facies pulchra: eritq; scriba ꝛ bn̄ doctus. Qui aūt natus fuerit sub scōa facie erit pulchre apparētie: oculi eius parui: nasus eius pulcher: eritq; disciplinabilis ꝛ simplex ꝓuoluntarius corde diliget laudari. Natꝰ sub tertia facie erit pulcher aspectu ꝓceptibilis discipline: veri sensus ac simplex ꝛ sapiēs. Qui natꝰ fuerit sub ꝓma facie Libre: erit pulcher facie: ꝛ ī eiꝰ capite vulnera ierūt: eritq; laborator ꝛ simplex ac disciplinabilis. Natus sub scōa facie erit pulchri vultus ꝛ inerit ei īpedimētū in oc

lis: estq corde pvoluntarius. Nat⁹ sub tertia facie erit pulcher ꝛ erit cognitus ꝛ honoratus iter gentes ipsius. Et q fuerit natus sub fine signi huius erit nullius sexus aut vtriusq. Qui fuerit natus sub pma facie scorpionis parū pulcher existet: ꝛ hēbit signū i capite: ꝛ pectus eius erit latū. Et hēbit signū in pede sinistro vel in manu dextra estq hō castigatiōis bonaq discretiōe plenus ac i loqla festinus. Natus sub scda facie caput ei⁹ erit magnū: existetq modice pulchre figure. ꝛ hēbit signū in genu ꝛ dorso: ꝛ erit hō disciplinę verba sua multiplicās. Qui natus fuerit sub tertia facie erit breuis stature oculi eius cōtorti appetēs comedere amās mulieres. Qui aūt nat⁹ fuerit sub fine huius signi aut erit nullius aut vtriusq sexus. Qui nat⁹ fuerit sub pma facie sagittarij erit pulchre speciei: decorus aspectu recte stature: diligēs bonū: regibus ac magnatibus se cōmiscēs. Natus sub scda facie corpus hēbit cōdecens facies tñ eius crocea supercilia cōpressa ꝛ hēbit signū in pectore. Natus sub tertia facie erit longus: pulcher facie: oculi eius vt mulierę: pectus latū: ꝛ hēbit signū in sinistro crure. Qui sub pma facie capricorni nat⁹ fuerit erit corpus suū cōdecēs: pectus latū: ꝛ hēbit signū nigrū in cubito erit astutus disciplinabilis simplex ꝛ pvoluntarius. Natus sub sa erit pulcher: hēbit nares longas: oculi ei⁹ pulchri: volūtas eius mala ꝛ irracūdus: est hō sciētie. Natus sub tertia facie erit pulcher corpe: eius tñ facies citrina: ꝛ in eius brachio sinistro erit nota vel in ipsius genu: festinus in irā: despiciēs malū vel pugnās pro malo: diligēs mulieres: hō discipline diligēsq sodales. Qui aūt natus fuerit in fine huius signi erit filius adulterin⁹ ꝛ oino huic in est signo minime in mulierū natiuitatibus valere. Qui aūt natus fuerit sub pma facie aquarij erit corpe ꝛ facie formosus: ꝛ hēbit in pectore aut pede sinistro signū: eritq hō disciplinabilis ꝛ sodales diligēs. Natus sub scda facie erit lōgus: facies eius erit rubea ꝛ signū hēbit in dorso ꝛ sub eius cubito eritq oibus diebus suis in dolore. Natus sub tertia facie corpore pulcher: statura breuis: facie roseus: ꝛ hēbit signū sub cubitis: ꝛ erit mulierū amator. Et q sub fine huius signi natus fuerit diuersificatus erit i eius figura atq in oibus suis opibus. Qui aūt sub pma facie pisciū originē traxerit: corpus eius erit albū: ꝛ facies silr: pectus eius latū: barba pulchra: frons pclara: oculi eius magis nigri q̄ albi. Et forte aliqd membrū sibi deficiet: diliget dormire: eritq gulosus ꝛ ebriosus: ꝛ habebit signū sub cubito vel i pede. Natus vero sub secunda facie erit breuis stature. decorus aspectu: barba nigra: pilosus: ꝛ erit ambulans in duritia cum filijs hominū. Natus sub tertia facie piscium erit aspectu preclarus: oculi eius pulchri eritq morbosus.

¶ Et hec de qualitatibus signorum sufficiant.

Et si quidem planete. Prius auctor ondit qliter signa respiciūt mēbra humani corpis. In ista pte ondit nobis qliter planete respiciūt mēbra corpis humani in ipsis signis. Et pōt hic pars diuidi in. 12. ptes fm. 12. signa. vbi ptes icipiūt patet. Prima pars diuidi pōt in duas: qm pmo pponit. Scdo psequit ibi: i ariete. Dicit pmo q si aliqs planeta significauerit aliquā ifirmitatē siue debilitatē i corpe humano hēbit in quolibet signo membrū pprium in quo erit illa infirmitas. Et qꝛ ita est conuenit tractare de doloribus planetarū in signis. Et incipit ab ariete pcedēdo scdm successionē signorū ꝛ planetarū. Qd dicit auctor planū est in littera. Ad euidētiā huius ptis pono vnū exemplū. Pono q in aliq natiuitate saturnus significauerit nato debilitatē alicuius mēbri ꝛ sit saturnus in ariete. Dico q illa debilitas vel infirmitas erit in pectore. Et si saturnus sit in tauro erit illa ifirmitas i ventre ꝛ sic intelligas de ceteris signis. Pono ēt q mars in natiuitate alicuius ꝛ cetera ꝛ qd dico de natiuitate itelligas de reuolutiōe annorū natiui-

tatis. figauerit vulneratione͂ ⁊ sit mars i ariete erit vuln⁹ i capite. Si i tauro erit vuln⁹ i collo: ⁊ sic de ceteris signis ⁊ planetis itelligas. Ptolemeus vult q᷑ me͂bra in q̄bus cadūt morbi ⁊c͂. ipedime͂ta accipiunt a figura celi i hora natiuitatis vel reuolutio͂is. Dicit eni͂ in. 74. ppositione centiloquij cū fuerit mars in ascendente alicuius natiuitatis erit cicatrix in facie vel capite nati. Dicit enim haly q᷑ caput est ascendentis ⁊ s͂m hoc collū est secunde domus. brachia tertie domus ⁊ sic s͂m ordinem domorum secundum q᷑ dictū fuit de signis. De hac materia diffusius loquemur dn̄o cōcede͂te i capitulo sexte domus.

Sunt quoq᷒ i vno quoq᷒ signo. In ista p̄te auctor determinat de q̄busdā specialibus proprietatib⁹ plax̄ q̄ sunt i diuersis gradibus circuli signorū ⁊ sunt sex. sunt eni ibi q̄dā gradus masculini ⁊ q̄dā feminini. Et sūt ibi q̄dā gradus lucidi ⁊ q̄dā tenebrosi. Etiā sūt ibi q̄dā gradus q̄ dn̄r putei. Et sunt ibi q̄dā gradus q̄ dicunt azemena. Et sūt ibi q̄dam gradus q̄ dn̄r augmentātes fortunā. Et sūt ibi q̄dā gradus q̄ dicunt cōsortes. Et s͂m hoc ista pars pōt diuidi i sex p̄tes: qm̄ i p̄ma p̄te: enumerat grad⁹ masculinos ⁊ femininos. In s͂a p̄te enumerat gradus lucidos ⁊ tenebrosos ⁊ fumosos. In tertia parte enumerat gradus qui dn̄r putei. In q̄rta parte enumerat gradus qui dicunt azemena. In quinta parte enumerat gradus qui dicunt augmentātes fortunā ⁊ gradus sublimitatis. In sexta parte enumerat gradus qui dicunt cōsortes. ¶ Prima pars incipit i p̄ncipio. Sc̄da incipit ibi: ⁊ in vnoquoq᷒ horū signorū. Tertia incipit ibi: ⁊ in signis sūt gradus. Quarta ibi: ⁊ sunt i signis q̄dā gradus. Quinta ibi. ⁊ i circulo. Sexta ibi: ⁊ oēs duo gradus. Prima pars pōt diuidi in duas partes: qm̄ in p̄ma parte incipit enumerare gradus masculinos ⁊ femininos litteraliter. In sc̄da parte ponit tabulā de eis. Qd̄ dicit patet in lr̄a. Postea dicit q᷑ sunt q̄dā gradus in circulo q̄ dn̄r lucidi ⁊ q̄dam tenebrosi: ⁊ q̄dā fumosi ⁊ quidā q̄ vocant vacui. Et icipit p̄mo eos enumerare. Et deide ponit de eis tabulā ⁊ patet. postea dicit q᷑ sunt i circulo q̄dam gradus qui dicunt putei. ⁊ enumerat illos oēs in littera. ⁊ q̄dam libri h̄nt tabulā de eis factam. Deinde dicit q᷑ in signis sunt quidā gradus qui dn̄r azemena. Et dicit q᷑ azemena est quedā debilitatio corporalis vt est cecitas vel surditas vel aliq̄d taliū vel amissio me͂bri. Iuxta quod notanduꝫ q᷑ dicit haly Abenragel i p̄mo capitulo domus sexte libri sui de natiuitatibus. Qn̄ pars azemena fuerit in partitio͂e ascēde͂tis ⁊ luna iuncta cū ea vel dn̄s ascēde͂tis significat q᷑ azemena erit in illo me͂bro nati q᷑ cadit in partitione illius signi. ¶ Notandū est etiā q᷑ si sol in natiuitate alicuius fuerit i gradu azemena erit debilitatio in oculo dextro si luna erit in sinistro. Postea dicit q᷑ sunt q̄dā gradus in circulo qui dicunt augmentātes fortunā ⁊ enumerat eos in littera. Iuxta quā parte͂ notandū est qd̄ haly dicit in cōmento. 229 ppositionis p̄me partis quadripartiti scire te cōuenit q᷑ gradus augmentantes fortunā sunt gradus exaltatio͂is solis ⁊ planetarū fortunarū. sicut. 19. arietis. 3. tauri. 15. cancri 27. pisciū. Similiter sunt illi in q̄bus adiungunt termini fortunarū: sicut. 13. sagittarij ⁊. 13. pisciū. ⁊ sunt etiā gradus terminorū fortunarū. Et gradus in q̄bus sunt stelle fixe de natura fortunarū. Et ecōtrario i q̄bus sunt stelle de natura infortunarū. Et postea dicit q᷑ oēs duo gradus qui sūt eiusde͂ longitudinis a capitibus signorū mobiliū sunt eiusde͂ fortitudinis. Et dicunt consortes sicut. 20. gradus capricorni ⁊. 10. gradus sagittarij Isti eni duo gradus eq̄liter distāt a capite capricorni ⁊. 20. libre ⁊. 10. v̄ginis eq̄liter distāt a capite libre. Et. 20. cācri ⁊. 10. geminorū eq̄liter distāt a p̄ncipio cācri ⁊. 20. grad⁹ arietis ⁊. 10. pisciū eq̄liter distāt a p̄ncipio arietis. Ptolemeus dicit. 229. ppositio͂e prime partis. Astrologi ceteri multū locuti fuerūt de gradibus ⁊ diuiserūt eos i gradus lu

centes lubricos ꝛ fumosos. Et sunt ex eis azemena: ꝛ sũt ex eis putei. Et locuti fuerũt de alijs mltis sicut iuenies ꝑ multos libros astronomie. Et si hoc inuenerũt experiẽtia bonũ est ꝙ opis ꝑ hoc. Et forsitã si eis accidit ꝙ aliqs planeta vel stella fuit i gradu vel eius radius ꝛ fecit fortunã crediderũt ꝙ gradus hoc fecerit. Et siquidẽ ita est cõuenit vt te mutes de vno gradu in aliũ. Et hic finẽ iponamus nr̃e rõni. Uidet per istã litterã ꝙ Ptolemeus nõ multũ approbat gradus augmẽtãtes fortunã ꝛc. Dicit eni si ita ẽ cõuenit vt te mutes de vno gradu i aliũ. gradus eni dñr lucidi vel tenebrosi ꝑpter stellas fixas ibi existẽtes. Et vult Haly ſm ꝙ preallegatũ fuit ꝙ gradus dñr augmentãtes fortunã in gbus sũt stelle de nã fortunaꝝ. Cõstat aũt ꝙ stelle fixe mutãt loca sua respectu zodiaci none sphaere. Et illa littera Ptolemei põt trahi ꝙ iudicia debẽt fieri ſm nonã sphaerã et nõ ſm octauã. Ex quo eni vult ꝙ istos gradus opꝫ mutare: cõsequẽs est ꝙ gradus ſcðm quos debẽt fieri iudicia nõ mutant. Albumasar aũt i introductorio suo ponit istos gradus. s. masculinos ꝛ femininos lucidos ꝛ tenebrosos ꝛc. Et dicit ibi si planeta i natiuitate vel iterrogatiõe masculi fuerit i gradu masculino vel i natiuitate feminina vel iterrogatione in gradu feminino erit eius significatio fortior. De gradibus autem lucidis tenebrosis ꝛ fumosis dicit si ceciderit planeta igradu lucido: erit eius significatio fortior in significatione honoꝝ ꝛ sigat pulchritudinẽ. Et si ceciderit i gradu tenebroso sigat duritiẽ ꝛ tarditatẽ ꝛ horribilẽ rẽ ꝛ tenebrosaꝫ ꝛ malã. Et cũ ceciderit i gradu fusco: vel vmbroso vel fumoso: vel in gdu vacuo sigat modicũ horribile. Et si ceciderit planeta in gradu putei abibit eiꝰ pulchritudo ꝛ aspectus ꝛ debilitat i sigatiõe sua. Fortune nãqꝫ cũ ceciderint i eos debilitant i sigatiõe earũ. Mali võ cũ ceciderit i eos debilitat sigatio eoꝝ Et fortassis sigabit fortunã accidẽtalẽ ꝑpter debilitatẽ eorũ sup malũ. De gradibꝰ augmẽtãtibus fortunã dicit antiq putauerũt ꝙ i circulo erũt gradus augẽtes fortunã. Et dixerũt ꝙ planete cũ nõ fuerit i locis significãtibus fortunã nati ꝛ fuerit luna vel ps fortune i his gradibus aut fuerit ipsi gradus ascẽdẽtes augẽt fortunã nati. Et si planete sigauerit sibi casũ. Isti gradꝰ mouẽt eũ i sublimationẽ ꝑ aliquã quãtitatẽ quodã motu. De gradibꝰ sublimitatis dicit. Quidã dixerũt ꝙ cũ ascẽdens fuerit aliqs istorũ graduũ aut fuerit sol i natiuitate diurna: aut luna i nocturna i qbusdã eorũ ꝛ fuerit i loco optimo in figura. Et cũ hoc significauerint planete radicis natiuitatis fortunã ꝑducet natũ ad sublimitatẽ ꝛ sedẽ nobilitatis ꝛ dñabitur terris ꝛ ciuitatibus: ꝛ possidebit diuitias multas.

Et qꝛ auxiliãte deo. Prius auctor determinauit de eẽ circuli signorũ eẽntiali. Hic determinat de eẽ accidẽtali ipsius. Et diuidit i duas ꝑtes: qm̃ ꝑmo cõtinuat dicta dicẽdis. Scðo ꝑsequit ibi: nã circulus signorũ. Et illa diuidit in duas ꝑtes: qm̃ ꝑmo determinat de diuisiõe accidẽtali circuli signorũ. Scðo determinat de ꝓprietatibus ꝛ significatiõibus cõsequẽtibus ipsaꝫ diuisionẽ: ꝛ incipit ibi: q̃rta aũt ps q̃ ẽ ab ascẽdẽte. Et illa diuidit i duas ꝑtes: qm̃ ꝑmo ponit ꝓprietates ꝛ significatiões q̃rtarũ circuli. Scðo ponit significatiões singularũ domoꝝ: ꝛ illa icipit ibi: ꝛ vna q̃qꝫ domorũ. Primo dicit postq̃ cõpleuit eẽ essentiale circuli signorũ. nũc vult tractare de eẽ accidẽtali ipsius. Postea dicit ꝙ circulus figurat q̃libet hora tali figura q̃ diuidit i q̃tuor ꝑtes. q̃s diuidit circulus horizõtis ꝛ circulus meridianus. Et quelibet istarum quartarũ diuidit in tres partes equales ſm diuisionẽ signi ascendẽtis in circulo directo. Et hoc modo diuidit totus circulus in. 12. partes que vocant turres vel domus: cuius expositio est in canonibus tabulatũ. Pro itellectu aũt littere. Intelligendi sunt duo circuli magni trãseuntes ꝑ polos mũdi: quorũ vnus est circulus meridianus: ꝛ alter circulus trãsiens ꝑ punctũ zodiaci q est in

contactu horizontis orietalis: et per punctū oppositū.s.q est in otactu orizōtis occidētalis iter secās circulū meridianū sup polos mūdi. Isti duo circuli diuidūt totū celum in quatuor partes que qn̄qꝫ iter se sūt equales qn̄qꝫ inequales: vt plurimū tn̄ sunt inequales. Si eniꝫ pncipiū Arietis vel pncipiū Libre fuerit in ascēdente. Iste quarte sūt equales. In oībus aūt alijs dispositionibus sunt inequales. Postea intelligat portio circuli egnoctialis intercepta inter circulū meridianū et circulū trāseuntē p initiū ascēdētis diuidi in tres ptes equales. Similiter alia portio circuli egnoctialis q̄ est ab ascēdēte vsqꝫ inferiorē partē circuli meridiani.s.ad angulū terre intelligat diuidi in tres ptes eq̄les. Deinde imaginent circuli magni trāseuntes p diuisiones pdictas et p polos mūdi. tunc portio zodiaci intercepta inter quoslibet duos circulos ,primos est vna dom⁹. Hec est positio Ptolemei: et ista tenet cōiter. Est etiā alia imaginatio de domib⁹ quā tꝫ Abrahā auenezre. et imaginat trāsire circulos p diuisiōes egnoctialis: et p iter sectionē circuli meridiani et horizōtis in pte septētriōis. Ista via cōiter nō tenet: ideo nō curo eā multū explanare. Inuenire aūt principia. 12. domoꝝ p astrolabiū nō est difficile: imo leue. cuius doctrinā hic interponere esset longū et supfluum cū in canonib⁹ astrolabij fuerit posita sufficiēter. Qui aūt voluerit domos equare p tabulas in canonib⁹ tabularū primi mobilis ibi doctrinā cōpletā iueniet. Deinde dicit auctor principiū huius diuisionis est ascēdens cuius initium est in puncto hemispherij ex parte orientis. Deinde sequitur secūda domus: deinde tertia: et sic vsqꝫ ad duodecimam.

Quarta aūt pars. Hic auctor ponit ,pprietates et significationes circuli signoꝝ cōsequētes diuisionē eius accidentalē. Et dicit q̄ quarta ps circuli q̄ est ab ascēdēte vsqꝫ ad mediū celi.s. 12. dom⁹. 11. et. 10. dicit quarta orietalis masculina adueniēs. Et significat initiū vite et vocat puerilis sanguinea. Et alia q̄rta ē a medio celi vsqꝫ gradū occidētis scꝫ. 9. 8. et. 7. domus dicit meridiana feminina recedēs a nobis: et significat mediā etatē q̄ vocat pfectio iuuētutis et vocat estiualis et colerica. Tertia quarta q̄ est a gradu occidētis vsqꝫ ad angulū terre scꝫ. 6. 5. et. 4. dom⁹ est occidētalis masculina accedēs ad nos: et significat finē vite: et vocat autūnalis melācolica: et est mediocris etatis. Quarta pars q̄ est ab angulo terre vsqꝫ ad ascēdēs scꝫ tertia secūda et prima domus ē septētrionalis feminina recedens a nobis: et significat qd accidit homini post mortē eius q̄tū ad memoriā hominū scꝫ vtrū dicat de ipso bonū vel malū. Et hec pars vocat senilis flegmatica defectiua et hyemalis. Et est recte cōparatio quam auctor ponit hic sicut illa quaꝫ posuit in diuisione essentiali circuli. excepto qd addit hic q̄ significāt initiū et mediū et finē vite: et qd accidat hoi post mortē eius. Postea dicit q̄ tota illa medietas q̄ est a medio celi eūdo p ascendēs vsqꝫ ad quartā domū vocat medietas ascēdēs. Et alia medietas q̄ ē a quarta domo eūdo p gradū occidētis vsqꝫ ad mediū celi vocat ascendens. Et tota medietas q̄ est sup terrā vocat dextra: et illa q̄ est sub terra vocat sinistra. Deinde dicit q̄ prima domus et. 4. et. 7. et. 10. vocant anguli. Et. 2. 5. 8. et. 11. vocant succedētes angulis. 3. aūt. 6. 9. et. 12. vocant cadētes ab angulis. Deide addit quoddā notabile: et dicit cū planeta fuerit in angulo vel in succedēte dicit proficere: et si fuerit in cadentibus dicitur deficere.

Et vnaquequꝫ istarum domoꝝ. Hic auctor ponit significationes pro,prias cuiuslibet. 12. domoꝝ. Et tota ista ps pōt diuidi in quattuor: qꝛ in prima parte ponit significationes. 12. domoꝝ q̄tū adesse hominum. In secūda parte ponit significationes domoꝝ quantū ad colores. In tertia parte ponit quasdā regulas

que possunt dici amphorismi. In quarta parte docet eligere significatores. Prima, incipit in principio. Secūda incipit ibi: significāt: et. 12. domus colores. Tertia ibi: et dicit in significatione domorum. Quarta ibi: et cum volueris scire planetā dominatorē rei. Prima pars pōt diuidi i duodecim partes secundū q ponit significationes. 12. domorum: et vbi incipiunt patebit. Primo dicit q vnaqueq domus significat aliqd de esse hominum. Nam prima domus que incipit ab horizonte orientali q̄ vocat ascendens significat corpora hominū et vitā: initia omniū operū in interrogationibus et locutionibus et rumoribus et ceteris talibus. Et significat cogitationē querētis scz qd querēs hz in animo et significat pricipiū vite. Et dominus triplicitatis prime domus. primus significat vitā et naturam nati seu interrogantis: et eius delectationes atq volūtates quid diligat vel qd odio habeat: et qd boni vel mali accidat ei i initio vite. Et scds dn̄s triplicitatis huius domus significat vitā et corpus et virtutē siue fortitudinē nati et mediū vite. Tertius dn̄s triplicitatis significat idem q socij et significat p se finē vite. Ex ista lr̄a pōt colligi q si pmus dn̄s triplicitatis huius domus fuerit fortior alijs duobus erit pma pars vite melior: et sic de alijs duobus itelligas. ¶ Circa istā domū q̄dā sūt notāda. Notādū est pmo de intentiōe q̄rētis qd dicit Ptolemeus in 94 ppōne centiloquij. Locus fortioris sigatoris in ascēdente est id quod est i aio iterrogantis. Ideoq cū volueris scire itentionem querentis: vide qs planetarum habeat plures fortitudines i ascēdente ī illa hora qn̄ venit ad te aio iterrogādi: et vide ī qua domo ex 12 domibus sit ille pl̄a. et dicas sm significatiōes illius domus i qua fuerit. Verbi grā. Pono q ascēdens sit leo et sol habeat plures fortitudines i gradu ascēdente: et pono q sol sit i 2 domo dico q itentio sua est petere de substātia sua vel de lucro. vel de aliquo cōsimili. Et si sol fuisset i tertia domo dixissem q vellet petere aliqd de esse fratris vel fratrū et sic d alijs domibus suo mō. Et si veniēs ad te tenuerit aliquā rez i manu sua vel alio modo eā occultauerit: et si volueris scire substātiaz et nām illius rei aspice planetā fortiorē i ascendente si asperxerit ascēdens erit illa res de substātia signi ascēdentis. Si nō asperxerit ascēdens erit d substātia signi i quo est planeta. Si fuerit signū terreū: erit de nā terre vel aliq̄ res q̄ nascit de terra. Si fuerit signū aquaticū: erit aliq̄ res de nā aque: vel que nascit i aqua. Si fuerit aereū: erit aliqua res de nā aeris. Si fuerit signum igneū erit aliqua res que opat per ignē. Et si volueris scire colorē rei aspice dn̄m hore et sm colorem illius iudica. De coloribus planetarum dicet postea vbi loquet de naturis planetarum dn̄o ɔcedente. Et si volueris scire vtrū res sit noua vel antiqua aspice lunā: si fuerit sup terrā erit noua. si fuerit sub terra rit antiqua. Et si volueris scire vtrū sit lōga vel breuis: aspice dn̄m termini gradus anguli terre q si fuerit i auge sui circuli erit res longa. Si fuerit i opposito augis erit breuis. Si i lōgitudinibus medijs mediocris iter longū et breue. Hec est sn̄ia Ptolemei in 90 ppositiōe centiloquij. Cū asperxerit significator ascēdens etc. dicit Haly Abenragel si aliqs quesierit a te de vita sua vtrū sit lōga vel breuis: aspice dn̄m ascēdentis et lunā. Si fuerit salui ab ifortunis significāt longā vitā. Et si fuerit cōbusti vel ifortunati significant paruā vitaz. ¶ Notandū est circa nutritionē. s. vtrū puer sit vitalis vel non. Dicit Haly Abenragel qn̄ dn̄i triplicitatis luminaris tēporis vult dicere dn̄i triplicitatis signi i quo est sol si fuerit natiuitas diurna vel signi lune i natiuitate nocturna fuerit in ascēdente: vel i 10 domo: vel 11 vel 5 est significatio bone ac leuis nutritiōis. Et si fuerint i septima: significāt malā nutritionē: et anxiā atq laboriosam. Qn̄ gradus ascendens et luminare tpis dānati fuerint: significat q nō nutriet nisi dn̄i triplicitatis fuerit salui et firmi i angulis. Quādo luna fuerit ifortunata i ascēdente: nutritionē nō signi-

ficat. Qñ luna fuerit in .4. domo iūcta corpaliter cū infortuna aut de q̄rta vel oppositio-
ne aspicit infortunā significat ꝙ nō nutrieť ⁊ mater eius est i pіculo: aut forsitā morieť.
Dicit Abraā Auenezre. Si dñs ascēdētis fuerit cōbustus natus nō viuet spaciū .8. dierū
Portata fuit mihi natiuitas vnius pueri cuius ascēdens erat virgo ⁊ Mercurius fuit
in piscibus in detrimēto suo retrogradus ⁊ cōbustus. ⁊ ego credidi huic dicto ⁊ dixi ꝙ
puer nō viueret p .8. dies ⁊ mortuus fuit in sexta die. Dicit Haly Abēragel: cōiunctio pla-
netarū humanitatē nō significat. Uult dicere cōiunctio pluriū planetarū in ascēdēte nō
significat nutritionē. Et ponit ibi vnū exēplū notabile. Dicit vocauit me rex nostre ciui-
tatis: ⁊ vna ex mulieribus suis pepererat filiū ⁊ fuit ascendēs libra .8. gradus terminus
Mercurij: ⁊ fuerūt in eo Jupiter Uenus Mars ⁊ Mercurius ⁊ cōuenit ibi vna socie-
tas astrologoꝝ ⁊ qlibet eoꝝ suā opinionē dixit: ⁊ ego tacui. Rex dixit mihi qd habes ꝙ
nō loqueris. Cui respōdi date mihi terminū triū dierū: q2 si filius vester trāsierit tertiū
diē erit de ipso miraculū magnū. Et qñ natus cōpletas habuit .24. horas posuit se ad lo-
quendū: ⁊ locutus fuit ⁊ fecit signū cū manu ⁊ rex multū expauescebat inde. Et dixit pos-
sibile esse ꝙ diceret aliquā ꝓphetiā: vel aliquod miraculū. Et rex iuit ad natū: ⁊ nos cū
eo ad audiendū qd diceret. Et infans dixit: ego sum natus infortunatus ⁊ natus sum ad
indicandū amissionē regni ⁊ destructionē gētis almanā. Hinc statim cecidit natus ⁊ mor-
tuus est. ¶ De his q moriunť anteq̄ recipiunt cibū dicit Ptolemeus in quadripartito.
generaliter dico ꝙ qñ aliquod luminare fuerit in aliquo anguloꝝ ⁊ fuerit similiter aliq̄
infortuna ꝑticipationē habēs cū eo i lōgitudine q̄ sit cū eo gradu ꝑ gradū: vel ipsum aspi-
ciens in figura duoꝝ laterū equaliū. Nec habuerit cū eo fortuna ꝑticipationē de figura.
Et dispositor luminariū loci inuētus fuerit in locis planetarū infortunarū natus ille nō
recipiet cibū ⁊ morieť hora qua nasceť. Dicit Abraā cū fuerit cauda draconis in ascēdē-
te natiuitatis natꝰ erit ille cecꝰ ⁊ ſm distātiā eiꝰ a gradu ascēdētis erūt anni. Uerbi grā: si
fuerit in .10. gradu ab ascēdēte cecabiť i .10. anno. Electiōes huiꝰ domꝰ sunt iceptiones re-
rū. sicut incipere edificare vel aliqd cōsimile. Dicit hyspalēsis in electionibꝰ p̄me domꝰ.
Si scіueris natiuitatē alicuiꝰ caueas in electiōe sua ne ponas signū i ascendēte i quo fuit i-
fortuna in sua natiuitate. Si aūt ignoraueris natiuitatē elige ſcđm naturā rei ꝓ q̄ fit ele-
ctio. verbi grā: si fit electio ꝓ icipiēdo scribere aliquē librū fortificeť mercuriꝰ. Si ꝓ eūdo
ad bellū fortificeť mars. Si ꝓ edificādo ponať signū fixū i ascēdēte. Dicit idē hyspalēsis
volēs horā sanguinis minuēdi eligere facvt sit lūa i trino vl' sextili aspectu mŕis. ⁊ caue ne
sit ɔiūcta cū eo corpalr vl' i q̄rto vl' i opposito eiꝰ. ¶ Et facvt sit lūa i signo hūoris minuēdi

Secunda domus.

Hic auctor ponit significationes ſcđe domus. Et dicit ꝙ secūda domus significat substantiā
⁊ victū ⁊ auxiliatores ⁊ ministros ⁊ significat finē iuuētutis. Et Andruzgā dixit
vide qs ex tribꝰ dñis triplicitatis domus substātie sit fortior in se .i. i loco in quo
est in figura ⁊ hunc facies significatorē substātie. Qui si fuerit in decima domo habebit
substantiā a rege. Et si fuerit in domo fiducie .i. in vndecima erit melius. Alia lr̄a habet
si fuerit in domo fidei erit magis. Credo ꝙ prima littera sit vera. Domus enim fiducie
est domus substātie regis. Et primus dñs triplicitatis dat substantiā in principio vite: q
si fuerit fortunatus erit natus diues in principio vite. secūdus dat substantiā in medio
vite: q si fuerit fortunatus erit natus diues in medio vite: tertius dat substantiā in fine
vite. q si fuerit fortunatus natus erit diues in fine vite. Et similiter intellige de infortu-
nijs eoꝝ idest si aliqs eoꝝ fuerit infortunatus amittet natus substantiā in illa parte vite
que ei attribuiť. Dicit hyspalēsis in canonibus huius domus cōsidera vtrū dñs ſcđe do-

mus sit in ascẽdente vel dat vim suã dño ascendentis ⁊ nõ sit in domo lapsa si sic habe-
bit lucrũ sine labore. Et si ecõtra fuerit sit ecõuerso. Et si Jupiter fuerit in natali angula
ris vel sit in suo honore vel habeat vim in ascendente vel aspiciat partẽ fortune: vel sit
dñs domus solis in natali diei: vel dñs domus lune in natali noctis: vel sit dñs hore nõ
deerit nato census in vita sua: qꝛ hic idest Jupiter est dñs substãtie. Si vero dñs ascen
dentis aspiciat dñm substãtie vel suã domũ vel partẽ fortune aspectu inimicitie destruet
substantiã manu sua propria. Si dñs ascendẽtis fuerit in secũda domo ifortunatus da-
bit ꝓprio velle substantiã suã. Si vero sit ibi planeta infortunatus ꝗ nõ sit dñs ascendẽ
tis rapietur ab ipso vi sine furto. Si capricornus sit ascẽdens natus erit cupidus ⁊ aua-
rus: qꝛ dñs ascendentis ⁊ dñs secũde erit idem scꝫ saturnus. Dicit Ptolemeus in cano-
nibus huius domus res pertinẽtes ad lucra substãtie quomodo erũt cõuenit nobis per
quirere a parte fortune solũmodo quã scimus semper per id quod est iter solẽ ⁊ lunã ⁊
proijcitur ab ascendente in nascentibus de die ⁊ in nascẽtibus de nocte. Juxta quod no-
tandum est qꝺ pars fortune ſm Ptolemeũ proijcit̃ hoc modo subtrahatur verus locus
solis a vero loco lune ⁊ qꝺ remãserit ꝓijcit̃ a gradu ascẽdẽtis ⁊ vbi numerus finit̃ ibi
est pars fortune hoc mõ iubet Ptolemeus semꝑ facere siue fuerit ĩ die siue in nocte. De
hoc ꝓlixius dicet̃ deo cõcedẽte in expositione ꝗnte differẽtie. ibi eñ hꝫ locũ. Postea di-
cit Ptolemeus iudiciũ huius est istius manerici. Uolo dicere accipe planetas guberna-
tores signi. Dicit ibi Haly qꝺ regula ꝑ quã scimꝰ nati diuitias est accipe planetas guber
nãtes locũ ꝑtis fortune ⁊ ꝑ̃pones illũ ꝗ habuerit ibi plures dignitates. Deĩde dicit Pto-
lemeus ⁊ qñ gubernatores ꝑtis fortune fortes ⁊ potẽtes fuerint: erit natus magnarũ di-
uitiarũ maxĩe si duo luminaria testificabunt̃ ibi testimonio cõcordato: id est aspectu tri-
no vel sextili. Ptolemeus scias qꝺ Saturnus significat qꝺ diuitie nati erũt ex ꝑte mulie
rũ: aut ꝓ labore terre: aut ꝑ maria. Et Jupiter significat qꝺ diuitie erũt ꝓ senescalia vel
ꝓ donis bonoꝝ ⁊ religiosoꝝ. ⁊ Mars significat qꝺ diuitie erũt ꝓducẽdo milites: aut gu
bernando hoĩes armoꝝ. Et venus significat qꝺ diuitie erũt ꝓ donis amicoꝝ ⁊ mulierũ.
Et Mercurius significat qꝺ diuitie erũt ꝓ sciẽtijs ⁊ mercimonijs. Dicit Haly abenra-
gel debemus in hoc primitus inspicere ad stellas fixas q̃ sunt prime ⁊ scꝺe magnitudi-
nis. Et si aliquã earũ inuenerimus in gradu ascẽdẽtis: vel in gradu decime domus: aut
in gradu septime: aut in gradu q̃rte: aut in gradu solis si natiuitas fuerit diurna: vel in
gradu lune si natiuitas fuerit nocturna. Et melior hoꝝ locoꝝ oĩum est gra. ascẽdẽs. dei
de gra. 10. domus: deinde gradus septime: deinde q̃rte. Et si de ꝑ̃dictis stellis fuerit in
duobꝰ locis: vel in tribꝰ: aut pluribꝰ si natus fuerit cũ hoc de ꝓgenie regis erit rex exal
tatus. Et si de ꝓgenie regali nõ fuerit: habebit potentiã ⁊ mandatũ simile potẽtie ⁊ mã-
dato regis ⁊ ꝑueniet ad magnã nobilitatẽ ⁊ altũ dñium ⁊ ꝑ̃cipiet ciuitatibꝰ ⁊ villis ⁊ gẽti
bus. Et scias pꝺ stelle fixe. s. primi honoris eleuãt hoĩem ad altũ gradũ ⁊ magnã digni-
tatẽ ⁊ ꝑmutãt de ĩfimo ad sup̃mũ. Hoc idẽ dicit ptolemeus in. 29. ꝓpositiõe cẽtiloquij.
stelle fixe dãt dona modũ excedẽtia: sed multotiẽs finiũt in malũ. Dicit Haly in cõmẽto
eiusdẽ ꝓpositionis cũ he stelle sole ꝑ̃fuerint: id est sine testimonio fortunarũ planetarũ
erit mors illoꝝ mors pessima. Dicit Haly Abẽragel qñ ꝑs fortune fuerit cadẽs: ⁊ ĩ malo
loco: vel fuerit sub radijs solis: aut ĩ radijs ĩfortune ⁊ dñs eiꝰ ĩ loco ꝑegrino. i. ĩ loco ĩ
quo nullã hꝫ dignitatẽ ⁊ dñs scꝺe domus nõ aspexerit ascẽdẽs: natus erit laboriosus ⁊
pauꝑ ⁊ angusta ⁊ misera vita viuet. Nõ ẽ bonꝰ sol neqꝫ mars neqꝫ saturnꝰ ĩ scꝺa domo
in aliqua natiuitate nec inde natus bonũ hẽbit: qm̃ sol distruet planetas: ⁊ aufert eis lu
men ⁊ mars est significator impedimentorum laboꝝ ⁊ defectus substantie. Saturnus

significat pauptatẽ ⁊ indigentiã ⁊ peius hoc toto est si dñs domus substãtie fuerit cõbustus cũ dãnatiõe ptis fortune. Dicit abraã auenezre si volueris scire qs nascentiũ fuerit paup vel diues aspice dñm scđe domus q si fuerit fortunatus erit diues: si cõbustus vel retrogradus vel in casu suo erit paup: sicut dictũ est ĩ natiuitatibus ita ĩtellige de q̃stiõibus. De electiõibus q̃ fiunt in hac domo dicit hyspalẽsis si volueris emere aliquã rẽ cã lucrãdi aspice vt sit luna in aspectu trino vel sextili solis ⁊ caueas ne sit sub luce Solis: ⁊ melius est: vt dñs ascendentis det vim planete existenti in decima vel vndecima domo: ita qđ recipiens non sit retrogradus. Si Jupiter sit in ascendẽte quartadecima vel vndecima vel secunda domo bonum est. Aspice etiam vt sit pars fortune in bono loco: ⁊ melius est vt dominus partis eam aspiciat vel Luna vel Sol.

Tertia domus. Hic ponit significationes tertie domus: ⁊ dicit qđ tertia dom⁹ significat fratres ⁊ sorores ꝓpinquos ⁊ cognatos ⁊ dilectos: ⁊ significat fidẽ ac religionẽ mandata ⁊ legationes mutatiões: ⁊ itinera breuia. Et significat esse vite ante mortẽ. Et dicit Anduzgaz dñs triplicitatis huius tertie domus primus significat fratres maiores. Scđs mediocres. Tertius minores: ⁊ eorũ status ⁊ dignitas iudicatur ſm status istorũ dominorum. Dicit Haly Abenragel quando sol fuerit dñs tertie domus ab ascendente ⁊ cõbusserit dñm secunde domus aut partẽ substantie significat quod natus perdet substantiã occassiõe fratrum: ⁊ soluet pro eis ĩpositiones amissiones ⁊ damna multa. Quãdo dominus tertie domus ⁊ pars fratrũ vel Jupiter fuerint in signis cõmunibus vel signis multorum filiorũ ⁊ fortune aspexerint eos aspectu amicitie: ⁊ cũ receptione: significat quod natus ille primogenitus est a fratribus suis: ⁊ quod habebit fratres potentes ⁊ bonos. Si dominus domus fratrũ fuerit cõbustus aut pars fratrũ fuerit cõbusta vel si sol fuerit in domo fratrũ: aut in opposito Jouis: he sunt significationes paucorũ fratrũ ⁊ quod destruentur ⁊ expergentur. Quãdo dominus domus fratrũ infortunatus fuerit super terram: significat quod dãnum ⁊ occasio perueniet in fratribus qui fuerĩt ante eũ. Et si habuerit istud infortuniũ eo existente sub terra malũ: ⁊ damnũ istud perueniet ad fratres qui erũt post eum. Et hoc modo dices in bono ⁊ fortuna quando fortunatus fuerit in locis bonis ⁊ fortibus. Si dominns domus fratrũ fuerit in ascendente: significat natuz esse primogenitũ: vel erit solus sine hoc quod vnquã fratres habebit vel sorores: vel qñ inter ascẽdens ⁊ mediũ celi non fuerit aliqs planeta significat similiter quod natus est primogenitus. Et si aliqui fratres nascent̃ post eũ ꝑdentur. Et si forte aliquis ex eis remanserit: semper tamen erit maior ⁊ melior. Quando in aliqua reuolutione annorũ nati fuerit dominus tertie domus in decima ab ascendente natiuitatis aliqs fratruz eius morief̃ in illo anno. Similiter si dominus tertie radicis natiuitatis fuerit in decima domo reuolutiõis: hoc est ideo q₂ decima domus ab ascẽdẽte est octaua a domo tertia. Si aliqs q̃siuerit a te de statu fratris sui aspice signũ tertiũ ab ascẽdente q̃ est domus fratrũ ⁊ dñm sue triplicitatis ⁊ dñm illius domus ⁊ q̃ ex fortunis vel infortunis aspicit ipsum ⁊ in quo loco est: q₂ si inueneris dñm tertie domus in sexta domo vel applicantẽ dño sexte domus: aut dñm sexte ĩ tertia. dicas ꝙ frater eius est ĩfirmus. Et si ipsum ĩueneris in q̃nta vel. 11. dicas qđ frater eius nõ est in loco suo: q₂ ĩuit extra locũ suum. Et si ĩueneris dñm tertie domus infortunatũ: aut in. 12. dicas ꝙ frater eius est ĩ anxietate aut in ĩfirmitate. Et si inueneris dñm tertie cũ Marte ambos ↄiunctos ⁊ cõbustionẽ intrãtes sub radijs solis. dicas qđ non euadet ab infirmitate. Et si ambo cõbusti fuerint iudica modis oĩbus mortẽ. Et hoc modo inspicias si ĩterrogatus fueris ĩ rebus ꝑtinẽtibus ad

alias domus vt de pr̃e vel filio vel vxore ⁊c̃. Dicit hyspalẽsis volẽs icipere ꝑmũ iter fac vt planeta fortuna aspiciat domũ tertiã vel eius dñm ita qḋ nõ sit ibi malus vel ei⁹ quartus aspectus vel oppositus. Si est luna in tertia domo bonũ est. Cãcer Leo ⁊ capricornus mali sunt ꝑ breui itinere. Luna in ascendente vel in quarta domo in omni electione malũ. Cauendum est ne Luna sit in via cõbusta que est a 19 gradu libre vsq₃ ad tertiũ Scorpiõis. Cauẽdũ est ẽt ne sit luna ꝓpe caput vel caudã draconis ifra 12 gra.

Quarta domus. Hic ponit significatiões quarte domus. Et dicit ꝙ quarta dom⁹ sigat pr̃es ⁊ hereditates et fines rex̃: et sigt thesauros et oẽs res occultas et abscõditas: et sigat finẽ vite. Et dicit anduzgaz dñs triplicitatis quarte domus p̃mus sigat pr̃es. scḋs sigat ciuitates et terras. tertius sigat finẽ rex̃ ⁊ carceres. Dicit haly abenragel. Aspice statũ pr̃is a dñis triplicitatis quarte domus. Si dñs triplicitatis quarte domus p̃mus fuerit i domo vel in exaltatiõe sua: aut in suo haim receptus a sole vel Joue et fuerit in alto loco medij celi vel in qnta domo sigat bonũ statũ pr̃is nobilitatẽ altitudinẽ et diuitias posse et lõgaz vitã et bonã fortunã et hoc si signũ in quo fuit hic planeta fuerit masculinũ: tñ si signuz ipsuz fuerit femininũ sigat matri ea q̃ diximus: et maxime si planeta fuerit femininus. Quid sit haim exponet̃ postea deo ꝯcedẽte. Et si scḋs dñs triplicitatis quarte dom⁹ fuerit fortunatus pr̃ habebit terras ⁊ populabit eas ⁊ laborabit in eis ⁊ habebit ex hac parte bonã vtilitatẽ aut lucrũ. Et si fuerint hi planete in esse diuerso seu ꝯrio ꝯrium iudica. Et si dñs triplicitatis q̃rte domus tertius fuerit fortis et fortunatus vt p̃diximus: pr̃ erit homo q extrahet thesauros et mineras ⁊ icidet: et aptabit lapides p̃ciosos. Et si fuerit in diuerso statu ab eo qḋ diximus erit icisor lapiduz vel laborabit in materijs malis et fetẽtibus. Si sol i natiuitatibus diurnis vel saturnus i nocturnis. Et ps pr̃is filr̃ aspexerint ascẽdẽs vel eius dñm de quarto vel oppositiõe sigat ꝙ pr̃ nati filiũ abhorrebit ⁊ odiet eũ et ꝓcurabit vt iterficiat̃. Et si luna et pars mr̃is aspexerint ascẽdẽs vel ei⁹ dñz abhorribilitas illa et maliuolẽtia in filiũ erit a matre. Dixit hermes quarta domus ẽ fouea planetax̃ qñ est in fundo circuli celi et ifirmitate: et est in trino aspectu 12 domus. q̃ est domus tenebrax̃ labox̃ anxietatũ et carcex̃: et est gaudiuz infortune maioris: et est i sextili aspectu sexte domus q̃ est domus tenebrosa ifirmitatis et dãni et gaudiũ infortune minoris. Qñ aliqs planeta fuerit in quarta domo et in suo casu est sicut homo in solitudine suffocatus donec exeat inde. Dicit haly abenragel qñ pars fortune fuerit ifortunata in signo masculino iudica qḋ pater p̃us moriet̃ quã mater. Si in signo feminino mater p̃us moriet̃ quã pr̃. Pars pr̃is accipit̃ de die a sole in saturnũ: et de nocte ecõtra et ꝓijcit̃ ab ascẽdente. Pars mr̃is accipit̃ in die a venere in lunã et de nocte ecõtrario et ꝓijcit̃ ab ascẽdente. Si dñs pr̃is fuerit sup̲ terrã et dñs partis mr̃is sub terra iudica ꝙ mater p̃us moriet̃ q̃ pater. Et si ꝯtrariuz fuerit ꝯtrariuz iudica. Dicit Haly abenragel dixit albezen filius albezib. Quadã die cũ essem cũ abolabẽ et fuit cũ eo meraeso venit ad me qdã senex et dedit mihi chartã vnã in qua scripta erat vnius natiuitatis figura. et dixit mihi qḋ aspicerẽ in eadẽ figura: et ego q̃siui ob eo cui⁹ erat illa figura seu natiuitas. qui rñdit qḋ erat cuiusdaz filij sui et dũ ispicerẽ et cogitarẽ in ea abolabẽ accepit eã de manu mea et aliquantulũ aspexit in ea et dixit. Primum ꝙ in hac natiuitate videmus est ꝙ natus iste ortus est de adulterio q₂ nõ est filius illius q dicit ꝙ filius eius est. Ego dixi vnde habes hoc et rñdit. senex iste dicit qḋ hec natiuitas ẽ filij sui et pater nati cuius est hec natiuitas iaz sunt quatuor anni ꝙ decessit et obijt eodem anno quo natus ortus fuit. Et ego q̃siui vnde habebat hoc. et ipse dixit: ego aspexi ad gradum pr̃is

et inueni eum in opposito matris et nō erat inter eos plus vno gradu. Et inueni partē pr̄is in 11 domos ab ascēdente q̄ est octaua a quarta ꝛ erat iter partē ꝛ saturnuz vnus gradus ꝓpter qđ iudicaui ꝙ pr̄ huius nati anno quo natus fuit ortus decessit. ꝛ hic senex dicit qđ est filius eius vnde natus adulterinus est. ꝛ tunc senes dixit: ego non sum pater huius nati sed ē filius filij mei ꝛ filius meus. pater eius decessit eodem anno natiuitatis istius ꝛ est sicut hic homo bonus dixit.

Quinta domus. Hic ponit auctor sigatiões q̄nte domus. Dicit qđ hec domus sigt filios tā masculos q̄̄ femininos. Et sigt dilectiões ꝛ legatos siue nūcios ꝛ dona. Et ꝙ futuꝝ sit post mortē ex laude vel vituperatiōe. Et dixit andurgaz qđ dn̄s triplicitatis dom⁹ filioꝝ p̄mus sigt filios ꝛ vitā eoꝝ. Scđs designat dilectiões. Tertius sigat legatos siue nūcios. Dicit Ptolemeus in rōnibus huius dom⁹ ꝯuenit vt īspiciamus ad planetas existētes in loco zenith capitū nr̄oꝝ ꝛ ad locū q seqt̄ illū. ꝛ est locus fortune ꝛ ad locū participē cū illis in figura. Dicit haly ī cōmēto locus q est zenith capitū nr̄oꝝ est 10 domus. ꝛ locus q seqt̄ est 11 domus q̄ est domus fortune. Et regula q̄ sciemus esse filioꝝ est accepta a planetis existētib⁹ in his locis aut existētib⁹ in locis participātib⁹ cū eisdē sicut est ascendēs et 7 domus q2 vtraq3 eaꝝ ꝑticipat cū 10 ꝛ 11. Et si nō iuenerim⁹ ī his locis planetā īspiciemus si quos iuenerim⁹ ī 4 domo vel 5 ꝛ accipiem⁹ ide sigatione filioꝝ. Dicit Ptoleme⁹ ꝑ lunā venerē ꝛ Jouē iudicabim⁹ ī dādo filios. Solē martē ꝛ saturnū ī auferēdo et dabim⁹ mercuriū participatorē cū quocūq3 eoꝝ q secū participet ī figura. Dicit Haly ī cōmēto. Si fuerit in locis predictis aliq̄s ex planetis fortunis significat ꝙ habebit filios. Si aliq̄s ex infortunis nullū habebit filiū ꝛ si habuerit erunt debiles ꝛ pauci. Et si mercuri⁹ participationē habuerit cū fortunis erit fortuna: si cū īfortunis erit īfortuna. Dicit Ptoleme⁹ ꝛ ē ꝓpositio 144 q̄rte ꝑtis q̄dripartiti res particulares filioꝝ poteris scire ꝑ ꝯsideratiōez qn̄ bn̄ īsperexis ī quoꝫ eoꝝ ad plaꝫ dātē filios ita qđ eū pones loco ascēdētis ꝛ scies cetera ꝑticularia filioꝝ gn̄alr̄ sic̄ ꝑ natiuitatē. Dicit Haly ī cōmento. Qđ aūt vult Ptoleme⁹ ī h̄ loco narrare est id qđ accidit ī natiuitate mea. Jnsperi ꝛ iueni Jouē in decima domo ꝛ in 28 gra. Capricorni aspiciētē se cū luna ꝛ saturno et sigabat hoc ꝙ haberē filios ꝛ qđ morerent̄: q2 saturnus erat cū Joue ī 10 domo. ꝛ q2 Jupiter erat in signo feminino ꝛ luna silr̄ sigabat qđ essent plures vno ꝛ ꝙ essent plures femine. Et q2 Jupiter erat oriētalis: sigabat ꝙ haberē masculū: ꝛ sic habui tres filios. vnū masculū et duas feminas: ꝛ oēs obierūt: erat aūt gradus ascēdēs natiuitatis masculi circa graduz saturni ī ea natiuitate ꝛ ꝑꝑ hoc mortu⁹ est cito. Et erat gradus ascēdens vnius femine ī piscib⁹ ī sextili Jouis ī mea natiuitate ꝛ ī trino lune mee natiuitatis: ꝛ erat sol ylech ī signo capcorni. Et erat gradus ascēdēs alteri⁹ femine ī capcorno. ꝛ h̄ est mirabile: ꝑꝑ qđ sciri pōt ꝙ natiuitates sp̄iter se ꝯcordāt vna cū alia. Dicit hyspalēsis volēs horā gn̄andi filiū eligere masculū: sit Jupiter ī quouis āgulo vel sit soli oriētalis sitq3 dn̄s hore masculus ꝛ meli⁹ est vt signū ascēdēs sit masculinū ꝛ ēt ei⁹ dn̄s. ꝛ si luna sit fortunata a Joue erit meli⁹. Pro femina accipe signa feminina ꝛ pl'as femininos ꝛ sit Jupiter occidētalis. Dicit Haly abēragel qn̄ ī q̄nta domo fuerit aliq̄ fortuna ꝛ dn̄s q̄nte domus liber ab īfortunijs ꝛ asperexit mediū celi nat⁹ multos hēbit filios ꝛ viuēt ac ibūt ad bonū. Et si fuerit ꝯriū: ꝯriū sigat. Aspice ī oīb⁹ natiuitatib⁹ si iueneris luminaria īfortunata non hn̄tia vllū aspectū: fortune nat⁹ habebit paucos filios. ¶ Jn sciēdo tp̄s ī quo hn̄r filij aspice ad plaꝫ q habuerit plures dignitates ī domo filioꝝ. si eū iueneris ī ꝑte oriētali habebit filios ī iuuētute sua. si eū iueneris medio celi hēbit eos ī medio etatis sue. Et si ī se

tptia habebit eos i pncipio senectutis. Si i q̃rta habebit eos circa finē vite sue. Silr qñ ann⁹ puenerit ad signū i quo fuerit iupit̃ vl ven⁹ i radice natiuitatis hēbit filiū i illo anno. Dicit Daly abēragel si iterrogat⁹ fuerit ꝓ muliere si ē pgnās aut nō aspice si dñz ascēdētis ꝛ lunā ābos iueneris in domo filioꝝ: aut si inueneris dñm domus filioꝝ in ascendente liberū ab infortunis: dicas qđ mulier illa sit pgnans. ꝛ si dñs ascēdentis aut dñs domus filioꝝ dederit viz suā planete existēti in angulo. Et silr si dñs ascēdētis receptus fuerit et recipiēs ipsuz receptus. dicas qđ est pregnans. Et si dominus ascēdentis dederit vim suam planete cadenti ab angulo: significat quod non est pregnans.

Sexta domus. Hic ponit sig̃atiōes 6 dom⁹. Dicit sexta dom⁹ sig̃at ifirmitates ꝛ suos et sig̃t finē vite et qd futuꝝ sit añ senectutē. Dicit andozgaz ꝙ pm⁹ dñs triplicitatis hui⁹ dom⁹ sig̃t ifirmitates ꝛ cōualescētias siue deteriorationes ifirmitatū. Scđs sig̃t vnaculos ꝛ suos. ¶ Nota drīaz iter vnaculū ꝛ suū. vnacul⁹ eni idē ē ꝙ famul⁹ ꝛ vocat̃ su⁹ oductiti⁹. su⁹ ē q ē oditiōis suilis Uñ dixit qdā vsificator. Est ꝓb⁹ h̃ verna cui nō ē cura taberna nō vult verna ꝓbus dñis suire duob⁹. terti⁹ dñs triplicitatis sexte dom⁹ sig̃t qd boni vel mali eueniat sibi ex seruis ꝛ eoꝝ vtilitatē atq̃ opa. Et cū h̃ ē sig̃ator bestiaꝝ ꝛ pecoꝝ ꝛ oīuz q̃drupediū q̄ nō eg̃tant ꝛ sig̃t multitudinē vel paucitatē ꝛ fortitudinē eoꝝ ꝛ q̃tū manebūt in manu ei⁹ ꝛ qñ recedēt a suis manib⁹. sig̃t ēt carceres ꝛ retētiōes. Dicit Ptoleme⁹ in 60 ꝓpōne cētiloquij. Albobarā sane ꝛ certe sūt hore i qb⁹ declarant̃ mutatiōes morboꝝ ad bonū vel ad malū velociter s3 loca lune i angulis q̃drati oclusi a circulo directo. Alterationes vo q̄ p̃cedūt has ꝛ idicāt sūt va loca lune i āgulis almutemō. Que aūt p̃cedūt has sūt loca lūe i āgulis hñtib⁹ 16 latera. Et h̃ postq̃ p̃cesserit eē egritudis s3 eq̄litatē ꝛ nō acciderit aliqd extrisec⁹ ꝙ oturbet ifirmū. cū igit̃ iuenerim⁹ h̃ fortunā tā d fixis q̃ d erraticis sig̃abit alterationē ꝓspaz. Si vo i fortunā alterationē aduersaz nisi fuerit egritudini ipsa ifortuna ɔ̄ria et i suo haim. Luna vo i his angulis sig̃t morbos acutos et sol ꝓlixos. Et silr oīs planeta sm ꝓprias ɔsuetudines. ¶ Daly i cōmēto eiusdē dicit ꝙ Ptoleme⁹ docuit nos causaz dieꝝ dterminabiliū ꝛ qd et quot sint et qñ determinent̃ d bono vel de malo et alteratiōes sm ordinē. Utilitas vo i h̃ maior ē medicis q̃ astrologis: ꝛ h̃ iō q2 multi phi oueniūt sup determinatiōes dicētes ꝙ sūt alteratiōes et p̃lia inter nām egri et morbi acuti i 4 die et 7 die et 14 die et 21 et q̄ augent̃ sm hoc accepta solo auditu et doctrina sine scia. et nō rōnant̃ i h̃ nisi p illud ꝙ p̃terijt de expimētis suis. S3 Ptoleme⁹ dixit causaz ei⁹ et patefecit vñ fiat. et cā s3 Ptole. ē q2 nā deuicta ē a morbo in initio ei⁹ et ꝓhibet eā ne ꝓcedāt ei⁹ opa sm eq̄litatē nec repugnat illa morbo i hora q̄ vincit̃: s3 expectat vt sit lūa i ɔ̄rio loco illi i q̄ fuit i pncipio morbi: q2 tūc nō erit vis humoꝝ q mouēt̃ i eo sic fuit i pncipio morbi. tūc eni icitat̃ vt repugnet illi sic nō agit prudēs actor cū accusato isipiēte cū voluerit illi repugnare nisi cū ei⁹ vt⁹ dbilitata fuerit et i illo loco i quo careat auxiliatorib⁹. Et excitat illā. s. nāz i 4 signo a signo i quo icepit egritudo et luna exñte in illo q2 ab oī signo q̃rto ɔ̄riū est nāe eius: et silr 7: q2 hec loca. s. q̃rtus aspectus et oppositus sig̃ant inimicitias et ɔ̄rietates. Et tp̄s qđ est iter initiū morbi et introitū lune in gradu q̃drati in quo fuit in initio morbi p ascēsiōes signoꝝ in circulo directo et ꝓiectiōes radioꝝ sūt septē dies: et eodē modo qđ est inter lunā i initio morbi et ipsaz in oppositiōe sūt 14 dies: et qđ est iter initiū morbi et q̃rtū aspectū scđm q est ɔ̄rius initio morbi sunt viginti vnus dies. et sm hunc modū ꝓcedit modus alioꝝ dieꝝ. Et erunt hec puncta anguli quadrati quē includit linea circuli directi: et illis punctis alia puncta sunt idicatiua: et est vt pueniat luna ad punctū qui abscindit vnumquēq̃ arcū cui sub-

tendiť latus de lateribus q̃drati ꝑ mediũ. Et in his arcubus sũt latera figure hñtis octo angulos. Et oĩa hec pũcta ꝯ̃ria sũt pũctis ĩ qbus ĩcepit morb⁹ ꝑ nãz. Igiť obseruet astrologus qd fuerit ĩ his pũctis tã de stellis fixis quã de erraticis siue fuerit fortune siue infortune. Et si fortune fuerit iudicet qꝺ̃ sigñant victoriã nãe sup colera. ĩfortune v̈o sigñant qꝺ̃ colere separabũt nãm nisi fuerit ĩfortuna ꝯ̃ria morbo ⁊ fortis ĩ suo haim. nõ enĩ fortunabit lunã cũ fuerit in suo haiz. sꝫ remouebit morbũ ꝑ hoc qꝺ̃ est illi ꝯtraria: ⁊ ꝑ hoc ꝙ ĩfortuna ẽ ꝯtraria morbo vt si fuerit frigida ⁊ morb⁹ calidus: ⁊ si fuerit calida ⁊ morbus frigidus ⁊ cũ his silĩbus in specie diuersitatũ. Et dicit qꝺ̃ esse solis in morbis ꝓlixis sigñat sicut esse lune in morbis acutis quoꝝ maius tp̃s erit orbis lune ⁊ in ꝓlixis orbis solis. Innuit ẽt nobis Ptolemeus subtile qd: cũ diceret oĩs stella scꝺ̃m qꝺ̃ est illi de moribus. Docuit qppe nos qꝺ̃ qcqd ĩmoderatũ est in nobis ⁊ fuerit in moribus quos in ꝯsuetudine nõ habemus diť ꝓ morbo. Et dixit iustũ est hoc nisi accidat aliqd extrinsecus qꝺ̃ disturbet ordinẽ determinatiõis. ⁊ locuti sũt de re q̃ destruit determinationem hi q exposuerũt librũ amphorismoꝝ ypocratis: ⁊ ideo nõ necesse est nobis recitare in hoc libro. Tota ĩtentio Ptolemei ⁊ Haly stat in hoc qꝺ̃ causa q̃re 7 dies ⁊ 14 ⁊ 21 sunt dies cretici est qꝛ luna ĩ septima die vt frequẽter venit ad q̈rtũ aspectũ loci in quo fuit in ꝑ̃ncipio morbi: ⁊ vt frequẽter luna in 14 die venit ad locũ oppositũ ⁊ in 21 die vt frequẽter venit ad scꝺ̃m q̈rtũ aspectũ. Ideo dicit Haly cũ voluerit astrologus iudicare de die cretica dꝫ obseruare tp̃s quo luna veniet ad quartũ aspectũ loci in quo fuit in ꝑ̃ncipio morbi ⁊ si tũc ꝯiungať cũ planetis beniuolis: vel aspiciat ipsos aspectu laudabili: vel si ꝯiungať vel aspiciat stellas fixas q̃ sũt de natura fortunarũ sigñat ꝙ crisis erit ad bonũ. Et si ꝯiungať vel aspiciat ĩfortunas sigñat ꝯtrariũ nisi ĩfortune fuerint ꝯtrarie materie morbi: ⁊ cũ hoc fuerit ĩfortuna in suo haim: qꝛ tũc põt significare bonũ: sed hoc est ꝑ accidẽs. Verbi grã: si egritudo sit flegmatica ⁊ luna aspiciat martẽ sigñat bonũ. Et qñ luna ꝑuenerit ad bonũ locũ cui subtendiť latus octogoni in equatore erit dies indicatiua. Latus octogoni sũt 45 gradus. ⁊ est medietas aspectus quarti. ⁊ lꝫ nõ sit aspectus hꝫ tñ maiorẽ ꝯuenientiã cũ aspectu q̃ꝫ alia loca: ⁊ iõ qñ luna in quarto aspectu dꝫ ꝯiũgi fortunis cũ in medietate illius loci ꝑuenerit iam nã sentit iuuamentũ ⁊ ĩcipit insurgere ꝯtra mãm morbi digerẽdo ipsaꝫ: ⁊ iõ tũc apparẽt signa digestionis in vrina. ⁊ aliqñ fit crisis in q̈rta die. s. qñ luna ĩuenit ibi planetã fortunã: ⁊ tũc signa digestiõis debẽt ꝑ̃cedere in tp̃e quo luna ꝑuenerit ad locũ cui subtẽdiť latus 16 anguloꝝ ⁊ hec est medietas octogoni. Sufficiãt hec de causis dieꝝ creticoꝝ. Dicit Ptolemeus in 70 ꝓpositiõe cẽtiloquij cũ fuerit luna in oppositiõe solis mixta stellis nebulosis sigñat morbos inseparabiles in oculis. Et silr̃ si fuerit occidẽtalis luna ⁊ in angulo et fuerint vtriqꝫ mali occidentales ascẽdentes post lunã ⁊ sol in angulo ⁊ vtriqꝫ mali ascẽdentes ante solẽ ⁊ illi oppositi. s. vnus alteri perdet natus vtrũqꝫ oculũ. ¶ Dicit Haly in cõmẽto eiusdẽ. maius ĩpedimẽtum in duobus luminaribus est cũ fuerint duo mali idest saturnus et mars ascẽdentes añ solẽ et post lunã: et vnus eoꝝ in oppositiõe alterius. et sol sigñat oculũ dextrũ. luna vero sinistrũ. Et ineuitabile est qn natus amittet vtrũqꝫ oculũ cũ fuerit significator in eius natiuitate hoc mõ. Stelle v̈o nebulose sũt he achoraye: caput geminoꝝ: et locus ĩ quo cadit aqua quã fundit aq̃rius gutte leonis ⁊ alie q̃ nõ lucẽt. Dicit Haly Abẽragel in rõnibus huius domus ꝑ̃mitus loq volumus in hoc caplõ in occasiõibus et accidẽtibus q̃ accidũt in spiritu ⁊ sũt ĩfirmitates spũs. Postmodũ loquemur in his q̃ accidũt in corpore ⁊ sũt ĩfirmitates corporis. Postea dicit dico ꝙ demoniaci sunt illi q nõ hñt in natiuitatibus suis Mercuriũ cũ luna in aliquo aspectu: nullo eoꝝ aspiciẽte ascẽdens: et fortior

in natiuitate

in natiuitate sua si diurna fuerit q̄ sit saturnus: et si nocturna Mars: et qs eorū fuerit sit in angulis et hec est natiuitas demonū. Qñ sol dānatus fuerit ab īfortunis vel a dño domus īfirmitatis et fuerit sup terrā in natiuitate diurna vel luna in tali dānatiōe sub terra in natiuitate nocturna accidet nato cecatio in oculo dextro. Et si hoc infortuniū solis fuerit sub terra in natiuitate nocturna vel sup terrā lune in natiuitate diurna istud dānū et cecatio erit in oculo sinistro. Quāddo sol et luna fuerint ambo in sexta domo īfortunati natus sine aliq̄ dubitatiōe cecabit. Qñ Mercurius fuerit iunctus cū saturno vel in eius aspectu quarto vel opposito: aut fuerit cadēs ab angulo i loco vili et īfortunato aut cōbustus fuerit vel retrogradus: aut pegrinus in signo muto natus ex q̄cunq; harū significationū erit lingua dānatus vel mutus. Qñ Mercurius fuerit dñs sexte domus: vel in oppositiōe saturni natus surdus erit. Maior et fortior significatio mutitatis est qñ dñs ascēdētis et dñs exaltatiōis sue: et dñs triplicitatis ei⁹: et Mercurius et luna sint oēs in signis mutis. Qñ sol fuerit infortunatus vel dānatus sub terra sigat dānationē stomachi. Et qñ luna fuerit dānata sub terra sigat damnationē pulmonis. Et si Mars fuerit hoc modo: significat dānationē epatis. Et si Saturnus hoc modo fuerit: sigat dānationē splenis. Et si Mercurius hoc modo fuerit: fellis dānationē sigat. Dicit Ptolemeus i. 89. ppositiōe centoliquij detestabilius i significatiōe egrotātis est vt sit significator iterrogatiōis igrediēs sub radijs solis vel sit pars fortune infortunata. Dicit Haly Abenragel in q̄stionibus huius domus si queretur a te p aliquo īfirmo vtrū sanabit aut nō: aspice lunā et solē et almutē ascēdentis: et si fuerint liberi ab infortunis et non habuerint aspectū cū dño domus mortis. et dic q̄ euadet ab illa īfirmitate. Et si duo eorū fuerint sicut diximus similiter euadet. Et si luna et almutē ascendentis: et maxime si ipsa fuerit domina tpis. i. si q̄stio fuerit nocturna habebūt aspectū cū dño dom⁹ mortis nō poterit liberari a morte. Et qualibet vice q̄ aliquis significatorū applicuerit infortune fortificabit infirmitas quousq; seperetur ab eo. Tempus mortis erit quando almutez ascendētis: aut luna se cōiunxerint cum domino domus mortis: aut cum infortuna que ipsam infortunauit: aut q̄ applicet ad quartum vel oppositum aspectum eius.

Septima domus.

Hic ponit significationes septime domus. Et dicit q̄ septima domus significat mulieres et nuptias et cōtentiones et oppositiōes. Anduzgaz dixit q̄ pmus dñs triplicitatis septime domus significat mulieres. scd̄s sigat cōtentiōes. tertius participationes et cōmixtiones. Dicit Ptolemeus in rōnibus huius domus cōuenit vt aspiciamus in cōiugio virorū statū lune hora natiuitatis viri ita q̄ pmo aspiciamus ad lunā si fuerit in duabus q̄rtis orīetalibus erit cōiugiū viri i sua pueritia aut copulabit cū puella postq̄ dies intrauerit. Et si fuerit in duabus q̄rtis occidētalibus cōiugiū erit tardū aut copulabit cū vetula. Et si luna fuerit sub radijs et participata fuerit cū saturno nūq̄ copulabit. Et si applicuerit saturno copulabitur cū muliere laboriosa et praua. Et si applicuerit Joui erit mulier abstinentie bone et boni ornamēti. Et si applicuerit marti. erit audax et supba. Et si applicuerit veneri erit pulchra leta et bone receptionis. Et si applicuerit mercurio: erit bona itelligens et bonorū verborū. Et cōuenit vt aspiciamus cōiugiū mulierū a statu solis hore sue natiuitatis ita q̄ si fuerit sol i duabus q̄rtis orīetalibus cōiugiū mulieris hñtis talē natiuitatē: erit i sua pueritia vel copulabit puero postq̄ i dies pcesserit. Et si fuerit i duabus q̄rtis occidētalibus: copulabit tarde aut vetulo postq̄ in dies processerit. Et si sol fuerit pticipatus cū saturno erit maritus bone legis amator laboris. Et si habuerit prticipationē cū Joue erit abstinētie bone nobilis cordis. Si cum

marte erit fortis cordis sine vllo amore. Si cū venere erit limpidꝰ. Si cū mercurio erit ꝑfectuosus i suis factis ⁊ factor multarū rerū. Dicit Haly Abenragel i qōnibus huius domꝰ. Si qs a te q̄sierit ꝓ ↄiugio si erit vel nō aspice ascēdēs ⁊ eius dn̄m ⁊ lunā ⁊ planetā a q̄ separat̃ ⁊ da hos ꝓ sig̃atoribꝰ q̄rētis ⁊ septimā domū ⁊ eiꝰ dn̄m ⁊ pla; cui applicuerit luna ꝓ sig̃atoribꝰ illius ꝓ quo q̄rit̃. ⁊ si q̄rens fuerit masculus cōiūge solē cū sig̃atoribꝰ suis ⁊ fac eū ꝑticipē i sig̃atione. ⁊ si q̄rēs fuerit mulier da sibi venerē ⁊ fac eā ꝑticipē i sig̃atiōe. postmodū aspicias cuius modi applicatiōe; h̄eat dn̄s ascēdētis vel luna cū dn̄o septie domꝰ ⁊ cuiusmodi applicationē h̄eat pl̄a a quo separat̃ luna cū pl̄a cui applicat. vel venus cum sole. Vn̄ si dn̄s ascēdētis vel lūa applicuerit dn̄o septime domꝰ vel pl̄a a quo separat̃ luna pl̄e cui applicat. vel fuerit dn̄s ascēdētis vel lūa i septima domo sig̃at ꝙ querēs h̄ebit rē quesitā tn̄ cū petitionibꝰ ⁊ p̄cibus multis. Et si applicatio fuerit de q̄rto vel oppositiōe significat ꝙ res ista erit tn̄ cū traditate ⁊ labore ⁊ pena. Sed si dn̄s septie domꝰ applicuerit dn̄o ascēdētis vel plāeta cui applicat luna plāete a quo ipsa separat̃ vel fuerit dn̄s septime i ascendēte res illa leuiter fiet ⁊ cū magna voluntate mulieris ⁊ sue ꝑtis: maxime si applicatio illa fuerit de tertio vel sextili. Et si nō iueneris aliquā applicationē iter sig̃atores significat ꝙ res nō erit. Si aliqs q̄rat a te si nocte illa cōplebit voluntatē suā cū muliere vel nō aspice si iueneris i q̄stione venerē aspicientem ascendēs. dic ꝙ q̄stio sua cōplebit̃ illa nocte. Et si questio fuerit si habuerit rē cū muliere illa nocte p̄terita vel nō iudica hoc eodē mō nec plus nec minus. Si querat̃ a te ꝓ aliqua muliere si est virgo vel nō aspice ascēdēs ⁊ dn̄m eius ⁊ lunā ⁊ si eos inueneris i signis fixis. dic ꝙ est virgo salua ab oī labe limpida. Et si fuerit i signis cōībus vel mobilibus. dic ꝙ est mulier ⁊ h̄et vel habuit maritū. Et si questio fuerit ꝓ puella q̄ dicit se virginē. dic ꝙ est corrupta. ⁊ ꝙ habuit aliqs rē cū ea. Si querat̃ a te ꝓ aliqua muliere quot maritos h̄ebit aspice a domino decime vsq; ad gradū martis ⁊ ꝙ planetas inueneris inter eos tot maritos habebit. Et si mars fuerit in septima domo aspicias a marte vsq; ad Jouem hoc eodem modo ⁊ iudica secundum id ⁊ certificabis cum deo.

Octaua domus.

Hic bonit sig̃ationes octaue domos. Et dicit ꝙ octaua domus est domꝰ mortis ⁊ timoris ⁊ significat hereditates mortuoꝝ q̄s heredes debēt possidere post mortē. ⁊ sig̃at finez annorū vite post senectutē. Dicit Anduzgā p̄mus dn̄s triplicitatis huiꝰ domus significat timorē. Scd̄s significat p̄cepta ⁊ res antiq̄s. Tertius sig̃at hereditates mortuorū. Dicit Ptolemeus cōuenit vt ispicias ad statū gradus iterficiētis qs planetarū sit ibi vel aspiciat ipsum: ⁊ ꝭm naturā illius erit iudiciū de morte: ita ꝙ si saturnus fuerit dn̄s mortis accidet ꝓpter ifirmitates lōgas: ꝓpter ꝑtisim sc; ⁊ reumata ⁊ ꝓpter defectū nature ⁊c̃. talia. Et si Jupiter fuerit dn̄s mortis erit mors ꝓpter apostemata gule ⁊ pulmonis ⁊c̃. huiusmodi. Et si fuerit mars erit mors ꝓpter febres cōtinuas ⁊ acutas. Et si fuerit venus accidet mors ꝓpter ifirmitatē stomachi ⁊ epatis ⁊ cordis ⁊ ꝑ fluxū sanguinis ⁊ apostemata euntia ꝑ corpus ⁊ fistulas. ⁊ si fuerit mercurius erit mors ꝓpter epilentiā ⁊ ꝓpter stultitiā ⁊ amissionē sensus. ¶ Haly dicit i cōmento. 18. ꝓpositiōis q̄rte partis. Ptolemeus diuisit nobis mortē in duas maneries: vna est ꝓueniens ex ifirmitatibꝰ Alia est ꝓueniens a re in qua nō h; phisicus qd videre: sicut q morit̃ gladio: lancea: casu: igne ⁊ morsu bestie ⁊ fere vel aque submersiōe ⁊ alijs multis occasiōibꝰ. Et qn̄ planete gubernatores mortis salui fuerit ab ifortunis ⁊ in suis met dignitatibꝰ ⁊ potētes ⁊ quando sup eos nullus plāeta cōtrarius eleuat̃ tūc accidet mors ꝓpter infirmitates. Alia autē mors accidit qn̄ planete fuerint ifortunati vel debiles vel i dignitatibꝰ alie-

nis eis cõtrarijs aut planete cõtrarii eleuati fuerint sup eos. ¶ Narrare aũt omnes maneries qbus cõtingit mors esset hic nimis longũ ⁊ q voluerit hoc inueniet in qrta parte quadripartiti Ptolemei. Dicit Ptolemeus in .74. propositiõe centiloquij. Cum fuerit mars corporaliter iunctus capiti algol ⁊ non aspexerit fortuna ascendentem nec fuerit fortuna in .8. domo ⁊ dñs anauba luminariũ oppositus fuerit marti vel in eius aspectu quarto nati caput truncabit̃. Qđ si luminare fuerit in medio celi suspendet̃. Et si fuerint mali aspiciẽtes a geminis ⁊ pisce abscindent̃ ei manus ⁊ pedes. Dicit Haly in cõmento qñ fortuna fuerit in domo octaua ꝓhibet malã mortem. Audiui siquidem a quodã qui erat cum filio Haly valde animoso in mari qui cum vellet ingredi mare nimis tumultuosum ventis vndas agitantibus ipsum increpasset dixit. non timeo mihi mortem in mari. Jupiter eni fuit in natiuitate mea in domo mortis ⁊ orientalis qui prohibet mihi malã mortem. ⁊ vidi inquit in lecto illum mori. Accidit etiã mihi vt qdem seruiẽtes ostenderet mihi natiuitatem filij dñi sui ⁊ inueni solem in medio celi: ⁊ ipse erat dominus anauba ⁊ hylech ⁊ mortẽ in quarto aspectu eius ⁊ saturnũ i angulo terre eius ascendens piscis: vñ exterritus distuli dare iudiciũ dicens. oportet vt anteq̃ iudicem cõpleãtur dies nutritionis. Cũ aũt de puero valde solicitarem circa inuestigationẽ motuũ vel morũ suorũ nihil intellexi vnde sibi timerem truncationem manuũ ⁊ pedũ ⁊ infurcationem cũ esset mansuetus ⁊ verecũdus. Cũq̃ ꝑuenisset ad .30. annos ingressi sunt qdam domũ eius fugientes eo q̃ accusati erant de dolo sup eũ qui preerat vrbi ⁊ deprehensi fuerãt in domo illa ⁊ ipse cũ eis amisit manus ⁊ pedes ⁊ infurcatus est. ⁊ ego vidi eum absq̃ manibus ⁊ pedibus infurcatũ. Dicit Ptolemeus in .59. ꝓpositione centiloquij cũ interrogatus fueris de absente nõ iudices de eo mortẽ donec remoueas ebrietatem ab eo. nec vulneratũ donec tollas sanguinis minutionẽ. nec substantiã acqsitã donec pecuniã sibi cõmissaꝫ remoueas. est eni i his hoibus ideꝫ iudiciũ. Dicit haly ĩ cõmento ibidẽ: qui tractat de iudicijs iudicat p formas q̃ sunt ꝓpe veritatem. ideo nõ iuenit̃ i fortitudine iudiciorũ partitio iter sopitũ ⁊ mortuũ: ⁊ iter vulneratũ ⁊ minutũ. nec inter illũ cui cõmissa est pecunia: ⁊ illũ q acquisiuit illã. Audiui si qdem a patre meo cui deus parcat q̃ cũ ipse fuisset cũ his q se abscõderunt a facie iperatoris cũ abraã filio almothedi q̃ quotidie visitabat cũ occulte albasten filius abrae astrologus: q ꝑcepit vt afferret concham eneã magnã aqua plenã in qua ponens scabellũ consuluit ei vt desup sederet in maiori pte diei. ⁊ hoc ideo ꝑcepit vt faceret errare astrologos iperatoris in esse abscõditorũ. ⁊ cũ iperator quereret ab astrologis suis vbi ille esset: dixerũt q̃ esset i medio maris. Dicit haly abẽragel qñ mars fuerit in octaua domo dãnificans dñm octaue domus mors nati erit ex ferro. Et si saturnus fuerit in octaua domo dãnificans dñm octaue domus mors nati erit ꝓpter carcerẽ ⁊ penas. Qñ luna fuerit i octaua domo cũ cauda draconis significat q̃ mors nati est ꝓpter secessum vel medicinã laxatinã. Qñ mercurius fuerit i octaua domo cũ cauda significat q̃ mors nati erit ꝓpter mala opa aut ꝓpter toxicũ aut facta nigromantie. Qñ gradus occidentis ⁊ eius dñs ambo damnati fuerint nato significãt malã mortẽ. Qñ sol fuerit dãnatus in natiuitate diurna vel lũa in nocturna sigãt illud idẽ. Qñ significatores dãnati fuerint sup terrã manifestã mortẽ significãt ⁊ patentem. Et qñ dãnati fuerint sub terra mors erit abscõdita ⁊ occulta. Quãdo aliqua infortunarũ fuerit in octaua domo vel iuncta dño octaue domus significat fortem ⁊ malam mortẽ. Et si aliqua fortunarũ fuerit in octaua domo vel iuncta domino octaue domus significat bonam ⁊ pulchrã mortem. Et si iupiter vel venus fuerit in hac domo fortis et liber a radijs ĩfortunarũ natus erit fortunatus ⁊ laudatus ⁊ viuet ãnis .73. ⁊ forte plus.

NOna domus. Hic ponit sigatiões none domus. Dicit ꝙ nona do
mus sigat pegrinatiões ꝛ lōga itinera ꝛ sigat eplas
ꝛ legatos ꝛ rumores atq̄ somnia. Dicit Anduzgaz ꝙ p̄mus dñs triplicitatis hu
ius dom⁹ sigat pegrinatiões ꝛ oē ꝙ ei accidit i pegrinatiōibus: scđs sigat fidē
ac religionē. tertius sigat sapiam ꝛ somnia. Dicit Haly Abenragel in rōnibus huius do
mus aspice i itineribus nati p̄mitus a dño triplicitatis domus itineris: qm̄ qñ dñs tri
plicitatis domus itineris p̄mus fuerit i bono statu ꝛ fortis fortunatus ꝛ receptus sigat
ꝙ natus ibi p itinera ꝛ mouebit se de vno loco ad aliū ꝛ erit fortunat⁹ i itineribus suis.
Et si fuerit i diuerso statu ab eo ꝙ dixim⁹ hēbit ipedimēta ꝛ grauamina i itineribus ꝛ
motib⁹ suis ꝛ erit vilipēsus i eis ꝛ extrahet̄ ꝛ expellet̄ de terra ꝛ loco suo nec i suis itine
rib⁹ aliquā vtilitatē vel lucrū hēbit. Et si dñs triplicitatis domus itineris. scđs fuerit i
bono statu fortunatus ꝛ receptus nat⁹ erit bone legis religiosus ꝛ custos legis: Et si fue
rit i diuerso statu erit male legis noīabit̄ malus: ꝛ de malis opibus ꝛ incredulus. Et si
dñs triplicitatis tertius fuerit i bono statu natus erit veridicorū somnioꝝ: ꝛ qcqd vide
bit i somnijs veridicū erit nec mentiet̄. Dicit idē haly scias ꝙ Mercurius hʒ posse ac si
gnificationē ꝓpriā i cā legis ꝛ legalitatis separatim ab alijs planetis. Et scias ꝙ qñ fue
rit i domo saturni vel i aspectu eius natus erit ꝓfundarū cogitationū firmus i creduli
tate: laudat res alterius mūdi magis q̄ʒ istius: ꝛ credit eas ac multū cogitat i illis ꝛ amat
eas: ꝛ tenet ꝙ res illi⁹ mūdi sint meliores q̄ʒ istius. abhorret ludos iocùlatiões ꝛ solatia:
humilis ꝛ patiēs laboris ac idigētie maxime si fortune cadētes fuerit nō aspiciētes ascē
dens. Et si Mercurius fuerit in domo Jouis: vel in eius aspectu natus erit boni hoīs
bone legis ꝛ legalitatis ꝛ legis in qua fuerit obseruator. Et si fuerit in domo martis: vel
in eius aspectu: ꝛ fuerit idem aspectus de quarto vel oppositione natus erit homicida
irascibilis malefactor male legis ꝛ vilipendet legem suam.

DEcima domus. Hic ponit sigatiões decie dom⁹. Dicit ꝙ decima
dom⁹ ē dom⁹ regni ꝛ sublimitatiōis ꝛ exaltatio
nis memorie ꝛ vocis i iperādo ꝛ magisterioꝝ atq̄ matꝝ. Et sigat dimidiū anno
rū vite. Dicit anduzgaz domin⁹ triplicitatis decime. Prim⁹ sigat opus nati ꝛ ex
altationē suā ꝛ sedis sublimationē. scđs sigat vocē iperij ꝛ audaciā i imperādo. tertius
sigat stabilitatē atq̄ durabilitatē eius. i. q̄ʒtū durabit in dñatione sua. Dicit Ptolemeus
in. 15. ꝓpositiōe centiloquij. Ascēdētia inimicoꝝ regis ab eiusdē ascendēte cadētia sūt
ꝛ ascendētia dñantiū in illo angulo eius. Ascēdētia v̄o ministrantiū succedētia angulis.
Ciuitatū aūt ascendētia in earū edificatiōibus iudicant oīa que eis accident. Que vero
ascendētia sunt in regū ordinatiōibus quarūdā ciuitatū ꝓnunciāt oīa q̄ sub eorū regno
fient: ꝛ ascendēs apparitiōis alicuius secte in illis. s. ciuitatibus demonstrat qcqd sub il
la secta futurū est i ipsis ciuitatibus. Dicit ibi haly in cōmento ꝙ signa cadētia sunt quo
rū nullus est angulus vel post angulū: ꝛ sūt quatuor: scʒ duodecimū tertiū sextū ꝛ nonū
ab ascēdente. Et dicit ꝙ notū est oī astrologo ꝙ cū fuerit ascēdens natiuitatis: aut aliqs
angulus ei⁹ ascēdēs aut aliqs anguloꝝ iceptiōis regni fueritq̄ natiuitatis alicuius cui
regnū cōgruat ꝑficiet̄ ei regnū i illo regno: eritq̄ ei i illo regno honor ꝛ nō in alio. Quip
pe reges antiq oīuʒ nascētiū i regnis suis natiuitates obseruabāt: ꝛ cuiuscūq̄ ascēdens
deprehēdebāt domū inimicoꝝ regni vel sextū vel tertiū vel nonū iterficiebāt ipsū pue
rū q2 regnū ipsius eēt cōtra regnū eoꝝ. Et paucis iterpositis dicit ꝙ ascendēs alicuius ci
uitatis est signū i cuius ascēsione icipit qs collocare p̄mū lapidē i illa. Ascendēs secte est
ascendēs signū i tp̄e quo illa secta icipit ꝑualere sup aliā sectā ꝛ susceperūt eā imorātes:

⁊ illud significat quantū durabit: ⁊ qcqd accidet in illa q̄diu durauerit. Dicit Haly abē-ragel qñ signū medij celi fuerit ex signis igneis maxime si fuerit leo vel aries: ⁊ sol i eo: ⁊ pars regis fuerit ibi in aspectu fortunarū natus sine vlla dubitatione rex erit.

Undecima domus.

Hic ponit sigñatiões vndecime dom⁹. Dicit ꝙ vndecima domus est domus fortune ⁊ fiducie atq₃ laudis: ⁊ amicoꝝ ⁊ ministroꝝ ⁊ auxiliatoꝝ: ⁊ sigñat postremam medietatē medie vite. Dixit Anduzgā ꝙ dñs triplicitatis domus fiducie primus sigñat fiduciā. Scđs sigñt amicos. Tertius sigñat vtilitates seu ꝓfectus eoꝝ. Dicit Ptolemeus in. 39. ꝓpositiõe centiloquij: eē malū vndecime domus ⁊ eius dñi in itronizatiõe reguꝫ sigñat qđ accidet in cõsiliatoribus suis ⁊ eius substãtia de malo: ⁊ eodē mõ erit malū esse scđe sigñans: ꝙ modicū adipiscet̃ ꝓpl's cū illo rege. Dicit haly in cõmento. Astrologi cõuenerūt sup hoc ꝙ dom⁹ decima i oi ordinatione regū est locus eius: ⁊ vndecima auxiliatoꝝ eius ⁊ eius substãtie ascendēs est ppl'i: ⁊ scđa substãtie ppl'i: ⁊ ideo īpedit vndecima cõsiliatores: ⁊ scđa substantiā ppl'i. Dicit haly abēragel in rõnibus huius dom⁹. Aspice ad dñm triplicitatis huius domus pmū: si īueneris eū receptū fortunatū ⁊ forteꝫ iudica ꝙ natus hēbit amicos multos lucra vtilitatē ⁊ bonū ꝑ eis. Et si fuerit īfortunat⁹ ⁊ dãnatus natus erit solitarius ab hoibus nõ hñs amicitiā cū aliquo ⁊ retrahet ⁊ elongabit se ab illis q ꝓcurãt amorē ⁊ societatē ipsius. Et si dñs triplicitatis ipsius domus. scđs fuerit fortis fortunatus ⁊ receptus erit fortunatus honoratus ⁊ diues abundãs in bono statu ⁊ bone vite. Et si fuerit ab hoc statu diuersus erit laboriosus: ⁊ indigens ac paupꝛtatis ⁊ miserie manifeste. Et si dñs triplicitatis ipsius domus tertius fuerit fortunatus fortis ac in bono statu natus hēbit filios remãsuros post eū in bono statu ⁊ diuitijs ⁊ fortuna sua. Et si fuerit infortunatus debilis ⁊ cadēs ac in malo statu natus non habebit filium qui post eum remaneat nec heredem sue generationis. Et scias qđ melior status q̄ esse possit in amicorum causa est vt dominus ascendentis sit receptus a domino vndecime domus eodem domino vndecime domus existente fortuna ⁊ in bono statu. quoniam quando sic fuerit habebit amorem ⁊ conuenientiam cum socijs ⁊ amicis.

Duodecima domus.

Hic ponit sigñatiões. 12. domus. Et dicit ꝙ. 12. domus sigñat inimicos ⁊ labores tristitiā atq₃ inuidias ⁊ susurratiões ⁊ ingenia atq₃ bestias q̄ equitant̃ ⁊ significat finē vite: ⁊ qđ cõtinget mulieribus i ipregnatiõe. Dicit Anduzgā ꝙ primus dñs triplicitatis huius dom⁹ sigñat inimicos. scđs sigñat labores. tertius bestias magnas: ⁊ iponit finē dictis dicēs hº ē ꝙ sigñat. 12. dom⁹. Dicit Haly abēragel i iudicijs huius domus. Aspice pmit⁹ ad dñm triplicitatis hui⁹ dom⁹ pmū quē si iueneris eū fortunatū fortē ⁊ altū iudica ꝙ inimici nati appodiabūt se sup eū ⁊ de se faciēt qcqd voluerit. Et si fuerit cadēs dãnatus ⁊ cõbustus ⁊ ꝑegrinus nat⁹ appodiabit se sup inimicos suos: ⁊ ipsi ipedient̃: ⁊ accidet eis malū qđ credebãt facere nato. Et si dñs triplicitatis ⁊s hui⁹ domus fuerit fortunatus natus hēbit modicas tristitias ⁊ anxietates. Et si fuerit in diuerso statu erit multarū ipietatū ⁊ tristitiarū, ⁊ accident ei labores ⁊ ipedimenta ⁊ dãna magna i eo qđ hꝫ ⁊ in corpore suo. Et si dñs triplicitatis huius domus tertius fuerit fortunatus natus erit dyalecticus ⁊ eloquētie bone, ⁊ felix i rõnibus ⁊ causis suis: ⁊ contra quēlibet aduersantem sibi ꝓsperabit̃. Et si fuerit in diuerso statu erit debilis rationis ac loquele impedite. non habebit ius de aduersarijs ⁊ suis malefactoribus.

Significãt etiā duodeciꝫ domus colores.

Hic ponit significationes. 12. domorum quantum ad colores. Et dicit quod prima domus et 7. sunt albe. 2. et. 12. virides: et. 3. et. 11. sunt crocee. et. 4. et. 10. sunt rubee. 5. et. 9 sunt habentes colorem mellis. 6. et. 8. sunt nigre. Postea dicit quod quilibet planetarū habet in aliqua istarum domorum quandam potestatem accidentalem que vocatur gaudium. Mercurius enim gaudet in ascendente. luna gaudet in. 3. domo. Venus in. 5. Mars in. 6. Sol in. 9. Jupiter in. 11. Saturnus in 12. Deinde dicit quod anguli significant fortitudinē et pfectionē. Cadētes vero ab angulis sigāt debilitatē et detrimētū excepto quod. 9. domus et. 3. sigāt rē aptā: et detectā cū fama: et hoc iō quia sūt gaudia luminariū sicut iā dicebatur quod sol gaudet in. 9. et luna in. 3. Et. 12. domus et. 6. sigāt occultationē et vilitatē rerū. postea dicit quod anguli. s. pma domus et. 10. et. 7. et. 4. et dñi ipsorū angulorū sigāt magnitudinē honoris et fortune: et elōgationē a casu et ifortunio. Et pñtia dñorū angulorū i cadētibus ab angulis sigāt ifortuniū et dedec⁹ et casum. Et. 11. domus q̄ succedit decime: et eius dñs sigāt fortunā mediā. i. sigāt fortunā: sꝫ nō tantā quātaꝫ. 10. Et. 5. dom⁹ q̄ succedit q̄rte sigāt fortunā mediā p donatiōes et cās filiorum. Et. 8a dom⁹ et eius dñs sigāt fortunā mediā ex cā substātie mistrorum et auxiliatorū. Et. 8. dom⁹ et ei⁹ dñs sigāt fortunā mediā ex substātia q̄ hereditatur a mortuis et a rebus occultis. Postea ponit sigatiōes dñorum angulorū cū fuerint pñtes i ipsis angulis. Et dicit quod pñtia dñi ascēdētis in ascēdente sigāt eius fortunā p semetipm et p ppriā acqsitionē. Et si fuerit in. 7. sigāt acqsitionē p ɔuentiōes et vxores. Et si fuerit in. 10. sigāt aqsitionē p magisteria. Et si fuerit in q̄rta sigāt acqsitionē p hereditates et ex cā patrū et p pductionē aqrū et populationē terrarū et ex rebus antiqs et radicalibus. alia lr̄a hꝫ eradicalibus. Pñtia vō dñi decime i. 10. domo sigāt fortunā p regē et regnū magnū et p magisteria alta. Et si fuerit in. 7. sigāt regnū p victoriā ɔtentionū et p cās vxorū. Et si fuerit i. 4. sigāt regnū p cās ministrorū regis et p cultus terrarū et p edificatiōes ciuitatū et diuisiōes fluminū et p custodias ciuitatū et ex reb⁹ antiqs. Et si fuerit i ascēdēte sigāt regnū p ingenia et ppingtateꝫ regis ex reb⁹ vulgi. Pñtia dñi septime domus in septima domo sigāt fortunā p negociatiōes et p cōiunctiōes et cōmendatiōes idest depositiōes et p mulieres et p satores. Et si fuerit in q̄rta sigāt fortunā p cōiunctiōes et negociatiōes et p cās patrū et hereditatum et cultus terre. Et si fuerit in ascēdēte sigāt forunā p cōuentiōes et negociatiōes et p causas medicine et astronomie et p opa spiritualia atqꝫ ingenia et cetera silia. Et si fuerit pñs in decima sigāt fortunā p cōuentiōes et negociatiōes et vxores et p cās regni. Pñtia vō dñi q̄rte domus in q̄rta domo sigāt fortunā ex fructu et p cās patruꝫ atqꝫ p res antiqs. Et si fuerit pñs in ascēdēte sigāt fortunā ex cultu terre et fructu p pfunditatē cōsilij et ingeniū: et si fuerit pñs i decima domo sigāt pfectū ex cultu terre et fructu p cās regū et magistriorum. Et si fuerit pñs i. 7. domo sigāt fortunā ex cultu terre et fructu et ex parte mulierū et p cās vxorum et satorū et p negociatiōes. Deide dicit hec q̄ dixim⁹ sigāt dñi āgulorū qn fuerit pñtes i ipis āgulis. Et sicut dictū ē de āgulis ita itelligas de alijs domib⁹ suo modo scdm naturam scilicet cuiuslibet domus: et dicit quod ideo introduxit dominos angulorum: vt sint exemplar in alijs domibus.

Et cū volueris scire planetam dominatorem.

Hic auctor docet eligere significatorem: et potest diuidi in duas ptes: qm̄ i pma pte facit quod dictum est. In secūda parte ponit exēplum ibi. Verbi gratia. Snīa auctoris est ista quod in cognoscēdo sigatorem rei debemus aspicere ad duo. pmo debemus aspicere ad domū in q̄ est nā illius rei cuius q̄rimus si-

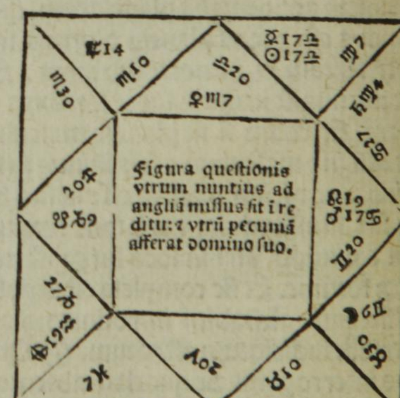
gnificatorē. Scdo debemus aspicere ad planetā q de sua natura sigat illā rem. Vbi gratia Si q̄stio fiat ꝑ substātia debem⁹ aspicere ad sam domū q̄ē domus substātie: ꝛ cū hoc debemus aspicere ad Iouē qui significat de ꝓpria natura substantiā. Et si q̄stio fiat de muliere debemus aspicere ad septimā domū q̄ est domus mulierū ꝛ cuȝ hoc debemus aspicere ad venerem que de propria natura est significatrix mulierū: ꝛ sic de alijs secundū proprias naturas domorū ꝛ planetarū. Est tñ intelligenduȝ ꝙ planetam quem eligimus ex parte domus dēmus tenere ꝑ significatore principali. Et planetam q significat naturam rei debemus facere participem in significatione. Est ergo sententia littere: cuȝ volueris scire planetam dominatorem siue significatorem rei aspice quis planetarum habeat plures fortitudines in domo rei quesite ex fortitudinibus dictis in. c. de fortitudinibus ꝛ dignitatibus ipsorum. Et ille qui abundat in numero fortitudinum ille est dominator siue significator. Et est intelligendū quod in interrogationibus ascendens siue prima domus semper attribuitur querenti ꝛ planeta abundans in numero fortitudinū in domo illius rei de qua fit questio est significator rei quesite auctor ponit exemplum in littera. Et dicit si interrogatus fueris de substantia. ꝛ volueris scire quis planetaruȝ sit dominator siue significator eius ꝛ fuerit secunda domus que est domus substantie. 5. gradus arietis: quia aries est domus martis habet ibi mars quinqȝ fortitudines. Et est exaltatio solis ꝛ ideo sol habet quatuor fortitudines ratione illius. Et est etiam solis triplicitas ꝛ ratiōe illi⁹ hēt ibi tres fortitudines: ꝛ est terminus iouis: ꝛ ratione illius habet ibi duas fortitudines: ꝛ facies martis: ꝛ ratione illius habet ibi vnam fortitudinē. Sol igitur habet ibi. 7. fortitudines ꝛ mars sex ꝛ Iupiter duas: patet ergo quod sol habet ibi plures fortitudines. Et talis planeta. s. habens plures fortitudines vocatur almutam idest vincens. ergo sol in tali figura esset significator substantie ꝛ eodem modo faciendum est de alijs.

Ex potestatibus quoque planetarum ac accidentalibus. Ista pars continuat̄ sic. Prius auctor determinauit de dignitatibus planetarum essentialibus. Hic determinat de dignitatibus ipsorum accidentalibus: ꝛ expedit se breuissime dicens: quod est vna dignitas accidentalis planetarum que vocatur haim ꝛ est hec vt planeta diurnus sit in die super terram et in nocte sub terra. Et planeta nocturnus sit in nocte super terram ꝛ in die sub terra. Et etiam si sit planeta masculinus quod sit in signo masculino ꝛ femininus in signo femenino tunc dicitur planeta esse in suo haim idest in sua similitudine: ꝛ erit tunc fortitudo sua sicut fortitudo viri in loco sui profectus et lucri atqȝ fortune. Et sic completa est expositio prime differentie alchabitij introductorij ad magisterium iudiciorum astrorum. ℂ Quidam homo interrogauit de quodam absente vtrū esset mortuus vel viuus ꝛ fuit ascendens questionis 20. gradus leonis ꝛ incidit talis figura.

Aspexi in hac questiōe t dedi ascendēs t eius dñm t lunam absenti pro quo facta fuit questio. aspexi t inueni dñm ascendētis in medio celi: ppter quod videbatur pma facie q̄ viueret in psperitate: sed quia iueni saturnū in angulo orietis prope angulū infra du os gradus dubitaui de vita illius specialiter: qa ibidē infortunauit partē fortune. deide aspexi ad domū mortis t iueni venerē fortiorē ibidē id est i domo mortis plura habe re testimonia qa exaltationē t triplicitatē. aspexi ad locū eius in figura t qualiter se ha ret ad ascendens t ad dñm ascendētis t ad lunā t inueni eā aspicientē ascendens aspec tu quarto t saturnum ibidem existentē eodē aspectu ppter qd magis dubitaui de vita. Deinde aspexi ad lunā t inueni eā oppressam sub radijs solis hoc fuit vnū signū mor tis. Inueni etiam lunam separatam a venere euntē ad coniunctionē dñi ascendentis t transtulit naturam domini domus mortis ad dominum ascendentis. Hoc fuit certius signum mortis. Ex his collegi quod homo ille pro quo facta fuit questio esset mortuus inuentumq̄ est ita. Et quia Saturnus existens in ascendente fuit dominus septime do mus significator vxoris illius pro quo facta fuit questio: t venus significatrix mortis aspexit eum significabat hoc quod forte interfector commiserat fornicationem cum vxore illius pro quo questio facta fuit.

Quidā alius quesiuit vtrū nuntius quē miserat eēt. In redi tu vel nō: t addidit supposito q̄ eēt. In reditu vtrū afferret pecuniā pro qua missus fuerat vel nō: formata fuit fi gura cuius ascendēs fuit. 20. gradus sagittarij t talis cōtigit figura vt patet in fra. aspexi i ac qstiōe. t dedi ascēdēs t eius dñm qrenti. t gntā t dñm eius nuntio: t feci lunā pticipē cū sigatore nuntij: t inueni iouē fortiorē i ascendēte: fuit ergo sigator ascen dētis qrentis: t inueni venerē fortiorē in gnta domo fuit ergo significatrix nuntij t fe ci ei participē lunā: qr habuit in gnta domo partē dignitatis. deide aspexi qualē applica tionē haberet sigator nuntij ad sigatorē qrentis: t inueni venerē sigatorē nuntij euntē ad corporalē cōiunctionē dñi ascendētis t fuerūt iter eos septē gradus t quatuor minu ta significabat hoc q̄ nuntius eēt i ascendēte i reditu t q̄ esset bñ ppe: t qr venus erat di recta t aucta motu sigabat velocē aduentū: t qr nō fuerāt nisi septē gradus t. 4. minuta inter significatorē nuntij t significatorē qrentis significabat hoc tempus aduentus sui ab hora facte questionis t cū aliquibus fractio nibus: t si tūc nō rediret essent septē dies cū ali quibus horis: t qr additū fuit in questione vtrū apportaret pecuniā. ad hoc sciendū aspexi signifi catorē nuntij si haberet aliquā applicationē ad dñm domus substātie t inueni venerē significa torē nuntij separatā a sextili aspectu saturni dñi domus substātie significabat hoc q̄ nuntius re ceperat pecuniā ab illo ad quē missus fuerat: sed qr venus erat infortunata: qr erat i scorpione in opposito sue domus: t exeūdo de cōbustione in trauit in hoc i fortuniū sigabat hoc amissionē pe cunie t ita fuit: qr nuntius venit post septem ho ras ab hora facte qōnis t recepat pecuniam: sed eā non apportauit: remansit enim in mari ex parte regis q tūc erat inimicus qrētis: t hec erat figura

Differentia secunda in naturis septē pla netarum.

Ista ē scđa differētia huius libri i qua auctor determinat de naturis septē planetaꝝ. Et pōt diuidi i q̄tuor partes: quoniā primo determinat de naturis ⁊ ꝓprietatibus septē planetaꝝ. Scđo determinat de ordine seu p̄ncipatu planetaꝝ in ↄceptiōibus. Tertio de natura capitis ⁊ caude dracōis. Quarto determinat de ordine planetaꝝ i dominio dierū ⁊ horaꝝ. Scđa pars incipit ibi de ordine vero planetaꝝ. Tertia ibi: caput draconis. Quarta ibi: si autem fuerit aliqua dies. Prima pars diuiditur in septē ptes: quoniā primo ponit naturam saturni. Secūdo iouis. Tertio martis. Quarto solis. Quinto veneris. Sexto mercurij. Septimo lune. vbi ptes icipiāt patet in lr̄a. Primo ponit nām ⁊ sigationē saturni ⁊ qd significat ex reb⁹ ⁊ moribus hominū ⁊ ex sectis ⁊ cetera. que oia plane apparēt in lr̄a vsq̄ ad illā ptē de ānis fridarie. ¶ Circa quā ptē est intelligēdū ꝙ quando dicit anni fridarie saturni sūt. 11. intelligēdū ē de ānis gubernatiōis i vita nati. Ad cuius euidētiā est sciēdū ꝙ in natiuitate diurna icipit fridaria a sole ⁊ gubernat ipm. 10. ānis. postea gubernat ipsum venus ſm quātitatē annoꝝ suorū. Deinde mercuri⁹: ⁊ sic ƺ ordinē planetaꝝ eundo vsq̄ ad finē vite. Si autē natiuitas fuerit nocturna icipit gubernatio a lūa ⁊ gubernat ipm ƺ quātitatē annoꝝ suorū. Post lunā gubernat ipsū saturnus ſm quātitatē annorū suoꝝ: ⁊ sic scđm ordinē planetarum. De hac mā est caplm ꝓprium in quarta differētia ⁊ ibi diffusius loquemur de hac domio concedente. Quando autē dicit in littera: maximi vero: intelligendū est de annis quos dāt planete in duratiōe rerum scilicet in sectis ⁊ in alijs magnis reb⁹. Qñ autē dicit maiores ⁊ medij ⁊ minores itelligēdū est de ānis quos dāt planete in natiuitatib⁹ hoium ad viuēdū: ⁊ sicut dico de saturno ita de alijs plāetis intelligas. Dicit Ptolemeus in. 82. ꝓpositiōe p̄me ptis maius ac fortius opus saturni est ifrigidare ⁊ desicare modicū ꝓpter fortitudinē frigoris: ⁊ videt̄ hoc eē pro eo quod ē elōgatus multū a calore solis ⁊ humidis fumositatibus terre. Hic Albumasar redarguit Ptolemeū ⁊ ponā deo dāte ratiōes suas in fine huius ptis de naturis planetarū. Dicit Haly in cōmento ꝓpositiōis p̄allegate qđ ptolemeus vult dicere ꝙ saturn⁹ facit h̄ op⁹ eo ꝙ opus suū ē multū elōgatū ab ope solis qđ est op⁹ caloris: ⁊ luna cui⁹ op⁹ est attrahere humores: qꝛ qñ ispexit cōparationē opatiōis saturni cū sole ⁊ lūa inuēiet ꝙ ambobus erat cōtrarius: ⁊ pp̄ hoc dixit ꝙ cōuenit vt frigidus sit ⁊ siccus. Et ptolemeus met glosauit hāc cōparatiōeȝ in eo qđ sequit̄. Dicit ptolemeus scire q̄dem virtutē huius ple ⁊ aliorū erit ꝓpter rectificatiōem figuraꝝ i respectu solis ⁊ lune quoniā earū aliq̄s videmus mutātes aerē vna manerie mutatiōis ⁊ eaꝝ aliq̄s alia manerie in diuersis ordinationibus mutatiōis augēdi ⁊ minuēdi. Dicit Haly i cōmento. Si memoriā hēs de eo ꝙ tibi diximus qūo ꝓbare possum⁹ stellaꝝ virtutes: glosa nō indiges i hoc. Et si hui⁹ oblitus es ausculta dico tibi ꝙ sol ⁊ luna eo qđ eoꝝ opa magis apparēt quā opa aliarū stellarū. ⁊ sūt nobis magis manifesta: ⁊ opa reliquarū stellarū abscōdita vidētur: cōuēit vt inspicias ad stellas habētes cōmunitatē cū duobus luminaribus p figuras: idest p aspectus si augēt in suis opibus vel ab eis minuūt: ⁊ sic ibis ispiciēdo ad oēs: donec certitudinē scias oium nō semel sed pluries. Et si inueneris qđ semp sequātur vnā manerieȝ opandi scies p certo cuiusmodi virtutē hēt. Dicit Haly abēragel de nā saturni. Saturnus ē plāeta senex magnus fessus vilipēsus anxietatū tristiciaꝝ lōgarū infirmitatuȝ. nā ei⁹ est frigida ⁊ sicca ⁊ assimilat̄ melācolie q̄ gubernat̄ de oibus humorib⁹: ⁊ nullus de ea. Qñ fuerit almutē alicuius natiuitatis: ⁊ ipse in cancro natus erit turpissimi vultus ⁊

mirabilis creatura ī forma ꝛ visiōe sua: ita qḋ expauescēt mirabūtur quot quot videbūt eū ꝛ audiēt loq̄ de ipso. Dicit alfraganus qḋ corpus saturni ē. 9 1. vicib⁹ tm̄ quātū terra.

Iupiter fortuna masculus. Hic ponit nāꝫ Jouis ꝛ planū est ꝙ dicit ī lr̄a. Et dicit ptho. Jouis aūt virtutis opus est cōplexionis tēperate ꝛ locus sui mot⁹ est median⁹ iter frigiditatē saturni ꝛ calorē martis ꝛ pp̄ hoc ꝯuenit vt calefaciat ꝛ humectat. Dicit Haly ī cōmēto. multi crediderūt cū audierūt hoc verbū Ptolemei ꝙ opa stellarū ſm ei⁹ opinionē sequerent̄ loca sphaerarū ſm ꝙ vna existit supra aliā sicut credidit hiza auēgton ꝛ alkindus ꝛ alij q̄ cū talibus rōnibus nos īpediuerūt. Ego v̄o dico ꝙ si opa stellarū sūt ſm nām quō possunt sciri p̄ ꝓpositiōes q̄druuiales qm̄ radices harū ambaꝝ sciarū diuerse sūt vna. s. ab alia. Amplius si oīa corpa celestia nō sūt alicui⁹ cōplexiōis: calide: hūide: frigide: neqꝫ sicce sic ꝓbauit Aristoteles qḋ pōt Jouis ꝯplexio tēperari eo ꝙ sphaera sua existat iter illā martis ꝛ saturni. Nā si bn̄ ad dcm̄ īspexeris Ptolemei īuenies nō eē ꝑut ipi crediderūt. Et postq̄ꝫ docuit nos viā q̄ scirent̄ virtutes stellarū ponit hoc vice alia ī hoc loco dicēs ꝙ qm̄ ꝓbauerimus modū opis ꝙ opat̄ in aere nos circūdāte īuenimus ꝙ est median⁹ iter magnā frigiditatē quā facit saturnus ꝛ magnū calorē quē facit mars: ꝛ hoc affirmat id ꝙ dixit ꝙ calefacit: ꝛ humectat. dicit Haly abēragel iupit̄ ē pl'a eq̄litatis: cōitatis: bonitatis: melioramēti: itellect⁹: sensus: ꝛ pietatis: q꞉ tēperat⁹ ē eq̄lis ꝛ fortuna p̄ aspectū ꝛ corpalē cōiūctionē sigat bonitatē meliorationē legē simplicitatē ꝛ castitatē dirigit ꝛ nō dānat: pupulat ꝛ nō destruit: abhorret saturnū ꝛ ei⁹ nās. Qn̄ de⁹ icepit creare mūdū erat in domo ascedēte: lucet ī ariete tauro ꝛ gemis ꝛ minuit̄ lux sua ī cācro leōe ꝛ v̄gine. obscurat̄ ī libra scorpiōe ꝛ sagittario: ꝛ minuit̄ ei⁹ obscuratio ī capcorno aq̄rio ꝛ piscib⁹. Dicit alfragan⁹ ꝙ corp⁹ Jouis est. 9 5. tm̄ q̄ꝫtū terra.

Mars masculinus. Hic ponit nām martis ꝛ patet ī lr̄a. dic̄ Ptoleme⁹ mars ꝓprie desiccat ꝛ p̄ viꝫ nature sue cōburit eo ꝙ igneū hꝫ colorē: ꝛ q꞉ circa solē est ꝛ qm̄ sphaera in qua sol cōsistit posita ē sub eo. dicit Haly ī cōmēto Ptoleme⁹ vult dicere ꝙ op⁹ virtutis martis est ꝙ qm̄ experimur īuenimus siccitatis magne. Ad id ꝙ dixit ꝙ virtus martis cōburit eo ꝙ igneū hꝫ colorē. dico ꝙ stelle sūt substātie simplicis ꝛ n̄ ꝯbuste ex naturis diuersorū elementoꝝ: apparitio sui coloris ē recta eo ꝙ ibi nō est aliq̄d qḋ mutet colorē cōuenientē eidē substātie. Ptoleme⁹ aūt docet nos p̄ hoc dcm̄: regulā q̄ scimus v̄tutē stellaꝝ quā p̄ nos ītelligere nō possum⁹ ꝛ possim⁹ eā ītelligere p̄ colorē. Jn h̄ eni dicto adest dubiū ꝙ nos soluere opꝫ. Nā multi credūt ꝙ color nō oñdat v̄tutē rei ꝛ hoc ē veritas ī terrenis pp̄ cōmixtionē elemētoꝝ q̄ ī eis est. tn̄ ī celestibus nō est ita: q꞉ eoꝝ substātia nō est vllo mō ꝯposita ex aliq̄ elemēto. Et pp̄ hoc rediit ptolemeus ad ꝓbādū hāc virtutē alio mō dicēs: ꝛ q꞉ existit circa solē: ꝛ q꞉ sphaera ī q̄ est sol posita ē sub eo vult dicere ꝙ accidit: vt sit v̄itas res ista q꞉ v̄tus martis ꝯburit eo ꝙ existit circa solē: ꝛ q꞉ sol ē sub eo ꝛ cōmiscet̄ virtus sua cū illa solis sit calidus multū ꝛ siccus: ita ꝙ sine tēperamēto cōburit. dicit Haly abēragel mars est pl'a calidus ꝛ siccus igneus: dustructor: iratus: victoriosus diligēs occidere ꝛ iterfectiōes: rixas: litigia: cito irascit̄ ira forti: totū cor suū exponit in rebus suis agēdis: ꝓlia facit ꝛ destruit ppl'atiōes. Exaltatio sua ē ī domo saturni. s. ī capcorno q̄ sigat clamores īpedimēta ꝛ gētē stultā ꝛ guerratiōes. Cōuenit saturn⁹ marti ī īfortunio ꝛ resistit ei ī frigiditate ꝛ tenebrositate. ꝛ īclinat̄ soli amore sui ꝛ defendit̄ auxilio ei⁹ qm̄ sol exaltat̄ ī domo sua ꝛ gubernat eū de calore ꝛ siccitate q̄ꝫ recipit ab eodē: ꝓprietas ꝛ nā sua cōuenit ꝛ appropinq̄t ꝓprietati ꝛ nature solis. nescius ē ꝛ obliuiosus

modici itellectus ꝛ diminutus sensu nec cōsiderat rerū fines: ꝑ eū ꝛ per ascensū ꝛ ꝑ descensū ei⁹ i circulo suo crescit ꝛ decrescit estatis calor ꝛ hyemis frigiditas oī anno. Dicit alfragan⁹ qḋ mars cōtinet q̄titatem terre semel ꝛ dimidium ꝛ octauam partem eius.

Sol ꝑ aspectū fortuna. Hic ponit nāʒ solis ꝛ lr̄a glosa nō idiget. Dicit Ptolemeus cognita res est ꝙ opus substātie solis est calefacere ꝛ dare aliquātulū siccitatis ꝛ hec opa magis ꝓprie sentiunt̄ ꝛ leui⁹ scita sūt oībus alijs ꝑꝑ magnitudinē solis ꝛ ꝑꝑ manifestaʒ mutationē quā ꝑ tpa anni facit ꝛ quāto magis accedit ad nr̄a capita tāto magis calefacit. Dicit Haly abēragel scito ꝙ sol ē lumē ꝛ cādela celi gubernator mūdi factor tēpoꝝ: ꝑ eū fiunt pl'e orientales ꝛ occidētales: ꝛ ꝑ eū fiunt apparētes ꝛ occulti: ꝛ ꝑ eū mouet̄ oīs res se mouens: ꝑ eū nascit̄ oīs res nascēs: crescit omne foliū maturat̄ oīs fructus. Ipse ē spūs celi magn⁹ cū eo viuificant̄ signa: ꝛ qḋlibʒ signū qn̄ ē i eo hēt maioritatē sup alia signa. qn̄ ipʒ viuificat ꝛ illuminat ꝛ dat ei fortitudinē ꝛ calorē ꝛ applicat calorē ꝛ fortitudinē ꝛ v̄tutē illi⁹ signi terre: qꝛ nā ꝛ fcā sua apparēt i oīb⁹ reb⁹ ꝛ in cūctis aīatis ꝛ iaīatis existētib⁹ i terra. Et qn̄ exit de signo i q̄ ē remanet illḋ signū i silitudine corpis defuncti. Est pl'a magni dn̄ij potētie nobilitatis altitudīs ꝛ magnitudīs. ē fortūa ꝑ aspectū ꝛ i fortūa ꝑ cōiūctionē corpalē. Uides eni qn̄ aliqs pl'a cōiūgit̄ sibi: cōburit ꝛ vincit eū ꝛ extinguit lumē ꝛ lucē suā. Loc⁹ suus i celo ē q̄rt⁹. s. medi⁹. 7. pl'aꝝ: sic rex sapiēs qui ꝑ sensū manutenet regnū suū ꝛ ꝯsiderationē pōit sedē suā i medio r̄gni sui vt ꝑ oīa latera attingat. Dedit marti militiā suā ꝛ ꝙ eēt dux militie sue: qꝛ celū solis ē sub celo martis ꝛ duenit nā ꝛ calor su⁹ cū nā ꝛ calorē illi⁹. Dedit Ioui sua iudicia ꝑꝑ tēperiē bōestatē saluatiōeʒ ꝛ sue ꝯplexiōis salutē: ꝛ qꝛ nō ē i eo q̄litas mala nec peccādi nā. Dedit regnū saturno qꝛ oēs pl'e sua lumia mittūt ad eū ꝛ suas ꝯsideratiōes. Dedit veneri collectionē reditū ꝛ vēdēdi reddit⁹ ꝛ emēdi: qꝛ celū ei⁹ applicat suo ꝛ sīt vicini dedit mercurio scribaniā: qꝛ stat⁹ ei⁹ ē sic stat⁹ scriptoris regis q̄ vadit qn̄ ille vadit ꝛ sedet qn̄ ille sedet. Dedit lūe algazilaticū: qꝛ ē siīis algazilo regis q̄ fac̄ sua mādata ꝛ defert ea q̄cūqꝫ ꝑcipit. Dicit alfragan⁹ auctoritate Ptolemei ꝙ corp⁹ sol' ꝯtinet corp⁹ t̄re cēties sexagesies sexies ꝛ aliquātulū pl⁹

Ven⁹ fortuna femina nocturna. Hic ponit nāʒ veneris ꝛ patet i lr̄a ꝙ dic̄. Dic̄ Ptoleme⁹ venus ipamet opa Iouis facit ꝑꝑ tēperamētū sue ꝯplexionis excepto ꝙ est Ioui i re vna cōtraria: qꝛ calefacit parū eo ꝙ existit circa soleʒ ꝛ humectat s̄ʒ lunā ꝑꝑ magnā lucē q̄ hēt h̄ pl'a eo ꝙ attrahit ad se fumositatē q̄ eleuat̄ ab humorib⁹ terre. Dic̄ Haly i ꝯmēto vult dicere ꝙ ei⁹ calor ē multū minor illo Iouis: ꝛ ꝑꝑ hūiditatē q̄ facit dicim⁹ ꝙ ē quodāmō frigida ꝛ plus hūida. Qḋ āt dicit eo ꝙ existit circa solē dixit eo ꝙ v̄tus sua voluit̄ cū illa sol'. Et id ꝙ dixit humectat sic lūa: vult dicere ꝙ ven⁹ facit humiditatē circa eā q̄ facit lūa. Et id ꝙ dixit ꝑꝑ magnā lucē vult dicere ꝙ modic⁹ calor fac̄ humores currere. Dicit Haly abēragel ven⁹ ē fortuna frigida ꝛ humida nocturna hylaris gaudiosa appentie bōe limpida formosa: diligit ioculatiōes cātatiōes comestiōes potatiōes ꝛ vitia: ē māsueta ꝛ pauci mot⁹. ē mulierū sigatrix ꝛ iacēdi cū eis amoris amicitie ꝛ societatis. recipit martē ꝑ nāʒ fornicatiōis ꝛ limpidamēti abhorret ipʒ ꝑꝑ ꝯrietatē nature sue q̄ ē caliditas ꝛ siccitas. Sepat se ab eo ꝛ malū ꝛ infortunā suā repellit a seipa ꝑꝑ māsuetudinē bona verba solatiū bonū ꝛ mansuetā loquelā. Cōcordat cū saturno i frigiditate ꝛ cōuenietia quā hēt cū eo in libra: qꝛ est domus vni⁹ ꝛ exaltatio alteri⁹. Et discordat cū eo i moribus tristitijs ꝛ dolorib⁹ suis ꝛ eo ꝙ saturn⁹ est visus modici cū mulieribus. Status veneris cum statu solis est similis statui mulie-

natu ☼ natur ♀

ris versus virũ. Dicit alfraganus ꝙ corpus veneris est vna pars de. 37. partibus terre.

MErcurius cõmixtus. Hic ponit nãm mercurij ꝛ patet i lr̃a. Dicit Ptolemeꝰ: siccitas vero ꝛ humiditas mercurij est ꝑ vnũ eq̃le: qm̃ aliqñ desiccat ꝛ effugat humores eo ꝙ nunq̃ elongat̃ multũ a calore solis etiã nullo tp̃e ꝛ aliqñ humectat eo ꝙ positus est super sphaerã lune q̃ est circa terrã magis quã oẽs alie sphaere ꝛ mutat̃ ad hos duos status ꝛ facit ventos ꝓpter serotinas mutationes eius circũquaq; solem. Dicit Haly in cõmento. Uult dicere ꝙ opus mercurij nõ est vna res sola: qm̃ aliquãdo desiccat ꝛ aliqñ humectat. cũ aũt desiccat ẽ quãdo soli applicat ꝛ est tunc opus suũ in calefaciẽdo ꝛ siccãdo sicut est opus solis. Humectare aũt suũ est ꝓpter vim suã que cõmiscet̃ cũ illa lune q̃ posita sub eo ꝛ ꝙ est opus suũ sicut opus lune. Et Ptolemeus qñ cõparationez facit de opere mercurij cũ illo solis inuenit ꝙ aliquãdo faciebat opus tale q̃le sol. Et qñ cõparationẽ facit cũ opere lune: inuenit ꝙ aliqñ faciebat opus tale quale luna. Et expertus fuit hoc multotiens ꝛ inuenit ꝙ semꝑ alterũ duorũ operũ faciebat ꝛ sciuit ꝓ certo ꝙ opus suũ est ſm opus aliarũ stellarũ cũ q̃bus inuoluitur: ꝛ opus propriũ in se nõ hʒ. Dicit Haly Abenragel. Mercurius est pl'a maleficiorũ violentiarũ documentorũ scribanie cõputationũ scientiarũ: calidus est ꝛ siccus fortune ꝛ nature cõuertibilis: masculus cũ masculis femineus cũ femininis: fortuna cũ fortunis: ĩfortuna cũ ĩfortunis: bene rõnatus: bñ loquẽs ausus in loquẽdo: pulchre apparentie: cõposite ꝑsone: diligit libros ꝛ cõputationes Placent ei magisteria: res bene facte pulchre rõnes versificare libri ac scientie: agilis ẽ in motu ꝛ ꝓprietatis ardẽtis: alacer ꝛ mobilis ĩ oĩbus rebus suis: ꝛ est vnus triũ planetarũ sig̃antiũ pluuias ꝛ ꝑ eũ ꝛ ꝑ mutationẽ suã de signo ĩ signũ: ꝛ ꝑ eius statũ ac retrogradationẽ ꝛ directionẽ ipsius ꝛ ꝑ oppositiões ꝛ cõiunctiones suas scient̃ motꝰ ventorũ et eius fortitudines. s. si erũt fortes vel debiles ĩ oĩbus partibus illius anni: qm̃ qñ exit de vno signo ꝛ ĩtrat aliud: vel qñ est stationarius aut retrogradus sig̃at vẽtos fortes humiditates ꝛ pluuiã ꝛ ĩ aere accidentia de nubibus turbatiões ꝛ his sĩlia. Silr̃ qñ est in oppositiõe lũe exĩñte lũa ĩ aliquo signoꝝ aqueoꝝ vel aereoꝝ sig̃at ꝙ p̃diximus. In reuolutiõe annoꝝ mũdi hʒ magnã ꝛ veridicã sig̃ationẽ suꝑ tenẽtes officia regum. Alfraganus dicit ꝙ quantitas corporis mercurij est vna pars de. 32. milibus partibus corpis terre.

LUna fortuna femina nocturna. Hic ponit nãm lune. sñia lr̃e patet. Dicit Ptolemeus maior virtus lune est humectare: ꝓ eo ꝙ est multuz circa terrã ꝛ ꝓpter fumositatẽ frigidã que ꝑ eã eleuat̃. ꝛ ꝓpter hoc ad statũ talẽ mutãtur corꝑa mãifesta mutatiõe: q2 facit mutari ꝛ putrescere corꝑa vt plurimũ: ꝛ hʒ ẽt cũ sole participationẽ modicã ĩ calore ꝓ eo ꝙ recipit lumẽ ab eo. Albumasar redarguit Ptolemeũ ĩ cã naturarũ planetarũ ꝛ sũt verba sua ista: qm̃ plures reges grecie fuerũt sapiẽtes post Alexandrũ filiũ Philippi: vocabaturq; vnusq̃sq; eoꝝ Ptolemeus: fuerũtq; numero decẽ. ꝛ vna mulier: erãtq; regnãtes in egypto: ꝛ fuerũt anni regni eorũ. 275. fuerũt vniuersi sapiẽtes ex q̃bus fuit Ptolemeus vnus q̃ edidit librũ almagesti suꝑ cãz motus circuli ꝛ q̃cq̃d ĩ eo est ex pl'is. Et q̃dã eoꝝ edidit libꝝ de iudicijs astroꝝ referẽs eũ ad Ptolemeũ auctorẽ libri almagesti. Diciturq; ꝙ ille qui edidit librũ iudicioꝝ ip̃e edidit librũ almagesti. nesciturq; veritas huiꝰ rei: sʒ ille q̃ ex eis edidit libꝝ iudicioꝝ narrauit ĩ libro suo nãs plaꝝ ꝛ eoꝝ cãs. Incepitq; dicere ꝙ sol calefacit ĩ suauitate ac mora ꝛ ꝙ opꝰ eius sit ĩ hoc euidẽtius ꝛ fortius oꝑe ceterorũ planetarũ ꝓpter magnitudinẽ eius ꝛ quãto magis eleuat̃ ad zenith capitum nostrorum auget̃ nobis calor. Et putauit quod natu-

natura ☿

natura ☽

ra lune ſit humida pp ꝓximitatem circuli eius a terra ⁊ pp receptionez vapoꝝ. qꝛ ad eā
eleuant̃ ex ea. Et putauit ꝙ nā ſaturni ſit frigida ⁊ ſicca ꝓpter lōgitudinē circuli eius a
caloꝛe ſolis ⁊ lōgitudinē eius ab humiditate vapoꝝ terre. Et putauit ꝙ martis nā eſſet
calida ⁊ ſicca eo ꝙ coloꝛ eius ſimilis eſt igni: ⁊ qꝛ eſt ꝓpe ſolez ⁊ qꝛ eſt ſub eo erigiturꝗꝫ
calor eius ad eū ⁊ calefacit eū. Et putauit ꝙ Jupiter ſit eq̄lis cōplexiōis: eo ꝙ ſit eius cir
culus īter circulos ſaturni ⁊ martis. Et ꝓpter hāc cauſam eſt nā eius calida humida eq̄-
lis ⁊ tēperata. Et putauit ꝙ veneris nā ſit calida humida equalis. caloꝛ aūt eius ex ꝓpin
quitate circuli eius ad ſolē. Humiditas v̄o ex vapoꝛe humido ꝗ ꝯtingit eā ex terra. Pu
tauitꝗꝫ ꝙ natura mercurij ſit in qbuſdā hoꝛis ſicca ⁊ ī qbuſdā humida. Siccitas eius pp
appꝛopinqtatem eius ad ſolē ⁊ ꝙ nō elongat̃ ab eo elongatiōe maxima. Humiditas v̄o
ei⁹ pp ꝓximitatē circuli eius circulo lune. Hoc eſt ꝙ putauit Ptolemeus ī naturis pla-
netarū: ⁊ hec eſt rō q̄ viſus eſt ſup hoc. Sed nos dicemus nūc ꝙ ſit in eius dictis pungē-
dus. i. repꝛehenſiōe dignus. nā ꝙ putauit ex ſole ⁊ calefactiōe rerū ab eo in ſuauitate et
moꝛa hoc iuenit̃ ex ſuo ope. qḋ aūt dixit ꝙ natura lune ſit humida pp ꝓximitatem cir-
culi eius a terra ⁊ receptiōe vapoꝛū ꝗ erigunt̃ ex terra ad eā hoc repellit̃ a ſapientibus
eo ꝙ ſpaciū qḋ eſt īter faciez terre ⁊ ꝓpinquioꝛē locū in quo eſt luna ſit. 128044. mili-
arioꝛū fere ea menſura q̄ ſit vnū miliariū. 3000. cubitoꝛuz. Et hoc patet in libꝛo in quo
narrant̃ longitudines coꝛpoꝛū ſuperioꝛū ab inuicē. Et nō plus eleuant̃ vapoꝛes a ſupfi-
cie terre ſm̄ ꝙ narrauit Ptolemeus q̄ꝫ. 16. ſtadia ſcōm ꝙ ſtadiū q̄drigentoꝛum cubito
rū eſt: nā. 16. ſtadia faciunt duo miliaria ⁊ decimā ac tredecimā vnius miliarij fere. lon
gitudo v̄o lune qñ magis ꝓpe eſt ſupficiei terre eſt vt diximus. 128044. miliarioꝛū fe-
re. vñ ergo vel quō applicat vapoꝛ terre ad lunā quouſꝗꝫ coꝛrūpat vel mutet nām eius
Per modū cōſimilē repꝛobat ipm̄ ī naturis alioꝝ planetarū: ſed ptranſeo cā bꝛeuitatis
Haly ī cōmento ꝓpoſitiōis p̄allegate de natura lune rñdet ad rōnes Albumaſaris. Di-
cit eni Haly exponēs verba Ptolemei p̄mo Poſtꝗꝫ docuit nos Ptolemeus ꝙ virtutes
ſtellarū coꝛpoꝛū ſuoꝝ ſequunt̃ magnitudinē ⁊ coꝛpus lune paruuz eſt ſicut in almageſti
narrauit ⁊ eius opus ſequit̃ opus ſolis ī pte vna. Dicit hic ꝙ eſt hoc pꝛo eo ꝙ multū eſt
ꝓpe terrā ⁊ puenit ad nos eius virtus añꝗꝫ mutet̃ ⁊ ꝓpter hoc apparet eius opus ma-
gis q̄ꝫ opus aliarū ſtellarū. Et videmus viſibiliter ꝙ attrahit̃ humoꝛes terre ⁊ coꝛpoꝛū
eā ſequentiū ⁊ ꝓ eo ꝙ hꝫ lucē a ſole opat̃ in terrenis caloꝛē modicū accidentalē cuꝫ quo
facit putreſcere ⁊ mutari humoꝛes exiſtentes ī coꝛpibus ſicut oñſum eſt ī phiſica ⁊ ī nā.
Et manifeſtū eſt ꝙ lux facit caloꝛē. ⁊ pōt hoc ꝓbari p ſpecula q̄ cōburunt ⁊ ſil'ia. ⁊ qꝛ lu-
na lucem hꝫ a ſole cōuenit vt hēat modicū calorem quē facit ſicut p accñs. Et hoc eſt id
qḋ vult dicere Ptolemeus. Et qꝛ hoc nō intellexit Albumaſar credidit ꝙ erraret in di-
cto ſuo dicens quō pōt fumoſitas humida ad lunā aſcendere cū fumoſitas aſcēdere ne-
queat vltra. 16. ſtadia ⁊ luna ſatis lōgius eſt. Ego v̄o riſi de dictis talibus qualia ſūt hec
⁊ dixi q̄liter nō intellexit hoc qꝛ Ptolemeus noluit dicere ꝙ fumoſitas humida aſcen-
dat vſꝗꝫ ad lunā: ſed dixit ꝙ aſcenſus fumoſitatis humide ꝗ eſt verſus lunā docet nos
ꝙ attrahit humoꝛes terre ⁊ alioꝛū coꝛpoꝛū eā ſequentiū ſicut adamas trahit ferrū. Al-
fraganus dicit auctoꝛitate Ptolemei ꝙ magnitudo coꝛpis lune eſt vna pars de. 39. pti-
bus terre: ⁊ dicit ꝙ maius coꝛpus oiuꝫ coꝛpoꝝ vniuerſi eſt ſol ⁊ poſt ſolē ſunt. 15. maxi-
me ſtelle: dicit eni ꝙ vnaqueꝗꝫ earū tenet coꝛpus terre centies ſepties. Tertius ī magni
tudine eſt Jupiter: ⁊ q̄rtus ſaturnus. Poſt ſaturnū ſūt ſtelle fixe ſcōi oꝛdinis q̄rū q̄libet
cōtinet terrā nonageſies. Poſt ipſas ſunt ſtelle tertij oꝛdinis q̄rum vnaqueꝗꝫ continet
terrā ſeptuageſies ⁊ bis. Poſt ip̄as ſūt ſtelle q̄rti oꝛdinis q̄rū q̄libet continet terrā. 54.

Post ipas sūt stelle qnti ordis q̄rū quelibet ꝯtinet terrā.37. Post ipsas sunt stelle sexti ordinis ꝛ minoꝛ illaꝝ.imo minoꝛ oīuʒ q̄ vident̄:q̄rū ꝓbatio est possibilis cōtinet terraʒ 18. Maius corp⁹ post ipas est mars. post martē terra: post terrā venus: post venerē luna: ꝛ vltimo mercurius. Patet igit̄ ƀm alfraganū ꝙ maius oīuʒ corpoꝝ est sol ꝛ minus mercui⁹ exceptis gn̄abilibus ꝛ corruptibilib⁹. De lōgitudine istoꝝ corpoꝝ a terra dicit alfraganus ꝙ ꝓpioꝛ lōgitudo lune a terra est.33.tm̄ quantū dimidiū diametri terre et .20.pars eius: eritq̧ hoc.10412.miliaria. Et est lōgitudo lōgioꝛ lune q̄ est ꝓpioꝛ lōgitudo mercurij sexagesies q̄ter tm̄ quantū dimidiū diametri terre: ꝛ.6.pars eius quod est. 208542.miliarioꝝ. Et lōgitudo lōgioꝛ mercurij q̄ est ꝓpioꝛ veneris est centū sexagesies septies tm̄ quantū dimidiū diametri terre qđ est.542750.milliarioꝝ. Et lōgitudo veneris lōgioꝛ q̄ est ꝓpioꝛ lōgitudo solis est millesies ꝛ cēties ꝛ vigesies tm̄ quātū dimidiū diametri terre qđ est.3640000.miliarioꝝ. Et lōgitudo solis lōgioꝛ q̄ est ꝓpioꝛ lōgitudo martis est.1220.tm̄ quantū semidiameter terre qđ est.3965000. miliarioꝝ. Et lōgitudo martis lōgioꝛ q̄ est lōgitudo iouis ꝓpioꝛ est.8876.tm̄ quantū semidiameter terre qđ est.28847000.miliarioꝝ. Et lōgitudo iouis lōgioꝛ q̄ est ꝓpioꝛ lōgitudo saturni est.14405.Tm̄ q̄tū semidiameter terre ꝙ est.46816250.miliarioꝝ. Et longitudo saturni lōgioꝛ q̄ est eq̄lis lōgitudini stellaꝝ fixarū ꝛ ē quātitas dimidij diametri circuli signoꝝ est.20110.tm̄ quātū semidiameter terre qđ est.65357500.miliario. Et cū duplicatū fuerit hoc ꝓueniet quātitas totius diametri circuli signoꝝ.i.octaue sphaere q̄ est.130715000.miliarioꝝ. Et cū multiplicatū fuerit hoc p.3.ꝛ septimā vnius ꝓueniet quantitas circunferentie circuli signorum vel cuiusq̧ alterius circuli maioris descripti in octaua sphaera que est.410818570.miliariorum: eritq̧ mensura vniuscuiusq̧ gradus circuli maioris.1141160.miliaria.

DE ordine vero planetarū. Hic ponit ordinē planetarū in conceptiōibus pueroꝝ.s. ordinē in gubernādo fetū q̄diu est in vtero matris. Dicit ꝙ saturnus gubernat ipsuʒ ab hora cōceptiōis vsq̧ ad finē vnius mēsis. In scđo mēse gubernat ipm Jupiter. In tertio mars. In q̄rto sol. In qnto venus. In sexto mercui⁹. In septimo luna: ꝛ ꝓp̄ h̄ vt dꝛ puer ī septiō mēse petit exitū: qꝛ opa oīʒ plarū tūc sūt ī eo cōpleta: ꝛ qui tūc nascunt̄ possunt viuere ꝓp̄ eādē cām. Deīde reuertit̄ gubernatio ad saturnum ꝛ gubernat ipm ī octauo mēse: ꝛ tūc q nascunt̄ nō viuūt ꝓp̄ malitiā saturni. Deīde gubernat ipʒ Jupiter ī nono mēse: ꝛ tūc cōiter nascunt̄ ꝛ viuūt ꝓp̄ bonitatē iouis. Deīde ponit ordinē planetarū ī regimine corpis humani post natiuitatē quātū ad ꝓcessuʒ in etatibus: ꝛ dicit ꝙ luna īcipit natū regere ab ingressu eius in mundū: ꝛ regit ipsum q̄tuoꝛ annis q sunt anni nutritionis. Deinde mercurius regit ipsum deceʒ annis. Deinde venus octo. Deide sol nouē. Deīde mars.15.post hoc Jupiter.12. Deīde saturn⁹ vsq̧ ad finē vite.

Caput draconis. Hic ponit naturam capitis et caude draconis et patet littera.

SI āt fuerit aliq̄ dies. Hic ponit ordinē plaꝝ q̄tū ad dn̄iuʒ dierū ꝛ horaꝝ ꝛ dic̄ ꝙ.51.aliq̄ dies fit alicui⁹ pl̄e.ꝑma hora illi⁹ diei ƀm ꝙ ꝑma hora īcipit ab ortu solis est illius met ꝛ fa hora est pl̄e q succedit ī ordine celoꝝ descēdēdo ꝛ tertia tertij pl̄e ī ordine: ꝛ sic p ordinē vsq̧ ad finē.12.horaꝝ diei artificialis. Et ille pl̄a cuius est.13.hora ille est dn̄s illius noctis: ꝛ cui⁹ est.25.hora.s.ꝑma hora diei sequētis illi⁹ ē dies seq̄ns. ꝛ auctoꝛ ponit exēplū ī lr̄a.iō nō est necesse vt ponā. ꝛ sic cōpleta est expositio ƀe differentie huius libri.

Et qr annuēte deo. Ista ē tertia dĩa hui⁹ libri i q̃ auctor determinat de eē plarũ i semetipsis z de eē eox adinuicē.s.vni⁹ ad alterũ.Et diuidit̃ i duas ptes:qm̃ i pma determinat de eē eox i semetipsis. In sa pte de esse eox adinuicē.sa ē ibi.De eē aũt ipox adinuicē.Et illa diuidit̃ i duas:qm̃ p̃ d̃terminat de eē gnqȝ plarũ respectu luminariũ.Scda de eē eox int̃ se.sa ibi:eē ãt Prio determinat d̃ eē eox i seipis.Et ē snia lr̃e talis.Planete aliq̃n dñr ascēdētes z aliq̃n descēdētes z aliq̃n dñr aucti lumie z magnitudine:z aliq̃n diminuti lumine z magnitudie.Et q̃nqȝ dñr aucti nũero z q̃nqȝ diminuti numero.Et q̃nqȝ dñr aucti motu z q̃nqȝ diminuti i motu.Et oēs pl'e p̃ter solē dñr q̃nqȝ septētrionales z q̃nqȝ meridionales.Et dñr ascēdētes z descēdētes i septētriõe z meridie. Ista sũt q̃ accidũt pl'is i semetipis.Et ista exponit auctor p ordinē i lr̃a dicēs q̃ pla q̃n ascēdit i circulo suo eccētrico ita q̃ sit i supiori pte eccētrici sui nõ distãs ab auge p.90.gra.añ vl' retro z tũc lumē ei⁹ apparet min⁹ z ēt apparet minor i q̃ntitate z ei⁹ cursus ē tũc tard⁹ quãtũ ad motũ cētri epicycli z dr̃ tũc fortior.Q̃n aũt ē i aliq̃ lõgitudinũ mediax eccētrici sui .s.distãs ab auge p.90.gra.pcise tũc ē eq̃lis i lumine z magnitudine z cursu.i.nõ dr̃ magnus neqȝ puus i lumie vel magnitudine z mot⁹ cētri epicycli ē eq̃lis cũ medio motu ipsius.Cũ vo fuerit extra h̃ loca.s.distãs ab auge plus.90.gdib⁹ añ vel retro tũc descēdit z apparet maior lumie z magnitudine z mouet̃ cētrũ epicycli tũc veloci⁹ q̃ medi⁹ mot⁹ ipius.Et cũ fuerit argumētũ pl'e eq̃tũ min⁹.180.gdib⁹.s.q̃n addit̃ eq̃tio argumēti sup mediũ motũ tũc dr̃ auct⁹ numero.Et si argumētũ eq̃tũ fuerit plus.180.gdib⁹.s.q̃n eq̃tio argumēti subtrahit̃ a medio motu tũc dr̃ numero diminutus. Sȝ i lũa q̃n addit̃ eq̃tio dr̃ aucta numero:q̃n subtrahit̃ dr̃ diminuta numero.Et q̃n aliqs triũ plarũ altiorũ mouet̃ veloci⁹ medio motu suo vocat̃ auct⁹ motu:z q̃n.vadit min⁹ medio motu suo vocat̃ motu diminut⁹.Eodē mõ itelligit̃ d̃ sole z luna.Et q̃n mouet̃ tm̃ q̃tũ medi⁹ motus su⁹ tũc dr̃ motu eq̃lis z q̃n ven⁹ vel mercuri⁹ mouet̃ veloci⁹ q̃ sol dr̃ auct⁹ motu:q̃n tardius dr̃ motu diminut⁹.Et q̃n aliqs plax.6.trãsiuerit.nodũ itersectiõis deferētis sui cũ eclyptica q nodus vocat̃ genzahar ē septētrionalis.Et ē septētriõalis ascēdēs.i.augens latitudinē q̃usqȝ elõgat⁹ fuerit ab itersectiõe p.90.gra.Et cũ elõgat⁹ fuerit plus.90.gdibus ab itersectiõe ē septētriõalis descēdēs.i.minuēs latitudinē q̃usqȝ elõgat⁹ fuerit ab itersectiõe p.180.gradus z tũc est intersectiõe opposita pme z nullã hȝ latitudinē.i.est in eclyptica:z cum transiuerit illam fit eius latitudo meridiana z est meridionalis ascendens quousqȝ elongatus fuerit ab intersectiõe pma per.270.gradus.Et cum trãsiuerit hũc numerũ est meridionalis descendēs quousqȝ reuertitur ad intersectionem primam ubi latitudo eius erit nulla.Hec est senentia littere de esse planetarũ in semetipsis.

De eē aũt ipsox adinuicē tractem⁹. Pri⁹ determinauit de eē plarũ i semetipis.Hic determinat de eē eox adinuicē.z p̃ de eē gnqȝ plax respectu luminariũ.Et diuidit̃ i q̃tuor ptes s̄m q̃tuor eē q̃ hñt pl'e erga solē z lunã Primũ ē visio faciei ad faciē.Scdȝ ē securitas.Tertiũ ē ɔbustio.Quartũ ē oriētalitas z occidētalitas.Prio g̃ determinat de visiõe faciei ad faciē.Scdo de securitate.Tertio d̃ ɔbustiõe.Quarto d̃ oriētalitate z occidētalitate.Prima ps ē i pn⁹ Scda icipit ibi:z ex h̃ ductoria.Tertia ibi:z ois pla.Quarta ibi:z ex q̃ altiores.¶ Snia pme ptis ē. Q̃n aliqs pla fuerit occidētalis a sole.s.q̃ oriat̃ post sol' ortũ z fuerit iter ipȝ z solē tot signa quot sũt iter domũ illi⁹ pl'e z leonē q est dom⁹ solis talis pla dr̃ eē i visiõe solis facie ad faciē. Uerbi gr̃a:capricornus est domus saturni z est sextũ signũ a domo solis.s.leone.cũ igit̃

fuerit saturnus ī sexto signo a sole cōputādo numerū signoꝝ a sole versus saturnū sm̄
ordinē signoꝝ. Aliter enī nō eēt occidētalis si nō cōputaret̄ hoc modo tūc dicit̄ ipsuꝫ vi
dere facie ad faciē. Et signū sagittarij est qntū a leone: cū igit̄ Jupiter fuerit in qnto si-
gno a sole incipiēdo a sole versus iouē sm̄ ordinē signoꝝ dr̄ videre ipsum facie ad fa-
ciē ⁊ sic de alijs. Et qñ aliqs planeta fuerit orīētalis a luna ⁊ fuerint inter ipsum ⁊ lunā
sm̄ ordinē signoꝝ tot signa quot sunt īter domū ipsius planete ⁊ domū lune. s. cancrum
tunc dicit̄ esse ī eius visiōe facie ad faciē. Verbi grā: cācer est signū sextū ab alia domo
saturni. s. ab aq̄rio: iōqꝫ cū fuerit luna a saturno ī. 6. signo est īter eos visio facie ad faciē
Et ēt cācer est signū qntū a domo iouis. s. a piscibus: iōqꝫ cū fuerit luna ī. 5. signo a ioue
sꝫ ordinē signoꝝ ē īter eos visio facie ad faciē: ⁊ sic de alijs suo mō poteris exēplificare

Ex hoc ductoria planete. Hic determinat de. 2. esse. 5.
planetaꝝ erga luminaria. s. de
ductoria qḋ idē est ꝙ securitas. Et est sñia talis qñ aliqs planeta est in suo haiꝫ
⁊ ī aliquo āguloꝝ ascēdētis. s. ī ascēdēte vel ī. 10. vel. 7. vel 4 domo ⁊ aliqḋ lu
minariū sit in aliquo anguloꝝ ab ipso planeta ita ꝙ sit planeta in die orīētalis a sole ⁊
in nocte occidētalis a luna. hoc est vt sit in die in. 10. signo a sole. tūc enī est in angulo a
sole ⁊ orīētalis. vel ī nocte in 4. signo a luna. tūc enī est in angulo a luna ⁊ occidētalis tūc
dr̄ esse ī sua ductoria. Angulus aūt oppositiōis nō hēt hic locū. Rō est q̄ pl̄a existēs ī op
posito solis vel lūe nec est orīētalis nec occidētalis. Postea dicit ꝙ oīs pl̄a a tp̄e quo ab
scōdit̄ sub radijs solis vsqꝫ ad tp̄s quo īcipit apparere dr̄ cōbustus. Et īcipit cōburi qñ
īcipit ītrare radios: ⁊ cū venerit ꝓpe solē infra. 12. gr̄a. vocat̄ oppressus: ⁊ cū fuerit cū
sole in eodem gradu ⁊ fuerit inter eos minus semidiametro solis ⁊ cū hoc latitudo pla
nete fuerit minor semidiametro solis dicit̄ vnitus vel incorporatus soli. Et cum transi-
uerit hanc vnionem dicit̄ esse in cōualescentia donec sit liberatus a radijs solis.

Ex quo apparent altiores tres. Hic determinat de
orientalitate ⁊ occi
dentalitate planetarū. Dicit ꝙ tres planete sup̄iores qñ exeūt de sub radijs so-
lis ⁊ īcipiūt apparere de mane añ ortū solis quousqꝫ veniāt ad oppositū solis.
hoc est ꝙ sint ꝓpingores circulo horizōtis orīētalis q̄ꝫ occidētalis qñ sol est ī linea me
die noctis tūc vocant̄ orientales ⁊ dextri. Vocant̄ orīētales eo ꝙ oriunt̄ añ solē: ⁊ vocā
tur dextri eo ꝙ sunt in dextra p̄te celi a sole. Pars enī occidentalis est dextra ⁊ orienta-
lis sinistra. Ponat̄ enī ꝙ homo vertat faciem suā versus meridiem patet ꝙ orīēs est si-
bi a sinistris ⁊ occidēs a dextris. Et qñ aliqs triū sup̄ioꝝ planetarū trāsiuerit oppositio
nē solis dicit̄ occidētalis sinister. dr̄ occidētalis nō ꝙ sit ī p̄te occidentali celi a sole īmo
huius cōtrariū est verū. Sed dr̄ occidētalis ꝓ tāto q̄ occidit post solē. Et dr̄ sinister q̄
est in p̄te orīētali celi a sole q̄ est sinistra sm̄ ꝙ dictū est. Venus vō ⁊ mercurius q̄libet
eoꝝ īfra tp̄s quo circuit epicyclū suū cōiungit̄ soli bis. vna vice ꝑ directionē. s. in sup̄io
ri p̄te epicycli. Alia vice ꝑ retrogradationē. s. ī īferiori p̄te epicycli. Igit̄ qñ aliqs eoꝝ se
parat̄ a cōiunctiōe solis ī medio retrogradatiōis sue. s. in īferiori p̄te epicycli recedit a
sole versus p̄tem occidentalē celi. Et qñ elōgatus fuerit a sole tm̄ ꝙ pōt videri videtur
de mane añ ortū solis. iō tūc vocat̄ orīētalis dexter donec cōburat̄ a sole. i. donec iūgat̄
soli ī sup̄iori p̄te epicycli ꝑ directionē. Et cū separatus fuerit a sole ꝑ directionē videt̄ de
vesp̄e post occasuꝫ solis iō tūc vocat̄ occidētalis sinister donec iterū cōburat̄. Et est dif
ferētia īter venerē ⁊ mercuriū ⁊ tres sup̄iores. ven⁹ enī ⁊ mercurius qñqꝫ ī recessu eo-
rū a sole siue ī exitu de sub radijs fiūt orīētales ⁊ qñqꝫ in exitu eoꝝ de sub radijs fiūt oc-
cidentales.

cidentales. Planete aūt superiores semp cū exeunt de sub radijs solis fiunt orientales. Et dicunť augmentari in fortitudine donec sint elongati a sole per. 30. gradus. ꝛ a. 30. vsqꝫ ad. 60. dicunť fortes. Et postqꝫ elongati fuerint a sole vltra. 60. gradus dnr orientales euntes ad debilitatē vsqꝫ ad principiū retrogradatiōis. Et a pncipio retrogradatiōis vsqꝫ ad oppositionē solis dnr orientales retrogradi. Et ab oppositione vsqꝫ ad directionē dicuntur occidentales retrogradi. Et a directiōe vsqꝫ ad. 30. gra. post directionē dnr occidētales fortes. Et a. 30. gra. post directionē quousqꝫ veniāt ad. 30. gra. prope solē dicunť occidētales euntes ad debilitatē. Et postea dicunť occidentales debiles quousqꝫ cōburanť. Uenus vero ꝛ Mercurius qn̄ separanť a sole per retrogradationē fiunt orientales ꝛ vocanť debiles quousqꝫ veniāt ad directionē: ꝛ a directiōe donec sint elongati a sole tm̄ quantū solent elongari a pncipio retrogradationis dnr orientales fortes. Deīde fiūt debiles orientales ꝛ quousqꝫ opprimanť sub radijs solis: ꝛ postea dnr vniti cū sole: deinde cōbusti euntes ad apparitionē: ꝛ ab apparitione eorū vsqꝫ ad elongationē eorū a superiori parte epicycli per. 60. gra. sunt occidētales fortes: ꝛ ab hoc loco vsqꝫ ad retrogradationē sunt occidētales euntes ad debilitatē: ꝛ postea vsqꝫ coniunctionē sunt occidētales debiles. Si vero nō intelligereť lr̄a hoc mō esset falsa cū nō sit possibile eos elongari a sole vsqꝫ ad. 60. gra. in zodiaco. Postea dicit quando aliquis pla erit de sub radijs solis ꝛ nulli coniungiť corpe vel aspectu est in suo lumine ꝓprio.

Esse illorum erga se inuicem.

Prius determinauit de his q̄ accidunt planetis in semetipsis: ꝛ de his q̄ accidūt qnqꝫ pl'is erga luminaria. Hic determinat de his q̄ accidūt. 7. pl'is ad se iuicē. Et posset diuidi i tot ptes quot sūt modi accidentiū que accidūt planetis ad inuicē. Et pnt reduci ad. 16. modos ƀm sniam lr̄e q sunt isti cōiunctio: vacuatio: cursus: feralitas: trāslatio luminis: redditus luminis: ꝓhibitio: pulsatio nature: receptio: redditus nature: refrenatio siue cōtrarietates: frustratio: abscisio luminis: veneratio: destructio: obsessio: dilectio ꝛ odiū. Ista expōit auctor i lr̄a per ordinē vsqꝫ ad finē istius differētie. Snia p̄me ptis est talis. Cōiunctio est cū fuerit duo plāete in duobus signis que se aspicūt aliquo aspectu: ꝛ ille q fuerit leuior iter eos .i. velocior i motu trāsiuerit de suo signo pauciores ḡdus qꝫ ponderosus. i. tardior motu de suo signo. ita ꝙ differētia ista sit. 6. gra. vel infra: ꝛ tūc dr̄ ꝙ leuior vadit ad cōiunctionē ponderosioris: verbi grā: pono ꝙ sol sit in ariete ꝛ trāsiuerit de ipso ariete. 6. gra. et Mars sit in Leone ꝛ trāsiuerit de ipso. 12. gra. iste duo signa aspiciunt se aspectu trino Et sol qui est velocior in motu qꝫ mars trāsiuit pauciores gradus de ariete qꝫ mars de leōe: ꝛ sūt i differētia. 6. gra. In ꝓposito exēplo sol vadit ad cōiunctionē martis de aspectu trino. Et si sol esset i. 12. gradu arietis: ꝛ mars in. 12. gradu leonis: tūc eēt cōiunctio cōpleta. Et si sol esset vltra duodecimū gradū arietis marte existente in. 12. Leonis: tūc esset inter eos separatio. Et hec vocatur cōiunctio longitudinis. Cōiunctio aūt latitudinis est cū fuerint duo planete in vno signo cōiuncti corporaliter ꝛ fuerint equalis latitudinis ab eclyptica ita qḋ latitudo vnius sit ascendens in septentrione ꝛ alterius descendēs in septentrione vel vnius descēdens in meridie ꝛ alterius descēdēs in meridie. Uel si fuerit cōiunctio ex aliquo aspectuū ꝛ latitudo vnius fuerit septentrionalis ascendēs: alterius meridiana ascendens. Uerbi grā: pono qḋ luna coniungatur saturno i aliquo signo: ꝛ in aliquo gradu ꝛ minuto illius ita quod saturnus sit iuxta genzabar suum vadens ad septentrionem in latitudinem: ꝛ sit eius latitudo. 3. minutorū ꝛ luna appropinquet ad caudam draconis veniens a septentrione minuens latitudinē: ita quod eius la-

titudo similiter sit. 3. minutorum hec est coniunctio verissima quantum ad longitudinē & latitudinem. Et in hoc casu luna eclypsaret saturnum nisi diuersitas aspectus lune eēt tanta quod impediret. Licet auctor dicat quod latitudo vnius debeat esse ascendens & alterius descendens tamen videtur mihi ꝙ in coniunctione corporali in omni casu quo contingere poterit quod latitudines amborū sint equales ad eandem partem. Uolo dicere ꝙ ambe latitudines sint septentrionales vel ambe meridionales erit cōiunctio latitudinū veridica: & in aspectu oppositionis si latitudines fuerint eq̄les in diuersis ptib᷒ ita ꝙ vna sit meridionalis & alia septētrionalis erit aspect᷒ veridic᷒ quātū ad latitudīes

Et cum separatur vnus planeta ab alio. Hic ponit vacuationē cursus. Dicit qn̄ aliquis planeta fuerit coniunctus alteri corpore vel aspectu: & post separationē ab illo nō cōiungit᷑ alicui alteri corpore vel aspectu quādiu fuerit in illo signo tunc dicitur esse vacuus cursu Uerbi grā: pono qd̄ luna iungatur Joui corporaliter in sagittario: & post separationem eius a ioue non sit aliquis planeta in sagittario cui possit cōiūgi: nec radij alicuius quem possit aspicere ī hoc casu lūa ē vacua cursu donec exeat ō sagittario & iūgat᷑ alicui pl'e corp̄e vel aspectu

Et si fuerit planeta in aliquo signo. Dicit qn̄ aliq̄s planeta fuerit in aliquo signo vbi nullus alter planeta sit nec radij alicuius ille planeta quādiu fuerit in signo illo sic se habente dicitur esse feralis: siue siluestris in similitudine hominis non habentis societatem in aliquo.

Et cum fuerit separatus. Dicit quādo planeta velocioris motus separauerit se a planeta tardioris mot᷒ & in separando se ab eo iungatur alteri tunc transfert naturam primi ad secundū. Uerbi gratia: pono quod luna separetur a coniunctione corporali iouis: & anteq̄ compleatur separatio cōiungatur saturno aliquo aspectu: vel corporaliter luna transfert tunc naturam Jouis ad saturnum. Fit etiam alio modo translatio scilicet quādo planeta leuis coniungit᷑ ponderosiori se: & ille ponderosus alteri adhuc ponderosiori se tunc medius transfert naturam leuis ad ponderosiorem. verbi gratia: pono quod luna aspiciat iouē aliquo aspectu & iupit᷑ aspiciat saturnū. Jupit᷑ ī hoc casu trāsfert nām lune ad saturnū.

Si autem non coniungitur. Dicit quod quando duo planete fuerint hoc modo dispositi quod vnus eorum non iungitur alteri sed ambo iunguntur alicui tertio: tūc si ille tertius aspiciat aliquem locum ex locis circuli proijcit lumen illorum duorum ad illū locū. Et si aliquis planeta fuerit in loco radiorum suorum reddit illi lumen illorum duorum. Uerbi gratia: pono quod sol sit in capricorno & venus in piscibus: ita quod non aspiciant se. Deinde pono quod mars sit in cancro aspiciens solem de opposito & venerem de tertio in hoc casu mars recipit lumen solis & veneris: & reddit lumina ipsorum ad loca circuli in quibus sunt radij martis: & hoc vocatur redditus luminis. Fit etiam alio modo redditus luminis quando duo planete non aspiciunt se: sed tertius transfert lumen vnius ad alterum ita ꝙ separetur ab vno & iungatur alteri: & tunc idem est qd̄ translatio.

Sequitur prohibitio. Dicit quando tres planete fuerint in vno signo sed in diuersis gradibus & ille qui fuerit tardior motu trāsiuerit plures gradus illius signi quā aliquis aliorū duorū tunc medius eorum ꝓhibet cōiunctionem leuioris cū ponderoso. verbi gratia: pono quod saturnus

sit in. 12. gradu virginis: et pono qd mars sit in quinto gradu eiusdē virginis. in hoc casu mars petit cōiunctionem saturni. Sed pono quod luna sit in. 8. gradu eiusdem virginis i hoc casu nō esset iudicādum qd mars coniungeretur saturno: quia luna est i medio et prohibet eius cōiunctionem. Fit etiā prohibitio alio modo: ita quod duo planete sint in vno signo et leuior iungitur ponderosiori et alter planeta aspiciat eundem ponderosum et aspectus eius sit ita ppe sicut cōiunctio corporalis alterius: tunc ille qui corporaliter iungitur prohibet aspicientē ne aspiciat. Et si in hoc casu vnus illorū fuerit propinquior q̄ alter ille qui fuerit propinquior optinet et dicitur iungi ponderosiori. verbi gratia: pono quod saturnus sit in. 12. gradu virginis: et mars in. 8. gradu eiusdem. Et pono quod iupiter proijciat radios suos ad octauum gradum virginis i hoc casu mars prohibet aspectum iouis. Sed si iupiter proijceret radios suos ad nonum gradum esset iudicandum quod iupiter aspiceret saturnum: et cum hoc prohiberet coniunctionē martis. Et si iupiter proijceret radios suos ad. 7. gradum esset iudicandum quod mars iungeretur saturno et cum hoc prohiberet aspectum iouis.

Et si iungitur planeta domino illius signi.

Dicit quando aliquis planeta iūgitur per aspectū domino illius signi in quo fuerit vel domino exaltatiōis vel triplicitatis vel termini vel faciei dicitur mittere naturā domini illius dignitatis ad ipsum cuius fuerit dignitas. verbi gratia: pono q sol sit in capricorno aspiciens saturnū existentem in virgine. in hoc casu sol est i domo saturni et mittit naturam ipsius saturni saturno. Et si leuis planeta fuerit in aliquo loco vbi habet dignitatem aliquam. verbi gr̄a: quod sit domus sua vel exaltatio etc. et aspiciat aliquē planetam ponderosiorē se q nullā habeat dignitatē i loco eius dr̄ leuis mittere suā fortitudinē pōderoso: verbi gr̄a: pono q luna sit i tauro. s. in exaltatiōe sua et aspiciat saturnū existentē in virgine de trino. i hoc casu luna naturā suā siue virtutē mittit ipsi saturno licet saturnus nullā habeat dignitatē i loco lūe. Sed si saturn⁹ hēat dignitatē i loco lūe. verbi gr̄a pono q luna sit in. 24. gradu tauri in exaltatione sua et in termino et facie saturni et aspiciat saturnū mittit saturno naturā ppriam et naturā saturni ratiōe termini et faciei sue.

Et quando fuerit in aliqua dignitatū suarū.

Dicit q qn̄ planeta leuior aspicit pōderosiorē se et leuior hz dignitatē i loco quo est et illequē aspicit etiā hz ibidē aliquā dignitatē tūc leuis mittit pōderoso vtrasq naturas. s. suā ppriā: et illius quē aspicit: et hec missio vocat̄ receptio. verbi gr̄a: pono q sol sit i ariete in exaltatiōe sua et i domo martis et aspiciat martē aliquo aspect. in hoc casu sol mittit nām suā ppriā et cū hoc nām martis rōe domus sue: et mars recipit solē a domo sua. Et si cōtingat q pl'a inferior sit i dignitate supioris et ecōtra superior in dignitate iferioris illa est melior receptio q̄ esse pōt. verbi gr̄a: sit sol in ariete in domo martis et mars i leone in domo solis et sol aspiciat martem aspectu tertio talis receptio est itegra et pfecta.

Hinc sequitur redditus. Dicit qn̄ inferior planeta aspicit supiorē. et ille quē aspicit est cōbustus sub radijs: vel retrogradus. in boc casu supior reddit iferiori virtutē quē sibi misit: qz pp debilitatē suā nō pōt retinere eā. Et si i tali casu vterq fuerit i angulo vel i succedēti i tunc redditus fit cū pficuo. Et si iferior fuerit i angulo et supior nō ita tñ q supior recipiat iferiorē talis redditus etiā fit cū pficuo. Et si inferior fuerit cadēs ab angulo et supior in angulo fit redditus cū pficuo. Et si ambo fuerint cadentes redditus fit cū detrimento.

verbi gratia: pono ꝙ luna sit in tauro ⁊ aspiciat mercuriū existentē in capricorno cōbustū. in hoc casu luna mittit mercurio naturā suam. Sed quia mercurius est combustus non potest retinere naturam sibi missam: ideo reddit lumen illud quod recipit ab ea et si in hoc casu ambo fuerint in angulis redditus est proficuus ⁊c.

Deinde sequitur almenē. Dicit qn̄ planeta inferior vult coniugi superiori: sed anteq̄ꝫ compleatur coniunctio inferior fit retrogradus hoc vocatur refrenatio verbi gratia: pono ꝙ saturnus sit in. 12. gradu virginis: ⁊ venus in pncipio virginis vadens ad coniunctionē saturni. Sed cum peruenerit venus ad. 8. gradū vel nonum. s. anteq̄ꝫ contingat saturnum incipit retrocedere. in tali casu refrenatur venus ne coniungatur saturno: ⁊ idē intellige de aspectu si iret ad aspectum: sed anteq̄ꝫ aspectus compleretur incipiret retrocedere.

Hanc sequitur alchorad. i. cōtrarietas. Dicit qđ cōtrarietas est quando tres planete fuerint in vno signo quorū vnus sit ponderosus: ⁊ alij duo leues: ⁊ vnusquisq̄ꝫ duorum leuium trāsiuerit ponderosum ⁊ alter petat cōiunctionē ponderosi sed anteq̄ꝫ coniungatur ponderoso: ille qui transiuerit ponderosuꝫ fit retrogradus ⁊ coniungitur ponderoso per retrogradationē. ⁊ obuiat alteri leui: tūc retrogradus destruit cōiunctionē illius cui obuiat cū ponderoso. Uerbi gr̄a: pono quod sit saturnus i. 8. gradu virginis: ⁊ mars sit in. 12. gradu eiusdē: ⁊ iupiter sit in pncipio virginis petēs cōiunctionē saturni: sed an̄q̄ā cōiungat̄ sibi: mars icipiat retrogradari ⁊ cōiungi saturno p retrogradationē ⁊ obuiet ioui i h̄ casu mars destruit cōiūctionē iouis cū saturno.

Sequitur alpharim id est frustratio. Dicit quod frustratio est quādo planeta leuis petit coniunctionem ponderosi sed antequā compleatur cōiunctio ponderosus intrat aliud signuꝫ ⁊ sint radij alicuius alterius planete in pncipio illius signi tūc quando leuis volens coniungi ponderoso intrat illud signum coniungitur radijs illius planete ibi aspicientis: ⁊ sic annullatur cōiunctio prima: verbi gratia: pono qđ saturnus sit i. 29. ḡdu leōis ⁊ mars sit i. 24. gradu eiusdē petēs cōiunctionē saturni. Sꝫ an̄q̄ꝫ iungat̄ mars saturno saturnus itret virginē: ⁊ pono ꝙ iupiter aspiciat pmū gradū virgīs. i hoc casu mars exiēs de leōe cōiūgit̄ radijs iouis: ⁊ sic ānullat̄ cōiūctio martis ⁊ saturni.

Hāc quoq̄ꝫ sequitur abscisio luminis. Dicit ꝙ abscisio lumis est quando aliquis planeta leuis petit cōiunctionē ponderosi ⁊ in scđo signo a signo pōderosi sit alter planeta sed anteq̄ꝫ leuis iūgatur pōderoso ille qui est in scđo signo fit retrogradus ⁊ iungitur pōderoso. i tali casu retrogradus abscindit lumē pōderosi a planeta qui volebat ei iungi. Et est quasi idē quod cōtrarietas sed differt in hoc quia in cōtrarietate planeta retrogradus nō solum iungitur ponderoso sed etiam iungitur leui qui volebat iūgi ponderoso p obuiationē ⁊ pōt exēplificari sicut ibi fuit dictū. Fit etiā alio modo abscisio luminis. s. qn̄ planeta leuis petit cōiunctionē pōderosi ⁊ ille pōderosus petit cōiunctionē alterius pōderosioris ⁊ iungit̄ ei anteq̄ꝫ leuis iungat̄ pmo pōderoso. verbi gr̄a: pono qđ mars petat cōiunctionē iouis ⁊ iupit̄ petit diūctionē saturni ⁊ an̄q̄ꝫ mars iūgat̄ ioui iupit̄ iūgat̄ saturno: i tali casu saturnꝰ abscidit lumē iouis a marte.

Sunt quoque his planetis. Dicit quod planete in quibusdam locis cōfortantur ⁊ i quibusdā debilitantur ⁊ in quibusdam locis fiunt fortune ⁊ in q̄busdaꝫ ifortune. Fiunt fortune in

aspectu sextili vel tertio bonorum ꝛ vt infortune sint cadentes ab eis iuxta ꝙ intelligē-dum est ꝙ quando aliqs planeta est i eodē signo cum alio vel i quarto vel i septimo vel decimo ab ipso dicitur esse in angulo ab illo. Et si fuerit i scđo signo ab ipso vel in q̃nto vel i octauo vel in. 11. dicitur esse. ab ipso in succedenti. Et si fuerit ab ipso i tertio signo vel in. 6. vel. 9. vel. 12. dicitur esse in cadenti ab ipso. Fiunt etiam fortune quando separantur ab vna fortuna ꝛ iunguntur alteri aut quod sint inter radios duarum fortunarum ꝛ hoc vocatur veneratio a quibusdam. Fiunt etiam fortune quando sunt vniti cum sole in eodem gradu: aut quod sint in eius aspectu tertio vel sextili vel i aspectu trino vel sextili lune: ꝛ etiam vt sint aucti numero ꝛ lumine: ꝛ quod sint in aliqua dignitatum suarum vel in suo haim. Et planete fiunt fortiores quando ascendunt i circulo augis ꝛ quando sunt septentrionales vel ascendunt in septentrione. Similiter fortificantur quando sunt in statione secunda euntes ad directionem. Similiter quando exeunt de sub radijs solis ꝛ quando sunt in angulis vel in succedentibus. Et tres supiores fortificantur qñ sunt orientales. Et si aspiciunt solē aspectu sextili augmentatur eorū fortitudo. Similiter quando fuerint in quartis masculinis vel in signis masculinis. Fortitudo solis etiam augmentatur in quartis ꝛ in signis masculinis preterꝙ in libra. ibi eni non fortificatur propter casum ab exaltatione sua licet libra sit signū masculinum ꝛ etiā in quadra masculina. Et tres inferiores planete licet existentes sub sole fortificant̃ quādo sunt occidentales a sole: ꝛ in quartis ꝛ in signis femininis. Et luna fortificatur cum fuerit in nocte super terram: ꝛ in die sub terra ꝛ cum fuerit in signo ꝛ in loco feminino ꝛ cum fuerit in exaltatione solis scilicet in ariete.

Ex infortunio vero planetarum. Dicit quod planete fiūt infortune idest infortunantur quando sunt in aspectibus malorum: ꝛ quando cōiunguntur malis per corpus vel per aspectū ita ꝙ iter eos ꝛ corpus mali vel iter eos ꝛ radios mali sit minus termino vnius planete. Et infortunantur quādo sunt in terminis malorū aut i domibus malorum. Uerbi grã: iupiter vel venus infortunatur i terminis saturni ꝛ martis: ꝛ in domibus eorum. Et silr ifortunãtur quādo ifortune eleuant̃ super ipsos ita qđ sint ifortune in. 10. vel. 11. signo ab ipsis. Iuxta qđ itelligendū est quod planeta existēs in. 10. signo ab alio dr̃ eleuari super ipsum: sicut existēs in. 10. domo eleuatur super ascendens: ꝛ si istud fiat sine receptiōe est peius. Uerbi grã: pono quod iupiter sit i principio sagittarij ꝛ saturnus i principio virginis. i hoc casu saturnus eleuatur super iouē. Uirgo eni est decimū signū a sagittario. Infortunãtur etiā quādo i cōiunctiōe solis: vel i opposito solis: vel in aspectu eius quarto. Etiam infortunantur quando sunt in capitibus suorum genzabar idest in intersectionibus deferentium eorum cum eclyptica siue in capite vel cauda draconis eorum: vel prope hec loca per. 12. gradus vel ifra maxime si i his locis luna fuerint impedita ab eis: vel sol scilicet vt luna: vel sol iungatur eis in his locis vel aspiciat eos aspectu inimico. Ratio autem quare ifortunantur in his locis est quia possunt ibi eclypsari. Infortunãtur etiam quando distant a sole per quatuor gradus ante vel retro. Et quando fuerint inter corpora vel radios duorum malorum: ita quod separentur ab vno malorum corpore vel aspectu ꝛ iungantur alteri malo: aut fuerit malus vel radij eius i signo quod est añ eū ꝛ alter malus vel radij eius i signo quod est post eū tūc enim dicitur obsessus. Uerbi gratia: pono quod iupiter sit in virgine ꝛ in. 11. gradu: ꝛ mars vel radij martis sint in. 10. gradu eiusdem ꝛ saturnus vel mars sint in. 12. gra. eiusdem in hoc casu iupiter diceretur obsessus a duabus infortunis eodem modo

dicit de signis ꝙ sunt obsessa qñ vnus malus est i eiꝰ pncipio ꝛ alter i eius fine. Sed qñ sol vel fortuna aspicit planetã vel signũ obsessum aspectu sextili: vel tertio ita ꝙ sit aspectus ad .7. gradus ꝓpe vel infra: tunc per talem aspectũ soluitur obsessio. Infortunant etiã quando sunt retrogradi vel cõbusti aut cadentes ab angulis. Et debilitant qñ sunt tardi cursus ita quod vadãt minus medio motu eorũ. Et qñ sunt in statione pma eũtes ad retrogradationẽ: aut ꝙ sint in gradibus tenebrosis: aut planete masculini i signis vel gradibus femininis: ꝛ in die sub terra ꝛ in nocte super terram: aut feminini in signis masculinis ꝛ in gradibus masculinis ꝛ in die super terram ꝛ in nocte sub terra. Hoc eni est contrarium suo haim idest similitudini eorũ. Et debilitant siue infortunant qñ sunt in locis oppositis dignitatũ suarũ: aut ꝙ sint in latitudine meridiana ab eclyptica maxime si fuerint descẽdentes in eadem latitudine: aut sint in via combusta. s. a medietate libre vsqꝫ ad mediũ scorpionis: aut sint iuncti planete retrogrado: aut cadentes: aut qđ non sint recepti. Et tres superiores. s. saturnus iupiter ꝛ mars debilitant cum fuerint occidẽtales a sole: aut i q̃rtis femininis: ꝛ sol debilitat i signis ꝛ i q̃rtis femininis: nisi fuerit i nona domo: qꝛ i illa gaudet. Tres iferiores scilꝫ venus mercurius ꝛ luna debilitant in signis ꝛ i q̃rtis masculinis. ¶ Et dꝛ de plis qđ sunt quidã eoꝝ seinuicẽ diligẽtes. Dicit quod quidam planete diligunt seinuicem: ꝛ quidaꝫ habent se odio: ꝛ patet in littera. ꝛ sic completa est expositio tertie differentie alchabitij introductorij ad iudicium.

Differentia quarta in expositione nominum astrologicorum.

Cõpletis tribus differentijs huius libri i qbus auctor determinauit đ esse circuli signorũ essentiali ꝛ accidentali in prima differentia: ꝛ de naturis septẽ planetarũ in scđa differentia: ꝛ de his que accidũt septem planetis in semetipsis: ꝛ ad inuicem scilicet in tertia differentia. Sequitur quarta differẽtia in qua exponit nomina quibus vtunt magistri iudiciorũ ꝛ docet ea applicare ad opꝰ. ꝛ potest tota ista differentia diuidi in .16. partes scđm .16. capitula que ponit in ea. In primo capitulo loquit de cõiunctionibus magnis cõnumerando eas. In scđo capitulo docet inuestigare gradum ascendentem alicuius natiuitatis. In tertio capitulo docet eligere locũ vite in natiuitatibus. In quarto capitulo docet eligere datorẽ annorum vite in natiuitatibus. In .5. docet eligere planetã dñatorẽ natiuitatis q preest nato post hylech ꝛ alcochodẽ. In .6. tractat de profectu annorũ natiuitatis ꝛ mũdi. In .7. c. docet dirigere significatorem quẽlibet ad quẽlibet locum circuli. In .8. docet dirigere gradũ ascendentẽ in natiuitatibus. In .9. docet inuenire duodenarias planetarũ ꝛ domorũ. In .10. docet inuenire nouenarias. In .11. docet inuenire decanũ. In .12. docet inuenire dominum orbis siue hore. In .13. docet inuenire annos fridarie in natiuitatibus. In .14. docet cognoscere quis planetarũ eleuat sup alterũ. In .15. docet inuenire quãdo fit apertio portarũ. In .16. loquit de horis fortunatis ꝛ infortunatis: vbi partes incipiant patebit in processu. In primo ergo capitulo loquit generaliter de magnis cõiunctionibus ꝛ dicit ꝙ coniunctiones magne sunt res significãtes destructiões siue mutatiões q̃ fiũt i hoc seculo: ꝛ sunt .6. in numero. ¶ Prima maior oibus cõiunctionibus est cõiunctio iouis ꝛ saturni in principio arietis ꝛ hoc fit in .960. annis semel. ¶ Scđa cõiunctio est mutatio cõiũctiõis iouis ꝛ saturni de vna triplicitate ad aliã ꝛ hoc fit in .240. annis semel. Et qñ venit cõiunctio eorũ ad aliqꝫ triplicitatẽ anteqꝫ exeat illã duodecies cõiungunt. Verbi gr̃a: ꝯiunctio iouis ꝛ saturni nũc est i triplicitate aerea ꝛ incipit i signo geminoꝝ anno dñi .1325. ab illo tp̃e in .20. annis

.s.anno dñi.1345.cōiungent̄ i aquario ꝛ ab illo in.20.annis cōiungentur in libra ꝛ postea in geminis: ꝛ ita sm̄ hunc ordinē donec in his tribus signis duodecies cōiungātur ꝛ si multiplicaueris.20.per.12.inuenies.240.annos post quos cōiunctio mutabit se ꝛ itrabit triplicitatē aquaticā ꝛ stabit ibi silr̄ p.240.annos ꝛ sic de alijs triplicitatibus itelligas: ꝛ itelligas ꝙ sicut dicit ꝙ cōiūctio maxima reuertit̄ i.960.ānis ad pncipiū arietis .i.ad triplicitatē igneā: ita cōiūctio itrās pncipiū alicui⁹ alterius triplicitatis nō reuertit̄ ad pncipiū eiusdē nisi post.960.annos stabit igit̄ vt supra dictū est i q̄libet triplicitate.240.annis ꝛ cum triplicitates sint q̄tuor.multiplica igit̄.240.p q̄tuor: ꝛ inuenis.960.annos. Tertia cōiūctio ē martis ꝛ saturni i cancro q̄ fit i qbuslibet.30.ānis. Quarta cōiunctio est iouis ꝛ saturni i quocūq; signo fuerit: ꝛ hoc fit in.20.ānis semel. Quinta cōiūctio ē itroitus magni luminaris i pmū minutū equinoctij vernalis.i.arietis. Sexta cōiunctio est solis ꝛ lune ꝛ eoꝝ oppositio. Et qñ dicit̄ ascendēs cōiunctiōis magne itelligit̄ de ascendente.s.introitus solis in arietē in illo anno in quo dꝫ fieri illa coniunctio. Verbi grā: cōiunctio iouis ꝛ saturni fuit in geminis anno dñi.1325. Et ascendēs introitus solis i arietē i illo āno fuit taurus.20.gra.taurus ergo est ascēdēs illius cōiunctiōis. Iste cōiūctiōes q̄ dicte sūt vocant̄ cōiunctiōes magne: Alie multe sūt cōiunctiōes i plis q̄rū numerus est.120.sm̄ Ptolemeū in.50.ppositiōe cētiloquij. Dicit enim ibi.nō obliuiscaris eē.120.cōiūctiōes que fiūt in stellis erraticis. In illis.n.est maior scia eoꝝ q̄ fiunt in hͦ mūdo suscipiēti incremētū ꝛ decremētum. Et Haly ibi in cōmēto numerat eas: ꝛ dicit quod quedā sunt cōiunctiones binarie ꝛ quedā trinarie quedā quatrinarie q̄daꝫ quinarie quedā senarie quedm̄ septenarie. Binaria aūt cōiunctio est quādo duo planete tantū cōiungunt̄: ꝛ hoc potest.21.modis variari. Ternaria cōiunctio est quando cōiungunt̄ tres planete ꝛ hoc potest variari triginta quinq; modis. Quatrinaria ɔiuntio est qñ cōiungunt̄ q̄tuor planete: ꝛ hoc potest variari silr̄.35.modis. Quinaria coniunctio est quādo coniunguntur quinq; planete: ꝛ hoc potest variari.21.modis. Senaria cōiunctio est qñ cōiungūtur sex planete: ꝛ hoc potest variari.7.modis. Septenaria nō est nisi vna scilicet coniunctio oīum septē planetaꝝ. Et si cōputaueris seu addideris hos numeros predictos ad inuicem inuenies.120. Qui volunt singulas numerare inuenient eas numeratas in cōmento ppositionis preallegate.

Ex hoc annimodar quod est. In hoc capitulo auctor docet inuestigare g̃dum ascēdēte alicuius natiuitatis supposito ꝙ sciat̄ signū ascēdens ꝛ ignoret̄ gradus: ꝛ hͦ docet scd̄m sentētiā Ptolemei non sm̄ ppriā intentiōeꝫ. Dicit eni Ptolemeus in.34.ppositione centiloquij Almusteli super locuꝫ coniunctionis vel preuentionis est in consimili gradu anguli ex angulis omnis natiuitatis humane que fuerit in illa coniunctone vel preuentione. Et omnis gradus qui non est similis gradui almutem super locum coniunctionis vel preuentionis non est angulus alicuius natiuitatis humane. Sententia littere talis cum volueris inuenire gradum ascendenteꝫ natiuitatis alicuius cōsidera coniunctionem solis a lune que precessit natiuitatem vel oppositionem si precessit oppositio. Si precessit coniunctio natiuitas dicitur coniunctionalis: si precessit oppositio siue preuentio quod ideꝫ est natiuitas vocatur preuentionalis. Si natiuitas fuerit coniunctionalis considera gradum in quo coniunguntur luminaria.s.gradum zodiaci inquo fuit coniunctio precedens illam natiuitatem. ꝛ vide quis planetarum sit fortior in gradu per multitudinem testimoniorum. ille enim est almutem super locum coniunctionis. Equa ergo eum ad horam natiuitatis quo equa-

to cõstitue ascendens ad horam natiuitatis scđm estimationẽ ita tamen quod sis certus de signo ascendente. Si enim deficeres in signo hec regula non valeret tibi. Habito igiť signo ascendente hora natiuitatis: cõsidera vtrũ locus planete quem equasti tali dispo⸗sitiõe stante sit ꝓpinquior gradui ascendentis vel gradui decime domus ⁊ cui eorum fuerit propinquior. hunc angulum facies similem gradui planete. hoc est: pone tot gra⸗dus signi existentis in angulo quot gradus pertransiuit planeta de signo in quo est. Et vt euidentius pateat sententia littere. pono in hoc exemplũ. ¶ Pono quod in hora na tiuitatis alicuius ascẽdẽs fuit libra sed nescio quis gradus eius: ⁊ pono quod natiuitas fuit cõiunctionalis ⁊ cõiunctio precedens eaꝫ fuit i. 6. gradu aquarij video ꝙ saturnus est fortior in illo gradu: ergo equabo saturnum ad horam natiuitatis ⁊ ponatur ꝙ iue⸗niam eũ in. 20. gradu virginis video ꝙ saturnus in hoc casu est ꝓpinquior ascendenti ꝗ̃ medio celi scđm ascendens estimatum: faciam ergo angulũ ascendentis ad similitudi nem gradus saturni. hoc est ponam vigesimum gradum libre in ascendente ⁊ si fuisset ꝓpinqor medio celi fecissez angulũ medij celi vigesimũ gradũ signi ibidẽ existentis. Si aũt natiuitas ꝑuentionalis fuerit operaberis per gradũ oppositionis sicut nunc tibi di⸗xi de gradu cõiunctiõis idest considerabis planetã habentẽ plures fortitudines in gra⸗du oppositiõis. Sed dubium est de gradu ꝑuentiõis cum in preuentione siue oppositio⸗ne sol sit in vno gradu ⁊ luna in opposito quẽ ergo gradũ accipiemus pro gradu preuen tionis vtrũ gradum solis vel gradũ lune. Dicit auctor scđm intentionem Ptolemei qđ gradum illius luminaris accipere debemus qđ fuerit suꝑ terram. Sed adhuc restat du biũ. Ponať ꝙ vnum luminare sit in ortu reliquum in occasu ⁊ sic neutrum erit suꝑ ter ram nec sub terra Dicit auctor ꝙ ꝗdam sapientes dixerũt ꝙ debemus oꝑari per gradũ illius luminaris qđ fuerit in oriẽte. Deĩde dicit auctor ꝙ Ptolemeus dixit si plures pla nete cõuenirent in dñio loci cõiunctionis vel preuentiõis. s. ꝙ duo planete vel tres ĩ lo⸗co illo haberẽt eq̃les fortitudines videlicet ꝙ vnus hẽret ibi tot fortitudines quot alter tunc debemus accipere illum ꝗ fuerit in suo haim: ⁊ si ꝗlibet eorum fuerit in suo haim tũc debemus accipere illum ꝗ citius deberet mutari ad melius eẽ. i. illum ꝗ citius intra bit signũ ĩ quo habet plures fortitudines ꝗ̃ ĩ illo signo ĩ quo est. Et si fuerint orientales a sole eligas eum qui fuerit soli ꝓpinquior. dũmodo nõ sit cõbustus. ¶ Juxta istã par tem notãdum est ꝙ alter est modus inuestigãdi gradum ascẽdẽtis natiuitatis ⁊ ille mo dus accipiť a sñia Ptolemei in. 51. ꝓpositione centiloquij vbi dicit. Locus lune ĩ nati⸗uitate est ipse gradus ascẽdens de circulo ĩ hora casus sꝑmatis ĩ matricem ⁊ locus lune hora casus sꝑmatis est gradus ascendens hora natiuitatis. Est etiã itelligẽdũ ad euiden tiam dicendorũ ꝙ more infantũ ĩ vteris matrum nõ sunt eq̃les scđm ꝙ dicit Haly in cõmento ꝓpositiõis iam allegate. More aũt sunt distincte in. 3. s. ĩ maiorem moram ⁊ ĩ mediam ⁊ ĩ minorem. Minor autem mora cõtinet. 258. dies Media mora continet. 273. Maior mora cõtinet. 288. dies. Et differentia ĩter maiorem ⁊ minorem sunt. 30 dies. Jstud est itelligẽdum de his que nascuntur scđm cursum naturalem. De abortiuis autem ⁊ de his qui nascunť in septimo mẽse hec regula nõ tenet. Quãtitas autem mo⸗re infantis in vtero accipitur a loco lune in figura hora natiuitatis. Si enim in hora na tiuitatis luna fuerit in principio septime domus super terram scilicet supra horizonteꝫ occidentalem tunc infans fuit in vtero matris per moram minorem scilicet per. 258. dies. Et si luna fuerit in hora natiuitatis in gradu ascendente tunc infans stetit in vtero per moram mediam scilicet per. 273. dies. Et si luna fuerit hora natiuitatis in gradu ꝗ est ante gradum occidentis. s. in fine sexte domus tunc infans steit in vtero per moram

maiorem.s.288.dies. ¶ Et nota q͛d cum luna in natiuitate est in parte occidētali ꝓpe horizontem si astronomus credit eā esse sup terraȝ qn̄ est sub terra vel ecōtra errabit in hora conceptionis per.30.dies. Si vero luna fuerit super terram elongata ab occiden te idest iter oriēs ⁊ occidēs mora in vtero est maior minori mora ⁊ minor media. Dico q͛d est maior minori mora scd̄m quantitatem elongationis lune ab occidente. Et si luna fuerit sub terra elongata ab ascendente mora in vtero est maior media ⁊ minor maiori ⁊ est maior media scd̄m quātitatem elongatiōis lune ab ascendete. Cum scd̄m hanc viā volueris gradū ascendentis natiuitatis alicuius inuestigare constitue ascendēs ad horā natiuitatis scd̄m estimationē ꝓpinquiorē quātum poteris veritati ⁊ equa lunā ad illaȝ horā: ⁊ vide in quo loco ceciderit i figura: ꝙ si ceciderit i principio septime domus sub trahe ab hora natiuitatis.258.dies. Et remanebit hora cōceptiōis. Si vero ceciderit in ter septimam domū ⁊ ascendēs.s. sup terram vide per quot gradus sit elongata a gradu occidentis ⁊ ꝓ q͛busl͛ibet.12.gradibus accipe vnū diē ⁊ pro quolibet gradu qui fuerit vltra.12.accipe duas horas quos dies ⁊ horas adde sup morā minorem.i. super.258. dies. Et totū subtrahe ab hora natiuitatis ⁊ remanebit tempus cōceptiōis. Si vero ceci derit in ascendēte subtrahe ab hora natiuitatis.273.dies ⁊ remanebit tp̄s cōceptionis. Si vero ceciderit inter ascēdens ⁊ septimā.s. sub terra cōsidera q̄tuȝ sit elongata a gra du ascendēte ⁊ pro q͛busl͛ibet.12.gradibus accipe vnū diem ⁊ pro quolibet gradu resi duo duas horas ⁊ numerū dierum ⁊ horarum ꝓuenientē adde sup moram mediā ⁊ to tum subtrahe ab hora natiuitatis. Si vero luna ceciderit in fine sexte domus subtrahe ab hora natiuitatis moram maiorem ⁊ remanet hora cōceptiōis. Hora igitur cōceptio nis nota equa lunaȝ ad illā horam ⁊ gradus in quo inuenta fuerit fuit ascendēs in hora natiuitatis. Licet hec via sit vera scd̄m intentionē fere oīum sapientū. Uidetur tn̄ mihi ⁊ certus sum ꝙ nō sufficit ad inuestigādū gradū ascendentē in casu vbi nō habeo gradū ascendentē nisi per estimationem. Supponit enim ꝙ sciam elongationem lune a gradu occidentis vel ab ascendente: ⁊ si ignorem gradum ascendentem ⁊ per cōseq̄uens gra dum occidentis quomodo potero scire distantiam lune ab aliquo illorum nescio. Po sito enim quod estimatio mea deficiat per.12.gradus distantia lune ab occidente vel ab ascendente etiam deficiet per.12.gradus ⁊ pro illis.12.deberet accipi vna dies et sic deficiet hora conceptionis per vnam diem ⁊ defectus vltimus scilicet in gradu ascē dentis erit q̄tum luna mouetur vna die.

Et ex hoc hylech.

In hoc capitulo auctor docet eligere hylech .i. significatorem vite in natiuitatibus. Sen tentia littere est ista. In eligendo significatoreȝ vite debemus incipere a sole si natiuitas fuerit in die ⁊ si inuenerimus ip̄m ante graduȝ ascendentē per.5.gra dus vel infra idest si inuenerimus ipsum solem in.5.gradibus qui ascenderunt super horizontem.s. in fine.12.domus aut si inuenerimus ipsum in.10.domo vel.11.domo accipiemus solem pro hylech siue fuerit in signis masculinis siue in signis femininis. Si vero non fuerit in his locis debemus inspicere si fuerit in.7.vel.8.vel.9.domo in signis masculinis adhuc accipiemus ipsum pro hylech. ¶ Si vero his tribus locis iaȝ dictis scilicet in.7.domo vel.8.vel.9.esset in signis femininis non esset aptus ad hoc ꝙ esset hylech. Si igitur sol non fuerit aptus hylech aspiciemus ad lunam si eam inuene rimus in ascendente vel in.2.vel in.3.domo aut in.7.vel.8.domo ipsa erit hylech. siue fuerit in signo masculino siue feminino. Si vero non fuerit in his locis aspiciemus si i uenerimus eam ante gradum signi ascendentis per.5.gradus vel infra: aut in. 10.do

mo aut.4.aut in.5.in signo feminino adhuc ipsa erit hylech. Si aūt i his locis eēt in si-
gnis masculinis nō esset apta hylech. Si vero natiuitas fuerit in nocte debemus incipe-
re p̄mo a luna. Si inuenerimus eā ante gradū occidentis per.5.gradus vel ifra.i. in il-
lis.5.gradibus q̄ sunt sub terra ex p̄te occidētis aut i aliquo aliorū locorū p̄dictorū s̄m
modum dictum ipsa erit hylech. Et si ipsa nō fuerit apta aspiciemus ad solē qui si fuerit
ante gradū septime domus per.5.gradus vel infra.s.sub terra aut fuerit in.4.vel.5.do
mo erit aptus hylech. siue signa sint masculina siue feminina. Et si fuerit in ascēdēte vel
in.2.domo in signo masculino erit aptus hylech in feminino vero non. Si vero lumina
ria nō fuerint apta vt sint hylech aspiciemus vtrū cōiunctio p̄cessit natiuitatē vel oppo
sitio: q̄ si p̄cessit cōiunctio aspiciemus gradū cōiunctiōis.s.illū gradū in quo luminaria
fuerūt coniuncta ante natiuitatē: ⁊ si inuenerimus ipsum gradū in aliquo quatuor angu
lorū vel in aliquo succedentiū accipiemus ipsum pro hylech. Et si nō inuenerimus ipsuz
in aliquo angulorū neq̧ succedentium. Debemus aspicere ad gradū partis fortune qui
si fuerit in aliquo angulorum vel succedentiū debemus ipsum accipere p̄ hylech. Si ve
ro nō fuerit in aliquo horū locorū debemus vltimo accipere gradū ascendentē natiuita
tis. Si autē oppositio p̄cessit natiuitatē debemus aspicere ad gradū oppositiōis sicut di
ctū est de gradu cōiunctiōis ⁊ postea ad partē fortune ⁊ vltimo ad gradū ascendētē nati
uitatis: nec opz in gradu cōiunctionis vel p̄uentiōis vel p̄tis fortune aspicere vtrū signa
sint masculina vel feminina. Et sic patet q̄ sol pōt eē hylech in die ⁊ nocte sup̄ terram ⁊
sub terra in.11.locis. Potest eni esse sup̄ terrā hylech in sex locis ⁊ sub terra in.5. Et lu
na silr̄ potest esse hylech in.11.locis. Pōt eni sub terra esse hylech in sex locis ⁊ sup̄ ter
rā in.5. Si aūt luna i aliquo p̄dictorū locorū fuerit cōbusta sub radijs solis nō erit apta
hylech Et cū fuerint domus equate scd̄m doctrinā traditam in canonibus astrolabij ⁊
tabularū p̄mi mobilis oīs planeta qui fuerit ante ascendens vel ante p̄ncipiū alicuius al
terius domus p̄ q̄nq̧ gradus vel infra erit fortitudo eius valida in domo que succedit
Et oīs locus ex locis p̄dictis nō potest esse hylech nisi aspiciat euz aliq̄s planeta habens
dignitatem in loco illo.s.q̄ sit dn̄s domus vel dominus exaltatiōis aut triplicitatis aut
termini aut faciei. Tota sn̄ia littere potest reduci ad pauca verba. Quinq̧ sunt loca a q-
bus accipit̄ hylech idest significator vite que sunt hec: sol: luna: gradus cōiunctiōis vel
p̄uentiōis: pars fortune gradus ascendens natiuitatis. Si natiuitas fuerit in die incipiē-
dum est a sole. Et si non fuerit in locis aptis scd̄m q̄ p̄dictū est recipienda est luna. Et si
nō fuerit apta recipiendus est gradus cōiunctionis vel p̄uentionis qui si nō fuerit apt⁹
recipienda est pars fortune. Et si nō fuerit apta recipiendus est gradus ascendētis nati-
uitatis. Dicit Ptolemeus q̄ hylech nūq̄ debeat accipi ab aliquo loco existēte sub terra.
Dicit eni sic ⁊ cōuenit vt nō operemur in re tā nobili sicut ista per id totū quod est sub
terra sed semper per id qd̄ ascendit ⁊ apparet sup̄ terrā. Nec cōuenit nos operari per si
gnū quod ascendens non aspicit nec per signū quod ascendit ante ascendens quod dici
tur domus laboris.i.domus.12.q2 est cadens ab angulo ⁊ plus etiā: quoniaz fumosita-
tes que eleuant̄ ab humoribus terre turbant virtutē eius que venit ab ea ad terraz cuz
spissitudine ac lugubritate sua: ⁊ dānant eā p̄pter quod apparent colores ⁊ magnitudi-
nes stellarū existentiū in hac domo alterius maneriei q̄ sint p̄ naturā eorū. Haly Aben-
ragel dicit sapientes in hoc sunt plurimū discordati: tamen id in quo maior pars eoruz
cōcordat est q̄ incipiūt p̄mitus in natiuitatibus diurnis a sole ⁊ aspiciunt si est i aliquo
angulorū vel succedenti ⁊ in signo masculino ⁊ in q̄rta masculina ⁊ aspexerit aliquā di-
gnitatū suarū erit ipse hylech: ⁊ si ita non fuerit nec aspexerit aliquā dignitatū suarum

nō erit ipse aptus ꝑ hylech: ⁊ perquires tūc hylech: a luna ⁊ si eā inueneris ī angulo vel in succedēti ⁊ ī signo feminino ⁊ in q̄rta feminina ⁊ aspexerit aliquā dignitatū suarū accipe eā pro hylech alioquin nō erit apta: tunc aspice natiuitatem si fuerit cōiunctionalis accipe hylech a gradu ascendente: ⁊ si dominus aliquis habēs ibi aliquā dignitatē aspexerit gradum illum accipies eum pro hylech. Et si ascendēs non fuerit aptū perquiras hylech a parte fortune. Et si pars fortune nō fuerit apta ꝑquiras hylech a loco cōiunctionis vel oppositionis p̄cedentis natiuitatē. Et si nō fuerint apti natiuitas nō hēbit hylech Et oportebit te necessario reuerti ad dirigendū ꝑ athazir loca hylech ad loca fortunarū ⁊ ad radios earū ⁊ ibi inuenies locū finis. Et si natiuitas fuerit nocturna pergras p̄mitus hylech a luna sicut incepisti pergrere de die a sole. Et si eam inueneris in angulo vel in succedēti in signo feminino ⁊ in q̄rta feminina ⁊ aspexerit aliquā dignitatū suarum ipsa erit hylech. Alioquin perquiras hylech a sole ⁊ si eū īueneris in angulo vel in succedēti ī signo masculino: ⁊ in q̄rta masculina ⁊ aspexerit eū hn̄s dignitatē ibidē accipias eū ꝑ hylech alioquin nō erit aptus. Et tūc si natiuitas fuerit p̄uentionalis ꝑquiras hylech a parte fortune sicut ꝑquisiuisti a luna ⁊ sole. Et si pars fortune nō fuerit apta ꝑquiras hylech a gradu ascendēte. Et si aliqs eorū nō fuerit aptus ꝑ hylech ꝑgras hylech a gradu cōiunctionis vel p̄uentiōis p̄cedentis natiuitatem. Et si fuerit in angulo vel ī succedēti: ⁊ fuerit aspectus ab aliquo habēte ibi aliquam ex q̄nqꝫ dignitatibus accipe eum ꝑ hylech. Et qn̄ sol fuerit hylech ⁊ nō habuerit alcochodē ꝑquiras hylech a gradu lūe. ⁊ si ille .i. gradus lune fuerit hylech ⁊ nō habuerit alcochodē perquiras hylech a gradu ascendēte si natiuitas fuerit cōiunctionalis: ⁊ si gradus ille fuerit hylech ⁊ nō habuerit alcochodē ꝑquiras hylech a parte fortune. Tamē si natiuitas fuerit p̄uentionalis incipe p̄mitus a parte fortune: ⁊ si fuerit hylech ⁊ nō habuerit alcochoden aliqs horū perquiras hylech a gradu cōiunctionis vel oppositiōis antecedētis natiuitatē: ⁊ si nullus eorū habuerit alcochodē quoniā natus nō habuit hylech nec alcochodē est significatio vite hac durabilitatis modice. Et scias ꝙ in hylech q̄ ꝑquirit̄ ab ascendēte ⁊ a parte fortune ⁊ a gradu cōiunctiōis vel p̄uentiōis nō aspicit̄ masculinitas nec femininitas signorum neqꝫ quartarū. Et dicit maior pars sapientū ꝙ luna ī tertia domo apta est vt sit hylech: q⁊ gaudet ī ea ⁊ dicūt similiter ꝙ soli in nona domo cōuenit esse hylec q⁊ gaudet ibidē.

ET ex hoc alcochoden.

In hoc capitulo docet auctor eligere alcochoden qui est dator annorū vite. Snia littere est talis cū volueris scire q̄s planetarū est dator annorum vite, debem⁹ aspicere q̄s planetarū habeat plures dignitates siue fortitudines in loco hylech. Uerbi grā: si sol fuerit hylech debemus respicere planetā fortiorē in loco solis. Et si luna fuerit hylech debemus respicere fortiorē ī loco lune. ⁊ sic de alijs locis ītelligēdū est. Et si talis planeta aspexerit locū hylech a quocūqꝫ aspectu debemus ipꝫ accipe ꝑ alcochodē. Si vero nō aspexerit debem⁹ respicere aliū post illū .s. plaꝫ q̄ hꝫ ī loco hylech aliq̄s fortitudines: sed nō tot sicut p̄mus dn̄s gradus. Uerbi grā: si vnus habeat in loco hylech sex fortitudines ⁊ alius habeat ibi .5. vel .4. fortitudines si p̄mus nō aspexerit locū hylech nō poterit esse alcochoden. tūc si scd̄s aspexerit locū hylech debemus ipm̄ accipere ꝑ alcochodē: ⁊ si ille etiam nō aspexerit debemus aspicere iterū ad aliuꝫ habentem pauciores dignitates ⁊ sic debemus procedere: donec inueniamus aliquem aspicientē locum hylech qui habeat aliquā dignitatē in loco hylech: ⁊ si nullū planetam inuenerimus aspicientē locū hylech q̄ habeat ibi dignitatē vel dignitates ille locus nō potuit esse hylech: ideo in hoc casu oportet querere aliud hylech secūduꝫ modum prius

dictum. Uerbi grā: si natiuitas fuerit diurna ⁊ sol fuerit ī loco apto ad hoc ꝙ sit hylech: tñ nullus habet dignitatē in loco solis aspiciens ipm sol nō poterit esse hylech: qꝛ nō habet alcochodē: ideo opoꝛtet tūc perquirere hylech a luna. ⁊ si ipsa fuerit in loco apto hylech ⁊ nullus hñs ī loco eius dignitatē sit aspiciēs eū opꝫ ꝑquirere hylech a parte fortune vel a gradu cōiunctiōis vel ꝑuentionis vel gradu ascēdente scōm oꝛdinē predictū. Et videbaꝫ qbusdā esse incipiendū a dño domus ita videlicet ꝙ si dñs domus loci hylech asperxerit hylech accipiebant eū pꝛo alcocboden ⁊ nō asperxerūt aliquē aliū. Si autem dominus domus nō asperxerit aspiciebant ad dñm exaltationis qui si asperxerit ponebant illū alcocboden. Et si ille non asperxerit aspiciebant dñm triplicitatis. deinde ad dñm termini: deinde ⁊ vltimo ad dominū faciei. Doꝛothius asperxit ꝑmo dñm termini: ⁊ pꝛeposuit eū dño domus: sed hoc nō videꝫ veritati cōsonū. Et qdā dixerūt si duo vel tres vel plures planete cōueniant dignitatibus ita ꝙ habeāt equales foꝛtitudines essentiales ī loco hylech ⁊ oēs asperxerint illū locū accipiēdus est ille q ꝓpinquius aspicit: ⁊ si ī hoc etiā cōueniāt qđ raro cōtingit accipiēdus est ille q fuerit inesse laudabili a sole ita ꝙ sit cōiunctus cū sole in vno gradu ⁊ nō sit elongatus ab ipso p. 16. minuta. Uel accipiēdus est ille q fuerit ꝓpinquioꝛ angulo aut ille q fuerit ī initio oꝛtus matutini. s. q incipit apparere in mane ante oꝛtū solis aut ille q fuerit in statiōe sua scđa ⁊ iens ad diretionē aut q fuerit in alio eē laudabili a sole. s. ꝙ sit oꝛientalis si fuerit aliqs triū supioꝛū aut occidētalis si fuerit aliqs triū īferioꝝ. Si vero cōtingat ꝙ sol fuerit hylech ⁊ fuerit ī leone vel ī ariete. s. in domo vel exaltatiōe sua erit ipse hylech ⁊ alcochodē. Et si luna fuerit hylech ⁊ fuerit ī cancro vel in tauro erit ipsa hylech ⁊ alcochodē ⁊ nō opoꝛtet cōsiderare aliquē aliū. Ptolemeus dicit ꝙ ille ē alcochodē q hꝫ plures foꝛtitudines ī loco hylech siue aspiciat siue nō aspiciat ipm locū. sed nullus sapiētū cōcoꝛdat cū eo in hoc ⁊ ideo tutius videꝫ mihi tenere viā sapientū. De annis vero quos dat alcochodē licet auctoꝛ nihil dicat: volo tñ ꝯm sententiā haly abēragel pauca ⁊ veritati magis consona narrare. Dicit haly abenragel maioꝛ pars sapientū huius scie dicūt ꝙ qñ alcocboden fuerit ī angulis dat annos suos maioꝛes: ⁊ qñ in succedētibus dat annos suos medios. ⁊ qñ in cadētibus dat annos suos minoꝛes nec dat melioꝛamentū alicui succedentiū sup aliū ⁊ est erroꝛ. Dicit haly abēragel. scias ꝙ de secretis coopertis ⁊ signalibus celatis huius scie ē qñ alcocboden fuerit ī gradu decime domus dat annos suos maioꝛes. Et qñ fuerit ī gradu vndecime domus dat annos suos medios. Et quando remoueꝫ ab vno istoꝛū duorū locoꝛū ⁊ vadit ad aliū aspice quot gradus sunt ab vno ad aliū ⁊ diuide ꝑ eos annos q sunt iter annos maioꝛes ⁊ annos medios. Uerbi grā: pono ꝙ gradus. 10. domus sit tertius gradus pisciū: ⁊ pono ꝙ venus sit alcochodē ⁊ sit in. 13. gradu pisciū: est ergo elongata a puncto. 10. domꝰ p. 10. gra. ⁊ pono ꝙ a ꝑncipio. 10. domus vsqꝫ ad ꝑncipiū. 11. sūt. 30. gra. Scio ꝙ si eēt ī ꝑncipio. 10. domus daret ānos maioꝛes q sūt. 82. Et si esset ī ꝑncipio. 11. domus daret annos suos medios q sūt. 45. nūc aūt ī neutro hoꝛū duoꝛū punctoꝛū est. subtrahā ergo. 45. annos. s. medios ab annis maioꝛibus i. s. 82. ⁊ remanēt 37. anni quos multiplicabo ꝑ distātiā veneris a ꝑncipio decime domꝰ ⁊ ꝓueniēt. 370 ⁊ diuidā p. 30. s. ꝑ lōgitudinē iter decimā domū ⁊ vndecimā ⁊ exibūt. 12. anni ⁊ remanēt post diuisionē. 10. q̄ multiplicabo p. 12. ⁊ diuidā p. 30. ⁊ exibūt q̄tuoꝛ menses. subtrahā ergo. 12. annos ⁊ q̄tuoꝛ mēses ab annis maioꝛibus veneris ⁊ remanebūt. 69. anni ⁊. 8. mēses: ⁊ erūt anni quos dat venus ī tali casu. Istud exēpluꝫ poteris applicare ad alios angulos ⁊ domos. Dicit haly abenragel quādo alcocboden fuerit combustus ⁊ ipse iens ad solem ita ꝙ nō appareat ꝑdit totum datū suū. qꝛ qñ est in hoc statu nō dat ni-

si dies vel horas vel res que nomē nō hñt. ⁊ terminus cōbustiōis est iste. Postq̄ saturnus fuerit occidentalis a sole ⁊ sol iuerit ad eum ⁊ fuerit inter eos. 15. gradus donec remanserit ⁊ orientalis fuerit ⁊ fuerit inter eos decē gradus cōpleti. Et iupiter illud idez. Mars tamen postq̄ inter eum ⁊ solē in occidente fuerint. 15. gradus quousq̄ fit orientalis ⁊ inter eos sint nouē gradus. Mercurius tamē facit facta sua ⁊ dat dona sua completa q̄diu fuerit directus: dummodo nō sit appropinquatus soli ad minus de septem gradibus ⁊ a septē gradibus vsq̄ ad. 5. dat. nō tamē cōplete Sed a principio septē graduū donec transeat solez per quinq̄ gradus perdit suuz datū totū. ⁊ a quinq̄ gradibus vsq̄ ad cōplementū septem graduū dat modicuz: verum postq̄ transiuit. 7. gradus dat suū datum completū. ⁊ hoc idem facit venus excepto q̄ quando apparet visibiliter ad minus horū quinq̄ graduū dat tunc datū suuz cōpletum. Luna tamen qñ applicat soli eundo ad eū ⁊ fuerint inter eos. 15. gradus debilitat̄ eius factum ⁊ dat modicā rem. s. dies vel qḋ huic assimilat̄. Et quando applicuerit soli ad. 12. gradus ꝑdit totuz eius datū donec transiuerit gradum solis per. 10. gradus ⁊ tūc dat modicū datū dies. s. vel qḋ ei assimilat̄ quousq̄ transiuerit solē per. 12. gradus ⁊ tūc dabit totū eius datum cōpletum. Casus autē planete qui est cōtrarius exaltationi aufert mediū dati. ⁊ terminus huius casus ⁊ ita sol cū fuerit in q̄nto gradu libre quousq̄ transeat. 25. gradus eiusdez est in casu suo. residuū signi iudicabit̄ sicut detrimentū. Saturnus est in suo casu a p̄ncipio duodecim gradus arietis donec trāseat. 26. gradū eiusdē: ⁊ residuū signi pro detrimento iudicabit̄. Jupiter est in suo casu a q̄rto gradu capricorni vsq̄ ad complementū. 20. graduū. ⁊ residuū signi iudicabit̄ sicut detrimētū. Mars ē i suo casu a p̄ncipio. 19 gradus cancri vsq̄ ad finē ipsius cancri. ⁊ in p̄ncipio ipsius signi iudicat̄ sicut detrimentuz. Et venus est i suo casu postq̄ trāsiuit terminū Jouis vsq̄ ad. 21. gradū virginis. Jstud de venere qḋ dicit nō pōt stare nisi itelligas scḋm terminos ptolemei. scḋm enim terminos illos. 14. gradus virginis est finis termini iouis. Scḋm vero terminos positos in alchabitio nō est ita. ibi eni terminus iouis finit̄ in. 21. gradu virginis. Uel igit̄ lr̄a haly est corrupta vel nō pōt dictū suū itelligi nisi ſm terminos ptolemei. Et mercurius est in suo casu a p̄ncipio. 8. gradus pisciū vsq̄ ad cōplementū. 19. graduū ipsius: ⁊ in residuo eiusdē signi iudicat̄ tanq̄ si esset in detrimento suo. Retrogradatio triū supiorū planetarū a p̄ncipio sue retrogradatiōis vsq̄ ad oppositionē solis. i. vsq̄ ad mediū retrogradatiōis aufert medietatē dati ⁊ alia medietas remanet. ⁊ qñ trāsiuerit oppositionē solis aspice quot gradus ⁊ minuta ibit retrogradādo ab oppositiōe solis ⁊ quot fuerint aspice quā partē ꝓportionalē hñt ad oēs gradus quos hēt retrogradari ab oppositiōe vsq̄ ad directionē ⁊ tm̄ addas medietati dati ⁊ dirigas gradus illos recte cum suis minutis tali modo q̄ qñ planeta fuerit i p̄ncipio directionis sue dabit recte suū datū cōpletū. Pono in hoc exemplū: pono q̄ mars fuerit alcocboden ⁊ fuerit datū suū totū. 60. anni ſm ꝓportionem p̄us factā inter angulū ⁊ succedentē ⁊ ponat̄ q̄ sit ipse retrogradus iter mediū retrogradatiōis amisit ergo i medio retrogradationis sue ⁊ añ mediū retrogradatiōis medietatē hoꝝ annoꝝ ⁊ remāserūt. 30. anni: ⁊ pono q̄ iuerit vltra mediū retrogradatiōis sue. i. oppositionē solis retrogradando ꝑ duos gradus: ⁊ pono q̄ ab oppositiōe vsq̄ ad directionē debeat ire retrogradādo ꝑ. 10. gradus. multiplicabo igit̄ duos gradus ꝑ medietatē dati q̄ amisit. s. per. 30. annos ⁊ ꝓueniēt. 60. q̄. 60. diuidā per. 10. ⁊ exibūt. 6. anni quos annos addā medietati dati. s. 30. annis ⁊ ꝓueniēt. 36. anni. hoc eēt datū martis in casu ꝓposito. Tñ venus ⁊ mercurius postq̄ glibz eorū icipit retrogradari ꝑdit medietatē dati eius q̄ dat qñ ē directus: ⁊ postmodū aspi-

ce quot gradus ꝛ minuta sibi remanēt vsqꝫ ad occultationē suam recte q̄to plus pote ris: qꝛ venus forte apparebit existēdo iter eā ꝛ solē minus. 5. gradibus. Et qn̄ fuerit ap parens dabit mediū datū nisi apparuit existēdo iter eā ꝛ solē minus. 5. gradibus qꝛ tūc nō ꝓdest illi apparitio illa ī hoc casu. Postmodū dirigas illos gradus ꝛ minuta postq̄ retrogradari īcepit quousqꝫ occultauerit se subtiliter ꝛ recte ꝛ diuidas ꝑ hoc mediū da ti ꝙ remāsit in mō p̄dicto. qꝛ qn̄ occultat̄ totū ꝑdit eius datū sicut p̄diximus qꝛ nihil re manet ei. Et pōt exēplificari ad sīlitudinē exēpli dati ī retrogradatiōe triū supiorū. Di cit haly ꝙ iupiter ꝛ venus qn̄ cōiuncti fuerint corporaliter vel quādo aspiciūt alcochodē de tertio vel sextili addunt numero annorū quos dedit alcochoden ꝭm numerū anno rū suorū minorū annos vel mēses vel dies vel horas iuxta virtutes vel debilitates eoꝝ ꝛ tamē ambe infortune saturnus ꝛ mars qn̄ iungunt̄ corporaliter cū alcochoden vel ip sum aspiciunt de opposito vel q̄rto minuūt ei numerū annorū suorū minorū. Sed qn̄ mercurius fuerit cū fortunis addentibus alcochoden addit ipse similiter numerū anno rū suorū minorū: ꝛ qn̄ fuerit cum infortunis minuentibus alcochoden minuit etiā par tem suā ꝛ qn̄ mars ꝛ saturnus aspexerint de tertio a signis breuiū ascensionū aut de se xtili a signis longarū ascensionū minuunt. Et dico quod sol in quarta ꝛ oppositione mi nuit numerū annorū suorū minorꝫ: ꝛ addit de. 3. ꝛ sextili. Multi ex astrologis antiq̄s ꝛ modernis dicunt q̄d luna fortunata addit de tertio vel sextili. ꝛ oēs sapientes huius scientie confitent̄ quod qn̄ natus nō habuerit hylech ꝛ habuerit aliquā duarum fortu narum in ascendente vel medio celi possibile est quod viuet scđm q̄titatē annorū mino rū illius fortune que vitam significauit nisi gradus ascendens ꝛ luna fuerint infortuna ti vel fuerit eadē fortuna dn̄a domus mortis: qꝛ tūc figat modicā durabilitatē ꝛ vitam.

Almutē vero qui preest natiuitati. Hic auctor docet eligere almutem. i. planetā dn̄atorem in figura a quo accipit̄ esse nati post hylech et alcochodē. Sententia littere est ista. planeta hn̄s maius dominiū siue plures for titudines in. 5. locis p̄dictis a q̄bus accipit̄ hylech q̄ sunt locus solis locus lune locus cō iunctiōis vel preuentiōis pars fortune gradus ascēdens ille pl̄a est almutē idest vincēs. Et si aliq̄s habuerit dignitates in duabus vel tribus vel pluribus locis ex locis p̄dictis ille est almutē. Uerbi gr̄a: pono ꝙ vnus planeta sit dn̄s ascēdētis ꝛ dn̄s termini eiusdeꝫ ascendētis ꝛ cū hoc dn̄s faciei eiusdē. talis planeta haberet ī ascendēte. 8. fortitudines: ꝛ pono ꝙ alter planeta sit dn̄s exaltatiōis ascendētis ꝛ dn̄s domus loci solis ꝛ dn̄s tri plicitatis ꝑtis fortune: talis pl̄a esset dignior almutē quā primus: qꝛ habet plures forti tudines ī locis p̄dictis. Et vt abbreuiet̄ sermo coligende sunt fortitudines cuilibet pl̄e ī 5. locis p̄dictis: ꝛ ille eorū qui abundauerit in numero fortitudinum ille erit almutem.

Et ex hoc profectio in annis natiuitatuꝫ atqꝫ mun. In hoc cap̄lo docet opus ꝓfectiōis. i. mutationis annorum de vno signo ad aliud: ꝛ hoc dupliciter. Primo ī annis nati uitatū. Scđo ī annis magnarū cōiunctionū. Opus ī annis natiuitatū est facile ꝛ est sna l̄re talis. cū volueris scire ad ꝙ signū applicat ān̄us natiuitatis alicuius: vide quot anni solares ꝑfecti trāsierit nato ꝛ īcipies a q̄du ascēdēte natiuitatis: ꝛ dabis cuilibꝫ āno vnū signū: ꝛ vbi finitus fuerit numerus ibi erit signū ꝓfectiōis ab ascēdēte. Uerbi gr̄a: ascē dēs alicui⁹ natiuitatis fuit. 10. gra. arietis ī fine p̄mi āni venit ꝓfectio ad. 10. q̄dū tauri In fine scđi āni ad. 10. q̄dū geminoꝝ: ꝛ sic ꝭm hūc ordinē dādo cuilibet anno signū vnū

vsq₃ ad cōplemētū. 12. annorū. tūc enī. s. i fine. 12. ānorū reuertit᷑ ad locū radicis. Si aūt multi anni trāsierint nato subtrahe a toto numero ānorū pfectorū q trāsierūt nato. 12. quotiēs poteris idest diuide p. 12. ⁊ numerū q remanet īfra. 12. proijce ab ascēdēte natiuitatis s̄m modum p̄us dictū. Verbi grā: ascendēs cuiusdā natiuitatis fuit. 13. gradus virginis: ⁊ trāsierūt nato. 32. anni solares cōpleti. subtrabam a. 32. annis. 12. bis ⁊ remanēt. 8. anni cōpleti: dabo ergo primum annū virgini: secundum libre: tertium scorpioni: quartū sagittario: qntu₃ capricorno: sextū aquario: septimū piscibus: octanū arieti: veniet ergo ꝓfectio ad signū qd̄ succedit imediate. s. ad taurū ad cōsimilē gradū gradui radicis. s. ad. 13. gradū eiusdē. Sicut dixi de gradu ascēdente: ita faciēdū est de gradu solis: ⁊ gradu lune: ⁊ gradu ptis fortune: ⁊ vbi applicuerit annus dn̄s illius signi est dispositor illius anni. Et ab illo accipiunt᷑ facta de qbus natus se intromittet illo anno ⁊ fortunia ⁊ ifortunia q̄ accidēt sibi illo anno. Auctor ponit exēpla in littera: ideo nō est necesse multum insistere exemplis. Deinde dicit auctor cū ꝓfectio anni ꝑuenerit ad aliquē gradū alicuius signi ⁊ fuerit aliqs planeta vel radij alicuius planete post ipsu₃ gra. in eodem signo vel in eadem domo in figura ⁊ volueris scire quando ꝑueniet profectio ad ipsum planetā vel radios eius: vide quot gradus ⁊ minuta sint inter gra. ad quē ꝑuenit annus ⁊ ipsum planetā vel radios eius ⁊ multiplica illos per. 12. ⁊ sextā partem vnius diei hoc est dicere. dabis cuilibet gradui. 12. dies ⁊ sextā partē vnius ⁊ prouenient tibi dies qui sunt a p̄ncipio illius anni vsq₃ ad tempus in quo ꝓfectio perueniet ad planetā vel eius radios. Ratio aūt quare cuilibet gradui dātur. 12. dies ⁊ sexta vnius diei est: q: hoc modo in fine anni cōpletur vnum signum. Si enim multiplicaueris. 30. gradus per. 12. ⁊ sextam vnius prouenient. 365. dies qui sunt dies vnius anni. Dicit Ptolemꝰ in propositione. 236. quarte partis quadripartiti sui. ⁊ sciemus dispositionē facti annorū accipiendo numerū annorū natiuitatis: ⁊ ꝓijciemus eos a quolibet locorū hylegiorū scd̄m ordinē signoru₃ dando vnicuiq₃ signo annū vnū ⁊ accipiemns dispositorē a signo in quo applicat numerꝰ graduū. Idē Haly in cōmēto dicit qd̄ i hoc dicto vult narrare Ptolemeus qd̄ quodlibet signū disponit anno vno: ⁊ sic ibit signi reuolutio in quo est significator qbuslibet. 12. annis vna vice vsq₃ ad finē vite: ⁊ hoc sciūt oēs astrologi.

PRofectio autē ex annis mundi. Hic docet opus ꝓfectionis i annis mundi. Snia littere est talis. Cū volueris scire applicationē annorū alicuius secte vide quot transierint anni solares cōpleti a principio illius anni i quo fuit magna cōiunctio que significauit illam sectam: ⁊ diuide illum numerū annorū per. 12. ⁊ numerū q remanserit infra. 12. ꝓijce ab ascendēte illius anni in quo fuit coniunctio ⁊ vbi applicuerit numerus ibi est signū ꝓfectionis. Auctor ponit exemplū in littera de secta sarracenorū. i. machometi: ⁊ dicit qd̄ iter annū coniunctionis q̄ significauit legem illam ⁊ annū apparitiōis machometi. s. in quo incepit p̄dicare fuerūt. 61. anni. Alia littera hēt. 52. anni. Ego credo q͛ debēt esse. 52. anni: ⁊ 57. dies. alioquin nō cōcordabit cū illo qd̄ dicit postea. ⁊ ascēdēs illius anni in quo fuit illa cōiunctio fuit signū geminorū ⁊ peruenit ille annus in quo incepit predicare ad signū virginis. i. ad signū illius planete qui fuit dn̄s signi ascendētis anni cōiunctionis. Si enī subtrahantur a. 51. 12. quotiens poterit remanent. 3. detur ergo signo geminorū primus. scd̄s cancro. tertius leoni. ⁊ sic annus incompletus qui nō fuit positus i numero peruenit ad signum virginis. Nō est nobis magna cura quot anni fuerunt ab anno illius coniunctionis vsq₃ ad primum annū arabū. Sufficiat enī nobis scire q͛ annꝰ ille i quo iceperāt āni arabū ꝑuenit ad virgi

nẽ: qꝛ anni arabũ sũt nobis noti ex tabulis extratiõis erarũ ꝛ poterimus incipe a vgine
ſm ꝙ dicit auctoꝛ in lr̃a. Et qꝛ tpe auctoris ipſi opabant̃ i ptibus suis p annos psarũ: iõ
applicat dcm̃ suũ ad annos psarũ. ꝛ dicit cũ volueris hr̃e noticiã hui⁹ rei. i. scire ad ꝙ ſi
gnũ applicat ann⁹ ex ãno cõiunctiõis q̃ ſigauit sectã sarracenoꝝ vide quot ãni psarũ trã
ſierũt ꝛ verte illos i dies p tabulã extractiõis erarũ deseruiẽtẽ ãnis psaꝝ: aut ꝙ multipli
cent̃ ãni p. 365. tot eni dies cõtinet ann⁹ psicus qꝛ anni psici nõ hñt q̃rtã diei ꝛ nume-
ro dierũ q pueneri t tibi adde. 3624. dies. tot eni dies fuerũt a pn° annoꝝ arabũ vsq͛
ad pn^m annoꝝ psarũ. ꝛ ꝙ collectũ fuerit diuide p. 365. ꝛ q̃rtã vnius: ꝛ pueniẽt anni so
lares: ſi qd residuũ fuerit erunt dies ãni iperfecti. Et potes ẽt numerũ dieꝝ reducere ad
annos solares p tabulas extractiõis eraꝝ deseruiẽtẽ annis solarib⁹. Tota itentio aucto
ris ſtat i hoc ꝙ sciamus quot anni solares psecti trãſierũt ab initio ãnoꝝ arabũ vsq͛ ad
tps cõſideratiõis ꝛ dam⁹ cuilibꝫ ãno vnũ ſignũ ſm modũ pus dictũ: ꝛ icipiem⁹ a vgine:
ꝛ ego ponã exẽplũ applicãdo ad cõputatiões nr̃as ſꝫ annos dñi nr̃i iesu xp̄i. Cũ volue-
ris scire ad ꝙ ſignũ applicat annus cõiũctiõis q̃ ſigauit legẽ sarracenoꝝ. subtrahe ab an
nis xp̄i. 621. annos ꝛ. 6. mẽses ꝛ. 14. dies tot eni anni fuerũt a pn° annoꝝ xp̄i vsq͛ ad pn
cipiũ annoꝝ arabũ ꝛ numerũ annoꝝ psectoꝝ q remãserit diuide p. 12. ꝛ illud ꝙ rema
net pijce a vgine dãdo cuilibet ãno ſignũ vnũ ſm modũ pus dictũ ꝛ remanet annus im
perfectus seq̃ns annos psectos q̊s diuiſiſti manet i vgine. Uerbi gr̃a: anni xp̄i sũt mõ.
1330. cõpleti ꝛ. 22. dies ab illis subtrahã. 621. annos. 6. mẽses. 14. dies remanẽt. 708
anni solares psecti. 6 mẽses ꝛ. 8. dies. Jlli sũt anni q trãſierũt a pn° annoꝝ arabũ vsq͛
mõ. q̊s annos psectos diuidã p. 12. ꝛ totus numer⁹ surgit ita ꝙ nõ remanet aliqs ãnus
psectus. Dico ergo ꝙ psectio ãni cõiunctiõis magne q̃ ſigauit sectã sarracenoꝝ mõ eſt i
virgine ſꝫ sniaꝫ auctoris. Sicut exẽplificatũ eſt de secta sarracenoꝝ ita põt fieri i alijs se
ctis ſi debãt dici secte ſi sciat̃ ↄiũctio ſigans illã sectã ꝛ ascẽdẽs ãni ↄiũctiõis. Sꝫ de hac
mã nõ expedit multũ loq. eſt eni res q̃ nõ cõcordat cũ fide nr̃a: ſꝫ ſi qs delectat̃ i his ꝛ vo
luerit reducere mutatiões q̃ ſiũt i legib⁹ ad mot⁹ supioꝝ corpoꝝ legat libros albumasar
d magnis ↄiũctiõib⁹ ꝛ ibi iueniet. Deide dic̃ ſi volueris scire psectionẽ a ſigno ↄiũctiõis
q̃ ſigauit pdictã sectã pijce ãnos pdictos a scorpiõe: qꝛ ↄiũctio illa ſꝫ eũ fuit i scorpione
Si vo volueris psectionẽ ab ascẽdẽte regni vide quot ãni solares trãſierũt a pn° illi⁹
regni ꝛ pijce ab ascẽdẽte eiusdẽ regni. Jpe exẽplificat d vno regno: ſꝫ nescio d q̊ regno
loq̃ ꝛ nõ curo qꝛ ſine exẽplo suo põt itelligi lr̃a. Sic̃. aũt dr̃ de ascẽdẽte regni ita dꝫ iteli
gi de ascẽdẽte fũdatiõis alicui⁹ ciuitatis vel caſtri vel ẽt cuiuscũq͛ edificij: ita ꝙ accipiãt
ãni solares psecti q trãſiert̃ a pn° fũdatiõis illi⁹ pijciant̃ ab ascẽdẽte pncipij fundatiõis
ſꝫ modũ an̄ dcm̃. Deide dic̃ ſi volueris psectiõeꝫ ab ascẽdẽte mutatiõis ↄiũctiõis Jouis
ꝛ saturni d triplicitate aq̃tica ad triplicitatẽ igneã subtrahe ab ãnis psarũ. 176. ãnos p
ſicos ꝛ ↄuerte illos q remanẽt i ãnos solares ꝛ pijce a leõe. vult dicere ꝙ ↄiũctio iouis ꝛ
saturni i pn° ãnoꝝ psarũ fuit i triplicitate eq̃tica ꝛ poſt pn^m annoꝝ psarũ p q̊s ipi ↄputa
bãt p. 176. ãnos mutauit se ↄiũctio ad triplicitatẽ igneã: iõ iubꝫ subtrahe͛ ab ãnis psaꝝ
176. ãnos ꝛ remanẽt ãni q trãſiert̃ ab ãno mutatiõis cõiũctiõis ad triplicitatẽ igneã ꝛ
iubꝫ eos ãnos q remanẽt verte͛ i ãnos solares qꝛ psici nõ hñt bisextũ: ꝛ ãni solares hñt
psectio ãt ſit ſꝫ ãnos solares: ꝛ iubꝫ pijcere a leõe: qꝛ ſꝫ ipm leo fuit ascẽdẽs i ãno muta
tionis coniunctiõis ad triplicitatem igneã. ex quo videtur ꝙ auctoꝛ iſte fuit ꝛ cõposuit
hũc librũ in tpe quo coniunctio fuit in triplicitate ignea: nũc autem hec coniunctio eſt in
triplicitate aerea. ideo ponam exemplum de triplicitate in qua nos sumus. Cum volue-
ris scire profectionem ab anno mutationis coiunctionis iouis ꝛ saturni ad triplicita-
tem aereã

tē aereā subtrahe ab annis xpi. 1324. annos pfectos τ. 71. dies τ. 20. horas. tm̄ eni tē-pus trāsiuit a pncipio annoꝝ xpi vsq ad pncipiū annoꝝ mutatiōis cōiunctionis ad tri plicitatē in q̄ nos sumus: τ residuū pijce a. 13. gradu tauri. ille eni fuit ascēdens anni su pradicti: τ vbi pduxerit te numerus ibi erit pfectio anni. Uerbi gr̄a: anni xpi sūt modo. 1330. cōpleti: τ. 22. dies. ab illis subtrahā. 1324. annos τ. 71. dies. τ remanebūt. 5. an ni pfecti τ. 316. dies anni iperfecti: dabo primū annū tauro incipiēdo a. 13. gradu ei⁹ τ 2m annū signo geminoꝝ incipiēdo a. 13. gra. eius tertiū cancro. quartū leoni incipiē do a. 13. gradu eius. quintū virgini incipiendo a. 13. gradu eius. venit ergo pfectio. 6. anni nondū perfecti ad librā ad. 13. gradū. Et si volueris scire gradum in quo est pfe ctio diei vltimi ex diebus q trāsierūt de anno iperfecto multiplica numerū dierū anni i-perfecti per. 30. τ productū diuide per. 365. τ numerus quotiēs erit gradus. Si aūt ali quid remāserit post diuisionē multiplica illud p. 60. τ diuide p idē qd̄ prius τ numerus quotiēs erit minuta. verbi gr̄a. in pposito exemplo remāserūt de anno iperfecto. 316 dies quos multiplicabo p. 30. τ pueniēt. 9480. quē numerū diuidam per. 365. τ exi-bunt. 25. gradus τ remanēt post diuisionē. 355. que multiplicabo per. 60. τ pueniēt. 21300. τ diuidā per. 365. τ exibunt. 58. minuta addā ergo super. 13. gradū libre. 25. grad⁹ τ. 58. minuta τ perueniet numerus vsq ad. 8. gradus τ. 58. minuta scorpionis. ibi ergo nunc est pfectio ab ascendēte anni mutatiōis cōiunctiōis ad triplicitatē aereā

Et ex hoc directio. In hoc capitulo auctor docet dirigere si-gnificatorē quēlibet ad quēlibet locū circu li. Intelligendū est primo qd̄ directio siue dirigere significatorē ad aliquē locū circuli nihil aliud est quā iuenire gradus eqnoctialis qui reuoluunt a loco signi ficatoris vsq ad locū ad quē debet dirigi. Si vero locus significatoris fuerit in medio celi vel i angulo terre tūc dirigere est inuenire gradus equinoctialis qui reuoluunt a lo co significatoris vsq ad locū ad quē dꝫ dirigi in horizonte recto. Si aūt fuerit in ascen dēte vel in occidēte tunc dirigere est inuenire illos gradus eqnoctialis in horizonte ob-liquo. Si aūt nō fuerit in aliquo horū locorū tunc accipiunt ascēsiōes mixtim. s. miscē-do ascensiōes circuli directi cū ascēsionibus regiōis: pportionaliter tm̄ 2m distantiā lo ci significatoris ab angulis: τ gradus directiōis q̄nq significāt annos q̄nq dies q̄nq alia tpa. In natiuitatibus eni q̄libet gradus sigat annū. In reuolutiōibus aūt annorum mundi τ natiuitatū q̄libet gradus significat diē. Et quidā volūt q in reuolutiōibus an-norū. 59. minuta τ. 8. scd̄a. s. motus solis in vno die significant vnū diē. In cōiunctioni bus solis τ lune τ i oppositiōibus 2m quosdā q̄libꝫ. 13. gra. 10. mi. s. quātū luna mouet i die p mediū cursū sigant diē. Cū ergo volueris sigatorē aliquē dirigere ad aliquē lo cū circuli si sigator ille fuerit i gradu medij celi vel in angulo terre subtrahe ascensiōes circuli directi gradus sigatoris ab ascēsiōibus circuli directi loci ad quē vis eū dirige-re τ remanēt gradus directiōis. Si vo significator dirigēdus fuerit i ascēdēte aut occi-dēte subtrahe ascensiōes circuli oblīq gradus significatoris ab ascēsiōibus circuli obli-qui illius loci ad quē vis eū dirigere τ remanēt gradus directiōis. Exemplū qn̄ ē i me-dio celi. Pono q luna sit i medio celi in. 5. gradu aq̄rij τ pono q radij oppositi saturni sint i. 6. gradu pisciū. Ponā qd̄ velim dirigere lunā ad radios oppositos saturni. Quesi ui igit ascēsiōes gradus lune i circulo directo τ iueni. 37. gra. 23. minuta. Quesiui etiaꝫ ascēsiōes sexti gradus pisciū vbi sūt radij oppositi saturni i eodē circulo directo τ inue-ni. 67. gradus. 48. minuta. Deīde subtraxi ascēsiōes lune ab ascēsiōibus radioꝝ saturni τ remāserūt. 30. gra. 25. minuta. illi eēnt gradus directiōis i hoc casu. Exemplū qn̄ est i

ascēdente. Pono q̄ luna sit i eodē. 5. gradu aq̄rij ⁊ radij saturni i. 6. pisciū. Quesiui ascē siões gradus lune i circulo obliquo in regiōe cuius latitudo est. 48. graduū. ⁊ iueni. 330 gra. 22. minuta. Quesiui etiā ascēsiões sexti gradus pisciū ⁊ iueni. 348. gra. 31. minuta subtraxi ascensiōes lune ab ascēsiōibus gradus radiorū saturni ⁊ remāserūt. 18. grad. 9. minuta. illi eēnt gradus directiōis in hoc casu. hoc eodē modo dirigit gradus ascendēs ad quēlibet locū circuli. Si vō sigator dirigēdus fuerit extra hec loca tūc si fuerit inter mediū celi ⁊ ascendēs vide distātiā eius a medio celi subtrahēdo ascēsiōes gradus medij celi in circulo directo ab ascēsiōibus gradus sigatoris quā distantiā serua. Deide scias medietatē arc⁹ diurni gradus sigatoris p modū dictū in capitulo de radiatiōibus ⁊ serua eā. Deinde subtrahe ascensiōes circuli directi gradus significatoris ab ascensiōibus circuli directi loci ad quē vis eū dirigere ⁊ q̄ remāserit erit significator circuli directi serua eā. Deinde subtrahe ascensiōes gradus significatoris in circulo obliquo ab ascensiōibus loci ad quē vis eū dirigere in eodē circulo obliquo ⁊ q̄ remāserit est sigator regiōis. Deinde subtrahe sigatorē minorē de maiori ⁊ differentiā multiplica p distātiā ab angulo medij celi ⁊ ꝓductū diuide p medietatē arcus diurni sigatoris ⁊ ꝓueniet pars ꝓportionalis q̄ꝫ adde sup significatorē circuli directi si fuerit minor sigatore regionis: vel subtrahe si fuerit maior ⁊ q̄ ꝓuenerit erit gradus directiōis. Si aūt velles dirigere cōtra successionē signorū sicut dirigunt partes ⁊ planete retrogradi. s. ꝓcedēdo ab ascendēte versus mediū celi tūc debes accipere distantiā sigatoris ab ascēdente p ascensiōes regiōis ⁊ debes addere ptē ꝓportionalē dr̄ie duoꝝ sigatorū sup significatorem regiōis: si ille erit minor significatore circuli directi aut subtrahere ab eo si esset maior. in alio nō differt opus. Si aūt sigator dirigēdus fuerit iter ascēdens ⁊ angulū terre: vide distantiā gradus sigatoris ab ascendēte subtrahendo ascēsiōes gradus ascēdētis regionis ab ascēsiōibus gradus sigatoris regiōis ⁊ serua distantiā. Deinde scias medietatē arcus nocturni gradus sigatoris p modū dictū in ope radiationū quā ēt serua. Deinde subtrahe ascensiōes gradus sigatoris in circulo obliquo ab ascēsiōibus loci ad quē vis eū dirigere in eodē circulo obliquo ⁊ qđ remāserit est sigator regiōis quē serua. Deide subtrahe ascensiōes gradus significatoris circuli directi ab ascensiōibus circuli directi loci ad quē vis eū dirigere ⁊ q̄ remāserit erit sigator circuli directi. deide subtrahe minorē de maiori ⁊ remāebit dr̄ia duorū sigatorū: quā multiplica p distātiā gradus sigatoris ab ascēdēte ⁊ ꝓductū diuide p medietatē arcus nocturni ḡdus sigatoris ⁊ ꝓueniet ps ꝓportionalis quam adde sigatori regionis si fuerit minor sigatore circuli directi: vel subtrahe a sigatore regiōis si fuerit maior sigatore circuli directi: ⁊ q̄ post additionē vł subtractionē ꝓuenerit sūt ḡd⁹ directiōis. Si vō volueris diriger̄ ꝯ succesionē signoꝝ. s. ꝓcedēdo ab āgulo terre v̄sus ascēdēs: tūc debes accipere distātiā sigatoris ab āgulo terre p ascēsiōes circuli directi ⁊ multiplicare illā p dr̄iaꝫ duoꝝ sigatorū ⁊ diuidere p medietatē arcus diurni vt p̄us dictū ē: ⁊ ptē ꝓportionalē debes addere ad sigatorē circuli directi si fuerit minor sigatore regiōis. Uel subtrahere si fuerit maior i alio nō differt opus. Si aūt sigator dirigēdus fuerit iter angulū terre ⁊ gradū occidētis opari debes cū ḡdu opposito sigatoris ⁊ cū gradu opposito loci ad quē vis eū dirigere ⁊ p distātiā gra. oppositi sigatoris a medio celi: ⁊ p medietatē arcus diurni gra. oppositi sigatoris gra. n. oppositus sigatoris tm̄ distat a linea meridiana q̄tū gra. sigatoris ab āgulo terre: ⁊ medietas arcus diurni gra. oppositi est tāta q̄ta est medietas arcus nocturni significatoris. et est tūc idē opus q̄ fuit iter mediū celi ⁊ ascēdens. Si vō sigator dirigēdus fuerit iter angulū occidētis ⁊ mediū celi debes opari silr̄ p ḡdū oppositū sigatoris ⁊ p distātiā eiusdē

ab aſcēdēte ⁊ ꝑ medietatē arcꝰ nocturni eiuſdē gra. oppoſiti ⁊ ꝑ gdū oppoſitū loci ſigā
toris ad quē dirigēdus ē: ⁊ ē eadē opatio ſic ſit iter aſcēdens ⁊ angulū terre. Si vͦ cōtin
gat ꝙ ſigator dirigēdus ſit ī vna q̈dra ⁊ locꝰ ad quē dꝫ dirigi ſit ī alia q̈dra. Uerbi grā:
ſigator ſit iter mediū celi ⁊ aſcēdēs: ⁊ locus ad quē dꝫ dirigi ſit iter aſcēdēs ⁊ angulū ter
re tūc ꝑmo dēs dirigere vſqꝫ ad angulū ⁊ poſtea dirigere angulū vſqꝫ ad locū ad quez
dꝫ dirigi ⁊ iūgere has directiōes inſil'. Diriges aūt ſigatorē ꝑus dictū: ita ꝙ accipias di-
ſtantiā ſigatoris ab angulo q eſt retro ipm ī ordine ſignoꝝ ſicut ſi fuerit inter angulum
medij celi ⁊ aſcēdens accipies diſtātiā eius ab angulo medij celi. Et ſi fuerit iter aſcēdēs
⁊ angulū terre accipies diſtantiā eius ab aſcendēte: accipies etiā medietatē arcus diur-
ni vel nocturni gra. ſigatoris vel eius oppoſiti ꝑ modū ꝑus dictū: ⁊ angulū ad quez vis
dirigere accipies ꝓ loco ad quē dꝫ dirigi: ⁊ teneto ordinē ꝑus dictū. Illa directiōe fctā
diriges angulū ꝑ modū ꝑus dictū qñ ſigator fuerit ī aliquo āguloꝝ vſqꝫ ad locū ad quē
dꝫ dirigi ſigator: ⁊ addes vnā directionē cū alia: ⁊ ꝓueniēt gradus directiōis. Auctor ī
lr̃a dicit ꝙ dꝫ accipi diſtātia ſigatoris ab angulo ⁊ illa dꝫ diuidi ꝑ partes horaꝝ gradus
ſigatoris ⁊ ꝓueniēt hore diſtātie ſignificatoris ab āgulo ⁊ dicit qδ dꝫ accipi ſexta pars
differiētie duorū ſigatorū quā ſextā partē iubet multiplicare ꝑ horas diſtātie ſigatoris
a meridie: ⁊ ꝓueniens iubꝫ addere ad ſigatorē circuli directi vel ſubtrahere ꝑ modū di
ctū. Sed modus quē poſui eſt leuior ⁊ planior. In mō. n. auctoris opꝫ accipere diſtantiā
ab angulo ꝑ eūdez modū quē ego poſui ⁊ vltra hoc opꝫ q̄rere partes horarū gra. ſiga-
toris: ⁊ poſtea diuidere diſtātiā ab angulo ꝑ ptes horaꝝ gradus ſigatoris ⁊ ꝙ ꝓuenerit
tenere. Opꝫ etiā ſm modū ſuū q̄rere ſignificatorē circuli directi ⁊ ſignificatorē regiōis
ꝑ eūdem mōdū quē poſui ⁊ etiā dr̃iam duorū ſignificatorū: ⁊ vltra hoc opꝫ illā dr̃iaꝫ di
uidere ꝑ ſex ad hoc vt habeat̃ .6. pars eius. Cū vero ī multitudine opationū faciliter ca
dat error videt̃ mihi modus quem poſui certior. Exemplū qñ ſigator eſt iter mediū ce
li ⁊ aſcēdēs ⁊ locus ad quē dꝫ dirigi eſt ⁊ in eadē q̈dra ſcꝫ iter mediū celi ⁊ aſcēdēs. Po
no ꝙ luna ſit hylech ⁊ ſit ī qnto gradu aq̈rij ⁊ pono qδ radij oppoſiti ſaturni ⁊ idē eſſet
de corpe: ſint in ſexto gradu piſciū: ⁊ pono qδ angulus medij celi ſit .20. gra. capricorni
Ad dirigendū lunā ad radios ſaturni q̄ſiui ꝑmo aſcenſiōes gradus medij celi in circulo
directo ⁊ iueni .21. gradus ⁊ .39. minuta ſubtraxi aſcēſiōes gradus medij celi ab aſcen-
ſiōibus gra. lune: ⁊ remāſit diſtātia lune a medio celi .15. gra. 44. mi. Deide q̄ſiui aſcēſio
nes gra. lūe ī circulo obliquo ⁊ iueni .330. gra. 22. minu. q̄ſiui ēt aſcēſiōes gra. oppoſiti
loci lune .104. gradus ⁊ .30. minuta a qbus ſubtraxi aſcenſiōes gradꝰ lune: ſꝫ qꝛ nō po-
tui ſubtrahere eo ꝙ aſcēſiōes gradus lune erāt maiores aſcenſiōibus gradus oppoſiti
addidi aſcēſiōibus gradus oppoſiti gradui lune .360. gradus ⁊ ꝓuenerūt .464. gra. 30
minuta: deide ſubtraxi ⁊ remāſerūt .134. gra. 8. minuta ⁊ hoc fuit totus arcus diurnus
gradꝰ lūe quē mediaui ⁊ fuit medietas .67. gra. ⁊ .4. mi. Seruaui itaqꝫ diſtātiā lūe a me
dio celi ⁊ medietatē arcus diurni gradus lune. Deide ſubtraxi aſcēſiōes gra. lūe ī circulo
directo q̄ fuerit .37. gra. 23. mi. ab aſcēſiōibus gra. radioꝝ ſaturni ī eodē circulo q̄ fue-
rūt 67. gra. 48. minuta ⁊ remāſerūt .31. gra. 25. minuta: ⁊ hͦ fuit ſigator circuli directi
ſuaui itaqꝫ eū. Deide ſubtraxi aſcēſiōes gra. lune ī circulo obliquo q fuerūt .330. grad.
22 minuta ab aſcēſiōibus radioꝝ ſaturni ī eodē circulo obliquo q fuerūt .348. gra. 31
minuta ⁊ remāſit ſignificator regiōis q fuit .18. gradus .9. minuta. Deinde ſubtraxi ſi-
gnificatorem regionis a ſignificatore circuli directi ⁊ remāſit differentia duorum ſigni
ficatorū que fuit .12. gradus .16. minuta. Deinde multiplicaui iſtam differentiā per di-
ſtantiā lune a medio celi ⁊ diuiſi per medietatem arcus diurni gradus lune ⁊ prouenit

pars ꝓportionalis q̄ fuit. 2. gradus. 52. minuta. 38. Ea quā partē ꝓportionalem etiam subtraxi a significatore circuli directi q2 fuit maior significatore regiōis ⁊ remāserunt gra. directiōis q fuerūt. 27. gradus. 32. minuta. 21. Eo accepi ꝑ quolibꝫ gradu vnū annū ⁊ ꝑ quibuslibet minutis. 5. residuis vnū mēsem. ⁊ ꝑ quolibet minuto. 6. dies: ⁊ pro quolibet scōo. 6. minuta dierū cū cōpletū fuerit hoc tp̄s a tp̄e natiuitatis cui⁹ figura fuerit hoc mō disposita morieṫ natus. Qn̄ vero significator est inter ascēdēs ⁊ angulū terre opaberis cū distantia ab ascendēte ⁊ cū medietate arcus nocturni: ⁊ nō differt in alio. Cū vero volueris dirigere cōtra successionē signorū si significator fuerit inter mediuꝫ celi ⁊ ascendēs opaberis cū distātia ab ascēdente ⁊ cū medietate arcus diurni. Si aūt significator fuerit iter angulū terre ⁊ gradū occidētis opaberis cū opposito gradu significatoris ⁊ gradu opposito loci ad quē vis dirigere: ⁊ tūc est opus tuū inter mediū celi ⁊ ascendēs. Et si significator fuerit inter gradū occidentis ⁊ mediū celi operaberis similiter cū gradibus oppositis: ⁊ tūc est opus tuū iter ascēdēs ⁊ angulū terre. ¶ Nota tn̄ ꝙ ꝫm modū dictuꝫ diriguntur significatores qn̄ nō habent latitudinē. Quando autē significatores habent latitudinē difficilior est modus: ⁊ ꝓpter hoc factū fuit instrumentū ad dirigendū planetas habētes latitudinē ⁊ illud instrumentū vocaṫ directoriuꝫ. Uidebatur eni compositori seu īuentori illi⁹ instrumēti ꝙ significator habēs latitudinē nō posset dirigi ꝑ tabulas ascēsionum: vel nō sine magna difficultate. Ego aūt dico ꝙ instrumentū suū nō est sufficiens. nisi sit maxime quātitatis ita ꝙ possit recipere minuta tale autem vix potest fieri. Jn directiōibus eni vt plurimū accipiṫ ꝑ quolibet gradu vnus annus. mō si in directiōibus instrumentū nō sit diuisum nisi per gradus vix inuenietur in eo certitudo vsqꝫ ad annum: ⁊ hoc si instrumentū sit bene factū ita ꝙ nō sit error idi uidēdo: hoc aūt nō sufficit. Et ego dico tibi ꝙ significator habens latitudinē pōt dirigi ad locū hn̄tem latitudinē ꝑ tabulas ascēsionū: ⁊ vidi modū expositūꝫ in aliqquo libro. Modus aūt est iste cū volueris dirigere significatorē hn̄tem latitudinē ab eclyptica ad corpus alicuius planete ēt hn̄tis latitudinē vel ad radios alicui⁹ hn̄tis latitudinē. q̄re p̄mo gradū cū quo significator mediat celū ꝫm doctrinā canonū p̄mi mobilis. Deīde q̄re gradū cū quo mediat celū loc⁹ ad quē vis dirigere ꝫm eādē doctrinā: ⁊ accipies gradū cū quo significator mediat celū pro loco significatoris: ⁊ ꝑ hūc scies distantiā significatoris a medio celi vel ab ascendēte ꝑ modū prius dictū nec plus nec minus: ⁊ accipies locū: cū quo mediat celū locus ad qnē dꝫ dirigi pro loco ad quē debet dirigi: ⁊ cum istis duobus q̄res significatorē circuli directi per modū prius dictū. deinde q̄re gradū cum quo oriṫ significator i regiōe tua ꝫm doctrinā canonū primi mobilis: q̄re etiā gradū cū quo oriṫ locus ad quē debet dirigi ꝫm eosdē canones. Deīde cū gradu cū quo oriṫ significator queres medietatē arcus diurni vel nocturni ꝑ modū prius dictū: ⁊ q̄res significatorē regiōis cū istis duobus gradibus. s. cū gradu cū quo oriṫ significator ⁊ cū gradu cū quo oriṫ locus ad quē dꝫ dirigi in alio nō differt opus. Dico tibi ēt ⁊ breuiter ꝙ opꝫ querere gradū cū quo significator mediat celū ⁊ gradū cū quo mediat celū locus ad quē dꝫ dirigi. cuꝫ primis duobus opꝫ q̄rere significatorē circuli directi, cū alijs duobus opꝫ q̄rere significatorē regiōis. Cū gradu tn̄ cū quo sig̃ator mediat celū opꝫ q̄rere distantiā a medio celi si fuerit inter mediū celi ⁊ ascendens: cū gradu aūt cuꝫ quo oriṫ sig̃ator opꝫ querere medietatē arcus diurni vel nocturni. Si aūt significator fuerit iter ascendens ⁊ angulū terre opꝫ q̄rere distantiā significatoris ab ascēdente cū gradu cū quo oritur significator ⁊ cū eodē medietatē arcus nocturni in oībus alijs est idē opus cuꝫ ope prius dicto. Est etiā vnus alius casus q pōt cōtingere in directiōibus qn̄ significator ⁊ locus

ad quē debēt dirigi hnt latitudinē: aut vnꝰ eoꝝ hꝫ latitudinē. Pōt enī cōtingere ꝙ signi ficator dirigēdus ꝛ locꝰ ad quē dꝫ dirigi simul veniāt ad lineā meridianā: ita ꝙ ambo mediāt celū cū eodē gradu lꝫ nō sint i eodē gradu in eclyptica. Si aliqs istoꝝ causuū eue niat: tūc opaberis eodē mō quo dicā. Si eni sigator ꝛ locus ad quē dꝫ dirigi veniāt cuꝫ eodē gradu ad mediū celi: qꝛ nō sūt aliq̄ ascēsiōes i circulo directo iter eos pones ꝑ siga tore circuli directi. o. Postea q̄res sigatorē regiōis accipiēdo ascensiōes in circulo obli quo a loco cū quo orit̄ sigator vsq̄ ad locū cū quo orit̄ locus ad quē dꝫ dirigi: ꝛ totū il lud. s. sigatorē regiōis multiplicabis ꝑ distantiā sigatoris ab angulo ꝛ ꝓductū diuides ꝑ medietateꝫ arcus diurni vel nocturni: ꝛ ꝓueniet pars ꝓportionalis quā tenebis ꝑ gra dibus directiōis. Si aūt sigator dirigendus: ꝛ locus ad queꝫ dꝫ dirigi orianꝫ cum vno ꝛ eodē gradu pones ꝑ sigatore regiōis. o. ꝛ sigatoreꝫ circuli directi multiplica ꝑ distantiā sigatoris ab āgulo: ꝛ diuide ꝑ medietatē arcus diurni vel nocturni: ꝛ ꝓueniet pars ꝓpor tionalis quā tenebis ꝑ gradibus directiōis. Ponere aūt de oībus exēpla esset nimis lō gū: sꝫ itendo dn̄o cōcedēte i fine istius expositiōis ponere eq̄tioneꝫ vnius natiuitatis. in q̄ patebit modus iuestīgādi ascendentē ꝛ eligēdi hylech ꝛ alcochodē: ꝛ ponā ibi aliq̄s ꝓiectiōes radioꝝ ꝛ aliq̄s directiōes ꝑ nūc aūt sufficiāt hec de ope directionū. Dicit au ctor in lr̄a cognitis annis directiōis si volueris scire locū istius directiōis in zodiaco ad de annos directiōis sup ascensiōes circuli directi gradus sigatoris si significator fuerit i medio celi vel i angulo terre ꝛ reduces ad gradus eq̄les i circulo directo: ꝛ vbi ꝑduxerit te numerus in circulo signoꝝ: ibi est locus directionis: ꝛ dicit̄ locus diuisiōis ꝛ dn̄s ter mini illius loci dicit̄ diuisor. Si vero sigator fuerit i ascendēte adde annos directiōis sup ascensiōes regiōis gradus sigatoris: ꝛ reduc ad gradus eq̄les in circulo obliquo: et vbi perduxerit te numerus in circulo signorum ibi est locus diuisionis: ꝛ dominus ter mini illius loci est diuisor. Et istud est idem opus cum opere de proiectionibus radio rum: ꝛ quando feceris directionem ꝛ feceris istud opus inuenies in fine eundem locuꝫ ad quem direxisti: nisi significator haberet latitudinem.

Et ex hoc algebutar i natiuitatibꝰ.

In hoc capi tulo auctor docet dirigere gradū ascendentē i natiuitatibus. Sn̄ia lr̄e est talis. Cōsidera in cuius planete termino sit gradus ascendēs ꝛ cōsidera finē illius termini. Deide q̄re ascensiōes gra. ascēdētis i circulo obliquo ꝑ tabulā tue regiōis ꝛ serua eas: q̄re etiā ascensiōes finis illius termini ꝑ eandē tabulā a q̄bus subtrahe ascensiōes gra. ascēden tis ꝛ gra. q̄ remāserint sūt gra. directiōis. accipe ꝑ quolibet gradu annū vnū. ꝛ ꝑ q̄bus libet q̄nq̄ minutis vnū mēseꝫ: ꝛ ꝑ quolibet minuto. 6. dies ꝛ ꝑ quolibet s̄o duas horas et. 24. minuta hore: ꝛ planeta q̄ est dn̄s termini ē dispositor annoꝝ siue diuisor. Postea cōsidera finē termini: imediate sequētis ꝛ subtrahe ascēsiōes finis termini p̄cedētis ab ascēsiōibus finis termini illius: ꝛ remanebūt gra. directionis accipe sic p̄us ꝑ quolibet gra. annū vnū ꝛ cetera. ꝛ dn̄s illius termini est dispositor siue diuisor: ꝛ isto mō facies ad finē cuiuslibꝫ termini s̄m ordinē signoꝝ vsq̄ ad finē vite. Et si fuerit i aliquo termino aliq̄s pl̄a vel radij alicuiꝰ pl̄e ille pl̄a erit ꝑticeps in diuisiōe. Exēplū i hoc pono ꝙ ascen dēs alicuiꝰ natiuitatis fuit q̄rtus gra. virgis cōpletus ad dirigēdū gradū istū ꝯsidera p̄ mo i cuius pl̄e termino est iste gra. ꝛ patet p̄mo ꝙ est i termino mercurij ꝛ durat termi nus vsq̄ ad finē. 7. gra. v̄ginis. q̄siui ascēsiōes gra. ascēdētis i horizōte obliquo i regiōe cuiꝰ latitudo est. 48. gra. ꝛ iueni. 144. gra. 27. mi. q̄siui ēt ascēsiōes finis termini. s. finis. 7. gra. v̄ginis. ꝛ iueni. 148. gra. 33. minu. subtraxi ascēsiōes gra. ascēdētis ab ascēsiōibꝰ

finis termini ꝛ remāserūt.4.gra.6.minuta.dedi cuilibet gradui vnū annū ꝛ qbuslibet.5.minutis vnū mēsem ꝛ cuilibet minuto.6.dies: ꝛ fuerūt q̄tuoꝛ anni vnus mensis ꝛ sex dies. ꝛ mercurius dn̄s termini fuit dispositoꝛ istoꝝ annoꝝ. Deinde cōsideraui terminū imediate sequentē q̄ est veneris ꝛ durat vsq̄ ad finē. 17.gradus virginis. q̄siui ascensiones finis termini illius.s.veneris ꝛ inueni. 162.gradus. 15.minuta.a quibus subtraxi ascēsiōes finis termini p̄cedētis mercurij: ꝛ remāserūt. 13.gra.44.minuta.q̄ fecerūt. 13.annos.8.mēses. 12.dies. ꝛ venus disposuit hos ānos. i fine istius termini fuit etas nati. 17.anni.9.mēses. 18.dies. Deīde sequit̄ terminus Jouis q̄ durat vsq̄ ad.21.gradū virginis cōpletū. q̄siui ascensiōes eius ꝛ inueni. 167.gra.43.minuta.a q̄bus subtraxi ascensiōes finis termini p̄cedentis: ꝛ remāserunt qnq̄ gradus.28.minuta q̄ fecerunt qnq̄ annos. qnq̄ mēses. 18.dies: ꝛ Jupiter fuit dispositoꝛ istoꝝ annorum. Factaq̄ est etas nati i fine istoꝝ annoꝝ.23.anni.tres mēses.sex dies. Deīde sequit̄ terminus martis ꝛ faciēdū ē: vt p̄us: ꝛ f̄m istū oꝛdinē ē directio cōtinuāda vsq̄ ad finē vite: ꝛ quotiēs directio p̄uenit ad corp⁹ vel radios ifoꝛtune veniet nato ifirmitas vel ipedimentū i coꝛpoꝛe suo f̄m naturā illius ifoꝛtune nisi foꝛtune aspexerint ip̄m locū.tūc.n.minuēt malū.

Ex hoc duodenaria planetaꝝ ꝛ domoꝝ.

In hoc cap̄lo auctoꝛ docet inuenire dn̄m duodenarie. Intelligendū est ad euidentiā istius capituli q̄ quodlibet signū intelligit̄ diuidi in duodecim partes: ꝛ q̄libet pars est de duobus gradibus ꝛ.30.minutis. Hyspalēsis ponit hoc cap̄lm: ꝛ duo cap̄la sequētia iter dignitates planetarū: ꝛ dn̄s p̄me duodenarie est dn̄s illius signi. Dominus sc̄de duodenarie est planeta succedēs descendēdo ꝛ sic f̄m oꝛdinē. Uerbi gratia: dn̄s p̄me duodenarie arietis est mars sc̄de sol.tertie venus. q̄rte mercurius. q̄nte luna. sexte saturnus septime Jupiter.octaue iterū mars: ꝛ sic sc̄dm oꝛdinē. Sn̄ia auctoꝛis est talis. Cū volueris scire duodenarias planetarū vel domoꝝ vide quantū trāsiuit planeta de signo in quo est aut de domo in q̄ est ꝛ numerū illoꝝ graduū multiplica p̄ duodecim: ꝛ sup numerū p̄ductū adde numerū graduū quos multiplicasti. ꝛ q̄d collectū fuerit proijce ab initio signi in quo est planeta dando vnicuiq̄ signo.30.ꝛ vbi finitus fuerit numerus ibi erit duodenaria.

Et ex hoc anaubarach.

Hic docet inuenire dn̄m nouenarie. Sn̄ia eni est talis. Cū volueris scire nouenariam siue dn̄z nouenarie alicuius pl̄e: vide quot ḡdus ptrāsiuit pl̄a de signo i quo est: vel d̄ domo in q̄ est. ꝛ diuide totū illud signū in.9.diuisiōes. ꝛ erit q̄libet diuisio ex tribus ḡdibus ꝛ.20.minutis. Deide vide i q̄ p̄te illi⁹ diuisiōis sit pl̄a. ꝛ dabis p̄mā diuisionē dn̄o signi mobilis eiusdē triplicitatis. ꝛ sc̄daz diuisionē dn̄o signi sequētis: ꝛ sic eūdo f̄m oꝛdinē signoꝝ quousq̄ venias ad illā nouenariā in q̄ est pl̄a cuius q̄ris dn̄m nouenarie. Uerbi gr̄a: pono q̄d sol sit in.24.gra.aq̄rij.ad sciēdū ergo dn̄m nouenarie gradus solis dedi p̄mos tres gradus aq̄rij ꝛ.20.minuta dn̄o signi mobilis eiusdē triplicitatis.est aūt aq̄ri⁹ de triplicitate aerea. Signū mobile illius triplicitatis est libra.dn̄s eius ē ven⁹.est ergo venus dn̄a p̄me nouenarie aq̄rij.s.p̄moꝝ triū graduū ꝛ.20.minutoꝝ. Deide dedi f̄am nouenariā marti dn̄o signi sequētis.s.scoꝛpionis ꝛ cōpleti tūc fuerūt a p̄ncipio aq̄rij.6.gra.ꝛ.40.minuta. Deide tertiā nouenariā dedi Joui.s.dn̄o sagittarij q̄ succedit scoꝛpionis. ꝛ cōpleti fuerūt tūc a p̄ncipio aq̄rij.10.gradus. Dedi q̄rtā nouenariā saturno dn̄o capricoꝛni q̄ succedit sagittario: ꝛ cōpleti fuerūt a p̄ncipio aq̄rij.13.gra.ꝛ.20.minuta. Dedi q̄ntā nouenariā saturno dn̄o aq̄rij: ꝛ cōpleti fuerūt.16.gra.et.40.minuta. Dedi sextā

nouenariā ioui dño pisciū ⁊ cōpleti fuerūt a pncipio signi aqrij.20.grad. Dedi septimā nouenariā marti dño arietis: ⁊ cōpleti fuerūt a pncipio signi.23.gra.et.20.minu. Dedi octauā nouenariā veneri dñe tauri.illa ergo est dña nouenarie solis i casu pposito: ⁊ cō pleti fuerūt tūc gra.26.⁊ mi.40.aqrij. Qñ vo iuenies i libris iudiciorū de dño anaubarach luminarium si fuerit in die intelligitur de domino nouenarie solis. si in nocte de domino nouenarie gradus lune. Alia que auctor dicit patet legendo litteram.

Et ex hoc adorongen. Hic docet iuenire decanū. Snia ei⁹ est talis. Diuide signū ascēdēs i tres ptes: ⁊ qlibet diuisio erit ex decē gdibus. dabisq pmā diuisionē dño ascēdētis. scdā dño qnti signi: ⁊ tertiā dño noni signi. Uult dicere q pma diuisio est dñi eiusdē signi q ascēdit. Et sa diuisio est dñi signi seqūetis eiusdē triplicitatis. tertia diuisio est dñi tertij signi illius triplicitatis. ita q tres decani sūt dñi triū signorū vnius triplicitatis. Auctor ponit exēpluz tale i lra. Posito q pma facies arietis sit ascēdēs eius decanus ē mars. Si sa facies est ascēdēs ei⁹ decan⁹ est sol dñs leōis scdi signi eiusdē triplicitatis: ⁊ si tertia facies sit ascēdēs ei⁹ decanus ē iupit dñs sagittarij q est tertiū signū illius triplicitatis. Et si pma facies leōis sit ascēdēs ei⁹ decan⁹ ē sol dñs eiusdē signi. Si sa facies sit ascēdēs ei⁹ decan⁹ est iupitur dñs signi quod succedit leoni in eadem triplicitate. Si tertia facies sit ascendens eius decanus est mars dominus tertij signi a leone in eadem triplicitate.s.arietis. ⁊ secundum hunc modum intellige de alijs triplicitatibus.

Et ex hoc dñs orbis. In hoc capło ponit ordinē in dño horaꝝ i natiuitatib⁹. Snia lrē ē talis. Aspice i q hora nat⁹ egredit vteꝝ ⁊ dñz illi⁹ hore: da prio āno natiuitatis ⁊ p illū signat eē nati i eodē āno qtū ad sanitates vel ifirmitates corpis nati sic p dñz ascēdētis. Et dabis dñm hore seqntis so āno. ⁊ p eū signat eē substātie i eodē āno sic p dñm domus substātie. Dabis dñz tie hore tio āno ab hora natiuitatis. ⁊ p eū signat eē fratꝝ i illo āno sic p dñz tie dom⁹. ⁊ isto mō facies d alijs dñis horaꝝ eūdo ƀ ordinē horaꝝ ⁊ domoꝝ vsq ad finē vite. ⁊ planū ē i lra q dic. Exēplū i h ponat q qdā nat⁹ fuit i die sol' hora qrta q hora qrta ē hora lūe. erit lūa dña pmi āni. ⁊ ab ea accipit eē corpis. Hora seqns ē saturni. erit g saturn⁹ dñs scdi āni. ⁊ ab eo accipit eē substātie i illo āno. ⁊ sic p ordinē.

Et ex hoc dispositio fridarie. In hoc capitulo auctor docet ordinare annos fridarie idest gubernatiōis planetarū in natiuitatibus. Sententia littere talis est. Si natiuitas fuerit in die incipit fridaria a sole ⁊ gubernat ipsum natū sol fm qtitatez annorum sue fridarie q sunt decē. Post solē gubernat ipm venus fm qtitatē annorū fridarie eius q sunt octo. Post venerē gubernat mercuri⁹ p.13.annos. deide luna p nouē annos. deide saturn⁹ p.11. deide iupiter p.12.annos. deinde mars p.7.annos. deide caput draconis p tres ānos. deide cauda dracōis p duos ānos. deide reuertit dispositio ad solē ⁊ vadit p ordinē plarū sic pus: numer⁹ aūt oiuz ānoꝝ ē.75.⁊ q trāsit hūc numeꝝ ānoꝝ reuertit ad dispositionē pmā ƀ q possibile ē. Si aūt natiuitas ē i nocte icipit fridaria a lūa ⁊ disposuit luna annos suos. deinde saturnus. deinde iupiter. deinde mars. deinde sol. deinde venus: postea mercurius. deinde reuertitur ad lunam ⁊ vadit fm ordinē planetarum sicut prius. Et qñ aliqs planeta disponit annos sue fridarie disponit ipse pmā septimā partem illorū annorū solus. In scda autem septima participat ei planeta sequens qui ei succedit. In tertia aūt septima pticipat ei pla terti⁹. In qrta qrtus. Et i qnta qntus. ⁊ sic vsq ad septē septimas ⁊ septē plās Uerbi grā: pono q natus fuit qs i die: icepit ergo

fridaria a sole ⁊ gubernauit ipsuȝ sol ƀȝ q̄ntitatē annoꝝ fridarie sue q̄ sūt. 10. anni. ⁊ gu- ber nauit ipe sol solus p̄mā septimā p̄tē istorū deceȝ ānoꝝ. s. p vnū annū solareȝ ⁊. 156. dies ⁊. 12. horas. Hec est eniȝ septima ps deceȝ annorū. In ƀa septima p̄te horū deceȝ an noꝝ habuit venus p̄ticipationē cū sole ī fridarie dispositiōe p vnū annū ⁊. 156. dies ⁊. 12. hor. ⁊ trāsierūt tūc nato duo āni ⁊. 313. dies ꝯpleti. deīde habuit p̄ticipationē cū so- le ī dispositiōe fridarie mercurius p vnū ānū ⁊. 156. dies ⁊. 12. horas. ⁊ ī fine huius di uisiōis trāsierūt nato q̄tuor āni solares ⁊. 104. dies ⁊. 6. hore deīde habuit p̄ticipationē cū sole luna p eandē septimā. 10. annoꝝ. ⁊ ī fine huius diuisiōis trāsierūt nato. 5. anni ⁊ 260. dies ⁊. 18. hore deīde. habuit p̄ticipationē cū sole saturnus p septimā p̄tem. 10. an- noꝝ. ⁊ ī fine huius diuisiōis trāsierūt nato septē anni ⁊. 52. dies cōpleti. deīde habuit p̄ti cipationē cū sole iupiter ī dispositiōe fridarie p eandē septimā. ⁊ in fine huius diuisio- nis trāsierūt nato. 8. anni solares ⁊. 208. dies ⁊ 12. hore. deīde habuit p̄ticipationē cū so le ī dispositiōe fridarie mars ī vltima septima p̄te decē annorū. ⁊ ī fine huius diuisiōis trāsierūt nato. 10. anni cōpleti. ⁊ ƀm hūc modū est faciendū ī fridarijs oium plarū. Ca- put aūt draconis ⁊ cauda q̄libet eorū disponit p se annos fridarie sue fine participatio- ne planetarū. Narrare aūt euentus contingentes nato ī qualibet harū diuisionū esset ni- mis longū. Haly aūt abenragel in suo libro magno complete posuit omnes diuisiones ⁊ iudicia cuiuslibet diuisionis. ideo qui volunt hec iudicia legant librum illum.

Et ex hoc almanar. In hoc caplo docet q̄s plāꝝ sit eleuat⁹ sup alterū. Intētio sua est q̄ pla q̄ fuit altior ī circulo suo breui. s. ī epicyclo dr̄ eleuatus sup alterū eleuatiōe de q̄ hic loquit̄. ⁊ hoc est q̄ dicit Ptolemeus in. 63. ꝑpositiōe cētiloquij. Dicit eni opꝫ aspicere in cōiunctiōe Saturni ⁊ iouis ī eodē minuto ad eleuationē vnius sup alteruȝ ⁊ iudica cū fortitudine nāe ei⁹ ī hoc mūdo. Et silr̄ fac ī. 20. cōiūctiōib⁹ residuis. Haly ibidē dicit ī cōmēto. eleuatio plē sup plaȝ est vt sit remotio eius ab auge sui circuli breuis. ⁊ ille dr̄ eleuatus sup alterū. Auctor aūt ī lr̄a iubet aspicere mediū locū plē ⁊ veꝝ locū plē: ⁊ si ve- rus loc⁹ plē fuerit minor medio motu plā ē descēdēs a supiori p̄te epicycli v̄sus iferiorē p̄tē. Si vero verus locus plē maior medio motu fuerit pla est ascēdēs ab inferiori p̄te epicycli versus supiorē p̄tē. ⁊ vt breuiter dicat̄ si argumētū eq̄tum plē fuerit minus sex signis cōibus est descendēs. ⁊ si plus est ascēdēs. deinde iubet auctor subtrahere mediū motū plē de vero motu eiusdē si medius motus fuerit minor vero: vel ecōtra si fuerit maior ita videlꝫ q̄ minor subtrahat̄ a maiori ⁊ residuū iubet multiplicare p septē. ⁊ nu merū ꝑuenientē iubet diuidere p. 22. ⁊ numerū quotientē iubet tenere ꝑ eleuatiōe q̄n ascendit vel ꝑ depressiōe q̄n descendit. De venere ⁊ mercurio iubet respicere dr̄iam in- ter locū cuiuslibet eorū ⁊ locū solis ⁊ iubet facere sicut in alijs. Modus p̄us dictus ƀm sniam Ptolemei videt̄ mihi melior ⁊ certior. deīde dicit auctor q̄ fortior siḡatio plarū est cū vnus eorū fuerit eleuatus sup alterū in cōiunctiōe. In oppositiōe aūt ⁊ in quarto aspectu erit siḡatio minus apparēs. ⁊ si vnus pla fuerit ascendēs ⁊ alter descendens. ille q̄ fuerit ascendēs vadit supra descendentē. ⁊ si vterq̄ fuerit ascendēs ille vadit sup aliū q̄ fuerit maioris ascensionis. ⁊ si vterq̄ fuerit descendens: ille vadit sup aliū. qui fuerit minoris descēsiōis. Dr̄ ēt alio mō pla eleuari sup plaȝ q̄tū ad latitudinē q̄r septētriōalis vadit sup meridianū. Et si fuerit ambo septētrionales ille q̄ fuerit plus septētriōalis va dit sup illū q̄ fuerit min⁹ septētriōalis. Si v̄o fuerit ābo meridionales ille q̄ fuerit mino ris latitudīs vadit sup illū q̄ fuerit maioris latitudīs. Si fuerit silr̄ aliq̄s plāꝝ ī eclyptica carēs latitudīe tūc pla septētrio. vadit sup eū ⁊ ipe carēs latitudīe vadit sup meridianū.

Et ex hoc apertio portarũ. Dicit q̄ apertio portarũ eẽ qñ iferior pl'a iungit̃ supiori ⁊ cũ hoc fuerint eoꝝ dom⁹ opposite. Uerbi gr̃a. qñ luna cõiungit̃ cũ saturno vel eũ aspicit tunc est apertio portaꝝ. Sil'r qñ sol cõiungit̃ saturno. domus eni solis ⁊ lune sũt opposite domibus saturni. Sil'r fit aptio portaꝝ qñ mercurius cõiungit̃ Joui. q2 ambe domus vtriusq̄ sũt opposite. Sil'r qñ iungit̃ venus marti fit aptio portarũ q2 eorũ domus sũt opposite. Dicit hyspalẽsis q̄ venus sigat humiditatẽ. mercuri⁹ sigat ventos. saturnus nebulas ⁊ frigus. mars ventos a dextro. i. a meridie ⁊ calorẽ. iupiter temperiẽ ⁊ ventos a sinistro. i. a septẽtrione. Dicit idẽ hyspalẽsis qñ luna separat̃ a cõiunctiõe alicuius pl'e vel ab ei⁹ aspectu ⁊ cõiungit̃ alteri pl'e ⁊ sint illoꝝ pl'arũ dom⁹ opposite. hoc ẽ aptio magnaꝝ valuaꝝ i q̄ necesse ẽ venire vẽtos vel pluuias vt ẽ ex nã illorũ pl'arũ. verbi gr̃a: luna qñ separãdo a venere ꝯiungit̃ marti. aut separãdo a mercurio cõiungit̃ Joui: aut separãdo a sole cõiungit̃ saturno. hoc ẽ aptio magnarũ valuaꝝ.

Et ex hoc albutẽ. Hic loquit̃ de horis fortunatis ⁊ ifortunatis. dicit q̄ indi inuenerãt. 12. horas post cõiunctionẽ solis ⁊ lune et dãt eas soli: ⁊ diuidũt eas i tres ptes ⁊ iudicãt sup p̃mas q̃tuor horas ẜm iudiciũ primi dñi triplicitatis loci solis. ⁊ iudicãt sup q̃tuor sc̃das ẜm iudiciũ sc̃di dñi triplicitatis loci solis. ⁊ sup q̃tuor vltimas ẜm iudiciũ terrij dñi triplicitatis loci solis hora cõiunctiõis. Postea dãt veneri. 12. horas seq̃ntes ⁊ diuidũt eas sil'r i tres ptes ⁊ iudicãt sup q̃slibꝫ q̃tuor ẜm iudiciũ dñorũ triplicitatis loci veneris hora cõiunctiõis. Postea faciũt sil'r cũ mercurio ⁊ luna ⁊ cũ ceteris pl'etis ẜm ordinẽ pl'arũ donec reuertat̃ orbis ad solẽ post. 84. horas. ⁊ tũc incipiũt iterũ a sole ẜm eũdẽ ordinẽ. ⁊ hoc ꝯtinuãt vsq̄ ad cõiunctionẽ sc̃daꝫ. Et q̄dã dicũt q̄ post cõiunctionẽ sũt. 12. hore q̄ vocant̃ cõbuste i q̄bus nõ ẽ bonũ incipere aliq̄d opus. ⁊ post has. 12. horas cõbustas sũt. 72. hore in cõbuste i q̄bus vtilis est iceptio operũ: ⁊ post has. 72. horas incõbustas iterũ sũt duodeciꝫ hore cõbuste. ⁊ iterũ post illas sũt. 72. incõbuste. ⁊ post eas. 12. cõbuste ⁊ sic vsq̄ ad cõiunctionẽ sequentẽ Et vt breuiter dicat̃ oẽs. 12. hore q̄ dant̃ soli ẜm ordinẽ planetarũ sunt cõbuste ⁊. 72. q̄ sunt aliorũ pl'arũ sunt incõbuste. Deide dicit auctor ⁊ diuidũt has. 12 horas cõbustas i tres diuisiões ⁊ q̄libet diuisio erit ex q̃tuor horis. Et dicũt q̄dã q̄ q̄ inceperit bellũ in q̃tuor p̃mis horis cõbustis timenda est p̄ditio aĩe sue. Auctor nõ itelligit hic p̄ditionẽ aĩe post vitã istã ita q̄ post separationẽ aĩe a corpe rapiãt eã diaboli ⁊ ꝯducãt ad iferos. Sꝫ itelligit p̄ aĩe p̄ditionẽ amissionẽ vite p̄ñtis ⁊ hoc modo itelligit̃ i oĩbus locis iudicioꝝ astronomie. De ista eñi p̄ditione p̄tinet ad eos loqui. De p̃ma aũt p̄ditiõe p̄tinet theologis. Et qui inceperit bellũ in sc̃dis quatuor horis timendũ est detrimentũ sui corporis. s. absq̄ perditione vite ⁊ qui inceperit bellum in vltimis quatuor timenda est p̄ditio omnium que possidet ⁊ timetur perditio illorum que pertinent ad ipsum et sic completa est expositio q̃rte differentie alchabitij introductorij ad magisteriũ iudicioꝝ astrorum.

Differentia q̄nta i cõmento rõne vniuersarũ partiũ.

Ista est q̄nta differẽtia istius libri in q̄ auctor docet ꝓiectionẽ ptiũ ⁊ põt diuidi i duas ptes: qñ i p̃ma pte ponit ptes q̄ cadũt i natiuitatib⁹. Et i ẜa pte ponit ptes q̄ cadũt i reuolutiõibus annorũ mũdi. Sc̃da ps incipit ibi: ⁊ q2 auxiliãte deo. Prima pars diuidit̃ i duas ptes: qñ i p̃ma parte dat modũ ꝓiectiõis ptiũ i gñali ⁊ exẽplificat de parte fortune. Jn ẜa pte ponit i speciali ptes. 12. domorũ. Sc̃da ps icipit ibi. icipiam⁹ itaq̄ post ptẽ fortune. Sñia p̃me partis ẽ

talis. Modus i pıectiōibus partiū est q̄ accipiunt gradus equales q̄ sunt inter vnū lo cū ⁊ aliū ⁊ numerus ille proijcit ab ascendēte vel alio loco. vel addunt sup gradus eq̄les q̄ fuerūt inter ambo loca gradus q̄ sunt ab initio signi ascendētis ⁊ pductū cōputat ab initio signi ascendētis dādo cuilibet signo. 30. gradus. ⁊ vbi finitus fuerit numerus ibi est pars fortune. Uerbi grā. pono q̄ sit sol in fine sexti gradus piscīū ⁊ luna sit i fine 14. gradus geminorū ⁊ gradus ascēdētis sit. 10. gra. arietis. subtrabā verū locū solis a vō loco lūe ⁊ remanēt. 98. gra. sup quos addā. 10. gra. q̄ sunt a pncipio arietis vsq̄ ad gdū ascēdētē ⁊ pueniūt. 108. gra. icipiā pijcere ab initio arietis dādo cuilibȝ signo. 30 gradus: ⁊ terminat numerꝰ iste i. 28. gradu cācri. ibi ergo ē ps fortune i exēplo pposito

Incipiamus itaq̄. In hac parte ponit pıectiōis partiū sm ordinē. 12. domorū ponendo in q̄libet domo partes ad illā do mū ptinentes. Et pōt diuidi i tot partes quot sūt domus vbi partes incipiūt patet i lr̄a. Primo ponit partes pme domus ⁊ sūt sex. Prima est pars vite. Scd̄a est pars hylech. Tertia est pars futurorū siue pars diuinatiōis. Quarta est pars dilectionis ⁊ concordie. Quinta est pars stabilitatis ⁊ duratiōis. Sexta est pars aiositatis ⁊ audacie. Dicit in littera cū volueris scire partē vite accipe gradus q̄ sūt a Joue vsq̄ ad saturnū in die ⁊ i nocte gradus q̄ sunt a saturno vsq̄ ad Iouē ⁊ pijce ab ascendēte. Albumasar dicit i suo introductorio magno q̄ hec pars sigat vitā naturalē ⁊ esse corpis ac victus q̄ si fuerit boni esse sigat plixitatē vite ⁊ sanitatē corpis ⁊ gaudiū aie. Si vō fuerit ipedita sigat paucitatē vite ⁊ multitudinē ifirmitatū animiq̄ merorē ac rristitiā. Deide dicit auctor pars hylech accipit a gradu cōiunctiōis q̄ pcessit natiuitatē si natiuitas fuerit cōiunctionalis. vel a gradu puentiōis. i. oppositiōis si natiuitas fuerit puentionalis vsq̄ ad gradū lune ⁊ pijcit ab ascendēte natiuitatis ⁊ vbi finitus fuerit numerus ibi est pars hylech. Albumasar dicit q̄d hec pars dirigit queadmodū dirigit hylech p gradus ⁊ ducit eius pfectio p signa queadmodū fit de hylech. cūq̄ puenerit eius directio vel pfectio ad malos sigat ipedimētū ⁊ piculū. Et erāt multi sapientū astrologorū cū inuenirēt hoiēs patientē pericula maxima in q̄busdā tpibus ⁊ nō inuenirēt in eodē tpe suuȝ hylech puenisse ad loca malorū. nec iuenirēt idē ipedimento patentē sigationē in reuolutione eiusdē anni nesciebāt cām huius rei. Et ideo latebat eos hoc: q̄z nō dirigebāt hāc partē ⁊ si direxissent eā iuenissent hoc malū accidere in eodē tpe quo puenisset hec pars ad loca quedā sigantia ipsum piculum. Pars futurorū accipit in die a luna vsq̄ ad solē: ⁊ in nocte ecōtra ⁊ pijcit ab ascendēte ⁊ pprietates istius ptis sm Albumasar est sigare aiaȝ ⁊ corpꝰ et esse eoꝝ. et sigat fidem et pphetiam et religioneȝ et dei cultū ⁊ secreta ⁊ cogitatiōes atq̄ itentiōes ⁊ res occultas ⁊ celatas: ⁊ oē q̄ absens est ex rebus per hūc modū applicabis iudicia i alijs ⁊ a quo loco i quē accipiat q̄libet ⁊ a quo loco pijciatur patet in lr̄a.

SEcunda domus. Hic ponit ptes scd̄e domus ⁊ sunt tres. Prima est pars substātie. Scd̄a est pars pauptatis ⁊ par uitatis ingenij. Tertia est pars btitudinis triumphi ⁊ victorie. Albumasar dicit q̄ pars substātie sigat pfectū ⁊ victū ac cibū q̄bus substētant corpora que si fuerit in bono loco significat bonū esse in substātia cibo ⁊ victu. Et si fuerit ipedita significat malū esse i his que diximus. Ceteras autē species fortune apparentes ex substātia. s. que thesaurizatur ⁊ seruat ac acquirit significant ceteri significatores substantie ⁊ pars fortune.

TErtia domus. Hic ponit partes tertie domus ⁊ sunt due. Prima est pars fratrū. Scd̄a est pars beniuolentie fratrū. Dicit Albumasar q̄ pars fratrū ⁊ dn̄s eius. i. dn̄s signi i quo ceciderit sigant esse fratrū ⁊ cō-

delle n. case sunt 3

2

cordiam eorũ atq; dilectionẽ peregrinationẽq; eorũ ⁊ absentiam. Post hec aspice si hec pars ⁊ dñs eius ceciderint in signis multorũ filiorũ multiplicabuntur fratres. ⁊ si ceciderint in signis paucorũ filiorũ erunt pauci. Et si volueris scire numerũ eorũ accipe numerũ signorũ que fuerũt inter partẽ ⁊ dñm domus in qua ceciderit aut quot fuerint inter ipsum dñm partẽ ⁊ pone vnicuiq; signo vnũ. Et si fuerit iter eos signũ cõe duplica numerũ eiusdem signi. Et si fuerit iter ipsam partẽ ⁊ dñm domus in qua ceciderit aliquis planeta accipe ei etiã vnũ. Albumasar etiã ponit partẽ vnã in hac domo que vocatur pars mortis fratrũ: ⁊ dicit quod accipit in die a sole in gradũ medij celi ⁊ in nocte econtra. ⁊ adduntur desuper gradus ascẽdentis ⁊ proijcitur ab ascendente. ⁊ quotienscunq; peruenerit hec pars secundum directionem ad significatores fratrum ⁊ sororum dãdo vnicuiq; gradui vnum annum aut per profectionem dando cuilibet signo annum eueniet fratribus ⁊ sororibus aliquid horribile. aut aliquis eorum morietur.

Q Uarta domus. Hic ponit partes quarte domus ⁊ sunt sex. Prima est pars patrum. Scd̃a est pars mortis patris. Tertia est pars annorũ: Quarta est pars hereditatũ ⁊ possessionũ. Quinta est pars nobilitatis nati vtrũ sit filius illi⁹ cui iponit vel nõ. Sexta est pars finis rerũ. Albumasar dicit quod pars patris significat esse patris ⁊ eius nobilitatis atq; generis. ⁊ si hec pars fuerit boni esse pater erit nobilis. Et si dominus domus huius partis fuerit boni eẽ pater erit fortunatus. Si vero fuerit mali esse erit laboriosus. A secunda parte huius domus que est pars mortis patris accipitur causa mortis: ⁊ quotienscunq; profectio anni peruenerit ad hanc partem vel ad dominum eius significat periculũ patri. similiter cũ peruenerit aliquis eorum ad significatores patris.

Q Uinta domus. Hic ponit partes qnte domus ⁊ sunt septẽ. Prima est pars filiorum. Scd̃a est pars temporis in quo debent haberi filij. Tertia est pars ꝓpter quã scitur masculinitas vel femininitas. Quarta est pars per quã scitur de nato de quo fit interrogatio vtrum sit masculus vel femina. Quinta est pars ad quã cũ peruenerit iupiter est significatio filij. Sexta est pars dilectionis filiorũ. Septima est pars scientie filiorum. Dicit Albumasar si pars filiorum ceciderit in signo multorum filiorũ habebit multos filios. Si vero ceciderit in signo sterili nõ hẽbit aliquem filium. Si vero ceciderit in signo paucorũ filiorũ hẽbit paucos filios. Et si hec pars significauerit filios ⁊ fuerit fortunata filij viuent: ⁊ si infortunata morientur.

S Exta domus. Hic põit partes sexte domus ⁊ sũt due. Prima est pars azemẽa idest debilitatis iseparabilis alicui⁹ mẽbri. Secunda est pars seruorum. Si pars azemena fuerit coniuncta cum fortunis erit natus sanus i membris suis. Si vero fuerit coniuncta ifortunis hẽbit morbos inseparabiles in mẽbris. ⁊ loca in qbus erunt he egritudines sciũtur a locis ifortunarũ significãtiũ eas.

S Eptima domus. Hic ponit partes septime domus ⁊ sunt quatuor. Prima est pars desponsationis virorum. Secunda est pars desponsationis mulierum. ⁊ hec accipitur duobus modis. Tertia est delectationis ⁊ voluptatis. Quarta est pars nuptiarum. Quando pars desponsationis ꝑuenerit per directionem ad Iouẽ vel venerem est significatio desponsationis. Et ego inueni in vna natiuitate tempus desponsationis quando dominus partis desponsationis peruenit ad ipsam partem per directionem dando cuilibet gradui annum vnum.

O Ctaua dom⁹. Hic ponit ꝑtes octaue dom⁹ ⁊ sũt q̃tuor. Pria ẽ ꝑs mortis. Scd̃a ẽ ꝑs ꝗ le q iterficit. Tertia ẽ ꝑs ãni i q̃ vẽiet na

to mors aut pauptas ꝛc. Quarta est ps ɔtentiōis ꝛ ligatiōis. Dic albumasar si ps mortis fuerit ipedita ꝛ dn̄s ei⁹ ꝛ nō aspexerit eos fortūe iterficiet nat⁹ morte turpissima. Si vo aspexerit fortūe erit ecōtrario. Si lūa sol aspexerit ptē ple iterficiētis ꝛ ipa lūa fuerit i signo mēbroꝝ abscisoꝝ nat⁹ iteficiet patiēdo. Et si lūa fuerit ipedita abscidet ei aliqd de mēbris. Qn̄ ps anni i q̄ timet nato mors ꝛ dn̄s eius cū dn̄o ascendētis fuerit ipediti erit nat⁹ multaꝝ ifirmitatū ꝛ afflictiōis i corpe atq substātia ꝛ multotiēs appropinq̄bit pdi tiōi corpis ꝛ amissiōi substātie. ꝛ q̄tiēscūq ꝓfectio āni puenerit ad hāc ptē: aut puenerit ħ ps ꝑ ꝓfectionē aut directionē ad ascēdēs aut ad dn̄m ei⁹ iueniet nat⁹ picula i corpe ex ifirmitatib⁹ ꝛ iueniet āgustiā ꝛ horribile i substātia. timebit q̄q mortē ex diuersis ptib⁹

NOna domus. Dic ponit ptes none domus ꝛ sūt due. Prima est pars pegrinatiōis. Scd̄a est pars itineris i aq̄. Ab istis accipiunt pegrinatiōes nati ꝛ itinera ꝑ aquas. Albumasar dicit. ¶ Si pars itineris i aqua ceciderit i signo aquatico faciet natus multa itinera per aquas ꝛ si ibi fuerit fortunata habebit in suis itineribus profectum ac lucrū. ꝛ si fuerit infortunata significat contrarium.

DEcima domus. Dic ponit ptes decime domus ꝛ sunt. 5. Prima est pars regiōis atq regni. Secūda est pars regis atq regni. Tertia est pars principatuū operis regni. Quarta est pars significans vtrū sit causa regni vel non. Quinta est pars matrum.

VNdecima domus. Dic ponit ptes vndecime domus ꝛ sunt due. Prima est pars amicorum. Secūda est pars significans profectum ꝛ effectum ꝛ amicitiam amicorum.

DVodecima domus. Dic ponit vnā solā partē i hac domo que est ps inimicoꝝ. Et hee sunt ꝓtes alie q̄bus vtunt magistri iudicioꝝ. Dic ponit quasdā alias partes q̄ nō sūt in aliq̄ domorum ꝛ sūt sex. Prima est pars mendacij rumorum. Scd̄a est pars rationis ꝛ profunditatis sensus. Tertia est pars sapie ꝛ discipline. Quarta est ps guerre ꝛ prelioꝝ. Quinta est pars pacis. Sexta est pars aspiciendi in reuolutiōe annoꝝ. ꝛ oēs iste ꝓijciunt ab ascendente.

ET qꝛ auxiliante deo. Prius auctor posuit ptes q̄ cadūt in natiuitatibus. Dic ponit ptes q̄ cadūt in reuolutiōibus annoꝝ mūdi. Et pōt diuidi i duas ptes: qm̄ p̄mo ponit ptes q̄bus vtunt mg̃ri iudicioꝝ i reuolutiōibus i causis regnoꝝ. Scd̄o ponit ptes q̄bus vtunt mag̃ri iudicioꝝ in p̄sciēdo forū rerū. Ea est ibi. Itē sūt hic alie ptes. Dicit q ex ptibus q̄ exercent i reuolutiōibus annoꝝ mūdi ad sciēdū cās regni atq iperij ꝛ ista accipit a marte i lunā: ꝛ ꝓijcit ab ascēdēte cōiunctiōis q̄ sigat mutationē regni ꝛ accipit alio mō a gradu ascēdētis cōiunctiōis i gradū cōiunctiōis. itelligēdo a gradu ascēdētis reuolutiōis āni i quo ē cōiunctio vsq ad locū i quo ple ɔiūgunt. ꝛ nisi hoc mō itelligat ipossibile est. Supponit eni q hō sciat g̃dū ascēdētis i hora cōiūctiōis plaꝝ supioꝝ. Doc aūt ē ipossibile f̄m q dicit abraā auenezre. dicit eni si possem⁹ scire diē i q̄ ɔiūgi debeāt: eēt hec res magna. Fit ēt ps alio mō videlʒ accipit a gradu medij celi reuolutiōis illius anni i quo fuit cōiūctio vsq i solē ꝛ ꝓijcit a g̃du iouis. Scd̄a ps ꝑ quā scit q̄tū debeat durare rex i regno. Doc accipit hora electiōis regis a sole i. 15. g̃dū signi leonis. Et ꝓijcit a luna. accipit etiā a luna i. 15. gradū cancri ꝛ ꝓijcitur a sole. Ltia. pars est de tpe electionis regis. ꝛ hec accipitur hora electiōis regis in die a ioue i saturnū ꝛ i nocte ecōtra ꝛ ꝓijcit ab ascēdēte reuolutiōis anni i quo surrexit rex. Et si iupiter fuerit i signo cōi ꝛ reuolutio fuerit diurna ꝛ cū ħ fuerit iupiter cadēs ab āgulo tūc accipit a saturno i iouē ꝛ addunt desup. 30. gra

dus: et proijcit ab ascendete. Si vero iupiter et saturnus fuerit sibi oppositi et ambo fuerint cadetes ab ascedente tunc accipit medietas graduu q sunt iter eos et pijcit ab ascedete. Et si fuerit iupiter in exaltatioe sua et fuerit reuolutio in nocte numerat ab eo i saturnu et proijcit ab ascedente. Deinde dicit auctor qd due sunt partes maxime ex qbus extrahit tps electiois regis et eius durationis. Prima earu est vt aspicias hora electiois regis et aspicias vbi puenit profectio anni a coiunctioe triplicitatis q significauit illa secta in q est illud regnu sm q dat oibus. 30. gradibus vnus annus et oibus duob' gradibus cu dimidio vnus mensis. et sic sm ista pportione vsq ad hora electiois. et cu scieris in quo gradu signi sit serua illu gradu: qr ab eo eqbis pma partem. Et cu volueris eqre ea aptabis ascedes reuolutiois anni i quo surrexit ipse electus. Postea respice saturnu et ioue et qs eoru fuerit orietalis a sole accipe ab illo vsq in gradu eqtiois ptis pme qua seruasti: et pijce ab ascedente reuolutiois et quo puenerit numerus ipe est locus pme ptis. ¶ Nota q auctor dicit accipe a planeta orietali a sole et saturno vel ioue et no dicit qd sit faciedu qn ambo sut orietales. ego credo q tuc det accipi ab eo q soli fuerit ppingor. Ite no dicit qd debeat fieri qn nullus eoru e orietalis vt breuiter dica nescio qd fieri debeat qr no vidi istas duas ptes p huc modu positas i aliquo alio libro. Scda ps scit hoc mo. Aspice a coiunctioe iouis et saturni i q surrexerit rex vel cepit regnu ad qd signu et gradu puenit pfectio anni dado cuilibet anno. 30. gra. et cuilibet mesi. 2. gra. cu dimidio vsq ad die in q surrexit rex et ipe est locus eqtiois ptis scde sm eu. Post h accipe a saturno vel ioue qs eorum orietalis fuerit vsq ad locu ptis scde et pijce ab ascendete reuolutiois anni et quo puenerit numerus ipse est locus ptis scde. He sut partes q significat fortitudine regis et eius duratione. Dicit haly aberagel. aspicies i reuolutioe annoru mudi p itronizatioe intronizati. Primo a saturno q est pma pars. et a ioue q est scda. et quot gra. et quot minuta fuerint iter eos et nota hoc. ¶ Postmodu cosidera in quo signo est dns medij celi et reducas illos gra. ad ascesioes illius signi i quo fuerit et q inde exiuerit erit id qd durat anni vel meses aut dies. Et si fuerit i domibus vel i exaltatioibus suis erut anni et si fuerint pegrini i succedetibus erut menses: aliogn erunt dies. Silr qn sol applicuerit marti et mars fuerit cursu vacuus non applicas saturno significat q milites mouebunt otra ipm intronizatu et veniet sup ipm erecti. et pp hoc accident ei tristicie et anxietates et forte capient eum. Tamen si mars cum hoc applicuerit saturno ipsorum nature coniunguntur et nullus mouebitur contra eum.

Item sunt alie partes. Hic auctor ponit ptes q exercent i reuolutionibus annoru mudi p qs scit q res erunt chare et que viles. Sentetia lre est talis. Cu volueris scire vtru aliq res erit chara vel vilis multu vel parum cosidera parte illius rei et vide i cui' planete domo vel exaltatioe vel termino siue triplicitate cadat ipsa pars q planeta si fuerit cobustus vel retrograd' aut in aliquo loco maligno vilescit res illa erit parui pcij. Si vero fuerit i loco fortitudinis aut i angulo et maxime i medio celi grauabit res illa et erit maioris pcij. et si peruenerit dns domus illius ad locu descesiois sue vilescit res illa. Vult dicere si planeta hns plures fortitudines i loco ptis fuerit in aliq dignitatu suaru et maxime i sua exaltatioe. aut fuerit i aliquo angulorum et maxime in medio celi res illa erit chara. et sm qtitate fortitudinis planete i suis dignitatibus aut i angulis vel succedetibus erit qtitas caristie. Si vero planeta ipse fuerit i casu a domo vel exaltatioe sua vel' fuerit i domo cadete ab angulo vilescet res illa et erit parui pcij. Aspice silr aspectu fortunaru et infortunaru ad ea s. parte et ad luna et dnm eius qs sit et qliter aspiciat illa parte. Si aut fortuna et luna aspi

ciant ipsam ptem multiplicabitur eadem res in precio. ⁊ si aspexerint eam in fortunē
detrimentū patieꝛ res illa ⁊ erit vilis ⁊ parui precij. Ego dico tibi quod si planeta hn̄s
plures fortitudines in loco partis in reuolatiōe anni retrogradus fuerit ⁊ cū hoc fuerit
in aliqua dignitatū suarum vel in angulo significat quod res illa erit chara sed non in
principio anni q̄ꝫdiu dominus ptis est retrogradus. ⁊ quando ille planeta incipiet diri-
gi tunc res illa incipiet esse chara. Eodem mō si planeta dominus ptis fuerit in casu et
fuerit directus significat vilitatem rei sed illa vilitas erit maxima quando planeta inci-
piet esse retrogradus. Deinde ponit proiectiones et incipit a pte tritici et dicit quod ps
tritici accipitur a sole in martem ⁊ proijcitur ab ascendente: a quibus locis accipiantur
⁊ a quibus locis proijciantur patet in littera. Et vt melius pateat modus ponam exem-
plū de pte tritici in figura coniunctionis precedentis introitum solis in arietem ⁊ esset
in figura reuolutiōis anni istius .s. 1331. dico quod parisius secundum veritatem ta-
bularum alfonsij in hora coniunctconis solis ⁊ lune precedētis introitum solis in arie-
tē erit ascendens primus gra. cancri. locus solis illa hora erit. 5. signa alfonsi. 56. gra-
dus. 42. minuta. 36. secunda verus locus martis fuit vnum signū. 44. gra. 17. minuta
28. secunda videbo q̄ꝫtum est inter solem ⁊ martem subtrahendo locū solis a loco mar-
tis ⁊ inuenio vnum. signum. 47. gra. 34. minuta. 52. secunda queꝫ numerū computabo
ab ascendente terminatur numerus in libra. 18. gra. 10. minuto. 6. secundo. Deinde vi-
debo quis est ibi fortior ⁊ inuenio saturnum in illo loco fortiorem quia est exaltatio sua
ratione cuius habet ibi quatuor fortitudines ⁊ est triplicitas sua rōne cuius habet tres
fortitudines est etiā facies sua rōne cuius habet vnam fortitudinem: habet ergo satur-
nus in loco ptis tritici. 8. fortitudines. Post saturnum est venus q2 est domus sua ⁊ ha-
bet ibi. 5. fortitudines. ⁊ iupiter habet ibi terminū. Aspiciam statum cuiuslibet istorum
in figura ⁊ ſm statū eorū. Judicabo de sorte tritici. Aspiciā primo ad saturnū quem sta-
tum ipse habet in figura: ⁊ inuenio ipsum in angulo terre non distantem ab angulo p.
4. gra. significat hoc ꝙ triticū debet esse charum nō tn̄ multum q2 angulus nō est fortis
fortior enī angulorū q̄ꝫtū ad hoc est mediū celi: deinde ascendēs: postea angulus terre ⁊
vltimo angulus occidentalis tn̄ q2 saturnus est retrogradus ⁊ in loco suo peregrinus
nullam habens in loco suo dignitatem significat ꝙ triticū in principio anni erit parui p̄-
cij. Et quādo saturnus incipiet dirigi ascendet preciū eius ⁊ erit magis charū. hec est si-
gnificatio saturni. Deinde aspiciam ad statum veneris ⁊ inuenio eā in domo. 11. sua p-
pria domo significat hoc silr̄ ꝙ triticum erit aliquantulū charū. Prospiciā etiā eādē par-
tē in figura reuolutiōis anni eiusdē. Dico ꝙ ascēdēs reuolutōis ſm tabulas p̄dictas erit
q̄rtus gra. 15. minuta. 26. scd̄a libre. Distātia inter solē ⁊ martē erit idest signū. 45. gra.
3. minuta. 59. secunda. Cōputabo hunc numerum ab ascendente: ⁊ terminaꝛ numerus
in capricorno. 19. gra. 19. minuto. 25. secundo mars habet in loco istius partis exalta-
tionē ⁊ triplicitatem habet ergo ibi septem fortitudines. saturnus habet ibi domum et
faciem: habet ergo ibi sex fortitudines. mars est fortior in loco ⁊ ipse in angulo medij ce-
li significat hoc qd̄ triticum debet esse charum. sed quia mars est in casu ab exaltatiōe
sua non erit charum donec exiuerit casum suum.

Finis.

Laus deo optimo maximoq;.

Registrum.

4 4 4 4 4 4 4 4
a b c d e f g h

	Angulo	succ.	cadens
♄	57	42	30
♃	79	45	12
♂	66	40	15
☉	120	69	29
♀	82	45	8
☿	76	48	20
☽	108	66	29
	maioris	medii	minoris

as

Petrus Liechtenstein

Anno 1521 Venetijs